

PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY

WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Rok V

Marzec – Kwiecień 1951 r.

Zeszyt 2

T R E Ś Ć:

1. Wydania prac J. W. Stalina w Związku Radzieckim.
2. Przekłady prac J. W. Stalina wydane w Polsce.
3. Uczni radzieccy o pracy ekonomisty radzieckiego, poświęconej kryzysom gospodarczym w XIX w.
4. Dział bibliograficzny.

I. Marks — Engels — Lenin — Stalin: Dzieła. Omówienia. **II. Bibliografie — Encyklopedie — Słowniki:** Bibliografie ogólne. Bibliografie specjalne. Słowniki. Ruch wydawniczy. **III. Historia gospodarcza:** Feudalizm. Kapitalizm. **V. Sytuacja i polityka gospodarcza:** Polska. Związek Radziecki. Kraje demokracji ludowej. Kraje kapitalistyczne. Stopa życiowa — Koszty utrzymania. Związki zawodowe — Rady zakładowe. **VI Ustawodawstwo gospodarcze:** Naczelne władze gospodarki narodowej. Państwowy arbitraż gospodarczy — Umowy planowe. **VII. Ekonomia polityczna:** Ogólne. Rozwój myśli ekonomicznej. Ekonomia kapitalizmu. Ekonomia socjalizmu. **VIII. Zagadnienia ogólne gospodarki socjalistycznej:** Własność socjalistyczna. Materialno-wytwórcza baza socjalizmu. Gospodarka materiałowa. Normowanie — normalizacja. Środki obrotowe. Koszty własne. Rozrachunek gospodarczy. **IX. Planowanie gospodarki narodowej:** Ogólne — Metodologia — Organizacja. Plany gospodarcze. **X. Ekonomika pracy:** Organizacja pracy. Prawo pracy. Zatrudnienie — Kadry. Wydajność — Racjonalizacja pracy. Współzawodnictwo. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Płace — Premie — Fundusz zakładowy. **XI. Analiza działalności gospodarczej:** Ogólne. Sprawozdawczość. Rachunkowość. Kontrola. Statystyka — Metodologia. Demografia. **XII. Ekonomika przemysłu:** Ogólne. Przedsiębiorstwo. Paliwa i energetyka. Przemysł ciężki (hutnictwo, przemysł metalowy, elektrotechniczny, budowy maszyn). Przemysł chemiczny. Przemysł mineralny i materiałów budowlanych. Przemysł włókienniczy i odzieżowy. Przemysł drzewny i papierniczy. Przemysł rolny i spożywczy. Przemysł skórzany. Przemysł drobny — Spółdzielnie pracy — Rzemiosło. **XIII. Ekonomika rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa:** Ogólne — Organizacja — Planowanie. Prace naukowo badawcze. Mechanizacja i elektryfikacja rolnictwa. Państw. gosp. rolne. Spółdz. gosp. rolne. — Produkcja roślinna. Produkcja zwierzęca. Gosp. leśna. Rybołówstwo morskie. Rybołówstwo słodkowodne. **XV. Ekonomika budownictwa — Inwestycje:** Organizacja — Planowanie inwestycji. Planowanie przestrzenne. Wykonawstwo. **XV. Ekonomika komunikacji i łączności:** Ogólne. Komunikacja kolejowa. Komunikacja samochodowa — Drogi kołowe. Żegluga śródlądowa — Drogi wodne. Żegluga morska — Porty. Komunikacja lotnicza. Poczta — Telekomunikacja. **XVI. Ekonomika obrotu towarowego. A. Handel wewnętrzny:** Organizacja. Sieć handlowa — Przedsiębiorstwo. Handel państwowy — miejski — spółdzielczy. Żywnienie zbiorowe. Ceny — Cenniki — Katalogi. Bilanse i obrót towarowy paliw i surowców przemysłowych. Bilans i obrót towarowy gotowych wyrobów przemysłowych. Bilanse i obrót towarowy artykułów rolnych i spożywczych. **B. Handel zagraniczny:** Organizacja — Umowy handlowe. Rynek światowy. **XVII. Ekonomika gospodarki komunalnej i mieszkaniowej:** Zagadnienia ogólne. Przedsiębiorstwa komunalne. Gospodarka mieszkaniowa. **XVIII. Szkolenie zawodowe — Ochrona zdrowia — Akcja socjalna:** Szkolenie zawodowe. Ochrona zdrowia. Ubezpieczenia społeczne. Akcja socjalna. **XIX. Finanse — Skarbowość — Bankowość — Kredyt:** System finansowy. Pieniądz — Obieg pieniężny. Budżet. Banki — Kredyt. Podatki. Ubezpieczenia rzeczowe.

5. Odpowiedzi Redakcji.

Dodatek: Skorowidze do Rocznika IV „Przeglądu Bibliograficznego Wydawnictw Gospodarczych“.

WYDANIA PRAC J. W. STALINA*) W ZWIĄZKU RADZIECKIM

Wielka nauka Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina stała się dorobkiem całego świata, o czym świadczą ogromne nakłady wydań dzieł klasyków marksizmu-leninizmu ukazujące się w różnych językach w Związku Radzieckim. Wydania te w latach władzy radzieckiej osiągnęły blisko 800 milionów egzemplarzy.

Prace Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina ukazują się w wydaniach różnego rodzaju. Wydaje się dzieła zbiorowe, dzieła wybrane, oddzielne prace w książkach oraz w broszurach przeznaczonych do jak najszerszego rozpowszechnienia.

Wydania

Dzieł klasyków marksizmu-leninizmu w l. 1917—1949.

Klasyki marksizmu-leninizmu	Liczba pozycji wydawniczych	Nakład w tys. egzemplarzy
-----------------------------	-----------------------------	---------------------------

We wszystkich językach

Marks — Engels	1.436	46.293
Lenin	4.645	186.361
Stalin	7.451	538.749
Lenin — Stalin (dzieła wybrane)	261	11.723
Łącznie	13.793	783.126

W języku rosyjskim

Marks — Engels	730	40.131
Lenin	1.875	153.210
Stalin	2.732	431.190
Lenin — Stalin (dzieła wybrane)	105	9.613
Łącznie	5.442	634.144

W innych jęz. narodów ZSRR

Marks — Engels	508	4.473
Lenin	2.202	27.738
Stalin	3.820	96.396
Lenin — Stalin (dzieła wybrane)	145	2.080
Łącznie	6.675	130.687

W językach obcych

Marks — Engels	198	1.689
Lenin	568	5.413
Stalin	899	11.163
Lenin — Stalin (dzieła wybrane)	11	30
Łącznie	1.676	18.295

Miliony ludzi radzieckich czerpie natchnienie ze skarbnicy myśli marksizmu-leninizmu. Prace Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina są dla narodów Związku Radzieckiego i mas pracujących całego świata drogowskazem w walce o historycznym światowym znaczeniu, którą prowadzą o zwycięstwo komunizmu.

* * *

Prace J. W. Stalina stały się częścią składową skarbnicy pomników kultury wszystkich narodów. W Związku Radzieckim wydano je w 101 językach. Obok wydań poszczególnych

prac i zbiorów dzieł J. W. Stalina na szpaltach dzienników i czasopism ukazują się jego referaty, przemówienia, artykuły, wywiady udzielane dziennikarzom, które zyskują bardzo szerokie rozpowszechnienie.

Prace J. W. Stalina ukazują się również w językach tych narodów Związku Radzieckiego, których piśmiennictwo datuje się dopiero z okresu po Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej. Tak np. prace J. W. Stalina ukazały się w języku lezgińskim, tabaserańskim, altajskim, ojrockim, chabarskim i tuwińskim. Wydano także 42.600 egz. prac J. W. Stalina w ośmiu językach narodów Dalekiej Północy, tych narodów, które zaczęły wydawać literaturę narodową dopiero w okresie pierwszego planu pięcioletniego.

Ogólny nakład prac J. W. Stalina wydanych w Związku Radzieckim w ciągu 32 lat wynosi około 540 milionów egzemplarzy.

Wydania prac J. W. Stalina w językach narodów ZSRR oraz w innych językach w latach 1917—1949.

Nazwa języka	Nakład w tys. egz.	Nazwa języka	Nakład w tys. egz.
--------------	--------------------	--------------	--------------------

I. Języki narodów ZSRR

Rosyjski	431.190,0	Łotewski	2.182,4
Ukraiński	39.136,0	Turkmeński	1.886,8
Uzbecki	6.797,7	Kirgiski	1.749,8
Żruziński	5.029,7	Tadżycki	1.692,5
Białoruski	4.974,0	Estoński	1.569,5
Kazachski	4.746,6	Żydowski	1.397,0
Azerbajdżański	4.706,0	Baszkirski	1.197,3
Tatarski	4.182,2	Mołdawski	1.014,6
Ormiański	3.629,7	Czuwaski	1.007,4
Litewski	2.350,2	W innych 42 językach	6.118,6

II. Inne języki

Angielski	1.056,4	Niemiecki	2.543,0
Arabski	28,5	Norweski	26,9
Bułgarski	228,1	Perski	104,6
Chiński	1.535,0	Polski	1.589,7
Chorwacki	54,0	Portugalski	7,1
Czeski	297,8	Rumuński	665,4
Francuski	440,5	Serbski	41,8
Grecki	75,1	Słowacki	60,4
Hiszpański	419,0	Słoweński	54,8
Holenderski	1,1	Szwedzki	11,2
Japoński	110,7	Turecki	23,4
Koreański	1.015,5	Urdyjski	7,4
Macedoński	3,1	Węgierski	367,0
Mongolski	172,9	Włoski	222,6

* * *

Prace J. W. Stalina poświęcone poszczególnym zagadnieniom rozchodziły się bardzo szybko. W r. 1920 w Turcji ukazał się zbiór jego artykułów, traktujących o zagadnieniach narodowościowych; w r. 1923 książka ta pod tytułem

*) Skrócony przekład artykułu z czasopisma „Sovetskaja Kniga”, 1949, nr 12.

„Zbiór artykułów dotyczących zagadnień narodowościowych“ została wydana w języku gruzińskim, a w r. 1931 p. t. „Marksizm a zagadnienia narodowościowe“ w języku kazachskim.

Zbiór artykułów „O Leninie i leninizmie“ wydano w Moskwie w 1924 r., a następnie ponowiono w Leningradzie, Rostowie, Saratowie, Charkowie, Odessie i innych miastach.

Zbiór ten przetłumaczono na 12 języków między innymi na baszkirski, karakałpacki, kirgiski, kazachski i komi. Zawiera on przemówienie J. W. Stalina o Leninie wygłoszone dn. 28. I. 1924 r. i wykłady o podstawach leninizmu, wygłoszone na Uniwersytecie Swierdłowskim. Ogólny nakład tego zbioru przekroczył 1.600 tys. egzemplarzy. W roku 1932 ukazał się zbiór „O Leninie“. Zbiór ten, znacznie następnie rozszerzony, w ciągu lat 1932—49 doczekał się 215 wydań w 66 językach i osiągnął ogólny nakład 7.500 tys. egzemplarzy.

W 1925 roku ukazał się w dwóch wydaniach zbiór artykułów i mów (marzec — październik 1917) pt. „Na drodze do Października“, w 1931 roku zbiór ten ukazał się w przekładzie na język białoruski. W 1925 i 1926 r. w dwóch kolejnych wydaniach ukazał się zbiór artykułów i mów pt. „Zagadnienia chłopskie“. Przetłumaczono go na język białoruski i ormiański.

W 1926 roku wydawnictwo „Młoda Gwardia“ wydało zbiór artykułów „O komsomole“. W czasie od 1926 do 1949 r. zbiór ten wydano 74 razy w 31 językach; osiągnął on ogólny nakład 1.677 tys. egzemplarzy.

Najbardziej rozpowszechnioną książką J. W. Stalina są „Zagadnienia leninizmu“. Poczynając od czwartego wydania uzupełniano ją coraz to nowymi pracami, a równocześnie w celu zachowania dotychczasowych rozmiarów książki — Autor usuwał z niej niektóre swoje mniej już aktualne prace.

Pierwsze wydanie „Zagadnień leninizmu“ ukazało się w 1926 roku. W latach 1926—49 książkę tę wydano 238 razy w 52 językach, a ogólny jej nakład osiągnął 17.027 tys. egzemplarzy. Jedenaste wydanie „Zagadnień leninizmu“ ukazało się w 47 językach w nakładzie 5.290 tys. egzemplarzy.

Wydania „Zagadnień leninizmu“ w latach 1926-1949 r.

Język	Nakład (w tys. egz.)	Język	Nakład (w tys. egz.)
I. Języki narodów ZSRR			
Rosyjski	13.192,0	Łotewski	53,0
Ukraiński	2.123,0	Baszkirski	36,0
Kazachski	120,2	Żydowski	31,0
Gruziński	108,0	Estoński	23,2
Uzbecki	100,0	Czuwaski	20,0
Azerbajdżański	98,4	Jakucki	20,0
Białoruski	76,0	Tadżycki	20,0
Tatarski	73,2	Fiński	14,0
Ormiański	60,0	Litewski	12,0
Turkmeński	60,0	Udmurtski	10,0
Kirgiski	55,0	Inne języki	64,9

II. Inne języki

Angielski	95,7	Koreański	108,0
Bułgarski	5,6	Niemiecki	82,4
Chiński	159,7	Norweski	2,2
Chorwacki	4,1	Polski	60,2
Czeski	2,1	Rumuński	11,7
Francuski	12,2	Śrołewski	1,1
Hiszpański	43,3	Szwedzki	3,6
Japoński	15,0	Węgierski	15,7

Zbiór artykułów „O opozycji“ ukazał się w 1928 roku i w nieco skróconej postaci został w 1933 roku przetłumaczony na język gruziński.

Zbiór artykułów i mów „O Rewolucji Październikowej“ ukazał się po raz pierwszy w 1932 roku; wydano go w ośmiu językach.

Zbiór pt. „Zagadnienie ruchu kołchozowego“ (artykuły i mowy) ukazał się po raz pierwszy w 1933 roku w języku rosyjskim w nakładzie 200 tys. egzemplarzy, a następnie przetłumaczono go na 10 języków.

Zbiór wybranych artykułów i przemówień pt. „Marksizm a zagadnienia narodowo-kolonialne“ ukazał się w 1934 roku, a następnie wydawano go corocznie w masowych nakładach. W ciągu lat 1934 — 1949 zbiór ten wydano 50 razy w 27 językach, o łącznym nakładzie 1.700 tys. egzemplarzy.

W 1936 roku w Kijowie w języku rosyjskim i ukraińskim wyszedł spod prasy zbiór „Artykuły i mowy o Ukrainie“ w nakładzie 150 tys. egzemplarzy.

Książka „O Wielkiej Wojnie Narodowej Związku Radzieckiego“ (referaty, przemówienia, wywiady, odezwy i rozkazy) ukazała się po raz pierwszy w 1941 roku po czym pięciokrotnie ją ponawiano. Każde kolejne nowe wydanie uzupełniano nowymi materiałami; ostatnie (piąte) wydanie ukazało się w 1946 roku. Książka ta ukazała się 344 razy w 65 językach. Ogólny nakład wszystkich wydań wynosi 19.833 tys. egzemplarzy.

* * *

Niezmiernie cennym materiałem ideowo-teoretycznym są łączne zbiory prac W. I. Lenina i J. W. Stalina.

Zbiór „O socjalistycznym współzawodnictwie“ ukazał się w 1932 roku; wydano go 20 razy w 13 językach w ogólnym nakładzie 349 tys. egzemplarzy.

Zbiór „O młodzieży“ wydano 16 razy w 10 językach w nakładzie 276 tys. egzemplarzy (pierwsze wydanie ukazało się w 1934 roku).

Nakład ponad 3 miliony egzemplarzy w pięciu językach osiągnął zbiór „Dzieła wybrane W. I. Lenina i J. W. Stalina“ w jednym tomie. Pierwsze wydanie w języku rosyjskim ukazało się w 1935 roku. W okresie 1935—1937 „Dzieła wybrane“ wydano też w języku ormiańskim, białoruskim, tatarskim i ukraińskim.

Zbiór prac do nauki historii WKP (b) (w trzech tomach) ukazał się po raz pierwszy w 1936 roku. Zbiór ten wydawano w języku rosyjskim, białoruskim i ukraińskim, ogólny nakład przekroczył 4 miliony egzemplarzy.

W 1937 roku ukazał się zbiór artykułów pt. „O wypadkach leńskich“; wydano go 14 razy w języku rosyjskim, azerbajdżańskim, ormiańskim, białoruskim, tatarskim, uzbeckim i ukraińskim. Ogólny nakład przekroczył 500 tys. egzemplarzy.

W tym samym roku w nakładzie 50 tys. egzemplarzy ukazał się zbiór artykułów „O Jakubie Swierdłowie“. Powtórzono go w takim samym nakładzie w 1940 roku. Zbiór ten ukazał się także w języku ormiańskim, kazachskim, uzbeckim i ukraińskim; ogólny nakład tego zbioru wynosił 158 tys. egzemplarzy.

W 1939 roku wydano zbiór artykułów „O Związkach Zawodowych“ w nakładzie 25 tys. egzemplarzy, w 1940 roku wydano go ponownie w dwóch tomach, po 20 tys. egzemplarzy każdy. W 1940 roku w nakładzie 10 tys. egz. ukazał się zbiór artykułów „O pracy“, a w 1941 roku w takim samym nakładzie jego drugie wydanie.

W 1941 roku wyszedł w dwóch tomach (po 40 tys. egzemplarzy każdy) zbiór „O budownictwie partyjnym“ (artykuły, przemówienia i dokumenty).

Zbiór „O Rewolucji Październikowej“ ukazał się w 1947 roku w języku rosyjskim, a następnie wydano go w językach: azerbajdżańskim, łotewskim, tatarskim, uzbeckim i ukraińskim. Ogólny nakład przekroczył 400 tys. egzemplarzy.

Zbiór „O obronie socjalistycznej Ojczyzny“ (artykuły, referaty, przemówienia, dokumenty) w ciągu siedmiu lat od 1943 do 1949 r. wyszedł jedenaście razy w 7 językach, w ogólnym nakładzie 422 tys. egzemplarzy.

W 1945 roku w nakładzie 500 tys. egzemplarzy ukazał się zbiór przemówień, wykładów, i referatów pt. „O państwie socjalistycznym i radzieckiej demokracji“; w 1947 roku ukazało się jego drugie, uzupełnione wydanie w 100 tysięcznym nakładzie. W języku rosyjskim zbiór ten wydano w r. 1947 w Kijowie i Mińsku. Ukazał się on także w języku azerbajdżańskim, ormiańskim, gruzińskim, łotewskim, litewskim i ukraińskim. Ogólny nakład zbioru osiągnął 815 tys. egzemplarzy.

* * *

Genialną pracę J.W. Stalina pt. „Historia WKP (b). Krótki kurs“ ogłoszono po raz pierwszy w 1938 roku na łamach dziennika „Prawda“; przedrukowało ją wiele dzienników i czasopism w języku rosyjskim i innych. Według niekompletnych danych, nakład dzienników i czasopism, które w 1938 r. drukowały „Krótki kurs“, przekraczał 8,5 miliona egzemplarzy. W tym samym roku „Krótki kurs“ ukazał się w wydaniu książkowym w nakładzie 11,7 miliona egzemplarzy w języku rosyjskim i w nakładzie 2,1 miliona egzemplarzy w dziewięciu innych językach: ukraińskim, białoruskim, uzbeckim, gruzińskim, azerbajdżańskim, kirgiskim, ormiańskim, baszkirskim i bułgarskim.

W ciągu 12 lat, które upłynęły od tego czasu „Historia WKP (b). Krótki kurs“ wydano

235-krotnie w 66 językach w nakładzie 35.875 tys. egzemplarzy.

WYDANIA „HISTORII WKP(b). KRÓTKI KURS“ J. W. STALINA W LATACH 1938—1949

Język	Nakład (w tys. egz.)	Język	Nakład (w tys. egz.)
I. Języki narodów ZSRR			
Rosyjski	25.567,3	Łotewski	148,2
Ukraiński	3.004,0	Estoński	135,5
Uzbecki	570,0	Litewski	135,0
Azerbaj-		Turkmeński	100,0
danski	330,2	Kirgiski	95,3
Gruziński	290,0	Baszkirski	80,2
Ormiański	270,0	Żydowski	65,0
Tatarski	250,2	Czuwaski	50,0
Białoruski	250,0	W innych	
Kazachski	238,4	24 językach	322,8
Tadżycki	150,0		
II. W innych językach			
Angielski	238,0	Niemiecki	154,9
Bułgarski	48,0	Perski	4,0
Chiński	358,6	Polski	181,4
Chorwacki	4,1	Rumuński	40,3
Czeski	21,2	Serbski	2,0
Francuski	196,2	Słowacki	15,1
Hiszpański	130,8	Turecki	5,1
Japoński	40,1	Węgierski	37,3
Koreański	200,0	Włoski	70,0
Mongolski	42,1		
	*	*	*

Początek ukazywania się zbiorowego wydania dzieł J. W. Stalina w języku rosyjskim stanowi jedno z ważniejszych wydarzeń w życiu ideologicznym Partii Bolszewickiej, narodu radzieckiego i mas pracujących na całym świecie.

Dzieła zaczęły ukazywać się w 1946 roku. Wszystkie pisma ułożone są w każdym tomie w kolejności chronologicznej, zaczynając od 1901 roku.

Tom pierwszy nie obejmuje jednak wszystkich prac J. W. Stalina napisanych od 1901 do 1909 r. Instytut Marksa — Engelsa — Lenina, w przedmowie do pierwszego tomu informuje, że „po dziś dzień nie odnaleziono archiwum Kaukaskiego Komitetu Związkowego SDRR, ani niektórych publikacji zakaukaskich organizacji bolszewickich, w których były drukowane pisma J. W. Stalina“. W szczególności nie odnaleziono dotychczas pism: „Program zajęć w marksistowskich kółkach robotniczych“ (r. 1898) i „Credo“ (r. 1904).

Tom drugi zawiera prace J. W. Stalina z lat 1907 — 1913. Dotyczą one dwóch okresów rewolucyjnej działalności J. W. Stalina — bałkańskiego i petersburskiego. Artykuły z pierwszej połowy 1907 roku ukazywały się w gruzińskich gazetach bolszewickich „Czweni Cchowreba“ (Nasze Życie) i „Dro“ (Czas). W języku rosyjskim ogłoszono je w wydaniu zbiorowym po raz pierwszy. Późniejsze artykuły (od czerwca 1907 r. do połowy 1911 roku) drukowano w gazetach „Bakinskij Proletarij“, „Gudok“ i „Socjał-Demokrat“. Pozostałe prace, objęte tym tomem ukazały się w petersburskich gazetach „Zwiezda“ i „Prawda“.

W skład drugiego tomu wchodzi znana praca J. W. Stalina „Marksizm a kwestia narodowa“ (1913 r.), w której rozwinięta jest bolszewicka teoria i program w kwestii narodowej.

Z prac tego okresu do chwili obecnej nie odnaleziono, jak to zaznacza przedmowa do drugiego tomu, artykułu „O autonomii kulturalno-narodowej“, napisany przez J. W. Stalina na zesłaniu w Turuchańsku, oraz szeregu innych utworów.

Tom trzeci „Dzieł“ (marzec—październik 1917 r.) zawiera podstawowe prace J. W. Stalina, dotyczące przygotowawczego okresu do Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej. Artykuły te po raz pierwszy ukazały się w gazecie „Prawda“ — centralnym organie Partii Bolszewików (która wychodziła również pod nazwą „Proletarij“, „Raboczij“, „Raboczij Put“) i w bolszewickich gazetach „Sołdatskaja Prawda“, „Proletarskoje Dieło“, „Raboczij i Sołdat“ i innych.

Tom czwarty „Dzieł“ (listopad 1917 — 1920 r.) obejmuje prace poświęcone utrwaleniu podstaw państwa radzieckiego, zagadnieniom polityki narodowej władzy radzieckiej, stworzenia i wzmocnienia Armii Czerwonej, strategii i taktyce wojskowej.

W tomie tym po raz pierwszy ogłoszono: list J. W. Stalina o sytuacji na froncie zachodnim (sierpień 1919 r.), notatka i wniosek do KC Partii o stworzeniu wojennych rezerw republiki (sierpień 1920 r.) i inne dokumenty.

Tom Piąty „Dzieł“ zawiera prace z lat 1921 — 1923, tj. z okresu, kiedy to Związek Radziecki, po zwycięskim zakończeniu wojny z białogwardzistami i interwenującymi mocarstwami imperialistycznymi, przechodził do pokojowego budownictwa. W pracach tych J. W. Stalin omawia zagadnienia nowych form sojuszu klasy robotniczej i chłopskiej, warunków realizacji NEP-u, polityki narodowej Partii, budownictwa wielonarodowego państwa radzieckiego — stanowczo i nieustępliwie broniąc leninowskich pozycji, walcząc o zjednoczenie Partii wokół Lenina i razem z nim gromiąc wrogie antypartyjne ugrupowania.

W tomie tym ukazał się po raz pierwszy szkic broszury pt. „O politycznej strategii i taktyce komunistów rosyjskich“ oraz szeregu innych prac.

Tom szósty (1924 r.) wskazuje na historyczną rolę, jaką J. W. Stalin odegrał w ideologicznym rozgromieniu trockizmu i innych antyleninowskich ugrupowań, w mobilizowaniu Partii do walki o budownictwo socjalizmu w Związku Radzieckim. Największe znaczenie w tej sprawie miała praca J. W. Stalina p.t. „O podstawach leninizmu“, która uzbroiła bolszewików w oręż nie do pokonania. Jakim jest teoria marksistowsko-leninowska. Po „Manifestie Komunistycznym“ nie było dotychczas w historii marksizmu publikacji, która by osiągnęła tak olbrzymie rozpowszechnienie, jak ta praca Stalina.

Tom siódmy „Dzieł“ zawiera prace napisane w roku 1925, w czasie kiedy Związek

Radziecki przystąpił do socjalistycznego uprzedmiotwienia kraju. W pismach z tego okresu J. W. Stalin wszechstronnie uzasadnia genialną drogę Partii Bolszewickiej ku zwycięstwu socjalizmu w Związku Radzieckim, w warunkach kapitalistycznego otoczenia. Wiele uwagi autor udziela w tych pracach sprawie aktywnego przyciągnięcia mas pracujących do budownictwa socjalizmu. W pracy „O zadaniach Komsomołu“ J. W. Stalin wskazuje młodzieży radzieckiej wzniesłe cele, które były i są drogowskazem w ich pracy i nauce.

Tom ósmy „Dzieł“ (styczeń — listopad 1926 r.) zawiera prace J. W. Stalina: „Przyczynki do zagadnień leninizmu“, „O sytuacji gospodarczej Związku Radzieckiego“, „O socjaldemokratycznym odchyleniu w naszej Partii“ i inne. W pracach tych J. W. Stalin broni ideologicznej i organizacyjnej jedności Partii Bolszewickiej, demaskuje krecią robotę bloku trockistowsko-zinowiewskiego, rozwija leninowską naukę o możliwości zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju.

Z dokumentów, które ogłoszono po raz pierwszy, weszły do tego tomu: „O chłopstwie jako sojuszniku klasy robotniczej“, „O możliwości zbudowania socjalizmu w naszym kraju“, „Przemówienie wygłoszone na posiedzeniu francuskiej komisji VI rozszerzonego Plenum IKKKJ“ i inne.

Tom dziewiąty „Dzieł“ zawiera prace napisane od grudnia 1926 r. do lipca 1927 r. obejmując olbrzymi zakres zagadnień teorii i praktyki budownictwa socjalizmu w Związku Radzieckim, radzieckiej polityki zagranicznej i międzynarodowego ruchu robotniczego. W tomie tym poczesne miejsce zajmują prace zawierające analizy sił napędowych i perspektywy rewolucji w Chinach.

Tom dziesiąty „Dzieł“ (sierpień — grudzień 1927 r.) obejmuje sprawozdanie Komitetu Centralnego wygłoszone na XV Zjeździe WKP(b). W sprawozdaniu tym J. W. Stalin formułuje zadania rozszerzenia i wzmocnienia pozycji socjalizmu w Związku Radzieckim, likwidacji elementów kapitalistycznych w gospodarce narodowej i uzasadnia potrzebę kolektywizacji rolnictwa. Do tego tomu wchodzi klasyczna praca J. W. Stalina „Międzynarodowy charakter Rewolucji Październikowej“.

Tom jedenasty zawiera prace napisane w okresie od stycznia 1928 r. do marca 1929 r. Prace te głęboko, teoretycznie uzasadniają zagadnienia socjalistycznego uprzedmiotwienia kraju i kolektywizację rolnictwa. J. W. Stalin wytycza drogę budownictwa kołchozów i sowchozów, uzasadnia konieczność szybkiego tempa rozwoju przemysłu, jako podstawy socjalizmu i odbudowy kraju, wysuwa zagadnienia stworzenia nowych kadr z szeregow klasy robotniczej. Ujawniając kulacką, kontrewolucyjną w swych założeniach, pozycję bucharinowsko-rykowowskich zdrajców — Stalin wskazuje na konieczność nieprzejednanej walki na dwóch frontach: z prawicowymi i „lewicowymi“ kapitulantami.

Jedną z najcenniejszych pozycji w skarbnicy piśmiennictwa marksizmu-leninizmu jest praca J. W. Stalina pt. „Zagadnienie narodowościowe i leninizm“.

Tom dwunasty składa się z prac napisanych od kwietnia 1929 r. do czerwca 1930 r. W tym okresie Partia Bolszewicka rozwinęła na całym froncie ofensywę socjalizmu, rozwiązując najtrudniejsze historyczne zadanie rewolucji proletariackiej, jakie stało się przed Partią po zdobyciu władzy — zadanie przestawienia drobnej gospodarki rolnej na tory rozwoju socjalistycznego. J. W. Stalin odpowiada w swych pracach na najbardziej skomplikowane kwestie powstające w ówczesnych historycznych warunkach, zapewniając Partii prawidłowe rozwiązanie zagadnień budownictwa socjalizmu w Związku Radzieckim. Tom dwunasty, podobnie jak poprzedni, zawiera szereg prac, które ogłoszono w nim po raz pierwszy w druku (pełny tekst przemówienia „O odchyleniu partyjnym w WKP(b)“, list do A. M. Gorkiego i inne).

Dzieła J. W. Stalina ukazują się też w przekładach na języki narodów Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej. Ogólny nakład tych tomów „Dzieł“, które ukazały się do końca 1949 roku, przekroczył 9 milionów egzemplarzy.

Dalsze tomy „Dzieł“ J. W. Stalina są w przygotowaniu. Wydanie każdego tomu „Dzieł“ stanowi wielkie wydarzenie w ideologicznym życiu narodów Związku Radzieckiego i mas pracujących całego świata.

* * *

Prace J. W. Stalina stanowią potężny oręż w walce o praktyczną realizację idei naukowego socjalizmu. Z genialnych prac J. W. Stalina ludzie pracy na całym świecie uczą się jak należy walczyć o sprawę rewolucji proletariackiej, o zwycięstwo komunizmu.

Bohaterskie życie J. W. Stalina jest przykładem i natchnieniem dla wszystkich ludzi pracy. Książka „Józef Wissarionowicz Stalin. Krótka biografia“ ukazała się w Związku Radzieckim w nakładzie przeszło 10 milionów egzemplarzy.

W 1925 r. odpierając złośliwe ataki wrogów bolszewizmu na marksizm-leninizm J. W. Stalin powiedział: „Nasze szczęście, że udało się nam wydać kilka wydań dzieł Lenina“ (Stalin, Soczinenja, t. 7, str. 347). Ludzie radziecy mówią: nasze szczęście, szczęście dla ludzi pracy na całym świecie, że jednocześnie z nowym wydaniem dzieł Lenina, tom za tomem ukazują się dzieła J. W. Stalina.

Twórczość Lenina i Stalina pozwala wielu milionom ludzi głęboko wnikać w mądrość nauki i szlachetność idei Partii Bolszewickiej. Siłę życiową tych idei udowodniła już historia. Żyją one i zwyciężają w walce o budownictwo komunizmu w Związku Radzieckim — w walce o budowę socjalizmu prowadzonej w krajach demokracji ludowej, w historycznym podźwignięciu się wielkiego narodu chińskiego, w utworzeniu i utrwaleniu Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Idee te żyją i zwyciężają w walce, którą prowadzi potężny front zwolenników pokoju, demokracji i socjalizmu przeciwko siłom imperialistycznej agresji, przeciwko podżegaczom do nowej wojny.

Idee Lenina—Stalina wspaniałym światłem oświetlają drogę do komunizmu.

PRZEKŁADY PRAC J. W. STALINA WYDANE W POLSCE

Wiadomości bibliograficzne o wydaniach prac J. W. Stalina nie byłyby pełne, gdybyśmy wydaniom tych prac w Polsce nie poświęcili krótkiego przeglądu.

W okresie poprzedzającym drugą wojnę światową mamy do zanotowania w Polsce dwie tylko *legalne* pozycje wydawnicze prac Stalina, a mianowicie wydany w 1929 r. pod kryptonimem „Józef Wissarionowicz“ przekład pracy „Marksizm a kwestia narodowa“ oraz w 1934 r. w Warszawie nakładem firmy „Bibliion“ „Plan drugiej pięciolatki ZSRR. — Bilans na 1934 r.“. Nie znaczy to jednak wcale, że rewolucyjna myśl stalinowska w tak tylko słaby sposób docierała wtedy do polskiego ludu pracującego. W okresie między dwiema wojnami światowymi z przemówieniami, referatami i pracami towarzysza Stalina spotykamy się stale na łamach *nielegalnie* ukazującej się prasy Komunistycznej Partii Polski („Czerwony Sztandar“ i „Nowy Przegląd“) oraz w *nielegalnych* wydawnictwach broszurowych i odezwach tej Partii.*) Obok ukazujących się w kraju nie-

legalnych wydawnictw ogromną rolę w uprzyśtępnieniu polskiemu ludowi pracującemu wielkiego dorobku ideologicznego Stalina odegrały polskie przekłady jego dzieł wydawane w Związku Radzieckim i przez kordon graniczny masowo wówczas docierające do Polski.

W czasach powojennych, wraz z powstaniem Polski Ludowej dzieła towarzysza Stalina ukazują się w Polsce w masowych nakładach, wśród których ćwierć miliona egzemplarzy bynajmniej nie należy do wyjątków.

Wkrótce po zjednoczeniu polskiego ruchu robotniczego Centralny Komitet PZPR powziął ogłoszoną w dniu 22 lipca 1949 r. uchwałę o wydaniu polskiego przekładu dzieł zebranych J. W. Stalina. Poczynając od grudnia 1949 r. poszczególne tomy „Dzieł“ zaczęły ukazywać się nakładem „Książki i Wiedzy“. Przekładu na język polski dokonano z wydania rosyjskie-

*) p. artykuł pt. „Dzieła Stalina w Polsce“. Nowe Drogi. 1949, nr 6, str. 191—206.

go przygotowanego przez Instytut Marksa — Engelsa — Lenina przy KC WKP(b), zachowując podział na tomy i układ chronologiczny, przyjęty przez Instytut MEL.

Dotychczas ukazały się następujące tomy, odpowiadające edycji rosyjskiej: tom I (częściowy zbiór prac z lat 1901—1907), tom II (prace od drugiej połowy 1907 r. do 1913 r.), tom V (prace napisane w latach 1921—1923), tom VII (prace napisane w ciągu 1925 r.), tom VIII (prace napisane od stycznia do listopada 1926 r.) i tom X (prace napisane od sierpnia do grudnia 1927 r.). Dotychczas ukazało się więc sześć tomów. Nakład poszczególnych tomów: I i II po 200 tys. egz., V i VII po 100 tys. egz., VIII i X po 250 tys. egz. Dalsze tomy są częściowo w druku, a częściowo w przygotowaniu.

Oprócz tej najważniejszej pozycji wydawniczej dzieł J. W. Stalina, w języku polskim ukazywały się w porządku chronologicznym następujące ważniejsze jego prace:

W 1945 r. wydane zostały wykłady wygłoszone w początku kwietnia 1924 r. na Uniwer-

sytecie im. Swierdłowa p. t. „O podstawach leninizmu“. Nakład tej pracy (4,5 arkusza) wynosił 10 tysięcy egzemplarzy. Tę samą pracę wznowiono w styczniu 1949 r. w Bibliotece Kłasyków Marksizmu „Książki i Wiedzy“ w nakładzie 20 tysięcy egzemplarzy (str. 116 + 2). W ciągu tegoż 1949 r. książka ukazała się w dwóch ponownych edycjach po 100 tysięcy egzemplarzy każda.

Również w 1945 r. ukazała się w nakładzie 30 tysięcy egzemplarzy (2,75 arkusza) praca „O materializmie dialektycznym i historycznym“. W 1946 r. wznowiono nakład w liczbie 8 tysięcy egz., w 1947 r. — w liczbie 30 tysięcy egz. i w 1949 r. w liczbie 20 tysięcy egz. Obie powyższe prace wchodziły w skład polskiego przekładu „Zagadnień leninizmu“.

W 1946 r. ukazuje się przekład polski oświadczeń Stalina złożonych w odpowiedzi na propagujące „trzecią wojnę“ fultońskie przemówienie Churchilla. Wydano je p. t. „Podżegaczom wojennym w odpowiedzi“ w nakładzie 25 tysięcy egzemplarzy, a wznowiono w 1947 r. w nakładzie 6 tysięcy egz.

Prace J. W. Stalina wydane w Polsce w latach 1949—1950
(nakład w tys. egzemplarzy)

	1945	1946	1947	1948	1949	1950		1945	1946	1947	1948	1949	1950
Anarchizm czy socjalizm						75	O socjalistycznym odchyleniu naszej Partii						50
Chwila obecna a Zjazd Zjednoczonej P. R.						50	O Wielkiej Wojnie Nar. Zw. Radzieckiego						15
Dzieła tom I					200		Powstanie zbrojne a nasza taktyka					50	
„ t. II					200		Przemówienie w pałacu kremlońskim					20	
„ t. V						100	Przemówienie przedwyborcze			5			
„ t. VII						100	Podżegaczom wojny	25	6				
„ t. VIII						250	Przemówienia	10					
„ t. X						250	Revolucja Paździer.						50
Do młodzieży						250	Referat sprawozdawczy na XVII Zjeździe Partii o działalności KC WKP(b)						20
Hist. WKP(b)					40	50	Referat sprawozdawczy na XVIII Zjeździe Partii o działalności KC WKP(b)						20
				50	1000	100	Socjaldemokratyczna Partia Robotnicza i jej najbliższe zadania					50	50
				100	150		VI Zjazd SDPRR(b)						50
				5			Sprawozdanie polityczne Komitetu Centralnego i słowo końcowe po dyskusji na XIV Kongresie						50
Klasa proletariatuszy i partia proletariatu.					50	50	Sprawozdanie polityczne Komitetu Centralnego i słowo końcowe po dyskusji na XV Kongresie						50
Krótki życiorys					100	150	W sprawie marksizmu w językoznawstwie						50
					150		Wybór dokumentów w sprawie Polski					20	20
Lenin a kwestia sojuszu ze średniakami						20	Zagadnienia leninizmu			15	50	50	20
Marksizm a kwestia narodowo-kolonialna				20	25	25				4		50	20
Międzynarodowy charakter rewolucji październikowej					15	25						50	150
						50							
						10							
Marksizm a kwestia narodowa			2		20	50							
Marksizm a zagadnienie językoznawstwa						20							
Lenin						20							
O podstawach leniniz.	10					20							
						100							
						100							
						200							
O materializmie dialektycznym	30	8	30			20							
O rozbieżnościach partyjnych słów kilka													
O projekcji Konstytucji ZSRR						20							

W 1947 r. w mniejszym nakładzie wychodzi przekład głośnego artykułu Stalina „Marksizm a kwestia narodowa“, napisanego w latach 1912 i 1913. Pracę tę wraz ze wszystkimi niemal referatami, przemówieniami i artykułami Stalina o kwestii narodowo-kolonialnej przedrukowano w 1948 r. w zbiorze p. t. „Marksizm a kwestia narodowo-kolonialna“ (nakład 20 tysięcy egz.). Zbiór ten wydano ponownie w latach 1949 i 1950 (po 25 tysięcy egz.), oddzielnie zaś sam artykuł „Marksizm a kwestia narodowa“ (nakłady 25 tysięcy i 50 tysięcy egz.).

Rok 1947 przynosi też krajową edycję polskiego przekładu (z jedenastego wydania rosyjskiego) podstawowych prac Stalina zebranych pod tytułem: „Zagadnienia leninizmu“. Genialne to uogólnienie myśli i doświadczeń wielu lat prac i walk Wodza klasy robotniczej doczekało się już w Polsce w latach 1947—1950 ośmiu wydań i 359 tysięcy egzemplarzy nakładu. „Zagadnienia“ stały się w Polsce jedną z najpopularniejszych pozycji książki jako niezastąpiony towarzysz i nauczyciel codziennych prac i wysiłków najszerszych rzesz. Produkcja wydawnicza nie może tu nadążyć za zapotrzebowaniem.

Podobnie rzecz ma się również z przekładem „Historii Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików). Krótkiego kursu“. Przekład tego dzieła ukazał się w Polsce po raz pierwszy w 1948 r., czyli w roku zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego, a w dziesięć lat po ukazaniu się oryginału rosyjskiego. Trzy wydania z 1948 r. osiągnęły nakład 155 tysięcy egzemplarzy, po czym już w 1949 r. powstała potrzeba wypuszczenia nowego wydania w liczbie miliona egz., po którym nastąpiły jeszcze dwa kolejne wydania w wysokości 150 tysięcy i 100 tysięcy egzemplarzy. „Historia“ stanowi rekord wydawniczy w Polsce, w ciągu bowiem dwóch lat osiągnęła nienotowaną u nas liczbę nakładu, wynoszącą 1.405 tysięcy egzemplarzy! Obok „Zagadnień leninizmu“ dzieło to, które uczy jak budować socjalizm, stało się najpopularniejszą książką w Polsce.

Wielką poczytnością cieszy się też „pieśń nad pieśniami zwycięstwa“ — zbiór referatów, prze-

mówień, rozkazów, odezw i oświadczeń Stalina p. t. „O Wielkiej Wojnie Narodowej Związku Radzieckiego“, jak również opublikowany ostatnio zbiór najnowszych prac Stalina: „W sprawie marksizmu w językoznawstwie“.

Siedemdziesiątą rocznicę urodzin Stalina uczczono w Polsce między innymi wydaniem w nakładzie 250 tysięcy egzemplarzy przekładu „Krótkiego życiorysu Józefa Stalina“.

Na podstawie materiałów usyskanych z „Książki i Wiedzy“ podajemy zestawienie prac J. W. Stalina (wraz z danymi o nakładzie) wydanym w Polsce w latach 1945—1950.

W poszczególnych latach wydania dzieł J. W. Stalina wynosiły:

	ark. wydawn.	nakład w tys. egz.
w r. 1945	7,50	40
„ „ 1946	5,75	43
„ „ 1947	45,00	62
„ „ 1948	104,00	240
„ „ 1949	190,80	2.530
„ „ 1950	289,10	1.865

Razem w l. 1945—50 642,15 4.780

Osobną pozycję stanowią zbiory prac Lenina — Stalina wydane w przekładach polskich. W latach 1949—50 wydano następujące zbiory:

	1949	1950
O roli kobiety w walce o socjalizm	30	50
O spółdzielczości produkcyjnej na wsi	30	
	20	
	170	
O współzawodnictwie	25	
	10	
Razem	295	50

Powyższe nie notowane dotychczas w Polsce liczby nakładów prac Stalina są jednym z powodów tego, jak w półfeudalnym do niedawna kraju myśl socjalistyczna żłobi coraz nowe bruzdy torując drogę budownictwu gmachu lepszej i szczęśliwszej przyszłości.

UCZENI RADZIECCY O PRACY POŚWIĘCONEJ KRYZYSOM GOSPODARCZYM W XIX WIEKU

W 1937 r. nie istniejący już obecnie moskiewski Instytut Gospodarki Światowej i Polityki Światowej (którego organem prasowym był miesięcznik takiej samej nazwy) wydał pod redakcją członka Akademii Nauk ZSRR, Eugeniusza Vargi, zbiorową pracę pt. „Mirowyje ekonomiceskije krizisy 1848—1935“. (Światowe kryzysy ekonomiczne w latach 1848—1935). Współautorem tej pracy był L. Mendelson.

Po upływie 12 lat nakładem Instytutu Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR ukazała się (w 1949 r.) wielka praca prof. L. Mendelsona

pt. „Kryzysy i cykle ekonomiczne XIX wieku“. Książka ta w głównych zarysach powstała jeszcze przed drugą wojną światową w Instytucie Gospodarki Światowej i Polityki Światowej jako drugi tom wspomnianej zbiorowej pracy pt. „Światowe kryzysy ekonomiczne w latach 1848—1935“.

W przedmowie do swej książki L. Mendelson nadmienia, że pracę swą poświęca historii kryzysów. Uznał jednak za niezbędne, aby poprzedził ją „wykład marksistowsko-leninowskiej teorii kryzysów oraz krytyki tych burżuazyjnych koncepcji, w walce z którymi

Marks i Engels stworzyli ową teorię, a Lenin i Stalin ją rozwinęli". Następnie w tej samej przedmowie, autor stwierdza, że sprawa dalszego rozwinięcia przez Lenina i Stalina marksistowskiej teorii kryzysów nie znalazła w jego pracy wyczerpującego oświetlenia, „gdyż książka analizuje jedynie kryzysy XIX wieku i autor pomija leninowsko-stalinowską analizę właściwości kryzysów epoki imperializmu i powszechnego kryzysu kapitalizmu, co ma szczególnie doniosłe znaczenie gdy chodzi o charakterystykę leninowsko-stalinowskiego etapu w rozwoju marksistowskiej teorii kryzysów“.

Autor zapowiada wreszcie, że rozważania swe na temat ujmowania przez Lenina i Stalina teoretycznych zagadnień dotyczących kryzysów epoki imperializmu i powszechnego kryzysu kapitalizmu zamieści w pracy poświęconej historii kryzysów XX wieku. Miał to więc być dalszy ciąg pracy Mendelсона o kryzysach, wydanej w 1949 r. przez Instytut Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR.

W dniu 29 września 1950 r. w „Prawdzie“ w dziale krytyki i bibliografii, ukazał się artykuł podpisany przez trzech ekonomistów. Poddano w nim surowej krytyce zarówno pracę L. Mendelсона, jak i prace o kryzysach innego współpracownika naukowego Instytutu Ekonomiki, P. Figurnowa, który redagował książkę Mendelсона. Artykuł ten zatytułowany „O poważnych błędach w książkach poświęconych teorii i historii kryzysów ekonomicznych“ ukazał się już w przekładzie polskim*), wobec czego poprzestaniemy tu na podaniu jego przewodniej myśli.

Postawione w nim zarzuty dotyczą raczej historycznej części książki. Krytycy wskazują na to, że autor mówiąc w ogólnej formie o przyczynach kryzysów powołuje się na marksistowsko-leninowską tezę, w myśl której odnowienie kapitału trwałego stanowi materialną podstawę periodyczności kryzysów, nie zaś ich przyczynę. Analizując konkretne kryzysy autor nie wydobywa jednak na jaw podstawy samych kryzysów, skupiając uwagę przede wszystkim na materialnej podstawie ich periodyczności. Tak ujmując zagadnienie Mendelson nie mógł w sposób właściwy oświetlić historii kryzysów i w gruncie rzeczy dał jedynie obiektywistyczny opis ruchu kapitału trwałego w jego rzeczowej postaci.

Główna wada książki — zdaniem jej krytyków — polega na tym, że autor, odrywając kryzysy od podstawowej sprzeczności kapitalizmu tuszuje walkę proletariatu o rewolucyjne wyjście z kryzysu, o obalenie kapitalizmu. O ruchu robotniczym wspomina on jedynie tu i ówdzie, i to w związku z następstwami kryzysów. Recenzenci zarzucają więc autorowi, że na 800 z górą stronicach swej książki nie znalazł miejsca, aby w sposób marksistowsko-leninowski oświetlić rewolucyjną walkę proletariatu i zdemaskować zdradziecką rolę,

jaką w ruchu robotniczym odgrywają oportuniści, owi agenci burżuazji. W wielu wypadkach Mendelson uległ wpływom burżuazyjnych ekonomistów. Krytyczne uwagi pod ich adresem mają w jego książce liberalny charakter.

W końcu artykułu autorowie jego wskazują na to, że po ogłoszeniu prac Mendelсона i Figurnowa Instytut Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR nie poddał ich krytyce, ani też nie dokonywano tego na łamach radzieckich pism ekonomicznych.

Wskazówka ta nie pozostała bez echa. W Nr 8 z 1950 r. miesięcznika „Woprosy Ekonomiki“, organu Instytutu Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR, ukazała się recenzja książki Mendelсона pióra F. Polańskiego, podająca ją surowej krytyce.

Następnie w końcu października ubiegłego roku odbyło się w Moskwie rozszerzone posiedzenie plenarne Rady Naukowej Instytutu Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR. Na posiedzeniu tym, które trwało 3 dni, roztrząsano wspomniany wyżej artykuł „Prawdy“. W obradach brało udział około 500 pracowników naukowych, wykładowców i aspirantów wyższych zakładów naukowych oraz naukowych zakładów badawczych stolicy ZSRR. Referat na temat poważnych błędów popełnionych w książkach z zakresu teorii i historii kryzysów ekonomicznych wygłosił zastępca dyrektora Instytutu Ekonomiki, W. P. Djaczenko. W dyskusji głos zabierało 20 osób. Obszerne sprawozdanie z przebiegu obrad rady przyniósł Nr 11 miesięcznika „Woprosy ekonomiki“ z 1950 r. oddany do druku w dniu 2 lutego r. b.

Zapoznamy niżej w ogólnych zarysach czytelnika polskiego z przebiegiem tego posiedzenia.

Zarówno referat W. Djaczenki, który za punkt wyjścia swych wywodów wzięł ów krytyczny artykuł „Prawdy“, jak i przemówienia uczonych, którzy zabierali głos w dyskusji, poświęcony był przede wszystkim ocenie wspomnianej wyżej pracy L. Mendelсона.

Referent stwierdził, że główną wadą książki Mendelсона i podstawą wszystkich innych jej braków i niedociągnięć jest nieuwzględnianie przez autora leninowsko-stalinowskiego ujmowania zagadnienia imperializmu i leninowsko-stalinowskiej analizy kryzysów ekonomicznych w epoce imperializmu. Twierdzenie, że można rzekomo oświetlić zagadnienia teorii i historii kryzysów w okresie kapitalizmu przedmonopolistycznego w oderwaniu od leninowsko-stalinowskiej analizy kryzysów w okresie imperializmu i powszechnego kryzysu kapitalizmu stanowi metodę antymarksistowską, antybolszewicką. Nie ma bowiem dwóch teorii kryzysów: marksistowskiej, dotyczącej kapitalizmu przedmonopolistycznego i leninowsko-stalinowskiej, stosującej się do okresu imperializmu i powszechnego kryzysu kapitalizmu. Istnieje jedna marksistowsko-leninowska teoria kryzysów, ustalona przez Marksa i wszechstronnie rozwinięta przez Lenina

*) Ekonomista 1950, z. 4, str. 229 i nast.

i Stalina. Każdy marksista zdaje sobie sprawę z tego, że zarówno w okresie kapitalizmu przedmonopolistycznego, jak i w epoce imperializmu właściwą przyczyną kryzysów pozostaje niezmiennie sprzeczność między społecznym charakterem produkcji a kapitalistyczną postacią przywłaszczania, sprzeczność, która w epoce imperializmu zaostrza się do ostatecznych granic.

Jeżeli leninowsko-stalinowska analiza kryzysów w okresie imperializmu i ogólnego kryzysu kapitalizmu jest dalszym rozwinięciem marksistowskiej teorii kryzysów, opartej na materiałach, dostarczonych przez kapitalizm przedmonopolistyczny, to rozumie się samo przez się, że nie można dać właściwego obrazu historii kryzysów w okresie poprzedzającym imperializm skoro abstrahuje się od leninowsko-stalinowskiej analizy kryzysów w czasach imperializmu. Prace Lenina i Stalina traktujące o kryzysach w okresie imperializmu i powszechnego kryzysu kapitalizmu rzucają zupełnie nowe światło na dzieje wszystkich kryzysów, dają klucz do wszechstronnej, głębokiej analizy *każdego* kryzysu, nie wyłączając kryzysów okresu przedmonopolistycznego.

Referent stwierdził nadto, że teza, w myśl której można rzekomo dać właściwy obraz przebiegu kryzysów w okresie przedimperialistycznym abstrahując od leninowsko-stalinowskiej analizy kryzysów epoki imperializmu, nie wytrzymuje krytyki z punktu widzenia partyjności nauki. Taki punkt widzenia wymaga najściślejszego powiązania każdej pracy badawczej z zadaniami walki klasowej staczonej przez proletariąt i wszystkich ludzi pracy z wyzyskiwaczami, powiązania wszelkich badań z zadaniem powiększania i utrwalania zastrężeń obozu zwolenników pokoju, demokracji i socjalizmu w walce z obozem reakcji imperialistycznej, faszyzmu i podżegaczy do wojny. Wymaga to oparcia dociekań o prace Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina.

Ponieważ autor nie opanował marksistowskiej metodologii w dziedzinie analizy kryzysów, abstrahował od leninowsko-stalinowskiej koncepcji imperializmu, leninowsko-stalinowskiej analizy kryzysów ekonomicznych epoki imperializmu, nie zgłębił myślowo prac założycieli marksizmu-leninizmu, poświęconych poszczególnym kryzysom i ich historii, znalazł się on w kręgu myślowym burżuazyjnych ekonomistów, którzy paczą podstawy, treść i znaczenie kryzysów ekonomicznych.

Referent stwierdził dalej w swym wywodzie, że wstępny rozdział teoretyczny książki Mendelzona i dalsze jej konkretne rozdziały historyczne są od siebie oderwane. We wstępnym rozdziale autor daje wykład niektórych ważniejszych tez marksistowsko-leninowskiej teorii kryzysów. Kiedy jednak przechodzi potem do charakterystyki poszczególnych kryzysów, zapomina o tych tezach i nie wykracza poza obręb strony zewnętrznej zjawisk. W opisach historii kryzysów razi brak marksistow-

skiej analizy i bezkrytycznego operowania danymi burżuazyjnej statystyki i prasy.

Wykład marksistowsko-leninowskiej teorii kryzysów — oświadczył Djaczenko — ma w książce Mendelzona jedynie charakter deklaracji, marksistowsko-leninowską teorią bowiem autor nie posługuje się, aby dać konkretną analizę historyczną przebiegu poszczególnych kryzysów.

Podstawowe te braki książki — stwierdził Djaczenko — sprawiają, że ma ona obiektywistyczny charakter, grzeszy techniczno-ekonomicznym ujęciem historii kryzysów. Nie daje ona właściwego pojęcia o ich przyczynach, których podstawą, według sformułowania towarzysza Stalina na XVI zjeździe partii, „jest sprzeczność między społecznym charakterem produkcji a kapitalistyczną postacią przywłaszczania wyników produkcji. Wyrazem tej podstawowej sprzeczności kapitalizmu jest sprzeczność między olbrzymim *wzrostem* możliwości produkcyjnych kapitalizmu, obliczonym na otrzymanie *maksimum* zysku kapitalistycznego, a *względny kurczeniem się* efektywnego popytu ze strony milionowych mas ludzi pracy, których poziom życiowy kapitałiści starają się utrzymać wciąż w granicach najskrajniejszego minimum“. Mendelson wspomina wprawdzie nieraz w swej książce o podstawowej sprzeczności kapitalizmu, w konkretnym oświetleniu historycznym poszczególnych kryzysów abstrahuje jednak od tej podstawowej ich przyczyny i nie daje obrazu rozwoju tej sprzeczności w ciągu XIX wieku.

Referent wskazuje w dalszym ciągu na brak w pracy Mendelzona oświetlenia walki staczonej przez proletariąt o rewolucyjne wyjście z kryzysów. Stalinowska teza stwierdzająca, że nie można usunąć kryzysów nie niwecząc kapitalizmu, nie stała się myślą przewodnią autora, nie przepaja stronic jego książki. Dlatego też praca Mendelzona nie ma bojowego, ofensywnego charakteru. Przeciwnie, autor wychwala bez umiaru postępową rolę odgrywaną przez kapitalizm, wyolbrzymia rolę Anglii i Stanów Zjednoczonych jako swego rodzaju pionierów kultury kapitalistycznej, daje jednostronne oświetlenie eksportu kapitału.

Mówcy, którzy zabierali głos w dyskusji, potwierdzili słuszność zarzutów, sformułowanych w artykule zamieszczonym w „Prawdzie“ i poddawali surowej krytyce prace Mendelzona i Figurnowa. Wywody mówców zgadzały się naogół z głównymi momentami wygłoszonego referatu i zmierzały do poczynienia kroków, któreby przyczyniły się do podniesienia poziomu prac Instytutu Ekonomiki i ich zaktualizowania, zwłaszcza gdy chodzi o Sektor Imperializmu i Powszechnego Kryzysu Kapitalizmu.

Plenarne posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Ekonomiki uchwaliło w końcu rezolucję zawierającą szczegółową charakterystykę błędów popełnionych przez Mendelzona i Figurnowa w ogłoszonych przez nich pracach oraz braków odbijających się w ujemny sposób na

działalności Instytutu Ekonomiki. Rezolucja wskazuje też na kroki, które należy przedsięwziąć, aby usunąć te braki w myśl wywodów referatu, wygłoszonego na posiedzeniu, oraz uwag wypowiedzianych w dyskusji.

* * *

W przekładzie polskim ukazały się następujące prace L. Mendelzona:

1. *Kryzysy i cykle epoki powszechnego kryzysu kapitalizmu* (praca napisana z okazji 30

2. *Istota kryzysów ekonomicznych i formy ich rozwoju* (wstęp teoretyczny do książki

„Kryzysy i cykle ekonomiczne XIX wieku“). Warszawa 1950, „Książka i Wiedza“, s. 168. rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej). Warszawa 1949, „Książka i Wiedza“, s. 80.

Według posiadanych przez nas informacji, Wydawnictwo „Książka i Wiedza“ zamierza ogłosić drukiem w wydaniu książkowym przekład artykułu zamieszczonego w „Prawdzie“ z dnia 29 września 1950 r. oraz przekład sprawozdania z posiedzenia rozszerzonego plenum Rady Naukowej Instytutu Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR, ogłoszonego w Nr 11 miesięcznika „Woprosy Ekonomiki“ z 1950 r.

NOWOŚĆ

NOWOŚĆ

F E R S K I A . i W E B E R E .

**TABLICE
OBLICZANIA ZAROBKÓW
godzinowych, akordowych i dziennych**

Cena zł 18.—

w y d a w n i c t w o
P O L S K I C H W Y D A W N I C T W G O S P O D A R C Z Y C H
„P O L G O S”

Do nabycia we wszystkich księgarniach „DOMU KSIĄŻKI“

I. MARKS — ENGELS — LENIN — STALIN

D Z I E Ł A

1128. MARX KARL, ENGELS FRIEDRICH: **Briefwechsel**. B. 1—4. Berlin 1949/1950. Dietz Verlag, s. XV, 654, 2 nlb; s. 680; s. 576; s. 766, 2 lnb.

Wymiana listów pomiędzy K. Marksem a Fryd. Engelsem, t. I. zawiera oprócz listów z okresu l. 1844—53 uwagi wstępne W. I. Lenina; t. II zawiera listy z l. 1854—60; t. III z lat 1861—67; t. IV z l. 1868—85.

1129. LENIN [VLADIMIR IL'ICZ]: **Dziela wybrane**. (W dwóch tomach). T. I [Wyd. 2]. (Warszawa 1951). Książka i Wiedza, s. 916, tabl. 3.

1130. LENIN V [LADIMIR] I [L'ICZ]: **Socinenija**. T. 33. Avgust 1921 — mart 1923; t. 34. Nojabr' 1895 — nojabr' 1911; t. 35. Fevral 1912 — dekabr' 1922. Izd. 4. (Moskwa) 1950. Gos. Izd. Polit. Liter., s. 510; s. 434; s. 526. Institut Marksa — Engelsa — Lenina pri CK WKP(b).

1131. STALIN [IOSIF VISSARIONOVICZ]: **Markszizm a zagadnienia językoznawstwa**. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 51, 1 nlb. (Biblioteka klasyków Marksizmu — Leninizmu).

1132. STALIN I [OSIF VISSARIONOVICZ]: **O sytuacji gospodarczej Związku Radzieckiego i o polityce partii**. Referat wygłoszony na zebraniu aktywu leningradzkiej organizacji o pracach plenum KC WKP(b) 13.IV.1926 r. Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“, 1950, nr 2, str. 6—29.

1133. STALIN [IOSIF VISSARIONOVICZ]: **O Wielkiej Wojnie Narodowej Związku Radzieckiego**. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 213, 3 nlb., 1 tabl.

1134. STALIN [IOSIF VISSARIONOVICZ]: **Referat sprawozdawczy na XVII Zjeździe Partii o działalności KC WKP(b)**. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 101, 2 nlb. (Biblioteka Klasyków Marksizmu — Leninizmu).

1135. [STALIN IOSIF VISSARIONOVICZ]: **Rozmowa towarzysza Józefa Stalina z korespondentem „Prawdy“**. Warszawa 1951. Książka i Wiedza, s. 11, 1 nlb.

1136. STALIN [JOSIF VISSARIONOVICZ]: **W sprawie marksizmu w językoznawstwie**. Myśl współczesna. 1950, nr 11—12, str. 185—219.

1137. STALIN I [OSIF VISSARIONOVICZ]: **Wyższość socjalistycznego systemu gospodarki nad systemem kapitalistycznym**. Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 3—5.

Fragment rozdz. 1I „Sprawozdania politycznego KC na XVI Zjeździe WKP(b)“.

1138. STALIN [IOSIF VISSARIONOVICZ]: **Zagadnienie tempa rozwoju przemysłu**. Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 3—12.

(Art. jest częścią przemówienia pt. „O industrializacji kraju i o prawnym odchyleniu w WKP(b)“, wygłosz. na Plenum KC WKP(b) dn. 19.XI.1928 r.).

OMÓWIENIA

1139. BERMAN JAKUB: **Baza i nadbudowa w świetle prac Józefa Stalina o językoznawstwie**. Myśl Współczesna. 1950, nr 11—12, str. 220—229.

1140. LIPIŃSKI EDWARD: **Prace Stalina o językoznawstwie a nauki ekonomiczne**. Ekonomista. 1950, z. 4, str. 3—12.

Ogólne znaczenie wypowiedzi Stalina w sprawie językoznawczej. Wyjaśnienie stosunku bazy do nadbudowy i oświetlenie problemu klasowości nauki. Dialektyczne przetwarzanie nauki ekonomii — przekształcanie się sensu kategorii wartości w czasie. Znaczenie przewrotów społecznych dla rozwoju nauki. Zagadnienie walki z dogmatyzmem.

1141. PEROV G.: **Stalin a socjalistyczne planowanie gospodarki narodowej**. Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 30—47.

Teoria socjalist. planowania gosp. nar. nieodłączna część nauki Lenina i Stalina o prawach budowy socjalizmu i komunizmu. Plan uprzedmiotowienia ZSRR. 5-letnie plany stalinowskie: budowa ekonom. bazy socjalizmu w ZSSR; zakończenie techn. rekonstrukcji całej gosp. narodowej i zwycięstwo ustroju kołchozowego na wsi; wejście w okres zakończenia budowy bezklasowego społ. soc. Wojenno-gosp. planowanie radzieckie. Powojenny plan pokojowego budownictwa. Planowanie narzędziem urzeczywistnienia przejścia do komunizmu.

1142. SARKISOV B. E.: **Tridcat vtoroj tom Soczinenij V. I. Lenina**. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 1, str. 3—17.

Sytuacja polityczna i ekonom. Związku Radz. po historycznym zwycięstwie nad interwentami i kontrrewolucją. Charakterystyka i znaczenie prac zawartych w 32 t. „Dzieł“. Walka Lenina i Stalina o linię Partii. Wszelkstronne teoretyczne opracowanie zagadnień ekonomii polit. okresu przejściowego nowej polityki ekonomicznej.

1143. STEPANOV M. P.: **O książce W. I. Lenina „Krok naprzód, dwa kroki wstecz“**. Stenogram odczytu. Przekład z 2 uzup. wyd. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 47, 1 nlb.

Zob. poz. 1160, 1239, 1257, 1260, 1262, 1328, 1331.

II. BIBLIOGRAFIE — ENCYKLOPEDIA — SŁOWNIKI

BIBLIOGRAFIE OGÓLNE

1144. **Przewodnik Bibliograficzny**. Urzędowy Wykaz Druków Wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. Biblioteka Narodowa — Instytut Bibliograficzny. Warszawa. R. 7. (19). 1951, nr 1, 2—3.

Zob. r. 1949, poz. 4266.

BIBLIOGRAFIE SPECJALNE

1145. BANIEWICZ TADEUSZ: **Piśmiennictwo dotyczące komunikacji miejskiej i podmiejskiej w okresie od 1945 r.** Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 35—36.

Omówienie czasopism poruszających wymienione zagadnienia. Ważniejsze artykuły. Opublikowane sprawozdania z ogólnokrajowych zjazdów kierowników przedś. komunikacyjnych — przegląd ważniejszych referatów.

1146. **Bibliografia**. Bezpieczeństwo i Higiena pracy. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 63—64.

Zob. r. 1951, poz. 36.

1147. **Bibliografia czasopism elektrotechnicznych w opracowaniu Głównego Instytutu Elektrotechnicznego**. Przegląd Elektrotechniczny. R. 26. 1950, nr 7—8, str. B 21 — B 33.

Adnotowane zestawienie publikacji z czas. branżowych za 1947 — 49 r. w układzie przedmiotowym.

1148. **Bibliographie.** Revue Internationale du Travail. V. 62. 1950, nr 6, str. 594—605.

Zob. r. 1950, poz. 6026.

1149. IWANCZENKO S. T., GÓRNIAK ST(EFAN): **Bibliografia księgości w języku polskim.** Kraków 1950. Wiedza Zawód, Kultura, s. 54, 1 nlb.

Rejestracyjna bibliografia obejmująca wydawnictwa zwarte z okresu przedwojennego oraz książki i czas. wydane po wojnie do 1949 r.

1150. **Problemy ekonomiki krajów demokracji ludowej w czasopismach radzieckich za rok 1949.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 181—184.

Bibliografia obejmuje następujące czas.: Bolszevik; Izwiestija AN SSSR, Otdielenije Ekonomiki i Prava; Voprosy Ekonomiki; Planovoe Chozjajstwo; Sovetskoe Gosudarstvo i Pravo; Voprosy Filosofii; Socialistическое Selskoe Chozjajstvo; Vnesznaja Torgovlja; Professionalnye Sojuzy.

1151. **Przegląd Bibliograficzny Chemii.** R. 2. 1951, nr 1, str. 1—16. Dod. do czas. Przemysł Chemiczny. R. 7. 1951, nr 1.

Zob. r. 1951, poz. 46.

1152. **Przegląd Bibliograficzny Górnictwa.** R. 2. 1950, nr 12, str. 161—174. R. 3. 1951, str. 1—12. Dod. do czas. Przegląd Górniczy. T. 6. 1950, nr 12. T. 7. 1951, nr 1.

Zob. r. 1949, poz. 4275.

1153. **Przegląd Bibliograficzny Odlewnictwa.** Oprac. przez Ośrodek Dokumentacji Odlewnictwa. R. 1. 1951, z. 1, str. 1—8. Dodatek do czas. Przegląd Odlewnictwa. R. 1. 1951, nr 1.

Analityczna bieżąca bibliografia literatury polskiej i zagr. z zakresu odlewnictwa, opracowana wg zasad GIDNT.

1154. **Przegląd Bibliograficzny Przemysłu Cementowego.** Oprac. przez Ośrodek Dokumentacji Naukowo-Technicznej Przemysłu Cementowego. R. 3. 1951, nr 1, str. 1—8. Dod. do czas. Cement, Wapno, Gips. R 7/16, nr 1.

Analityczna bibliografia literatury polskiej i zagr. z ww. zakresu oprac. wg zasad GIDNT.

1155. **Skorowidz aktów normatywnych ogłoszonych w Biuletynie PKPG w 1950 roku od nr 1 do 26 włącznie.** Dodatek do Biuletynu PKPG 1951, nr 1, s. 12.

1156. **Tytuły aktów prawodawczych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw R.P. i w Monitorze Polskim, dotyczących lub interesujących dział komunikacji.** Dz. Urz. Min. Komunikacji 1950, nr 14, pcz. 325—329; nr 16, poz. 339—363; nr 17, poz. 366—377; nr 18, poz. 383—398.

1157. **Wykaz tłumaczeń z czasopism zagranicznych wykonanych staraniem Ośrodka Dokumentacji GIG od I.I.1950 — I.XI.1950 r.** Przegląd Bibliograficzny Górnictwa. R. 2. 1950, nr 12, str. 175—176. Dod. do czas. Przegląd Górniczy. T. 6. 1950, nr 12.

SŁOWNIKI

1158. **Górnictwy słownik rosyjsko - polski i polskorosyjski.** Cz. I: rosyjsko-polska. Katowice 1950. Państw. Wyd. Techniczne, s. 208.

1159. **METAL ARTUR: Uwagi na temat słownictwa technicznego.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 12, str. 612.

Stan i zakres prac nad słownictwem technicznym w Polsce.

RUCH WYDAWNICZY

1160. EFENDIEV CH. S.: **Proizvedenija V. I. Lenina i I. V. Stalina na azerbajdzanskom jazyka.** Sovetskaja Kniga. 1951, nr 1, str. 18—23.

Stalin jako organizator bolszewickiego ruchu robotniczego i inicjator wydawnictw marksistowskich na Zakaukaziu. Chronologiczny przegląd wydawnictw klasyków marksizmu - leninizmu w języku azerbejdżańskim.

1161. OBEDKOV G.: **Żurnal, otstajuszczij ot ziżni.** Bolszevik. 1950, nr 21, str. 70—77.

Krytyka czas. „Socialistическое selsko chozjajstvo“. Zarzut z powodu braku artykułów o doneywującej się przebudowie ustroju rolnego w krajach dem. lud. Uzasadnienie konieczności i wskazania dotyczące przekształcenia czasopisma.

III. HISTORIA GOSPODARCZA

FEUDALIZM

1162. MAŁOWIST MARIAN: **Rzemiosło wiejskie w średniowieczu.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 1, str. 53—66.

Sytuacja rzemiosła w początkach ustroju feudalnego. Zapotrzebowanie i rynek zbytu wytworów rzemieślniczych w Europie Zachodniej. Powstawanie podgrodzi. Przegląd wytwórczości rzemieślniczej średniowiecza (sukiennictwo, hutnictwo żelaza i szkła, płatnerstwo, garncarstwo). Sytuacja i rozwój rzemiosła na Rusi oraz w Polsce.

KAPITALIZM

1163. GÓRKIEWICZ MARIAN: **Ceny w Krakowie w latach 1796—1914.** Z 4 diagramami. Poznań 1950. Pozn. Tow. Przyjac. Nauk, s. VIII, 326, Badania z Dziejów Społecznych i Gospodarczych, nr 16.

1164. GROSSFELD LEON: **Polskie państwo przedwrześniowe w służbie monopoli kapitalistycznych.** Cz. 2. Myśl Współczesna. 1951, nr 1, str. 75—118.

Rozdz.: Polityka państwa — polityką wielkiego kapitału monopolistycznego. Polityka państwa — polityką monopoli krajowych i zagr. Bezpośrednia działalność gosp.-państwowa. Spis źródeł i literatury.

1165. ŁOPUSKI JAN: **Ograniczenie odpowiedzialności armatora i przewoźnika.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 23—25.

Analiza ewolucji systemów ograniczenia odpowiedzialności armatora i przewoźników w prawie morskim na tle stosunków gosp. od starożytności do XX w. Niemiecki kodeks handlowy. Zasady Międzynarodowej Konwencji Brukselskiej z 1924 r.

V. SYTUACJA I POLITYKA GOSPODARCZA

POLSKA

1166. KŁOSIEWICZ WIKTOR: **Drugi rok Planu Sześcioletniego.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 1, str. 2—6.

Przegląd zasadniczych osiągnięć gospodarczych w r. 1950. Rola związków zawodowych w celowym rozwijaniu współzawodnictwa, jego metod i dyscypliny pracy. Perspektywy dalszego rozwoju zadań zw. zaw. w dziedzinie akcji socjalnej, wczasów, akcji budownictwa mieszkaniowego, działalności kulturalno-oświatowej. Konieczność usprawnienia pracy organizacji związkowej.

1167. **Komunikat Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o wykonaniu narodowego planu gospodarczego w II kwartale 1950 r.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 1—2.

Rozdz.: Wzrost produkcji przemysłowej. Rozwój rolnictwa. Rozwój komunikacji. Wzrost obr. towarowego.

1168. **Komunikat Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o wykonaniu narodowego planu gospodarczego za rok 1950.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 178—182.

Dane procentowe z wykonania planu produkcji przemysłowej, inwestycji, budownictwa i produkcji rolnej. Rozwój komunikacji i łączności. Wzrost obrotów handlowych, zatrudnienia, wydajności pracy i płac. Rozwój oświaty, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa. Dane wzrostu dochodu narodowego.

1169. (MINC HILARY): **W rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej.** (2 przemówienie... po powrocie z Moskwy w r. 1950). Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 568—573.

Znaczenie W. Rew. Paźdz. Wzrost potęgi polit. i ekonomicznej ZSRR na tle wykonania powojennego planu 5-letniego. Rozwój stosunków gosp. między ZSRR a Polską. Zawarte umowy handlowe. Znaczenie pomocy i przykładu ZSRR dla budownictwa socjalizmu w Polsce. Zadania w związku z planem 6-letnim.

1170. **Narodowy plan gospodarczy na rok 1950 został wykonany z nadwyżką.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 6, str. 1—2; Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 4, str. 2—4.

Zob. poz. 1168.

1171. **Rozwój gospodarczy Polski.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 2—3.

Dane statystyczne dotyczące produkcji przemysłowej i zatrudnienia pracowników w przemyśle, komunikacji, handlu zagr., ubezpieczeń pracowniczych.

1172. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Analiza wykonania Planu Trzyletniego.** Warszawa 1950, Pol. Wyd. Gosp. s. 75, 1 nłb.

Zniszczenia wojenne i wstępny okres odbudowy. Cele planu 3—1, i ich realizacja. Rozwój produkcji przemysłowej. Rolnictwo i leśnictwo. Komunikacja i łączność. Obrót towarowy i handel zagr. Usługi socjalne i kulturalne. Dochód narodowy i inwestycje. Socjalist. formy gospodarowania.

1173. SWORZEŃ JÓZEF: **O czym należy wiedzieć w związku ze zniżką cen.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 1, str. 26—33.

Związki pomiędzy poziomem cen a kosztami własnymi w produkcji usług i dóbr. Obniżenie kosztów własnych produkcji, w założeniach planu 6-letniego. Przyczyny zniżki cen na niektóre artykuły w 1-szym roku planu 6-letniego. Socjalny aspekt zniżki.

1174. **Zwycięskie wykonanie planu 1950 roku.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 130—132.

Omówienie komunikatu PKPG. Zob. poz. 1168.

Zob. poz. 1132, 1138.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1175. MASLOVSKIJ P.: **Związek Radziecki zwycięsko kończy 5-letkę powojenną.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 574—583.

Rozwój budownictwa socjalizmu w ZSRR. Podstawowe zadania powojen. planu 5-let. i osiągnięcia w jego wykonaniu. Rozwój gosp. krajów dem. ludowej. Rozwój przemysłu i rolnictwa w ZSRR. Postęp techniczny. Inwestycje i budownictwo. Rozrachunek gospodarczy. Socjal. współzawodnictwo pracy. Stały wzrost dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności ZSRR.

1176. **O wykonaniu państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w 2 kwartale r. 1950.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 428—431.

Tekst komunikatu Centr. Urzędu Stat. przy Radzie Min. ZSRR. Rozdz.: Wykonanie planu produkcji w przemyśle. Wzrost produkcji przemysłowej. Rolnictwo. Wzrost obrotu ładunków w kolejnictwie, transporcie rzeczonym i morskim. Wzrost inwestycji. Rozwój obrotu tow. Wzrost zatrudnienia i wydajności pracy. Rozwój kultury i ochrona zdrowia.

1177. **O wynikach wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w roku 1950.** Komunikat Centralnego Urzędu Statystycznego przy Radzie Ministrów ZSRR. O trwałą pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 5, str. 2—5.

Wykonanie planu produkcji w przemyśle. Postęp techniczny. Wzrost produkcji rolnej i rozwój transportu. Wzrost inwestycji. Rozwój obrotu towarowego. Wzrost zatrudnienia i wydajności pracy. Rozwój kultury, ochrony zdrowia. Rozbudowa miast. Wzrost dochodu narodowego i dochodów ludności.

1178. ZIEMIEŃSKI ANDRZEJ: **Rozwój gospodarki radzieckiej.** Przegląd Mechaniczny. R. 9. 1950, nr 10—11, str. 321—324.

Zadania mechanizacji w realizacji planu 5-letniego. Współpraca teorii i praktyki.

Zob. poz. 1349—50.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1179. DAMIANOV RAJKO: **Ku nowym zwycięstwom Bułgarskiej Republiki Ludowej na drodze do socjalizmu.** O trwałą pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 3, str. 4.

Wykonanie planu na r. 1950 w najważniejszych gałęziach gosp. narodowej. Zadania planu na r. 1951 w zakresie produkcji przemysłowej i rolnej, inwestycji, komunikacji, zaopatrzenia ludności. Warunki wykonania planu.

1180. GOTTVALD KLEMENT: **Sytuacja międzynarodowa i wewnętrzna a zadania Komunistycznej Partii Czechosłowacji.** O trwałą pokój, o demokrację ludową! 1951, nr 9, str. 5.

M. in. wykonanie planu na r. 1950 w podstawowych gałęziach gosp. narodowej. Wydajność pracy. Problemy rolnictwa CSR. Gospodarcze zadania partii na najbliższy okres czasu.

1181. KOŃCZAL TEODOR: **Wyniki drugiego roku planu pięcioletniego w Czechosłowacji.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 174—176.

- Dane procentowe osiągnięć w produkcji najważniejszych gałęzi przemysłu. Uprzemysłowanie Słowacji. Wydajność pracy. Rozwój spółdzielni produkcyjnych. Handel wewnętrzny i zagraniczny. Budownictwo mieszkaniowe. Wzrost dobrobytu ludności.
1182. L. G.: **Etapy odbudowy gospodarczej i planowania w N[iemieckiej] R[epublic] D[emokratycznej]**. Przegląd Zachodni. 1950, nr 11—12, str. 594—604.
Ocena sytuacji gosp. Niemiec (stref zachodnich i wschodniej) w okresie powojennym. Przebudowa struktury gosp. NRD. Wytyczne „Aufbauplan 234“ z 9.X.47 r. i jego realizacja. Założenia i realizacja planu 2-letniego (1949—50). Zadania planu 5-letniego (1951—55) w dziedzinie przemysłu, rolnictwa, komunikacji, szkolenia kadr. Perspektywy powiększenia dochodu nar. i poprawy stopy życiowej ludności. Materiały.
1183. RAKOSI MATYAS: **Węgry na drodze do socjalizmu a zadania Węgierskiej Partii Pracujących**. O trwały pokój, o demokrację ludową! 1951, nr 9, str. 3.
Przegląd aktualnej sytuacji gospodarczej (produkcja przemysłowa i rolna). Zadania w zakresie dalszej rozbudowy i mechanizacji rolnictwa, tworzenia państwowych i spółdzielczych gospodarstw rolnych.
1184. **Staly rozwój gospodarki krajów demokracji ludowej**. O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 6, str. 1.
Omówienie pomyślnej sytuacji gosp. tych krajów w porównaniu ze stale wzrastającymi trudnościami i groźbą kryzysu w krajach kapit.
1185. STAPH WILLY: **Zum Beginn des Fünfjahresplanes** Die Wirtschaft. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 1—2.
Omówienie polit.-gosp. warunków Niem. Rep. Dem. w chwili rozpoczęcia realizacji planu 5-letniego. Ścisła współpraca z ZSRR i państwami dem. lud. Wzrost produkcji, rozwój soc. współzawodnictwa pracy.
1186. VAS ZOLTAN: **Rozwój gospodarki węgierskiej**. O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 4, str. 4.
Wyniki planu na r. 1950 w dziedzinie produkcji przemysłowej i rolnej, zatrudnienia i budownictwa mieszkaniowego. Błędy i niedociągnięcia planu. Zadania planu na r. 1951.
1187. **Wykonanie planów gospodarczych państw demokracji ludowej za I półrocze 1950 r.** Gospodarka planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 500.
Dane o wykonaniu planu w II kw. Rumunii, Węgier, Bułgarii i Czechosłowacji.
1188. ZAKRZEWSKI MICHAŁ: **Życie gospodarcze [NRD]**. Przegląd Zachodni. 1950, nr 11—12, str. 614—620.
Przegląd sytuacji gosp. NRD w 2 półrocza 1950 r. Targi Lipskie. Zadania rzemiosła w planie 5-let. Walka z marnotrawstwem w produkcji. Transport. Umowy handlowe. Poprawa stopy życiowej ludności. Kryzys rolnictwa i zagadnienia reformy rolnej w Niemczech Zach.
1189. ZAW.: **Osiągnięcia gospodarcze krajów demokracji ludowej**. Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 5—6, str. 2—3.
Przegląd osiągnięć gosp. tych krajów po wyzwoleniu spod wpływów rodzimych i obcych kapitalistów. W art. wykorzystano dane z czas. Voprosy Ekonomiki 1950, nr 4.
1190. **Zprava o plneni hospodarzkeho planu za 3 cztvrtleti 1950 r.** Plánované Hospodarzství. R. 3. 1950, cz. 8, str. 545—553.
Wykonanie planu czechosłowackiego za 3 kw. 1950 r. Wzrost produkcji przem. ciężkiego i budownictwa. Osiągnięcia w pozostałych gałęziach gosp. narodowej.
1191. ALEKSEEV A.: **Wzrost chaosu walutowego i inflacji w świecie kapitalistycznym**. Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 119—132.
Dewaluacja walut krajów zmarshallizowanych i walut większości krajów bloku sterlingowego. Dewaluacja wyrazem zastraszających się przeciwieństw w obozie imperialistycznym. Sukcesy polityki walutowej ZSRR i krajów dem. lud.
1192. BITTELMAN ALEXANDER: **Początek kryzysu gospodarczego w Stanach Zjednoczonych**. Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 97—118.
Tendencje spadkowe na tle powojennej sytuacji gosp. USA. Próby odwrócenia kryzysu: „keynesowska“ polityka rządowa, zbrojenia w skali międzynarodowej (pakt atlantycki), ekspansja imperialistyczna USA. Stanowisko Amerykańskiej Partii Komunistycznej. Konieczność wzmożenia walki przeciw monopolom i dyktowanej przez monopole polityce rządu.
1193. CESAIRE AIMÉ: **Rozprawa z kolonializmem**. (Tlum. z jęz. franc. Zofia Jaremko-Żytyńska), [Warszawa] 1950. Czytelnik, s. 46, 1 nlb.
Zagadnienie kolonializmu w oświetleniu ideologii socjalizmu i imperializmu. Tendencje i faktyczne gospodarcze przyczyny prowadzenia „polityki“ kolonizacyjnej. Ucisk narodów kolonialnych. Niska stopa życiowa i wyzysk tubylczych mas pracujących. Przykłady obłudnej polityki gospodarczej państw imperialistycznych. Propagowanie rasizmu. Nieunikniony upadek kolonializmu.
1194. **Droga Wielkiej Brytanii do socjalizmu. Program Komunistycznej Partii Wielkiej Brytanii**. O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 5, str. 3—4.
Walka KP. Wielkiej Brytanii o niezawisłość polityczną i gospodarczą kraju. Tezy socjalistycznej nacjonalizacji gosp. narodowej. Program akcji socjalnej.
1195. KASZKAROW A.: **Plan Marshalla i wyścig zbrojeń**. Nowe Czasy. 1950, nr 4, str. 10—16.
Przebieg realizacji „planu Marshalla“. Ekonomia wojenna USA a degradacja gospodarcza Europy Zach. Pogarszanie się bliansu handlowego krajów zmarshallizowanych. Destrukcyjna taktyka monopoli USA. Pauperyzacja mas pracujących.
1196. **Der Korea — Boom an den internationalen Warenmärkten**. Statistische Praxis. Jhg 5. 1950, H. 12, str. 197—199.
Zakłócenia w produkcji i obrocie towarowym krajów kapit. w wyniku niepowodzeń imperialistycznej agresji na Korei. Wzrost cen na rynku wewnętrznym USA i krajów zależnych.
1197. LAMA LUCIANO: **Masy pracujące Włoch walczą o ocalenie przemysłu włoskiego**. Nowe Czasy. 1950, nr 52, str. 10—13.
„Plan“ gospodarczy Włoskiej Powszechnej Konfederacji Pracy w sprawie nacjonalizacji przemysłu. Upadek przemysłu włoskiego wskutek uzależnienia polityki gosp. rządu od kapitału USA. Walka o pełne zatrudnienie i podwyżkę płac. Strajki. Rola rozbijackich zw. zawodowych.
1198. NORDEN ALBERT: **Kto wzbogaca się na śmierci i zniszczeniach**. O trwały pokój, o demokrację ludową! 1950, nr 8, str. 3.
Właściwe cele amerykańskiej polityki zbrojeń. Wzrost dochodów trustów i koncernów w USA w związku z agresją na Korei. Rozbudowa przemysłu wojennego w Europie Zach. Powiązanie sfer rządowych z wielkim kapitałem USA.

1199. **NOVAKOV DUSZKO: Polityka kłiki Tito przyczyną głodu w Jugosławii.** O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 3, str. 6.

Przygotowania wojenne kłiki Tito — faktyczną przyczyną głodu. Wstrzymanie wykonania reformy rolnej. Faworyzowanie kułaków. Titowskie „wiejskie spółdz. pracy“. Perfidna polityka rządu w kierunku stałego obniżania stopy życiowej biedoty wiejskiej.

1200. **PRAGER THEODOR: Uwagi o kapitalizmie państwowo-monopolistycznym w hitlerowskich Niemczech i laburzystowskiej Anglii.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 178—188.

Rozwój kapitalizmu państwowo-monopolistycznego w okresie I-ej wojny światowej. „Niemiecki socjalizm“ hitlerowski w służbie monopoli. Polityka Labour Party w Anglii, wzrost zysków monopolistycznych, pogorszenie się sytuacji klasy robotniczej. Niemożliwość planowania w kapitalizmie. Nieuchronne bankructwo polityki kapitału państwowo - monopolistycznego.

1201. **RUBINSZTEJN M.: Ekonomika SSzA na służbie podżgatelnej wojny.** Bolszevik. 1951, nr 2, str. 28—38.

Wojna jako wypróbowany środek „pełnego zatrudnienia“ i „odwrócenia“ narastającego kryzysu gosp. Przystawienie gosp. USA na tory wojenne. Wzrost wydatków na cele wojskowe. Dalsza koncentracja kapitału i wzrost wpływów monopoli. Podporządkowanie monopolom poszczeg. działów gospodarki wojskowej. Wzrost obciążenia podatkowego. Deficytowy budżet państwowy. Emisja pożyczek wojennych. Zbrojenie państw kapit. Europy Zach. jako środek do zwiększania eksportu USA.

1202. **Trübe Aussichten für Westdeutschland.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1—2, str. 41—42.

Wzrost obciążenia podatkowego w wyniku remilitaryzacji Niemiec Zach. Ograniczenia natury gospodarczej. Wzrost zubożenia i nędzy.

1203. **WEJCMAN N.: Jak monopole amerykańskie bogacą się na wojnie w Korei.** Nowe Czasy. 1950, nr 49, str. 10—11.

Informacje o obrotach i zyskach największych monopolów i koncernów USA w r. 1950 w porównaniu z danymi lat 1948—49.

1204. **WINZER OTTO: Walka narodu niemieckiego przeciwko remilitaryzacji Niemiec Zach.** O trwały pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, str. 3.

M. in. — przedstawienie ważniejszych gałęzi przemysłu na tory gospodarki wojennej. Spadek stopy życiowej mas pracujących.

1205. **Die Wirtschaftslage.** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 12, str. 265—266.

Finanse, zatrudnienie, produkcja, handel, transport w Austrii w okresie X—XII.1950 r. Porównanie zę stanem w 1949 r.

1206. **Wirtschaftszahlen des Auslandes: Belgien, Vietnam, Italien.** Statistische Praxis. Jhg 6. 1951, z. 1, str. nlb.

Tablice wskaźników w okresie międzywojennym, wojennym i powojennym w zakresie: finansów, produkcji przemysłowej i rolnej, komunikacji, handlu zagr., zatrudnienia i in.

STOPA ŻYCIOWA — KOSZTY UTRZYMANIA POLSKA

1207. **KADUSZKIEWICZ ANDRZEJ: Wzrost dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności w Planie 6-letnim.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 403—410.

Stały wzrost poziomu stopy życiowej ludności jako jeden z podstawowych warunków budownictwa socjalizmu. Czynniki gwarantujące szybkość i trwałość tego procesu. Osiągnięcia Pol-

ski Lud. w wyniku wykonania planu 3-1. Analiza wzrostu dochodu narod. i stopy życiowej w Planie 6-1. w porównaniu z innymi krajami. Rozwój gosp. ZSRR. Trudności i zaburzenia gosp. oraz spadek stopy życ. w krajach kapit. Zadania Planu 6-1 w zakresie materialnym warunków ludności. Rozwój oświaty i kultury.

1208. **SOKOŁOWSKI KAZIMIERZ: Wzrost dobrobytu ludności w Polsce.** Wiedza i Życie. R. 17. 1950, nr 12, str. 1181—1191.

Pojęcie dochodu narodowego. Podział dochodu nar. w warunkach kapital. i socjalistycznych. Warunki bytu robotników i chłopów w Polsce przedwojennej. Warunki bytu w Polsce Ludowej. Zadania planu 3-letniego i ich realizacja w tym zakresie. Dane liczbowe i przykłady.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1209. **KOŃCZAL TEODOR: Wzrost stopy życiowej i poziomu kulturalnego mas pracujących w ZSRR.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 102—104.

Przewaga radzieckiej gosp. socjalistycznej nad gosp. kapitalistyczną. Wzrost dochodu narodowego, produkcji poszczeg. artykułów masowego spożycia, płac, świadczeń socjalnych — jako czynnika wnoszenia się stopy życiowej ludności w ZSRR. Budownictwo mieszkaniowe i komunalne. Rozwój kulturalny.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1210. **Fakty o położeniu trudjaszczichsja v SSzA (1947—1948 gg)** Perevoz z angielskiego. Moskwa 1949, Izd. Inostr. Liter., s. 135. Rec. Guteajt M.: Fakty i cifry ob „amerikansom obrazetizni“. Voprosy Ekonomiki. 1950, nr 6, str. 126—130.

1211. **KOCZETKOW A.: Usilenie obnisczczanija angijskogo proletariata.** Moskwa 1950. Izd. „Pravda“, s. 32.

Sytuacja gosp. Anglii po II wojnie światowej. Zubożenie angijskiego proletariatu w wyniku imperialistycznej polityki rządu laburzystów. Walka ang. klasy robotniczej o pokój, polepszenie warunków życia i demokrację ludową.

1212. **ŁAPOW K.: Standart życia i standart kłamstwa.** Nowe Czasy. 1950, nr 43, str. 11—13.

Warunki życia mas pracujących w USA. Fałszerstwo oficjalnej statystyki a rzeczywistość. Zwyzka cen i obniżka spożycia artykułów pierwszej potrzeby.

1213. **ROCHESTER ANNA: Dlaczego farmerzy amerykańscy są biedni.** Kryzys rolny w Stanach Zjednoczonych. Rec. (pb). Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 58—60.

Rec. omawia rozd. książki poświęcone produkcji żywca i zagadnieniu mięsa w gospodarce USA. Podkreślenie walorów i błędów książki, która popularnie i jasno obrazuje faktyczny stan rolnictwa i hodowli w USA w oparciu o marksistowsko - leninowską teorię agrarną na podstawie bogatego materiału. Fermy i gospodarstwa hodowlane. Koncentracja uboju i obrotu w kilku firmach. Wyzysk drobnego hodowcy.

ZWIĄZKI ZAWODOWE — RADY ZAKŁADOWE OGÓLNOŚWIATOWE

1214. **DROPAŁA H.: Obrady Międzynarodowego Zrzeszenia Pracowników Przemysłu Chemicznego w Pradze Czeskiej.** Pracownik Chemiczny. R. 3. 1950, nr 12, str. 6.

Sprawozdanie z działalności Związku, jego udział w walce o pokój i poprawę sytuacji materialnej członków związku na całym świecie.

1215. **POZNAŃSKA KRYSZYNA: Pięć lat Światowej Federacji Związków Zawodowych.** Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 137, 3 nlb.

Działalność SFZZ w służbie mas pracujących w poszczeg. krajach. II Światowy Kongres Zw. Zaw. (1949 r. w Mediolanie) — przeglądem sił SFZZ. Sytuacja w światowym ruchu zawodowym na tle budapeszteńskiej sesji KW SFZZ (V.1950 r.). Rola polskich zw. zaw. w walce o jakość światowego ruchu zawodowego.

POLSKA

1216. KŁOSIEWICZ WIKTOR: **Zadania związków zawodowych w realizacji Planu Sześcioletniego.** Związki Zawodowe w realizacji Planu 6-letniego. V Plenum CRZZ. 1950, str. 5—48.

Krytyczna analiza dotychczasowej działalności zw. zawodowych w zakresie rozwiązywania zadań produkcyjnych. Wytyczne dalszej pracy związków na polu wzrostu wydajności pracy. Zwiększenie oszczędności w gospodarce narodowej, poprawy warunków pracy i życia klasy robotniczej, przygotowania, wychowania i przeszkolenia kadr.

1217. KŁOSIEWICZ WIKTOR: **Związki zawodowe w realizacji Planu 6-letniego.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 374—381.

Zob. poz. 1216.

1218. KRATKO ZYGMUNT: **Najbliższe zadania organizacyjne.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, str. 7—12.

Konieczność udoskonalenia struktury zakładowej organizacji związkowej i przeprowadzenie nowych wyborów. Zadania organizacyjne zw. zaw. w świetle nauki Stalina i wskazań WKP (b). Dotychczasowe błędy w pracy organizacyjnej. Potrzeba zmiany składu rad zakładowych.

1219. **Plenum VI. Centralnej Rady Zw. Zawodowych.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 1, str. 28—29; Uchwały... str. 30—34.

Przebieg obrad. Obowiązki i zadania zw. zaw. w realizacji Planu 6-letniego.

1220. **Robotnicy i pracownicy umysłowi zorganizowani w związkach zawodowych.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 32.

Dane za lata 1947, 48, 49, do kwietnia 1950 wg poszczeg. związków.

1221. (SEP): **VI. Plenum CRZZ.** Pracownik Państwow. R. 6. 1951, nr 1, str. 3—5.

Zob. poz. 1219.

1222. **Uchwały Plenum Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki, i Pokrewnych Zawodów w Polsce.** Budowlani i Ceramicy. R. 4. 1951, nr 2, str. 11—12.

1223. **Związki zawodowe w realizacji Planu 6-letniego.** V. Plenum [Centr. Rady Zw. Zaw.] w dn. 1—2 sierpnia 1950 r. Warszawa 1950, CRZZ w Polsce; s. 133, 3 nlb.

Przebieg obrad Plenum. Ocena działalności zw. zaw. Warunki pracy i możliwości jej udoskonalenia. Konieczność zmiany stylu pracy zw. zaw. w związku z realizacją Planu 6-letniego. Zob. poz. 1216.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1224. **Initiativplan des FDGB zum Planjahr fünf.** Die Wirtschaft. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 2.

Omówienie wytycznych Niem. Centr. Zw. Zaw. w zakresie rozwinięcia inicjatywy mas pracujących, w kierunku realizacji planu 5-l.

1225. **KIRCHNER RUDOLF: Aufgaben der Gewerkschaften im Jahre 1951.** Die Arbeit. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 3—5.

Wytyczne pracy zw. zaw. w NRD w wykonaniu planu 5-letniego. Zadania w zakresie zjednoczenia Niemiec, umocnienia pokoju i wzrostu dobrobytu ludności.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1226. **MARKOV L. B.: Amerikanske profbjurokraty — agentura amerikanskogo imperializma.** Stenogramma publicznoj lekcji, proczitannoj v Centralnom Lektorii Obszczestva v Moskvie. 1950. Izd. „Pravda” s. 25.

Ruch związkowy w USA i reakcyjne oblicze polityczne jego kierowników. Wzrost walki klasy robotniczej w USA o swoje prawa.

VI. USTAWODAWSTWO GOSPODARCZE

NACZELNE WŁADZE GOSPODARKI NARODOWEJ

1227. **Nowe ministerstwa.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 70—72.

Przyczyny powołania i ramowy zakres działań ministerstw: Przemysłu Chemicznego, Budownictwa Przemysłowego, Budownictwa Miast i Osiedli. Zadania nowych ministerstw w realizacji Planu 6-letniego.

PAŃSTWOWY ARBITRAŻ GOSPODARCZY — UMOWY PLANOWE

1228. **DOBROWOLSKI JERZY: Umowy planowe w gospodarce socjalistycznej.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 2, str. 3—5.

Rodzaje i tryb zawierania umów planowych. Komisje arbitrażowe. Wskazówki dla spółdzielni gminnych.

1229. **KRZEMIŃSKI WŁODZIMIERZ: Doświadczenia zawierania umów planowych.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 43—48.

Dotychczasowe trudności i błędy w realizacji umów planowych. Przykłady. Wnioski.

1230. **LORENZ ZYGMUNT: Umowy planowe o przewóz kolejami.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 53—59.

Rola umów planowych w życiu gosp. Umowy planowe w gosp. soc. w odniesieniu do przewo-

zów kolejowych. Omówienie postępowania przy zawieraniu poszczeg. typów umów planowych. Projekt oparcia przewozów kolejowych o 5-dniowe plany przewozowe i korzyści stąd wynikające.

1231. **Orzecznictwo arbitrażowe.** T. 1. (1-X-1949 r. — 31-III-1950 r.). Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp. s. 67. Główna Komisja Arbitrażowa.

Wydane orzeczenia zestawione w następujących działach: Zasada rozrachunku gospodarczego, dyscyplina prawna i umowna; dyscyplina finansowa w stosunku między jednostkami gospodarki uspołecznionej. Postępowanie arbitrażowe.

1232. **TOPIŃSKI JAN: Ustawa o umowach planowych w gospodarce socjalistycznej.** Warszawa 1950 r. Pol. Wyd. Gosp., s. 53.

Konkretyzowanie zadań planowych przez system umowny. Organizacyjna funkcja systemu umowy a zasada rozrachunku gospodarczego. Rola systemu umownego w gosp. ZSRR. Kara umowna, jako bodziec wykonania planu i podniesienia jakości produkcji. System umowny jako oręż walki o wykonanie i przekroczenie planu. Tekst ustawy i szczegółowy komentarz do każdego artykułu.

Zob. poz. 1155—56, 1325.

OGÓLNE

1233. BRUS WŁODZIMIERZ: **O stanie nauk ekonomicznych w Polsce.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 18—22.

Błędne drogi nauk ekonomicznych w Polsce w pierwszych latach powojennych (brak formy i treści socjalistycznej). Rozwój i zwycięstwo marksistowsko - leninowskiej ekonomii politycznej. Powstanie i prace centralnych instytutów naukowo - badawczych. Konieczność opieki nad kadrami i organizacją współpracy wyższych uczelni z instytutami nauk.-badawczymi.

1234. KAFTANOV S.: **O problematyce nauk ekonomicznych w ZSRR.** (Fragm. art. z czas. Voprosy Ekonomiki 1950, nr 5), Ekonomista. 1950, z. 4, str. 223—228.

Zadania stojące przed ekonomią w związku z planami przeobrażenia przyrody. Problematyka ekonomiczna metod prac w przemyśle. Walka o przekroczenie planu. Rola rachunkowości i statystyki. Rozwój i zacieśnianie związku nauki z praktyką.

1235. **O twórczy rozwój nauki ekonomicznej.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 230—247.

Wskazania dla ekonomistów wynikające z prac tow. Stalina o językoznawstwie.

1236. OSTROVITIANOV K.: **O zadaniach pracy naukowo - badawczej w dziedzinie nauk politycznych.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 206—212.

Krytyka niedociągnięć w dotychczasowej działalności Instytutu Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR. Plan prac Instytutu na rok 1950.

1237. **Program ekonomii politycznej Wyższej Szkoły Partyjnej przy KC WKP(b).** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 133—168.

(Przekład z tekstu rosyjskiego opublikowany przez Wyższą Szkołę Partyjną przy KC WKP (b) — Moskwa 1949).

1238. **Przykładowa tematyka rozpraw dla uzyskania tytułu naukowego w zakresie nauk ekonomicznych.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 215—229.

Zob. 1950, poz. 6215.

1239. RUBINSTEIN K.: **Die Entlarvung der bürgerlichen Wirtschaftswissenschaft durch Lenin.** Neue Welt. Jhg 6. 1951, nr 2.

Krytyka burżuazyjnej ekonomii w dziełach Lenina. Partyjność i klasowość ekonomii polit.

1240. **Uchwały Ogólnopolskiego Zjazdu Ekonomistów.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 29—30; — Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 31—32.

1241. (Z): **Ogólnopolski zjazd ekonomistów.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 16—18.

Sprawozdanie z przebiegu obrad (8—10.XII.50).

1242. ZAWADZKI JÓZEF: **O właściwy kierunek rozwoju „Ekonomisty“.** Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 5, str. 205—220.

Krytyczny przegląd prac drukowanych w czasopiśmie. Niedostateczne powiązanie czasopisma z nauką i potrzebami życia, z aktualnymi problemami teorii budownictwa socjalizmu. Uleganie wpływom nauki burżuazyjnej. Zarzut eklektyzmu. Zmiany w czasopiśmie od początku 1949 r. Wnioski, postulaty.

ROZWÓJ MYŚLI EKONOMICZNEJ

1243. E. L.: **„Ekonomista“ z roku 1900.** Ekonomista. 1950, z. 4, str. 155—162.

Stosunki panujące w polskiej nauce ekonomii na przełomie w. XIX i XX. „Legalny marksizm“ w Polsce. Skład redakcji, współpracownicy, ich charakter w r. 1900.

1244. GRODEK ANDRZEJ: **O stanie i najważniejszych zadaniach historii myśli ekonomicznej w Polsce.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 26—28.

Warunki naukowego poznania historii polskiej myśli ekonomicznej. Podział na okresy i poszczególne ich fazy (uwagi metodologiczne). Brak opracowań z historii rewolucyjnej myśli socjalistycznej okresu kapitalizmu i imperializmu. Konieczność wykrycia i oświetlenia działalności postępowych ekonomistów doby feudalizmu i kapitalizmu.

1245. GRODEK ANDRZEJ: **Polska postępową myśl finansowa epoki feudalizmu i kapitalizmu.** Ekonomista. 1950, z. 4, str. 3—12.

Brak w znajomości dorobku polskiej myśli finansowej. Określenie pojęcia finansów. Stosunki finansowe w gosp. feudalnej. Problem stałego skarbu w w. XV i 1-ej poł. w. XVI. Zagadnienia podatkowe w okresie gosp. folwarcznej. Wpływ stosunków kapit. na myśl finansową. Przedstawiciele burżuazyjnej teorii finansów i krytyczny przegląd ich poglądów.

1246. KAFENGAUZ B. B.: **I. T. Pososzkov.** Moskwa 1950. Izd. ANSSSR, s. 190. Rec. Aleksandrov S. Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 6, str. 481—485.

Charakterystyka działalności wybitnego ekonomisty ros. z początku XVIII wieku.

1247. LIPIŃSKI EDWARD: **Zadania nauki historii myśli ekonomicznej w Polsce.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 22—26.

Klasowość nauki ekonomii. Fizjokratyzm i jego zasadnicze idee i teorie. Tezy polskich fizjokratów. Analiza fizjokratyzmu polskiego dokonana metodą marksistowską przez Marchlewskiego.

1248. ZAMJATIN V. N.: **Socialno - ekonomiceskie vozzrenija dekabristov.** (K 125 — j godovszczine vosstanija). Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 6, str. 453—469.

Krytyczny stosunek dekabrystów do poglądów ekonomistów zach.-europ. Ukształtowanie się ich idei na podstawie doświadczeń życia rosyjskiego. Walka z pańszczyzną i absolutyzmem. Walka o wszechstronny rozwój sił wytwórczych kraju i obrona rosyjskiej ekonomiki przed wpływami zagranicznymi.

EKONOMIA KAPITALIZMU

1249. ALTER L.: **Burżuazyjna ekonomia polityczna — narzędziem w rękach podżegaczy wojennych.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 153—177.

Demaskowanie współczesnej burżuazyjnej ekonomii polit. jako elementu w walce o pokój. Propagandowa rola burż. ekon.-polit. w służbie imperializmu. Fiasko burżuazyjnych metod „badania koniunktury“ (szkoła harwardzka) i polityki przeciwkryzysowej. Apologetyczna „teoria“ Keynes'a i jego kontynuatorów. Teoria „kapitalizmu planowanego“ i „gospodarki regulowanej“; jej krytyka. Narastanie nowego kryzysu ekonomicznego; polityka wojenna USA; faszyzacja poglądów polit. - ekonomicznych w USA.

1250. BERRI L.: **O „planowaniu“ w przedsiębiorstwie kapitalistycznym.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 185—188.

Negatywna odpowiedź na pytanie: „czy możliwe jest planowanie w poszczególnych przedsiębiorstwach kapit.?” Organizacja produkcji wewnątrz przedsiębiorstwa kapit. — nie ma nic wspólnego z planowaniem i jedynie potęguje anarchię produkcji w społeczeństwie kapit. jako całości.

1251. BLUMIN J. G.: **Keynesizm — reakcyjna teoria ekonomiczna okresu powszechnego kryzysu kapitalizmu.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 63—96.

Kryzys burżuazyjnej ekonomii polit. jako przejaw powszechnego kryzysu kapitalizmu. Zmiana metod apologetyki burżuazyjnej. Apologia kapitalizmu i elementy demagogii socjalnej w teorii Keynesa. Keynesizm — ideologia kapitalizmu państwowo - monopolistycznego. Antynaukowa, ahistoryczna metoda Keynesa i jej klasowa, reakcyjna treść. Keynesizm — teoria rozkładu kapitalizmu.

1252. KOCZETKOV A. I.: **Kejnsianstwo — ideologia reakcyjnej imperialistycznej burżuazji.** Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1950, nr 6, str. 425—439.

Reakcyjny i antynaukowy charakter szkoły ekonomicznej Keynes'a. Idee ekonomiczne i wnioski praktyczne zawarte w książce Keynes'a pt.: „Ogólna teoria zatrudnienia procentu i pieniądza“ jako świadectwo zaostrenia przeciwieństw pomiędzy pracą a kapitałem oraz wyraz kryzysu i rozkładu ideologicznego burżuazyjnej ekonomii polit. na tle ogólnego kryzysu kapitalizmu.

1253. KOZODOEV I., LAZUTKIN J.: **O błędnej teorii kryzysów.** (Tłum. z czas. Pravda z 29.9.50 r.). Ekonomista. 1950, z. 4, str. 229—234.

Konieczność oparcia prac o kryzysach na marksistowsko - leninowskiej teorii reprodukcji kapit. i kryzysów ekonomicznych. Błędy w pracy Mendelsona. Fałszywa koncepcja autora co do roli monopolów. Przemilczanie roli walki proletariatu o obalenie kapitalizmu.

1254. LEMNITZ ALFRED: **Reproduktion und Zirkulation des gesellschaftlichen Gesamtkapitals.** Die Arbeit. Jhg 5. 1950, nr 11, str. 527—530; nr 12, str. 577—579; Jhg 6. 1951, nr 1, str. 32—34.

Reprodukcja prosta, reprodukcja rozszerzona, indywidualna i społeczna. Reprodukcja kapitału stałego. Obieg pieniężny.

Zob. poz. 1164.

1255. CZESNOKOV D.: **O działalności gospodarczo-organizacyjnej państwa socjalistycznego.** Tłum. art. z czas. „Bolszewik“, 1950, nr 18. Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 583—592.

Zob. r. 1950, poz. 7373.

1256. GAJDA JÓZEF: **Obliczanie wartości globalnej produkcji.** Ekonomista. 1950, z. 4, str. 163—177.

Pojęcie produkcji globalnej i dochodu narodowego. Metoda obliczania produkcji globalnej w przemyśle — na szczeblach całego przemysłu, gałęzi, centralnego zarz., w rolnictwie, leśnictwie, budownictwie, transporcie, łączności, handlu i żywieniu zbiorowym.

1257. KOHLMAY GUNTHER: **Die Begründung der politischen Ökonomie des Sozialismus durch Lenin und Stalin.** Die Arbeit. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 34—37.

Przedmiot i zadania ekonomii polit. socjalizmu. Założenia Marksa i Engelsa. Rozwój nauki o realizacji soc. sposobu produkcji oraz ugruntowania ekonomii polit. socjalizmu przez Lenina i Stalina.

1258. KRONROD J.: **Dochód narodowy ZSRR.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 58—76.

Rachunek dochodu nar. na podstawie teorii marksistowsko - leninowskiej. Błędne metody burżuazyjne. Tempo wzrostu dochodu narodow. w ZSRR a w krajach kapit. Podział dochodu nar. w ustroju socjalistycznym — a w kapitalizmie.

1259. OSTROVITIANOV K.: **Rola ekonomiczna państwa radzieckiego.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 48—57.

Państwo radzieckie — państwo nowego typu. Funkcje państwa przed likwidacją klas wyzyskujących i po ich likwidacji. Gosp.-organizatorska funkcja państwa radzieckiego. Planowanie gospodarki nar. Rola partii. Osiągnięcia państwa radz. w przebudowie ekonomiki ZSRR. J. Stalin o roli państwa radzieckiego w warunkach istnienia otoczenia kapit. Rola państwa w okresie przejścia do komunizmu.

1260. ZAHN LOLA: **Die Entwicklung der politischen Ökonomie durch J. W. Stalin.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 23—24, str. 483—490.

Wkład naukowy Stalina do teorii ekonomii soc. Nauka o walce klasowej. Prawo uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa. Socjalistyczna rozszerzona reprodukcja. Ekonomia socjalizmu jako etap na drodze do komunizmu.

Zob. poz. 1137, 1141, 1331.

VIII. ZAGADNIENIA OGÓLNE GOSPODARKI SOCJALISTYCZNEJ

WŁASNOŚĆ SOCJALISTYCZNA

1261. PERZYŃSKI WACŁAW: **Własność socjalistyczna jest nietykalna.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 11, str. 2.

Omówienie zagadnienia ochrony masy towarowej w handlu uspołecznionym w gosp. socjalistycznej. Zadania w okresie „bitwy o handel“. Polityczne i gosp. aspekty zagadnienia ochrony własności socjalistycznej.

1262. VENEDIKTOV A. V.: **Nauka towarzysza Stalina o własności socjalistycznej.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 1, str. 31—62.

Własność socjalistyczna — podstawą gosp. radzieckiej. Likwidacja kapit. własności i kułac-

stwa. Socjalistyczna własność środków produkcji — podstawą planowania soc. i warunkiem urzeczywistnienia polityki kolektywizacji rolnictwa. Ochrona własności soc. Jedność dwóch form soc. własności środków produkcji. Problemy kierowania i zarządzania własnością soc. Przesłanki przejścia do wyższej fazy — komunizmu.

MATERIALNO-WYTWÓRCZA BAZA SOCJALIZMU

1263. ARAKELJAN A.: **Walka o maksymalne wykorzystanie środków trwałych w przemyśle socjalistycznym.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 77—115.

- Środki trwałe przedsiębiorstw przemysłowych ZSRR i ich charakter ekonomiczny. Wyższość przem. soc. w dziedzinie wykorzystywania środków trwałych. Drogi lepszego wykorzystania środków trwałych: powiększenie czasu pracy środków trwałych; usprawnienie wykorzystania śr. trwałych w jednostce czasu; rozrachunek gosp. i walka o lepsze wykorzystanie śr. trwałych.
1264. BURSZTYN IGNACY: **Drogi rozwoju techniki w Planie 6-letnim.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 12, str. 586—591.
Wytyczne mechanizacji procesów produkcyjnych w ważniejszych gałęziach przemysłu. Zalecenia z zakresu automatyzacji obsługi urządzeń, normalizacji i chemizacji procesów wytwórczych, jako środki zwiększenia wydajności pracy i obniżenia kosztów własnych. Wynalazczość pracownicza. Formy podwyższenia kwalifikacji zaw. wśród zatrudnionych.
1265. K. A.: **Kanał pięciu mórz.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 1, str. 79—82.
Znaczenie gospodarcze budowy kanału wołżańskiego. Opis urządzeń rozpoczynanej budowy. System urządzeń irygacyjnych.
1266. K. A.: **Z planu budowy „Kujbyszewhydrostraju“.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 1, str. 83—84.
Opis rozpoczętych prac przy budowie zapory i zbiornika kujbyszewskiego w ramach stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody.
1267. KOVDA V.: **Velikie strojki komunizma i preobrazowanie prirody.** Bolszevik. 1950, nr 20, str. 32—41.
Potężne budowle epoki stalinowskiej jako podstawa tworzenia bazy materialno-technicznej komunizmu, — droga do podniesienia prod. rolnej, — środek do zniesienia przeciwieństw pomiędzy miastem a wsią.
1268. [KRZYŻANOVSKIJ] G.: **Epoka gigantycznego budownictwa.** Myśl Współczesna. 1950, nr 11—12, str. 306—329.
Budowa wielkich elektrowni wodnych: Kujbyszewskiej, Stalingradzkiej i Kachowskiej oraz głównego kanału turkmeńskiego. Znaczenie tych gigantycznych budowli w przeobrażeniu przyrody ZSRR oraz w budownictwie społ. komunistycznym.
1269. LAVRINOVICZ L. P.: **Grandioznye strojki Stalinskiej epoki.** Recznoj Transport. G. 10. 1950, nr 5, str. 3—4.
Rozpoczęcie prac przy budowie gigantycznych elektrowni na rzekach Wołdze, Dnieprze i Amu-Darji. Wzrost produkcji energii elektr. w nieznanym dotychczas rozmiarach. Regulowanie poziomu wód, ułatwiający nawigację na Wołdze, Dnieprze i umożliwienie jej na Amu-Darji oraz na powstających kanałach irygacyjnych. Nawodnienia olbrzymich obszarów stepowych i pustynnych.
1270. SOKOLOV N.: **Postęp techniczny w gospodarce narodowej Związku Radzieckiego.** [Tłum. art. z czas. „Planovoe Chozjajstvo“]. Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 479—492.
Zob. poz. 1271.
1271. SOKOLOV N.: **Techniczeskij progress w narodnom chozjajstve SSSR.** Planovoe Chozjajstvo. 1950, nr 3, str. 3—24.
1273. ŚWIĘCICKI ROMAN: **O pełne wykorzystanie zdolności wytwórczej.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, str. 459—461.
Znaczenie zagadnienia. Środki zapewniające wzrost wykorzystania zdolności wytwórczej. Zagadnienie norm dla mobilizacji zdolności wytwórczej. Gospodarka kadrami.
1274. VAVILOV S.: **Nauka w służbie społeczeństwa.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 11, str. 507—508.
Podjęcie wielkich prac mających na celu przeobrażenie przyrody na terenie ZSRR. Rola poszczeg. gałęzi nauki w realizacji zamierzeń gospodarczych.
1275. W. N.: **Wielkie budowle narodowe epoki stalinowskiej.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 37—39.
Znaczenie gosp. budowy wielkich energetycznych stacji wodnych na Wołdze, Głównego Kanału Turkmeńskiego Amu-Daria — Krasnowodsk oraz Kachowskiej stacji energetycznej na Dnieprze.
1276. WITWIŃSKI BOLESŁAW: **Wielki plan przekształcenia przyrody w Związku Radzieckim.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 11, str. 528—536.
Znaczenie gosp. wodnej dla rolnictwa i przemysłu. Ogólne koncepcje planowej gosp. zasobami wody. Współpraca nauki i techniki w opanowaniu sił przyrody. Walka z posuchą. Ważniejsze osiągnięcia.
1277. **Die Zusammenarbeit der Arbeiter, Wissenschaftler und Techniker in der Sowjetunion.** Einheit. Jhg 5. 1950, H. 10, str. 939—944.
Zadania i formy współpracy naukowców, kierownictwa i wykonawców w zakładzie produkcyjnym. Przykłady z praktyki przedsiębiorstw Zw. Radzieckiego.

GOSPODARKA MATERIAŁOWA

1278. A. Z.: **Składy towarowe w hurcie spożywczym ZSRR.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 7, str. 12—13.
Klasyfikacja składów wg asortymentu towarowego, wg przeznaczenia i na podstawie form użytkowania. Zadania składów w handlu radz. Zasady budowy i rozplanowania składów.
1279. BRZEG HENRYK: **Zadania służby materiałowej w planie sześcioletnim.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 2—5.
Rola i zadania służby materiałowo - zaopatrzeniowej. Analiza poszczeg. faz planowania. Badania planu w okresie jego wykonania.
1280. BUGAJSKI WACŁAW: **Rola Centrali Zaopatrzenia Materiałowego P[roemysłu] W[ęglowego] w nowej organizacji służby zaopatrzenia.** Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 14—16.
Rozwój central zaop. do r. 1950. Zasada pełnej decentralizacji zaop. materiałowego. Obecna rola i charakter pracy Centrali Zaopatrzenia Materiałowego.
1281. FALKOWSKI PAWEŁ: **Gospodarka magazynowa.** Ogólnopolski Informator Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 20—22.
Zasady przyjmowania i dokumentacja przychodu materiałów. Symbolika i grupowanie przechowywanych materiałów.
1282. FISCHER KARL: **Das Richtsatzproblem in Fortigungsbetrieben als Gegenstand der Revision.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4. 1950, nr 23—24, str. 538—541.
Zasady gosp. materiałowej w przedsiębiorstwie. Sposoby ustalania norm zapasów i zużycia podstawowych surowców i środków produkcji.
1284. HERSZDERFER SZYMON: **Finansowa kontrola realizacji planu zaopatrzenia materiałowego w 1951 r.** Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 1, str. 15—19, 22.
Znaczenie planu zaop. materiałowego. Zasady nowego systemu finansowej kontroli. Prowadzenie kartoteki zamówień ZF—1 i kartoteki do-

konanych zleceń wyplat. Sporządzanie raportów finansowych. Dopuszczalne zmiany planu w toku jego realizacji. Zalety nowego systemu kontroli finansowej.

1285. HOFFMAN KLEMENS: **Opieka nad surowcem i towarem czołowym zagadnieniem w społecznej gospodarce narodowej.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 7, str. 2.

Brak opieki nad towarem. Manka magazynowe. Potrzeba podniesienia kwalifikacji pracowników magazynowych. Wnioski.

1286. IWŃSKI JÓZEF: **Towary spożywcze.** Warszawa 1950. Zakł. Wyd. Spółdz., s. 268. Rec. (wk). Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 510.

Unikanie strat w art. spożywczych i usprawnienie gospodarki magazynowej i sklepowej. Towaroznawstwo, przepisy. Wartość książki jako podręcznika dla magazynierów.

1289. KASZUBA WŁODZIMIERZ: **Uzasadnienie w planie zaopatrzenia.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 1, str. 5—10.

Charakterystyka planu zaopatrzenia. Ocena i kontrola planu w oparciu o podział zużycia. Podstawy uzasadnienia planu. Rodzaje produkcji wymagających odrębnego planu zużycia materiałów. Nomenklatura. Niedociągnięcia różnych form uzasadnień.

1290. **Materialno - technicznoe snabżenie stroitelnych organizacij.** Sbornik važnejších postanovlenij i instrukcij. Pod obszczej red. M. M. Rudenko. Moskva 1950, Gos. Izd. Stroitelnoj Liter., s. 183, 1 nlb.

Obowiązujące przepisy w układzie wg zagadnień: Organizacja i struktura organów zaop. materiałowo-techniczn. System i tryb zaopatrzenia mat.-techn. Akcja oszczędnościowa w zakresie mat. budowlanych. Umowy gospodarcze. Przyjęcie i ochrona mat. w drodze. Jakość, pełność asortymentu, pretensje. Ceny, narzuty, rabaty. Tara.

1291. MYSONA MIECZYŚLAW: **Technologia i towaroznawstwo.** Cz. 1. T. 1, 2. Oprac. przy współud. T[adeusza] Hofmanna, J. Kubina [i in.]. Kraków 1950. Państw. Zakł. Wyd. Szkoln., s. 2 nlb., 181, III; s. 3 nlb., 183 — 444, VI. Akademia Handlowa w Krakowie. [Maszynopis powielany].

Ogólne i szczeg. podstawy towaroznawstwa. Własność surowców materialnych i wyrobów przemysłowych. Wiadomości z zakresu produkcji, zużycia, nomenklatury, przepisów normalizacyjnych i standaryzacyjnych oraz z zakresu czynności handlowych i przepisów prawnych. Literatura pomocnicza i uzupełniająca.

1292. OTAWSKI HENRYK: **Podstawowe wiadomości o rozmieszczeniu i przechowywaniu towarów.** Warszawa (1950). Samopomoc Chłopska, s. 71, 1 nlb. Biblioteka Szkoleniowa, 1950. z. 3.

Właściwości fizyczne i chemiczne towarów. Przyczyny powstawania ubytków i strat. Warunki przechowywania i rozmieszczenia towarów. Gospodarka opakowaniami.

1293. RADECKI ANDRZEJ: **O planowaniu zaopatrzenia inwestycji.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 1, str. 20—22.

Zasady planowania zaop. inwestycji. Wypełnianie formularzy. Hierarchia potrzeb. Omówienie usterek w planowaniu. Uwagi o wydawanych instrukcjach.

1294. SROCZYŃSKI WITOLD: **Kontrola wykorzystania limitów zakupu.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 1. str. 1—4.

Obniżenie zużycia materiałowego — założeniem planu zaopatrzenia na 1951 r. Konieczność kontroli na szczeblu przedsiębiorstwa. Dyscyplina finansowa. Elementy konieczne do ustalania li-

mitu finansowego zakupu. Możliwość i procedura składania wniosków o zezwolenie na przelew części limitu z jednego konta na inne.

1295. SZULC WŁADYSŁAW: **Zakres i zasady planowania zaopatrzenia w dziedzinie dóbr o charakterze inwestycyjnym.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 25—28.

Sprecyzowanie pojęcia dóbr inwestycyjnych. Omówienie konieczności ustalenia jednolitego systemu zaopatrzenia. Stosowanie metody bilansowej. Wyzyskanie wyników bilansowania przy imporcie dóbr inwestycyjnych. Przestrzeganie dyscypliny ustalonej dla planowania zaopatrzenia.

1296. **Towaroznawstwo produktów spożywczych.** Praca zbiorowa pod red. prof. G. G. Skrobańskiego, przekład z jęz. ros. Warszawa, 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 627.

Rozdz.: Część ogólna nauka towaroznawstwa i jej zadania; skład chemiczny produktów spoż.; surowiec i procesy wytwórcze jako czynniki towaru; badanie jakości produktów spoż.; przechowywanie i konserwowanie. Towary warzywno-owocowe. Ziarno, kasze i mąka. Wypiek chleba. Cukier, produkty cukrowe i krochmalowe. Wyroby cukiernicze. Używki. Napoje. Tłuszcze jadalne. Mleko i towary mleczne. Mięso i produkty mięsne. Ryby i produkty rybne. Koncentraty spożywcze.

1297. WAGNER JANUSZ: **Chłodnictwo w mleczarstwie.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 78, 2 nlb.

Rozdz.: Surowiec. Produkcja. Transport. Przerób (mleczarnie miejskie, mlecz. przerobowe, serownie, produkcja lodów jadalnych). Składowanie (mleka, masła, sera, lodów). Dystrybucja (mleko pełne, masło, sery, lody jadalne). Literatura.

1298. WRZEŚNIEWSKI ZYGMUNT: **Teoria i rzeczywistość w służbie zaopatrzenia.** Drogownictwo. R. 5. 1950, nr 12, str. 376—380.

Planowanie corocznych planów zaop. materiałowego w drogownictwie. Przydział materiałów kamiennych przez Min. Komunikacji. Rozdzielnictwo materiałów dla jednostek wykonawczych. Opracowanie harmonogramów dostaw. Organizacja transportów i dostaw materiałów. Planowanie zapotrzebowania kredytów na opłacenie rachunków za dostawy. Wnioski.

Zob. poz. 1300, 1731.

NORMOWANIE — NORMALIZACJA

1299. BAŃKOVSKIJ V. G.: **Normowanie produkcji w toku.** Przeł. z jęz. ros. B. Żabko-Potopowicz. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 87, 1 nlb.

Rozdz.: Istniejące sposoby obliczania produkcji w toku. Metoda normowania prod. w toku wydziałów wg warsztatów pracy jednorodnej. Ogólnozakładowe normy produkcji w toku.

1300. LOKSZIN E.: **Normirovanie raschoda syr'ja i materialov v proizvodstve.** Planovoe Chozjajstvo. 1950, nr 6, str. 86—94.

1301. RUDZISZ JANUSZ: **Zagadnienia normalizacji.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejskowego. R. 6. 1951, nr 48, str. 8—11.

Przykłady norm w różnych dziedzinach życia. Pojęcie i cel normalizacji. Normy organizacyjne, przedmiotowe i czynnościowe, ich zastosowanie i wpływające z nich korzyści. Działalność Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

1302. ŚLESZYŃSKI ALEKSANDER: **Zagadnienie norm w gospodarce socjalistycznej.** Ekonomista. 1950, z. 4, str. 178—222.

Określenie pojęć: normowanie i normalizacja. Normy szacunkowo - statystyczne i techniczno-ekonomiczne. Czynniki wpływające na ustalanie normy. Etapy wykonywania prac przy ustalaniu normy technicznej. Normy średnio-progresywne. Znaczenie norm w planowaniu. Normy w planowaniu produkcji, zaopatrzenia, zatrudnienia oraz w planowaniu finansowym.

Zob. poz. 1707.

ŚRODKI OBROTOWE

1303. BÓJSKI WŁADYSŁAW: **Normatywy środków obrotowych w handlu.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 2, str. 13—15.

Treść i zakres pojęcia normatywu śr. obrotowych. Przykłady ustalania tych normatywów dla spółdz. gminnych. Rola normatywów.

1304. ETCZIN G. A.: **Walka o zwiększenie częstotliwości obrotu środków.** Przeł. z jęz. ros. J. Ziemacki. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 50, 1 nlb.

Doświadczenia moskiewskiej fabryki elektrotechnicznej z zakresu przyspieszenia obiegu śr. obrotowych i osiągnięte wyniki. Organizacja soc. współzawodnictwa pracy. Przedsięwzięte środki mające na celu zmniejszenie zapasów produkcyjnych, skrócenia czasu trwania cyklu produkcyjnego, zmniejszenia remanentów gotowej produkcji. Walka o obniżenie kosztów własnych produkcji. Zagadnienie przyspieszenia rozliczeń z odbiorcami produkcji.

1305. FEDOSEEV K. A.: **Środki obrotowe przedsiębiorstw przemysłowych.** Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 107.

Rozdz.: Ogólne pojęcia o śr. obrot. przedsiębiorstwa soc. (środki trwałe i obrotowe, elementy składowe i struktura śr. obrot.). Krążenie śr. obrot. w przeds. Tworzenie się środków (źródła, planowanie, normatywy). Znaczenie gosp. szybkość, obr. środków (wpływ, częstotliwość obrotu na ich wysokość, wskaźniki częstotliwości). Sposoby przyspieszenia częstotliwości obrotu środków przedsiębiorstwa. Wykorzystanie śr. obrot. a walka o oszczędność i rentowność. Uspołecznienie wykorzystania śr. obrot. jako bojowe zadanie polityczno-gospodarcze.

1306. FILIPOWSKI KLEMENS: **Upłynnienie remanentów.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 74—76.

Znaczenie upłynnienia remanentów w gosp. soc. Omówienie trudności powstających w zakładach posiadających nadmierne remanenty. Wyniki akcji upłynnienia remanentów w resorcie Min. Komunikacji.

1307. PARFAN'JAK P. A.: **Oborotnye sredstva socialisticzeskoj promyslennosti.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 142, 2 nlb.

Rozdz.: Środki obrot. przedsiębiorstw przem. i podstawowe formy ich cyrkulacji. Wskaźniki efektywności wyzyskania śr. obrotowych. Środki obr. w procesie produkcyjnym. Tworzenie potencjalnych zapasów i ich planowanie. Środki obr. w procesie obrotu. Planowanie śr. obr. wg poszczeg. elementów wydatków i kredytowanie na podstawie obrotu.

1308. PAWŁOWSKI LEOPOLD: **Przyspieszenie obiegu środków obrotowych w przemyśle rolnym i spożywczym.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 1, str. 21—23.

Gosp. i polityczne znaczenie walki o przyspieszenie obiegu śr. obrotowych. Sposoby przyspieszenia obiegu śr. obrotowych w przedsiębiorstwie. Specyfika przem. rolnego i spoż. i drogi przyspieszania obiegu śr. obrotowych.

1309. PERESLEGIN V. I.: **Metody isczislenija oboraczivajemosti sredstv predpriatij.** (V pomoszcz finansovomu i chozjajstvennomu rabotniku). Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 79, 1 nlb.

Struktura środków przedsiębiorstwa. Drogi obiegu środków przeds.; przyspieszenia obiegu śr. obrot. Obliczenie wskaźników obiegu śr. obrot. Wyliczenie wyników przyspieszenia obiegu. Kontrola obiegu śr. obrotowych przedsiębiorstw.

1310. REICHER JAN: **Rotacja środków obrotowych w przemyśle obuwanym.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 10—13.

Zagadnienia i sposoby ustalenia normatywów: zapasów materiałowych, robót w toku i robót gotowych.

1311. RUSTANOWICZ EUGENIUSZ: **Przyspieszenie obiegu środków obrotowych w przemyśle węglowym.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 412—416.

Znaczenie akcji przyspieszenia obiegu śr. obrot. Omówienie zarządzenia instrukcji Min. Górnictwa. Możliwości przysp. obiegu śr. obr. na odcinku zaopatrzenia (Centrali Zaopatr. Materiałowego Przem. Węgielowego).

1312. UMANSKIJ M. M.: **Oborotnye sredstva nefte-dobyvajuszczo tresta i puti uskorenija ich oboraczivajemosti.** Moskwa 1950. Gostopleznidat, s. 108.

KOSZTY WŁASNE

1313. BURMISTROV N. S.: **Obniżenie kosztów własnych w przemyśle budowy maszyn.** (Tłum. z ros.). Warszawa 1950. Polgos, s. 116. Rec. Zbichorski Zygmunt. Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1 str. 46.

Rozdz.: Nakłady produkcyjne. Kalkulacja kosztów własnych jednostki produkcyjnej. Planowanie obniżenia kosztów. Sposoby obniżenia nakł. produkcyjnych i kosztów własnych. W rec. przegląd treści książki przydatnej dla szkolenia techników i inżynierów zakładów budowy maszyn.

1314. DUDZIŃSKI STANISŁAW: **O zająbieniu pracy biur projektów z planem technicznym.** Uwagi z dziedziny przemysłu gumowego. Inwestycje. R. 3. 1951, nr 1, str. 20—23.

Oszczędność jako podstawowy warunek realizacji planu 6-letniego. Środki uzyskania oszczędności. Specjalizacja, postęp techniczny, współzawodnictwo, właściwa org. pracy, szkolenie kadr, należyte wyzyskanie danych statystycznych. Przykłady z przem. gumowego.

1315. HENZE GERTRAUTE: **Kalkulationspreise und Finanzplanung.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 23—24, str. 553—556.

Zasada ustalania kosztów własnych wyrobu w przedsiębiorstwie.

1316. JAWORSKI KAZIMIERZ: **Obniżenie kosztów w wykonawstwie budowlanym.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 2, str. 5—20.

Czynniki wzrostu wydajności pracy i obniżenia kosztów jako źródeł oszczędnościowych. Znaczenie analizy kosztorysów, racjonalizatorstwa, współzaw. zespolowego, szkolenia kadr, dyscypliny pracy. Dodatnie strony zasad koncentracji i specjalizacji.

1317. LIBERMAN E. G.: **Czynniki obniżania kosztu własnego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 104—106.

Przykłady z doświadczeń radzieckich zakładów przemysłowych w dziedzinie technologii, współzawodnictwa pracy, szybkościowego skrawania metali, metod produkcji potokowej, automatyzacji produkcji, pomysłów racjonalizatorskich. Usprawnienia organizacyjno - techniczne i ich wpływ na obniżenie kosztu własnego.

1318. RASIEWICZ WINCENY: **Oszczędność jako jedna z dróg do realizowania Planu 6-letniego.** Przegład Pocztowy. R. 15. 1951, nr 1, str. 18—19.

Zniesienie stanowisk komisarzy oszczędnościowych. Oszczędna gospodarka majątkiem nar. — obowiązkiem każdego pracownika.

1319. RICHTER ELLA: **Einige Erfahrungen bei der Kontrolle des Finanzplanes 1950 der volkseigenen Güter.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4. 1950, H. 11, str. 390—393.

Sposoby obniżenia kosztów produkcji w przedsiębiorstwach uspoł. (w majątkach rolnych, w przemyśle i innych). Przykłady.

1320. SIENNICKI LEON: **Przemysł radziecki w walce o obniżenie kosztu własnego produkcji.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 6—8.

Koszt własny produkcji jako najistotniejszy wskaźnik działalności gosp. przedsiębiorstw socjalistycznych. Wpływ systematycznego obniżania cen hurtowych i detal. na polepszenie jakościowych wskaźników działalności gospodarczej przedsiębiorstw.

1321. ZVEREV A.: **Reżim ekonomii i dalnejsze sniżenie sebestoimosti produkcji.** Bolszevik 1950, nr 22, str. 44—54.

Zob. poz. 1322.

1322. ZVEREV A.: **System oszczędnościowy a dalsze obniżenie kosztów własnych produkcji.** (Tłum. z czas. Bolszevik 1950, nr 22). Nowe Drogi. R. 4. 1950, nr 6, str. 74—85; Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr, 1 str. 33—39.

Systematyczne obniżanie kosztów produkcji, jako prawo rozwoju gosp. soc. Formy i organizacja ogólnonarodowego współzawodnictwa a oszczędność w powoj. planie 5-letnim ZSRR. Osiągnięcia w poszczególnych gałęziach przemysłu. Istniejące rezerwy oszczędnościowe (zwłaszcza w budownictwie). Możliwości osiągnięcia lepszych wyników w oszczędzaniu (lepsze wykorzystanie i przyspieszenie obiegu środków obrotowych).

Zob. poz. 1545, 1617, 1638, 1641, 1700, 1702, 1711, 1718, 1735, 1765, 1767, 1798, 1811, 1817, 1844.

ROZRACHUNEK GOSPODARCZY

1323. AIJAKRINSKIJ JU. S.: **Podgotovka cehevoego chozrasczeta.** Moskva 1950, Gos. Nauczno-Techn. Izd. Maszinostritelnoj Liter., s. 122, 2 nlb.

Podstawowe przesłanki wprowadzenia rozrachunku gosp. pomiędzy oddziałami fabrycznymi. Uproszczenie dokumentacji technicznej i sprawozdawczości z wykonania planu. Przygotowanie rozrachunku gosp. w poszczeg. rodzajach oddziałów fabrycznych odcinków produkcyjnych i brygad.

1324. KORNILOV N.: **Rozrachunek gospodarczy i system oszczędności w gospodarce radzieckiej.** Przeł. z jęz. ros. Edward Łukawer. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 46, 1 nlb.

Rozrachunek gosp. jako metoda planowego kierowania soc. przedsiębiorstwem. Wyzyskanie i organizacja środków w przedsiębiorstwie. System oszczędności jako soc. metoda gospodarowania.

1325. KOŚCIELNIAK MARIAN: **Podstawy prawne rozrachunku gospodarczego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 80—83.

Pojęcie rozrachunku gospodarczego. Omówienie uchwał Rady Ministrów KERM-u z r. 1950 dotyczących organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych objętych budżetem centralnym, — uspołecznionych przedsiębiorstw przemysłu kluczowego, centralnych zarządów przemysłu i zjednoczeń. Definicja pojęcia przedsiębiorstwa, działającego na zasadzie pełnego rozrachunku gosp.

1326. KUZNECOV M. I.: **Vnutrizavodskij chozrasczet i rentabelnost' cellulozno - bumażnoj promyszlenosti.** Moskva 1950, Goslesbumizdat, s. 75, 1 nlb.

Znaczenie wewnątrz-fabrycznego rozrachunku gosp. Rozrachunek wewnątrz-fabryczny a wydajność pracy, wykorzystanie zdolności produkcyjnej, akcja oszczędności, płace. Usprawnienie działalności gosp. w wyniku zastosowania rozrach. gosp. Organizacja rozrachunku gosp. w odziale fabrycznym i w brygadzie.

Zob. poz. 1922.

IX. PLANOWANIE GOSPODARKI NARODOWEJ

OGÓLNE — METODOLOGIA — ORGANIZACJA

1327. BUCHANÉWICZ B. A.: **Doprowadzenie planu pięcioletniego do robotnika.** (Przeł. z jęz. ros. J. Rzewuska). Warszawa 1950, Pol. Wyd. Gosp., s. 35. 1 nlb.

Nowa forma soc. współzawodnictwa o przedterminowe wykonanie indywidualnych planów 5-letnich. Metodyka ustalania zadań dla każdego robotnika na okres pięciu lat. Doświadczenia Moskiewskiej Fabryki Narzędzi w zakresie rozwijania współzawodnictwa.

1328. ENEV MICHAİL.: **Drugarjat Stalin i planovoto razvitie na narodnoto stopanstvo v SSSR.** Planovoto Stopanstvo. 1950, nr 6, str. 467—488.

Planowanie jako prawo gospodarki socjalistycznej. Początki planowania gosp. nar. w ZSRR. Plan Goelro. Trzy pierwsze stalinowskie plany 5-letnie. Przystawienie gospodarki na wojenną w okresie II-ej wojny światowej. Osiągnięcia gosp. radzieckiej. Plan odbudowy i rozwoju ZSRR na l. 1946—50. Rola partii w soc. planowaniu gospodarczym.

1329. JĘDRYCHOWSKI STEFAN: **Budowa i zakres terenowego planu gospodarczego.** — Organizacja i zadania prezydów rad narodowych. 1950, str. 33—50.

Zadania, zakres i organizacja planowania terenowego. Bilanse materiałowe, siły robocze i finansowe. Zadania w zakresie planowania, statystyki i kontroli wykończenia planu. Podstawy prawne.

1330. KAWCZYŃSKI ARNOLD: **Współzależność poszczególnych części planu.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 454—459.

Plan usprawnień techniczno - organizacyjnych jako punkt wyjścia do opracowania innych części planu. Przykładowy schemat otrzymywania i opracowywania materiału do planu przem.-finansowego (wskaźniki, materiały niezbędne do ich opracowania, kto opracowuje i na jakiej podstawie, komu się przekazuje). Przykłady opracowywania.

1331. KUJBYSZEV VALERIAN: **Lenin i Stalin o planowaniu socjalistycznym.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg”. 1950, nr 1, str. 13—30.

Planowanie nieodzowną częścią składową dyktatury proletariatu. Rola i charakter planowania na poszczeg. etapach rozwoju ZSRR. Plan Goelro; planowanie w okresie Nep-u; konieczność planów obliczonych na długi szereg lat. Plan jako decydujący oręż dyktatury proletariatu;

partyjność planów; dyrektywny charakter planów; ich naukowe uzasadnienie; kojarzenie w pracy planistycznej zadań perspektywicznych z bieżącymi. Kurs na przekraczanie planów. Rola doświadczenia praktycznego.

1332. KURSKIJ A.: **Rola i zadania planowej gospodarki narodowej ZSRR.** Tłum. [z jęz. ros.] Stanisław Trzeszkowski. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 127, 1 nlb.

Rozdz.: Rola i zadania planowej gosp. nar. ZSRR (przesłanki planowania socjalistycznego, planowanie prawem rozwoju ekonomiki radz., podstawowe zadania planowania soc.). Rozwój planowania gosp. nar. ZSRR (pierwsze lata planów soc. i planu GOELRO, planowanie w latach odbudowy gosp. nar., trzy przedwojenne stalinowskie plany 5-letnie, planowanie w okresie W. Wojny Narodowej, powojenny plan 5-letni. Zasady opracowania planu gosp. narodowej (gosp. - polityczne zadania i decydujące ogniw planu gosp. nar., plan i bilans gosp. nar., rozdziały i wskaźniki planu gosp. nar., system organów planowania i organizacja prac nad sporządzaniem planu gosp. nar.). Kontrola wykonania planu i ekonomiczne dźwignie, masy pracujące w walce o plan.

1333. KUŹMIŃSKI N [IKANDOR]: **Planowanie gospodarcze w 1951 r.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 1, str. 6—7.

Warunki urealnienia planu gospodarczego. Tryb sporządzania planu. Udział mas pracujących w planowaniu.

1334. MADEJSKI MARIAN: **Aktyw pracowniczy a plan na r. 1951.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 8, str. 227—228.

Niedociągnięcia w planowaniu. Konieczność szerszego udziału aktywu pracowniczego w sporządzaniu planu.

1335. **Pojęcia podstawowe.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 2, str. 15—16.

Wyjaśnienia niektórych podstawowych pojęć z zakresu planowania (roзраchunek gosp., jego rodzaje i stosowanie, zasady systemu finansowego — najważniejsze tezy uchwały R. M. z dn. 21.8.1947 r.).

1336. ULBRICHT WALTER: **Einige Fragen der Durchführung des Fünfjahrplans.** Die Arbeit. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 6—9.

Udział aktywistów w planowaniu jako podstawowe narzędzie w walce o wzrost produkcji i wykonanie planu 5-letniego. Zadania na odcińku szkolenia zawodowego.

1337. ZALM ZOLA: **Die ökonomische Bedeutung der Aktivistenpläne.** Die Arbeit. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 22—24.

Znaczenie propagandowo - wychowawcze i organizacyjne planowania wewnątrz-zakładowego przy udziale aktywu robotniczego. Zagadnienie oszczędności, oraz wzrostu wydajności pracy.

1338. ZAREMBA JÓZEF: **Planownie terenowe na nowym etapie.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 314—323.

Istota planowania terenowego i jego rozwój w Polsce na tle osiągnięć planowania w ZSRR. Zadania i org. biur rejonowych PKPG. Znaczenie ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej dla planowania terenowego. Zagadnienie soc. rozmieszczenia sił wytwórczych na tle rejonizacji kraju. Zakres działania i org. wojewódzkich i powiat. komisji planowania gosp. Terenowe planowanie przem., rolnictwa, obrotu tow., urządzeń kulturalnych i socjalnych, gospodarki komunalnej. Tryb sporządzania planów terenowych.

Zob. poz. 1141, 1172, 1182, 1259, 1473, 1491, 1696—97, 1699, 1728, 1842, 1910, 1923.

1339. BIERUT BOLESŁAW: **Budujemy gmach Polski socjalistycznej.** (Przemówienie końcowe wygłoszone na V Plenum KC PZPR w dn. 16.VII.1950 r.). — Plan sześcioletni. Warszawa 1950. „Książka i Wiedza“, s. 168; str. 5—19; — Plan sześcioletni. Warszawa 1950, „Książka i Wiedza“, s. 82, str. 5—19.

Zadania Planu 6-letniego. Potężne podniesienie poziomu sił wytwórczych w oparciu o wysoką technikę. Zacięta, ofiarna walka mas pracujących o nowe, wolne, twórcze życie człowieka.

1340. BIERUT BOLESŁAW: **Pol'sza na pułkach socjalistycznego stroitelstwa.** Bolszevik. 1950, nr 21, str. 16—24.

Charakterystyka planu 6-letniego uprzemysłowienia i gospodarczej przebudowy kraju. Znaczenie pomocy udzielonej przez Związek Radziecki.

1341. **Instrukcja w sprawie ogólnych zasad opracowania narodowego planu gospodarczego na rok 1951.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 23 + Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 251 i nr 252, K, 2 nlb; k. 1 nlb. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego. 77.

1342. MINC HILARY: **Plan sześcioletni rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu w Polsce.** (Referat wygłoszony na V Plenum KC PZPR w dn. 15.VII.1950 r.). — Plan sześcioletni. Warszawa 1950. Książka i Wiedza“, s. 168; str. 21—75. — Plan sześcioletni, 1950, str. 21—75.

Mobilizujący charakter planu. Podstawowe zadania planu: znaczne podniesienie sił wytwórczych (przemysł, rolnictwo, transport i komunikacja, obrót towarowy, inwestycje i budownictwo). Zacieśnienie wzajemnych stosunków ekonom. z ZSRR i krajami dem. lud. Plan podniesienia dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności. Warunki wykonania planu (postęp techniczny, wzrost wydajności pracy i obniżka kosztów własnych, planowość w stosunkach między miastem a wsią, organizacja.

1343. MINC HILARY: **Ustawa o Planie Sześcioletnim nowym Manifestem Lipcowym.** (Przemówienie w dniu 21.VII.1950 r. na zakończenie debaty sejmowej). — Plan sześcioletni. Warszawa 1950. „Książka i Wiedza“, s. 168, str. 77—83; — Plan sześcioletni. Warszawa 1950. „Książka i Wiedza“, s. 82, str. 77—82.

1344. **Plan sześcioletni.** Warszawa 1950. „Książka i Wiedza“, s. 168, 1 nlb.

Bierut B.: Budujemy gmach Polski socjalistycznej — zob. poz. 1339. Minc H.: Plan Sześcioletni rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu w Polsce, zob. poz. 1342. Minc H.: Ustawa o Planie Sześcioletnim nowym Manifestem Lipcowym, zob. poz. 1343. Ustawa o 6-letnim Planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950—1955, uchwalona przez Sejm Ustawodawczy RP. w dn. 21.VII 1950 r. — zob. poz. 1348.

1345. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Podstawowe zadania Planu Sześcioletniego.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 119.

Rozdz.: Na przełomie dwóch planów. Zbudowanie podstaw socjalizmu. Tempo rozwoju oraz zmiany struktury społeczno - gosp. kraju. Stworzenie bazy przemysłowej. Plan wielkich inwestycji i budownictwa soc. Aktywizacja gosp. rolnej i leśnej. Zadania komunikacji i łączności. Obrót towarowy i handel zagr. Podniesienie dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa. Warunki wykonania planu.

1346. **Sześćcioletni plan rozwoju.** Warszawa 1950. Wydawn. Związkowe CRZZ, s. 21, 1 nlb. Centralna Rada Związków Zawodowych.

Omówienie podstawowych zadań planu: produkcja środków wytwórczości, znaczenie przem. metalowego, rozszerzenie bazy surowcowej, rozmieszczenie sił wytwórczych, przebudowa wsi, uspołecznienie handlu. Podział dochodu narodowego. Warunki wykonania planu.

1347. **[Sześćcioletni] 6-letni plan rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu w Polsce.** Ważniejsze postanowienia i ustawy. (Warszawa) [1951]. (Nakł. Naczelna Organizacja Techniczna w Polsce), s. 11, 1 nlb.

Zniszczenia wojenne Polski. Przebudowa ustroju. Osiągnięcia planu 3-letniego. Podstawowe założenia planu 6-letniego. Wzrost produkcji i inwestycji. Podniesienie dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności. Rozwój gosp. województw. Postanowienia końcowe. Rozwój gosp. Warszawy w planie 6-letnim. W tekście wykresy.

1348. **Ustawa o 6-letnim planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950—1955, uchwalona przez Sejm Ustawodawczy RP dnia 21.VII. 1950 r.** — Plan sześcioletni. Warszawa. 1950. „Książka i Wiedza“, s. 168, str. 85—168.

Rozdziały: Podstawowe zadanie planu. Wzrost produkcji i inwestycji. Podniesienie dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności. Rozwój gospodarczy województw. Postanowienia końcowe.

Zob. poz. 1166, 1703, 1709, 1723—24, 1726, 1730, 1796, 1864.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1349. **K tridcatiletiju plana GOELRO.** Torfjanaja Promyslnennost'. G. 27. 1950, nr 12, str. 1—3.

Wielki plan organizacji gosp. narodowej w oparciu o najnowocześniejszą bazę — elektryfikację. Tempo rozwoju elektryfikacji przed Wojną Narodową. Odbudowa i gigantyczna rozbudowa zakładów elektrycznych po wojnie. Rola przodującego na świecie przem. torfowego ZSRR dla elektryfikacji.

1350. **Tridcatletie plana GOELRO.** Za Ekonomiju Topliva. G. 7. 1950, nr 12, str. 1—4.

Znaczenie elektryfikacji dla gospodarstwa narodowego. Baza i rozwój elektryfikacji. Centralizacja, rejonizacja sieci elektroenergetycznej i ich techniczne udoskonalenie. Budowa nowych gigantycznych elektroenergetycznych wodnych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1351. **Die gesetzlichen Bestimmungen zum Volkswirtschaftsplan. 1950.** Schriftenreihe der Deutsch. Dem. Rep. Berlin 1950. Deutscher Zentralverlag, s. 169.

Zadania NRD w zakresie wykonania narodowego planu gosp. na rok 1950. Podstawowe założenia planu w przem., roln., leśnictwie, komunikacji. Zatrudnienie, obniżenie kosztów własnych, służba zdrowia, rozwój kulturalny, bilanse materiałowe, handel zagraniczny i wewnętrzny. Kontrola wykonania planu. Oświadczenie Ministrów Przemysłu i Planowania dotyczące planu techniczno-ekonom. przedsiębiorstw uspołecznionych i rozporządzenie o wprowadzeniu w życie planowania zakładowego w przemyśle.

1352. **J. M.: Plan pięcioletni Niemieckiej Republiki Demokratycznej.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 436—438.

Podstawowe zadania planu. Rozwój poszczeg. dziedzin gosp. narodowego. Inwestycje. Rozwój nauki, oświaty, kultury. Wzrost zatrudnienia, wzrost poziomu stopy życiowej ludności.

1353. **Le plan quinquennal. Loi pour le plan quinquennal de développement de l'économie nationale de la République Populaire Roumaine pour les années 1951—1955.** La Roumanie Nouvelle. V. 4 1951, nr 58, str. 3—6,8.

Zadania planu 5-let. Rumunii w podstawowych gałęziach gospodarstwa narodowego. Uspołecznienie przemysłu i rolnictwa.

1354. **Postanovlenie na Ministerskija S'vet za d'ržavnija plan za razvitiето na narodnoto stopanstvo prez 1951 godina na Narodna Republika B'lgarija.** Planovo Stopanstvo. 1950, nr 6, str. 445—468.

Wykonanie planu za r. 1950. Podstawowe wskaźniki planu na r. 1951. Plan na r. 1951 według poszczeg. gałęzi gosp. nar.

1355. **ULBRICHT, WALTER: Plan pięcioletni i perspektywy gospodarki narodowej.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg“. 1950, nr 2, str. 137—152.

Zadania planu 5-let. NRD. Rozwój planowania gosp. od 1945 do 1950 r. Pomoc ZSRR. Inwestycje. Zagadnienie kad. Rozwój handlu wewn. i zagr. Zadania w dziedzinie kultury. Problemy polityki finansowej. Walka z sabotażem. Perspektywy rozwoju gospodarki.

1356. **Volkswirtschaftsplan 1950.** Schriftenreihe der Deutsch. Dem. Rep. Berlin 1950. Deutscher Zentralverlag, s. 128.

Przemówienie Ministra Planowania Niem. Rep. Dem., charakteryzujące pierwszy narodowy plan gospodarczy. Dyskusja w parlamencie i przemówienie końcowe Ministra Planowania. Tekst Ustawy o narod. planie gosp. NRD na rok 1950.

X. EKONOMIKA PRACY

ORGANIZACJA PRACY

1357. **Brygady szybkościowe w przemyśle naftowym.** Gospodarka Górnicza. R. 1. 1951, nr 2, str. 35—36.

Organizacja brygad. Wyniki współzawodnictwa brygad w wierceniach obrotowych i udarowych.

1358. **BULGAK G.: Organizacija raboty proizvodstvennych brigad.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 10, str. 13—14.

Organizacja pracy produkcyjnych brygad rolnych w kolchozie im. Lenina. Stosowane metody i osiągnięte wyniki. Warunki uzyskania najlepszych osiągnięć.

1359. **GELLRICH, WALTER: Was ist Bürokratie?** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1—2, str. 34—35.

Biurokracja — określenie, przejawy w życiu.

1359a. **IWIŃSKI JÓZEF: Stałe brygady w budownictwie.** Racjonalizator. 1951, nr 2, str. 1—2.

Stałe, dobrowolnie dobierające się brygady jako nowa forma organizacji pracy w budownictwie. Rola i znaczenie stałych brygad dla budownictwa.

1360. **JANKOWSKI FRANCISZEK: Zagadnienie pracy zespołowej w przemyśle węglowym.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 1, str. 31—32.

Wytyczne racjonalnej organizacji brygad produkcyjnych i pomocniczych w przem. węglowym.

1361. KRAKOWIAK HENRYK: **Masowa fotografia dnia roboczego.** *Odzież.* R. 2. 1951, nr 1, str. 10—13.

Cel i zasięg masowej fotogr. Technika prowadzenia obserwacji. Rejestrowanie zaobserwowanych zjawisk. Zestawienie wyników.

1362. LJPAPIN A.: **Socjalistyczne zasady organizacji pracy w ZSRR.** *Życie Gospodarcze.* R. 6. 1951, nr 3, str. 168—172.

Charakter pracy w społeczeństwie socjalistycznym. Organizacja i metody pracy w soc. przedsiębiorstwach. Socjalistyczna dyscyplina pracy. Jednoosobowe kierownictwo. Uzupełnienie i przygotowanie kadr. Współzawodnictwo pracy i ruch stachanowski.

1363. MAKARCZYK ZBIGNIEW: **Regulamin pracy.** *Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy.* R. 3. 1951, nr 1, str. 4—5.

Akty prawne normujące zagadnienie regulaminów pracy. Konieczne elementy regulaminu. Udział rad zakładowych w ustaleniu regulaminu pracy. Rodzaje regulaminów.

1364. PELC ZDZISŁAW: **Szybkościowe prowadzenie przekopów.** *Gospodarka Górnicztwa.* R. 1. 1951, nr 2, str. 7—9.

Zadania górników - kamieniarzy w świetle Planu 6-letniego. Organizacja pracy na przecznicach. Opracowanie planu pracy. Sposoby osiągnięcia jak najkrótszego czasu wiercenia i ładowania. Zasada równoczesnego wykonywania procesów w przodku.

1365. PRÓSZYŃSKI JAN: **W walce z biurokracją.** *Przegląd Związkowy.* R. 22. 1951, nr 1, str. 24—27.

Omówienie uchwał KC PZPR, Rady Państwa i Rady Ministrów w sprawie rozpatrywania skarg i zażaleń oraz sprawdzania głosów krytyki prasowej. Możliwości ulepszenia i kontroli aparatu państwowego i społeczn. Rola zw. zawodowych w zwalczaniu bezduszości i biurokracji w zakładach pracy.

1366. SKIBNIEWSKI S.: **Zagadnienie transportu wewnętrznego w zakładach pracy ze stanowiska elektrotechniki.** *Przegląd Elektrotechniczny.* R. 26. 1950, nr 7—8, str. 309—312.

Zakres i wyniki narady ogólnokrajowej konferencji transportu wewn. w zakładach pracy. Urządzenia transp. wewn. i metody ich użytkowania.

1367. SZYR EUGENIUSZ: **O nowy styl pracy w Planie 6-letnim.** *Przegląd Techniczny.* R. 71. 1950, nr 12, str. 580—585.

Podstawowe zadania na odcinku organizacji pracy; planowanie wewnątrz-zakładowe, poprawa ekonom. wyników działalności gosp., postęp naukowy i techniczny. Przykłady usprawnień w omówionym zakresie.

1368. ZIELIŃSKI CZESŁAW: **Moje metody pracy jako przodownika w przemyśle węglowym.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 1. 1951, nr 1, str. 9—12.

Opis stosowanych przez racjonalizatora i przodownika pracy — metod organizacji pracy na przodku, w kopalni „Makoszowy“. Wzrost wydajności pracy, oszczędność mat. pomocniczych — jako wynik metod organizacji wprowadzonej w kopalni.

1369. LECHMANN OTTO: **Die neuen Kollektivverträge für die volkseigenen Betriebe.** *Die Arbeit.* Jhg. 6, 1951, nr 1, str. 9—11.

Zadania nowych umów zbiorowych w oparciu o ustawę o pracy. Uregulowane warunki pracy, mobilizacja świata pracy w kierunku realizacji planów gosp., rozwój soc. współzawodnictwa pracy, organizowanie szkół dla aktywistów, pomocy dla niewykonujących normy, itp.

1370. **Nowe prawodawstwo w sprawach pracowniczych.** Objasnieniami opatrzył Czesław Kulikowski. Warszawa 1950, s. 80, 2 nlb. Centralna Rada Zw. Zawodowych w Polsce.

Teksty (i ich komentarze) obowiązujących przepisów w nast. rozdz.: Społeczna Inspekcja Pracy. Rozszerzenie uprawnień urlopowych pracowników fiz. Skrócenie czasu pracy szczególnie uciążliwej i w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Zasady gospodarowania funduszem socjalnym. Fundusz Zakładowy. Zabezpieczenie kadr pracowników wykwalifikowanych. Planowy dopływ nowych kadr fachowców. Zabezpieczenie soc. dyscypliny pracy.

1371. RUTKOWSKA ELŻBIETA: **Ochrona pracy kobiet i młodocianych w Związku Radzieckim.** *Przegląd Związkowy.* R. 22. 1951, nr 1, str. 41—44.

Opieka prawna nad warunkami pracy i płacami. (Przegląd przepisów). Rodzaje robót dopuszczalnych lub zaleconych dla kobiet i młodocianych.

ZATRUDNIENIE — KADRY

OGÓLNOŚWIATOWE

1372. **Chômage et emploi.** *Revue Internationale du Travail.* V. 62. 1950, nr 6, str. 574—582.

Światowa statystyka bezrobocia i zatrudnienia w l. 1937 do X.1950.

POLSKA

1373. CHRZANOWSKA IRENA: **Kobieta w Polsce Ludowej i przemyśle papierniczym.** *Papiernik.* R. 4. 1950, nr 12, str. 7—9.

Zatrudnienie i szkolenie kobiet w przem. papierniczym w okresie powojennym. Opieka i akcja socjalna w zakładach pracy nad dziećmi pracowników.

1374. GAJEWSKI D.: **Plan 6-letni a kadry techniczne.** *Przegląd Elektrotechniczny.* R. 26. 1950, nr 7—8, str. 286—287.

Stan, potrzeby i sposoby uzyskania kadr na odcinku elektrotechniki w założeniach Planu 6-letniego.

1375. GRZYMKOWSKI RYSZARD: **Więcej uwagi zagadnieniu werbunku siły roboczej.** *Pracownik Państwowy.* R. 6. 1951, nr 1, str. 14—15.

Porównanie stanu zatrudnienia w Polsce przedwojennej i w Polsce Lud. Źródła dopływu nowej siły roboczej. Zorganizowany zaciąg robotników do przemysłu. Akcja werbunkowa, jej trudności i zadania. Pomoc ZZPP w przeprowadzaniu akcji werbunkowej. Zatrudnienie kobiet w gosp. socjalistycznej.

1376. STEPNIKI MIECZYSLAW: **Rezerwy kadrowe spółdzielczości pracy.** *Przegląd Spółdzielczy.* R. 3. 1950, nr 9—10, str. 494—496.

Dotychczasowa gospodarka ludźmi. Źródła rezerw (robotnicy - kobiety, młodzież). Zadania wydziałów w zakresie opieki nad rezerwami kadrowymi. Współpraca z aktywem partyjnym i zawodowym.

1377. **Zatrudnienie w państwowych i państwowo-społdzielczych zakładach przemysłowych w 1950 r.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 31.

Liczba pracowników fiz. i umysłowych w I kw. 1950 r. Liczba przepracowanych robotniko-go-dzin.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1378. **L'emploi et le chômage en Italie.** Informations Sociales. V. 4. 1950, nr 6, str. 273—278.

Stan zatrudnienia w poszczeg. przemysłach we Włoszech w 1948 i 49 r. Redukcje. Bezrobocie. Kategorie poszukujących pracy. 4 tablice. (Kapit.).

1379. (MARI MARIO): **Walka belgijskich i włoskich górników o lepsze warunki pracy.** (Tłum. z czas. Le Drapeau Rouge 27.XII.1950). Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 39—40.

Rekrutacja robotników włoskich do pracy w górnictwie belgijskim. Wyzysk robotników przez właścicieli kopalń.

1380. **La politique de l'emploi aux Pays-Bas.** Informations Sociales. V. 4. 1950, nr 10, str. 443—444.

Wzrost bezrobocia w Holandii. Emigracja robotników. (Kapit.).

1381. **La situation de l'emploi aux Etats-Unis.** Informations Sociales. V. 4. 1950, nr 6, str. 271—273.

Przyczyny bezrobocia w USA. Dane z lat 1948, 49 i 1-e półrocze 50 r. Zatrudnienie w przemyśle. Trzykrotny wzrost bezrobocia w lutym 1950 r. w porównaniu do października 1948 r. Bezrobocie sezonowe. (Kapit.).

WYDAJNOŚĆ — RACJONALIZACJA PRACY

POLSKA

1382. (ASz): **Normy w przemyśle stoczniowym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 112—113.

Niewyżyskane rezerwy techniczne, materiałowe i ludzkie w przemyśle stoczniowym. Celowość wprowadzenia nowych mobilizujących norm.

1383. **BIELSKI WITOLD: Duża wystawa małej mechanizacji. Uwagi na marginesie wystawy współzawodnictwa i racjonalizacji w budownictwie przemysłowym.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 1, str. 13—16.

Znaczenie mech. pracy w budownictwie. Rola racjonalizatorstwa. Opis i fotografie niektórych eksponatów wystawy zorganizowanej w Warszawie w dn. 15.XI—27.XI.1950 r. pod hasłem: „Racjonalizacja w budownictwie przemysłowym bazą wyjściową do realizacji Planu 6-letniego“.

1384. **BURSKI ALEKSANDER: Twórczy wkład klasy robotniczej w budowę podstaw socjalizmu w Polsce Ludowej.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 2—5.

Przemówienie wygłoszone w dniu 28.X.50 r. z okazji wręczenia nagród laureatom konkursu na najlepszy opis metody pracy przodownika, racjonalizatora lub przodującej brygady, zorganizowanego przez CRZZ i GIP. Charakterystyka materiałów konkursowych, sylwetki niektórych przodowników i racjonalizatorów, podkreślenie ważności i znaczenie ruchu współzawodnictwa i racjonalizatorstwa dla budowy podstaw socjalizmu w Polsce. Znaczenie pomocy i przykładu ZSRR.

1385. **CHROMY L.: Racjonalizacja przemysłu chemicznego w Planie 6-letnim.** Chemik. R. 4. 1951, nr 1, str. 22—24.

Zadania klubów techniki i racjonalizacji. Ocena działalności klubów w 1950 r. Konieczność ułożenia tematyki usprawnień. Kontakt racjonalizatorów z różnych zakładów.

1386. **GÓRA JAN: Niedomagania ruchu racjonalizatorskiego.** Wiadomości Telekomunikacyjne. R. 19. 1950, nr 9, str. 157—159.

Tryb załatwiania wniosków racjonalizatorskich. Projekt usprawnień.

1387. **GROSS L.: Wyniki i wytyczne ruchu racjonalizatorskiego w ZSP.** Spółnota Pracy. R. 1. 1950, nr 12, str. 2—4.

Hasła ruchu w spółdz. pracy. Możliwości usprawnień, tryb rejestrowania. Skrót referatu wygł. na zjeździe racjonalizatorów ZSP.

1388. **MAJEWSKI MICHAŁ: Analiza ruchu racjonalizatorskiego w spółdzielczości spożywców.** Społem. R. 4. 1951, nr 4, str. 7—10.

Podstawy rozwoju racjonalizatorstwa. Braki i niedociągnięcia. Rozpowszechnianie pomysłów. Wnioski i postulaty.

1389. **MARCHWICKI BOLESŁAW: O nowe normy w przemyśle metalowym.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 12, str. 637—640.

Znaczenie wzrostu wydajności pracy dla realizacji Planu 6-letniego. Przyczyny niskiej wydajności pracy. Nierealność dotychczasowych norm pracy. Ujemne skutki norm zaniżonych. Konieczność dostosowania norm do nowych warunków produkcyjnych.

1390. **MICHAŁKOWICZ J.: Bilans pracy racjonalizatorów „Bacutilu“.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 61—62.

Omówienie poszczeg. pomysłów racjonalizatorskich zastosowanych w r. 1950.

1391. **MUSZYŃSKI ZBIGNIEW: Wzmocnić opiekę nad wynalazczością pracowników.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 14—15.

Wskazówki, co do poprawy dotychczasowych warunków pracy racjonalizatorów. Dotychczasowe błędy.

1392. **NOWAK ZBIGNIEW: Blaski i cienie racjonalizacji na PKP.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 31—32.

Dotychczasowy sposób załatwiania wniosków racjonalizatorskich przez poszczeg. jednostki organizacyjne. Potrzeba usprawnienia w załatwianiu wniosków racjonalizatorskich.

1393. **O wyższy poziom ruchu racjonalizatorskiego.** Odzież. R. 2. 1951, nr 1, str. 1—3.

Potrzeba opracowania tematyki racjonalizatorskiej. Niedostateczne rozpowszechnianie przyjętych wniosków i brak kontroli ich realizacji. Dokumentacja wniosków racjonalizatorskich. Rola klubów techniki i racjonalizatorstwa. Współpraca klubów z przedstawicielami instytutów naukowych i uczelni technicznych.

1394. **PASSON CZESŁAW: Szybkościowe skrawanie metali.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 5—7.

Współzawodnictwo i racjonalizatorstwo jako wyraz soc. stosunku do pracy i prawo ustroju socjalistycznego. Opis osiągnięć racjonalizatora w dziedzinie szybkościowego skrawania metali. Podkreślanie konieczności i znaczenia współpracy nauki z praktyką.

1395. **PERZYŃSKI W[ACŁAW]: Normy zadecydują o wzroście wydajności pracy w handlu.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 4, str. 2—4.

Wydajność pracy a sprawa norm. Normy wydajności w handlu. Elementy decydujące o wzroście wydajności. Doświadczenia i błędy. O rewizji ustalonych norm. Wyższość systemu

norm indywidualnych. Wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń.

1396. **Pierwszy ogólnokrajowy zjazd racjonalizatorów przemysłu odzieżowego.** *Odzież.* R. 2. 1951, nr 1, str. 21—23.

Sprawozdanie ze zjazdu (Łódź, XII.1950 r.). Znaczenie racjonalizatorstwa. Popieranie ruchu racjonalizatorskiego i udzielania pomocy racjonalizatorom.

1397. **PIOTROWSKI W.: Walczymy o prawidłowe stosowanie nowych norm.** *Przegląd Pocztowy.* R. 15. 1951, nr 1, str. 20—21.

Przykłady złego obliczania wykonanej pracy przez pracowników Min. Poczty i Telegrafów.

1398. **Robotnicy rolni racjonalizatorami.** *Życie Gospodarcze.* R. 6. 1951, nr 2, str. 114—115.

Przykłady pomysłów racjonalizatorskich i ich praktycznego znaczenia w rolnictwie w r. 1950.

1399. **ROLEWSKI JERZY: Racjonalizacja i nowatorstwo w PKS.** *Motoryzacja.* R. 5. 1950, nr 7, str. 196—199.

Ruch racjonalizatorski i wynalazczość w Polsce Ludowej. Trudności i błędy wynikające z braku doświadczenia. Pomysły racjonalizatorskie w PKS. Uregulowanie spraw organizacyjnych klubów techniki i racjonalizacji — ich działalność.

1400. **CHODNICKI EDWARD: Metoda Kowalowa.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2. 1951, nr 1, str. 25—26.

Nowe metody podnoszenia wydajności pracy. Istota metody Kowalowa. Instruowanie robotników pracujących. Szkolenie robotników nowoprzyjętych. Rozpowszechnianie metody Kowalowa.

1401. **SKRZYPKO M.: Umasowienie akcji pomysłów.** *Pracownik Chemiczny.* R. 3. 1950, nr 12, str. 12—13.

Formy walki o postęp techniczny w ZSRR i u nas. Działalność Głównej Komisji Usprawnień CZP Chem. oraz Komisji Usprawnień na zakładach pracy w l. 1948—50. Omówienie dekretu z dnia 12.X.1950 r. o wynalazczości pracowniczej.

1402. **SZTEJNBERG L. N.: Planowanie pracy w handlu detalicznym.** *Przeł. z jęz. ros. Antoni Tatoń.* Warszawa 1950. *Pol. Wyd. Gosp.*, s. 68.

Rozdz.: Cele planowania pracy w handlu. Analiza i planowanie wydajności pracy. Analiza i planowanie liczby pracowników.

1403. **SZWAJA Z., PERZYŃSKI W[ACŁAW]: Jeszcze o normach w handlu.** *Gazeta Handlowa.* R. 1. 1951, nr 16, str. 2.

Dyskusja nad zagadnieniem norm ilościowych i wartościowych oraz zróżnicowaniem norm w handlu uspołecznionym.

1404. **SZYDŁOWSKI MARIAN: Nowe normy pracy w przemyśle drzewnym.** *Przemysł Drzewny.* R. 2. 1951, nr 1, str. 3—4.

Przestarzałe normy przyczyną małej wydajności pracy w przem. drzewnym. Konieczność wprowadzenia nowych, mobilizujących norm pracy, dostosowanych do obecnego stanu technicznego i org. zakładów przem. drzewnego.

1405. **TOMASZEWSKI J.: Racjonalizatorstwo i wynalazczość p.p. „P.P.T. i T.” w świetle gospodarki narodowej.** *Przegląd Pocztowy.* R. 15. 1951, nr 1, str. 5—6.

Zorganizowanie komórek racjonalizacji i usprawnień. Zadania.

1406. (wb): **Podwyższamy nowe normy.** *Życie Gospodarcze.* R. 6. 1951, nr 2, str. 111.

Omówienie samorzutnej akcji robotników w podwyższaniu nieaktualnych norm produk-

cyjnych w różnych gałęziach przemysłu. Nowe normy a wydajność produkcji.

1407. **ZAWADA MICHAŁ: Ekonomiczna ocena pomysłów racjonalizatorskich.** *Przegląd Kolejowy.* R. 2. 1950, nr 12, str. 446—449.

Analiza czynników składających się na ocenę ekonomiczną pomysłu racjonalizatorskiego.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1408. **KLIMENKO K. I.: Puti povyszenija proizvoditelnosti truda v maszynostroenii SSSR.** Moskwa 1950. *Gos. Nauczno-Techn. Izd. Maszynostroitelnoj Literat.*, s. 174, 2 nlb. *Institut Ekonomiki Akademii Nauk SSSR.*

Wykazanie społeczno-ekonom. wyższości gosp. soc. nad kapit. Związane z tym możliwości wzrostu wydajności pracy. Rozdz.: Wydajność pracy w przem. budowy maszyn w okresie stalinowskich planów 5-letnich i Wielkiej Wojny Nar. Perspektywy dalszego wzrostu wydajności pracy w tym przemyśle. Rezerwy wzrostu wydajności pracy związane z ulepszeniem oszczędności produkcyjnych. Polepszenie technologii a wzrost wydajności pracy. Zmniejszenie zużycia materiałów. Polepszenie org. pracy i produkcji oraz rozwój soc. form pracy. Wydajność pracy, koszty własne i rentowność w przem. budowy maszyn.

1409. **KONAKOV D.: Normy techniczne i system płacy robotczej w przemyśle socjalistycznym.** *Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg”.* 1950, nr 2, str. 116—126.

Znaczenie prawidłowego opracowania norm techn. System ustalania i rewizji norm pracy. Soc. zasada podziału według pracy i org. systemu płac.

1410. **MASLOVA N. E.: Proizvoditelnost' truda v promyslennosti SSSR.** Moskwa 1949. *Gospolitizdat*, s. 257, 3 nlb. *Akademia Nauk SSSR. Institut Ekonomiki.* *Rec. Klimenko K. I.: Wydajność pracy w przemyśle ZSRR.* *Gospodarka Planowa.* R. 5. 1950, nr 7, str. 361—362.

Przekład rec. z czas. „Sovetskaja Kniga” 1950, nr 3. *Zob.* 1950, poz. 3833 i 5129.

1411. **Stachanowski plan wzrostu wydajności pracy** (konferencja w sektorze ekonomiki przemysłu i transportu Instytutu Ekonomiki Akademii Nauk ZSRR). *Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg”.* 1950, nr 2, str. 212—214.

Omówienie stachanowskiego planu wydajności pracy w r. 1950.

1412. **ZAJCEV N. A.: Przewodzące metody pracy rębaczy Centralnego Rejonu Donbasu.** (Tłum. z czas. *Ugol.* 1950, nr 8). *Gospodarka Górnictwa.* R. 1. 1951, nr 1, str. 33—36.

Ruch stachanowski. Rozwój współzaw. pracy po wojnie. Organizacja brygad robotniczych na przedkach węglowych. Wzrost wydajności pracy. Systemy płac. Organizacja pracy.

Zob. poz. 1302, 1510, 1556, 1604, 1636, 1705, 1797.

WSPÓLZAWODNICTWO

POLSKA

1413. **CZERWIŃSKI MARIAN: Współzawodnictwo w przemyśle węglowym.** *Przegląd Związkowy.* R. 22. 1951, nr 1, str. 12—18.

Rozwój współzawodnictwa w latach 1947—50. Instruktorzy i brygady instruktorskie. Osiągnięcia we współzawodnictwie długookresowym. Rytmiczność w wykonywaniu planów. Zagadnienie pracy w godzinach nadliczbowych. Narady wytwórcze.

1414. GRZEŹDZIELSKI JAN: **O właściwe ramy organizacyjne współzawodnictwa pracy.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 51—52.

Niedociągnięcia organizacyjne współzawodnictwa pracy na terenie zakładów pracy. Środki zaradcze.

1415. JANKOWSKI FRANCISZEK: **Brygady zespołowe w p[rzemyśle] w [węglowym] w pierwszym roku Planu sześcioletniego.** Gospodarka Górnicza. R. 1. 1951, nr 1, str. 23—27.

Formy organizacyjne brygad zespołowych. Udział brygad we współzawodnictwie długookresowym i we współzawodnictwie o pełne i celowe wykorzystanie maszyn górniczych i urządzeń mech. Znaczenie brygad zespołowych.

1416. JAŹDZIKOWSKI JAN: **Od współzawodnictwa opartego na regulaminach do współzawodnictwa bezregulaminowego.** Przegląd Skórzany. R. 6. 1951, nr 1, str. 22—24.

Zasady organizacji współzawodnictwa bezregulaminowego. Dotychczasowe osiągnięcia. Perspektywy rozwoju współzaw. na podstawie nowego systemu.

1417. **Komunikat wydziału prezydialnego Centralnego Związku Spółdzielczo z dnia 19 stycznia 1951 roku w sprawie rozwoju współzawodnictwa pracy.** Monitor Spółdzielczy. 1951, nr 2, str. 13—16.

Uchwaliły IV Plenum Zarz. Gł. ZZP Spółdz. Braki na odcinku systematycznego organizowania współzawodnictwa. Rozwijanie współzaw. oszczędnościowego. Podstawy oceny wyników.

1418. KOPCZYŃSKI JAN: **Współzawodnictwo pracy w resorcie PT.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 1, str. 21—25.

Zadania i cele soc. współzawodnictwa pracy. Niedociągnięcia na odcinku normowania pracy — przykłady. Braki w organizacji współzaw. zespołowego. Podjęte zobowiązania. Konieczność kontroli akcji współzaw. pracy oraz przebiegu wykonywania zobowiązań.

1419. KOWALSKI JERZY: **Współzawodnictwo i racjonalizacja w gazownictwie.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 1, str. 20—24.

Ścisły związek współzawodnictwa i racjonalizacji. Omówienie warunków i wyników współzaw. międzyzakładowego w gazowniach w lat. 1948—49 i 1-ym półr. 1950 r. Wnioski z analizy wyników.

1420. LIPSKI TADEUSZ: **Związki zawodowe przed nowymi zadaniami w walce o wydajność i plan.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 72—76.

Omówienie dyskusji przeprowadzonych na VI Plenum CRZZ (19. XII. 1950 r.). Przegląd dotychczasowych osiągnięć i błędów z zakresu współzawodnictwa pracy. Krytyka działalności zakładowych komitetów współzawodnictwa. Potrzeba propagowania i opieki nad współzaw. produkcyjnym i oszczędnościowym, Funduszem Zakładowym i opieką socjalną.

1421. MICHALSKI LUDWIK: **Nowe formy współzawodnictwa pracy w spółdzielczości spożywców.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 488.

Wyniki wojewódzkich narad współzaw. pracy. Zagadnienia związane ze współzaw. pracowników sklepowych. Formy współzaw. w księgowości i sprawozdawczości.

1422. MIRADZKI RYSZARD: **Rozwijamy współzawodnictwo bezregulaminowe.** Drogowiec. R. 5. 1951, nr 1, str. 2—3.

Analiza dotychczasowej pracy. Rola współzawodnictwa zobowiązaniowego. Rola narad wytwórczych.

1423. NOWICKI ZYGMUNT: **Współzawodnictwo pracy w transporcie lotniczym.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 81—82.

Omówienie możliwości rozwoju i form współzawodnictwa pracy i racjonalizatorstwa w transporcie lotniczym, z uwzględnieniem specyfiki tego transportu. Przegląd osiągnięć w l. 1949—50.

1424. POMIAN CZESŁAW: **Rola związku zawodowego w ruchu współzawodnictwa.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 16—17.

Ocena dotychczasowej formy org. współzawodnictwa w instytucjach ubezpieczeń społ. Konieczność bardziej aktywnego udziału organów związkowych w org. współzawodnictwa. Bezregulaminowe współzawodnictwo jako wyższa forma jego organizacji.

1425. REICH MAKSYMILIAN: **Zobowiązania indywidualne i zbiorowe.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 42.

Konieczność właściwego ewidencjonowania, analizowania i wylizowania wartości zobowiązań indywidualnych i zbiorowych. Tekst zarządzenia i wzory arkusza ewidencyjnego wprowadzone w jednym z zakładów przem. w Polsce.

1426. W. B.: **O współzawodnictwie remontowym.** Głos Cukrownika. 1951, nr 2, str. 10—11.

Omówienie programu prac na odcinku współzawodnictwa i racjonalizatorstwa w okresie remontowym w cukrowniach.

1427. WÓJCIK BOGDAN: **Nowe formy i metody współzawodnictwa w portach i żegludze.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 1, str. 38—40.

Operatywne planowanie zmianowe. System portokowy przeładunków. Przykłady radzieckich stachanowskich metod pracy w pracy portów. Formy współzawodnictwa na statkach radzieckich. Drogi rozwoju współzawodnictwa w portach polskich.

1428. **Współzawodnictwo dźwignią wykonania Planu 6-letniego.** Pracownik Państwowy. R. 6. 1951, nr 2, str. 6—7.

Wyjątki z ref. tow. Karczmarczyka wygłoszonego na IX Plenum. Krytyka regulaminów współzaw. pracy i punktowego typowania. Nowe formy zobowiązaniowego współzaw. pracy. Zobowiązania zespołowe i indywidualne. Zasadniczy cel zobowiązań. Narada robocza. Wytoczne na przyszłość.

1429. **Współzawodnictwo o cykliczność.** Gospodarka Górnicza. R. 1. 1951, nr 2, str. 36—37.

Wyjaśnienie pojęcia cykliczności. Korzyści „cyklicznego prowadzenia ściany“. Znaczenie harmonogramu i miesięcznej książki ścianowej.

1430. **Współzawodnictwo pracy w przemyśle węglowym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 113—114.

Przegląd wyników i form współzawodnictwa w r. 1950. Nowe normy produkcyjne. Ruch racjonalizatorski.

1431. **Zmiana zasad współzawodnictwa.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 17—18.

Cel i formy współzaw. pracy. Rola narad roboczych we współzawodnictwie. Organy kontroli i oceny wykonania podjętych zobowiązań.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1432. FILIPOV A. F.: **Od pojedynczych stachanowskich rekordów do stachanowskiego przedsiębiorstwa.** (Z czasop. Legkaja Promyslnost, tłum. K. Oseikowski). Odzież. R. 2. 1951, nr 2, str. 17—19.

Omówienie metod organizacji pracy, szkolenia, upowszechnienia metod stachanowców i przodowników, zagadnień pełnej mechanizacji w zakładzie odzieżowym im. Klary Zolkin.

1433. MASLOVA, N.: **Nowe formy ruchu stachanowskiego**. (Z czas. Izvestija AN SSSR Otdelenie Ekonomiki i Prava 1950, nr 5, tłum. Jan Bolecki). *Ekonomika i Organizacja Pracy*. R. 2. 1951, nr 1, str. 19—24.

Wyższy etap i nowe formy współzawodnictwa. Inicjatywa Aleksandra Czutkicha. Umasowienie stachanowskich metod pracy. Metoda Kowalowa. Kolektywna praca stachanowska. Stachanowcy współtwórcami nauki radzieckiej.

1434. POREBSKI JAN: **15-lecie ruchu stachanowskiego**. *Przegląd Techniczny*. R. 71. 1950, nr 11, str. 513—516.

Kronika bohaterskiej walki radz. klasy robotniczej o wzrost wydajności pracy. Przeciwwstawienie założeń soc. ekonomiki pracy pobudkom kapitalistycznego wyścigu pracy. Metody zwiększania wydajności pracy w ruchu stachanowskim.

1435. T. K.: **Stachanowskie metody pracy w cukrownictwie radzieckim**. *Gazeta Cukrownicza*. R. 52. 1950, nr 11—12, str. 364—372, 1 fot.

Przegląd stachanowskich metod pracy na plantacjach buraka cukrowego i we wszystkich stadiach przerobu buraków w cukrowni. Wskaźniki dla racjonalizatorów polskiego cukrownictwa.

1436. VASKOV G.: **Socjalistическое соревнование — основной метод досрочного выполнения Сталинского плана преобразования природы**. *Lesnoe Chozjajstvo*. G. 3. 1950, nr 10, str. 19—23.

Rola soc. współzawodnictwa w realizacji planu zalesień. Udział pracowników inż.-techn., racjonalizatorów. Wyzyskanie doświadczeń nowatorów i przodowników pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1437. RAKOSI MATYAS: **Doświadczenia ruchu współzawodnictwa pracy**. *Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg”*. 1950, nr 2, str. 127—136.

Zbieżność interesów produkcji z interesami robotnika w socjalizmie. Znaczenie ujawnienia rezerw. Nowatorstwo i racjonalizatorstwo. Wymiana doświadczeń.

1438. THON RUDOLF: **Operative Wettbewerbe brau-chen wir**. *Demokratischer Aufbau*. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 14.

Omówienie właściwych metod współzawodnictwa pracy w administracji.

Zob. poz. 1383, 1577.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

1439. BARAN IGNACY: **Warunki dobrego oświetlenia**. *Bezpieczeństwo i Higiena Pracy*. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 33—38.

Omówienie właściwości dobrego oświetlenia w zakładach przemysłowych. Normy niezbędnej jasności przy różnych rodzajach prac.

1440. BOROWIK JÓZEF: **Zadania w dziedzinie higieny i ochrony pracy w Planie 6-letnim**. *Gospodarka Rybna*. R. 3. 1951, nr 1, str. 2—4.

C.d. artykułu zob. r. 1950, poz. 7975 *Zadania Centralnego Instytutu Ochrony Pracy. Zwalczenie chorób zawodowych*.

1441. HOZER JAN: **Medycyna przemysłowa w służbie mas**. *Gospodarka Górnictwa*. R. 1. 1951, nr 2, str. 17—22.

Organizacja służby ochrony zdrowia i higieny pracy w przem. węglowym. Doskonalenie badań nowowstępujących do pracy. Podnoszenie poziomu diagnostyki przemysłowo-lekarskiej. Cele okresowych badań pracowników. Szkole-

nie sanitariuszy kopalnianych i specjalnych kadr higienistek przemysłowych. Rozmieszczenie inwalidów na stanowiskach roboczych w przem. węglowym.

1442. NORSKI ADAM: **Walka z lekkomyślnością i niedbalstwem wzmacnia bezpieczeństwo i higienę pracy**. *Zycie Gospodarcze*. R. 6. 1951, nr 1, str. 48—50.

Wykonawstwo przepisów bhp na terenie zakładu pracy. Uwagi i wnioski.

1443. NOWAKOWSKI B.: **Higiena ze szczególnym uwzględnieniem higieny pracy**. Wykłady przeznaczone dla studiujących w Państw. Technikum Korespondencyjnym. Warszawa 1951. Państw. Techn. Koresp., s. 175.

Określenie pojęć: zdrowie a choroba, lecznictwo i higiena, higiena społeczna, higiena pracy. Żywność. Fizjologia pracy. Odpoczynek. Higiena powietrza, odzież, kąpiele. Higiena budynków, światła. Walka z chorobami zakaźnymi. Zoapatrzania ludności w wodę i usuwanie nieczystości oraz odpadków. Znaczenie planowania w dziedzinie sanitarno-zdrowotnej. Wypadki przy pracy i pierwsza pomoc. Choroby zawodowe i przemysłowa służba zdrowia. Ważniejsze choroby zaw. w niektórych przemysłach. Usta-

1444. **Ochrona pracy na nowej drodze**. *Bezpieczeństwo i Higiena Pracy*. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 2—3.

Ochrona pracy jako dyscyplina naukowa i jej związki z realizacją planów przemysłowych. Możliwości rozwojowe tej nauki w ustroju soc. Przebudowa naukowa ochrony pracy w Polsce Lud. Ochrona pracy jako przedmiot nauczania na wyższych uczelniach.

1445. **Przepisy bezpieczeństwa przy robotach przeladunkowych w ZSRR**. Zatwierdzone przez NKT ZSRR 20.IX.1931 r. nr 254 ze zmianami wniesionymi przez obowiązujące postanowienia NKT ZSRR nr 122 z. 10. VIII.1932, wg *Sprawocznika po technice bezpasności promyślennoy sanitarii*. Leningrad 1949, tłum. T. A. Malanowski. *Bezpieczeństwo i Higiena Pracy*. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 39—41.

Zob. poz. 1146, 1804.

PLACE — PREMIE — FUNDUSZ ZAKŁADOWY POLSKA

1446. JUSZCZYK WITOLD: **Kierowcy PKS na placach akordowych**. *Motoryzacja*. R. 6. 1951, nr 2, str. 38—42.

Przykłady ilustrujące błędy poprzedniego, premiowego systemu płacy. Charakterystyka nowego regulaminu plac. Tabela norm akordowych na przebieg kilometrów oraz na załadunek i wyładunek towarów. Normy akordowe za podstawienie pod załadunek i wyładunek. Różnice między wynagrodzeniem akordowym a premiowym. Wpływ wzrostu wydajności na zarobek kierowcy.

1447. PAŹDZIÓR BOLESŁAW: **Planowanie kosztów osobowych na rok 1951**. *Poradnik Rachmistrza i Planisty*. R. 1. 1950, nr 2, str. 7—11.

Normowanie wielkości i struktury wydatków. Zasady ustalania norm i wskaźników zatrudnienia. Przykład zestawienia funduszu plac. Księgowanie poszczeg. wydatków personalnych.

1448. **Place robotników dniówkowych niestających w rolnictwie w okresie robót wiosennych**. *Wiadomości Statystyczne G.U.S.* R. 23. 1950, nr 7—8, str. 32.

Dane wg województw za l. 1949—50. Wysokość plac mężczyzn, kobiet i młodocianych, na wyżywieniu gospodarza i własnym.

1449. FIRENSZTEJN A.: **Oplata truda s ucetom urożaja.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 10. str. 17—18.

Normy wynagrodzenia za pracę w gospodarstwach rolnych. Zalety tej metody. Statystyka osiągnąć wzorowych brygad.

1450. GURIN L. E.: **Voprosy organizacii zarabotnoj platy na maszynostroitelnych predprijatijach.** Moskva 1950. Gos. Nauczno-Techn. Izd. Maszynostroitelnych Lit., s. 275, 1 nlb.

Rozdz.: Soc. zasada podziału wg pracy. Zagadnienia organizacji plac w soc. przemyśle. Regulowanie wysokości plac i system taryf. Formy i systemy plac. Obliczenie funduszu plac oraz tryb ustalania limitów. Analiza zużycia funduszy i stanu plac. Srodki jakie należy przedsięwziąć w celu lepszego wyzyskania funduszu plac w świetle praktyki organizacji plac. W załącz. teksty obowiązujących przepisów.

1451. KARNAUCHOVA E.: **Organizacija i oplata truda na mehanizirovannoj ferme.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 8, str. 15—16.

Wpływ mechanizacji pracy na podniesienie poziomu plac. Osiągnięcia kolchozu Stalina.

1452. WARHAFTIK S.: **O normach pracy i placy w biurach projektowych w ZSRR.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 29—32.

System stałych pensji. System czasowo — premiowy i akordowo — premiowy. Premie za ściśle kontrolowane wysokie osiągnięcia i oszczędne projektowanie. Podział premii. Stawki akordowe. Wynagradzanie zależne od wkładu pracy, inwestycji i poziomu projektu.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1453. CHRESZKOVICZ J.: **Fond't na direktora.** Finansy i Kredit. 1950, nr 5—6, str. 35—42.

Znaczenie i rola funduszu dyrektorskiego. Tworzenie funduszu dyr. w ZSRR i w Bułgarii. Dyscyplina finansowa przy rozchodowaniu środków z tego funduszu.

1454. LEMNITZ ALFRED: **Einführung in die politische ökonomie.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4, 1950, nr 23—24, str. 559—561.

Marksowska teoria plac. Rodzaje i funkcje wynagrodzenia za pracę. Polityka plac.

Zob. poz. 1506, 1569, 1656, 1980.

XI. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

OGÓLNE

1455. KOSZARNOVSKIJ N. A.: **Osnovy uceta kalkulacii i analiza raboty promyslennogo predprijatija.** Izd. 2, ispravl. i dopolnennoe. Moskva 1950. Goslesbuzmizdat, s. 143, 1 nlb.

Zasady księgowości i analiza bilansu przeds. przem. Zadania i rodzaje księgowości, środki i źródła ich powstawania, bilans buchalteryjny, zasady jego analizy, obracalność środków przeds. Zasady sprawozdawczości z działalności przeds. i kalkulacja jego produkcji (koszty podstawowej działalności przeds., sprawozdawczość, kalkulacja produkcji jednorodnej i niejednorodnej, metody). Zasady operatywnej analizy pracy przeds. przem. (zadania i metody, analiza rozmiarów produkcji, wydajność pracy, kosztów własnych, rentowności).

1456. KUKULSKI Z.: **Analiza techniczno-ekonomiczna procesów przemysłowych.** Przemysł Chemiczny. R. 7. 1951, nr 1, str. 13—23.

Sposoby przeprowadzania analizy techniczno-ekonomicznej procesów przemysłowych na przykładzie trzech różnych metod produkcji syntetycznego amoniaku w oparciu o trzy różne surowce, mianowicie: gaz koksowniczy, gaz ziemny i pył węglowy. Analiza obejmuje opis procesu; bilans materiałowy, ustalenie głównych parametrów fabryki; obliczenia nakładu inwestycyjnego, analizę kosztów ruchu oraz analizę i wnioski końcowe.

1457. MIECZYŃSKI JAN.: **Rola analizy działalności gospodarczej przedsiębiorstw.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejskowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 3—5.

Znaczenie org. pracy i produkcji. Dotychczasowe usterki na tym odcinku. Posiłkowanie się materiałem pomocniczym przy przeprowadzaniu analizy gosp. Rola wskaźników ekonomicznych. Ocena działalności przedsiębiorstwa z punktu widzenia potrzeb odbiorców.

1458. RJAUZOV N. N.: **Statystyka handlu radzieckiego.** Przeł. z jęz. ros. Barbara Zawadzka. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 152.

Rozdz.: Przedmiot statystyki handlu radz. Zasadnicze kategorie statystyki obrotu tow. (przedmiot badań, wskaźniki, klasyfikacja obrotów sprzedaży itp.). Statystyka hurtowego obr. tow. detalicznego, żywienia zbiorowego, obr. tow. na rynkach kolchozowych, skupu, sieci handlowej, cen, pracy w handlu radz., kosztów obrotu, transportu samochodowego i konnego, produkcji przeds. przem., gospodarstw pomocniczych.

Zob. poz. 1530.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1459. BĄBIŃSKI CZESŁAW: **Tezy w przedmiocie sprawozdawczości budowlanej.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 12, str. 1—6.

Zasadnicze zmiany w sprawozdawczości w roku 1951. Unormowanie dokumentacji pierwotnej. Skoncentrowanie sprawozdawczości na wykonaniu planu rzeczowego. Przestrzeganie zasady związkuści i ściśłości sprawozdań.

1460. CZUVIKOV V., SIDELKIN N.: **Opyt postanovki uceta i finansovej raboty v kolchoze imeni Stalina.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 7, str. 39—40.

Organizacja sprawozdawczości i gosp. finansowej w kolchozie im. Stalina. Osiągnięcia. Wzory tabeli dostaw i obrachunków.

1461. DAMM KURT: **Die Produktionskarte.** Statistische Praxis. Jhg 5. 1950, H. 12, str. 200—203.

Wzory formularzy sprawozdawczości z działalności gospodarczej przedsiębiorstwa przemysłowego. Koszty własne produkcji.

1462. DIETZMANN ALFRED: **Meldungen und Revisionen in der geplanten Wirtschaft vom Betrieb aus gesehen.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1—2, str. 36—38.

Wymogi stawiane sprawozdawczości. Sprawozdawczość jako podstawa realnego planowania. Kontrola wykonania planu jako gwarancja jego realizacji.

1463. Instrukcja w sprawie sprawozdawczości statystycznej przemysłu spółdzielczego. Warszawa 1950, s. 21, 1 nlb., Wzory k. 5 nlb. luźno. Główny Urząd Statystyczny Departament Statystyki Przemysłowej.

Zob. poz. 1659, 1810, 1822.

RACHUNKOWOŚĆ

1464. DEUTRICH ELEONORE: **Unseren Buchhaltern auf den volkseigenen Gütern muss gehalten werden.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 23—24, str. 513—515.

Zakres czynności i gospodarza rola księgowego w przedsiębiorstwie. Organizacja pracy i uprawnia.

1465. GINTEL STANISŁAW: **Kierunki uzupełnień w jednolitym planie kont.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 2, str. 11—13.

Zmiany i uzupełnienia kont w zakresie księgowania wydatków w grupach: instytucji, materiałowej, kosztów własnych, transportu i wyrobów gotowych.

1466. GINTEL STANISŁAW: **Księgowość w młynach gminnych spółdzielni.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 1, str. 7—15.

Sposoby ustalania ilości wytworów przy przemiale gospodarskim. Obliczanie należności za usługi młyńskie. Schematy kont i księgowan. Przykłady księgowania i wypełniania formularzy sprawozdawczych.

1467. Instrukcja z dnia 30.IV.1950 r. o sporządzaniu bilansu obrotowego wraz z załącznikami na dzień 31.XII.1949 r. (za czas od 1.VII. do 31.XII.1949 r.), nr 58. [Warszawa] (1950), s. 7, 1 nlb. Dodatek do Biuletynu CZ PGR nr 9—10.

1468. KALIK I. A., KALLISTOV N. G., LVOV S. G., PREOBRAZENSKIJ N. F.: **Buchgalterskij ucet i kontrol w chozajstve svjazi.** Izd. 2-e, dopolnennoe. Moskwa 1950. Gos. Izd. Literat. po Voprosam Svjazi i Radio, s. 360.

Zasady księgowości. Księgowanie operacji działalności podstawowej; operacji związanych z przelewami; operacji związanych z rozpowszechnianiem i ekspedycją prasy; operacje instytucji finansowych z budżetu państwa; księgowanie inwestycji; kontrola finansowa; rewizja dokumentarna.

1469. MARIAŃSKI HENRYK: **Znaczenie rocznych zamknięć rachunkowych.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 83—84.

Rola bilansów przedsiębiorstwa w gospodarce kapitalistycznej a socjalistycznej. Potrzeba przyswajania doświadczeń i osiągnięć radz. w tej dziedzinie.

1470. OCHOCKI STANISŁAW: **Zadania księgowości w walce o wysoki poziom pracy w aparacie handlu wewnętrznego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 152—156.

Rola aparatu handlowego w walce o wykonanie Planu 6-letniego. Rola księgowości w gospodarce planowej. Dotychczasowe wady organizacyjne i błędy w księgowości handlu wewnętrznego. Środki zaradcze.

1471. WOLF HERBERT, UEBERUCK HORST: **Die neue Finanzwirtschaft der volkseigenen Betriebe.** Berlin 1950. Deutscher Zentralverlag, s. 64.

Krytyczna ocena burżuazyjnej księgowości. Krytyka kont ramowych oraz rachunku kosztów, konieczność zmian odpowiadających planowej gospodarce. Przykłady z przem. papierniczego.

Zob. poz. 1149, 1686, 2028.

1472. ALENCZIKOV D. I.: **Predvaritelnyj kontrol za raschodovanem sredstv na promyslennych predpriatijach.** Moskva 1950. Gos. Nauczno-Techn. Izd. Neft-janoj i Gorno-Teplivnoj Lit., s. 127, 1 nlb.

Rozdz.: Zadania kontroli wstępnej zużycia środków w przedsiębiorstwach. Kontrola wydatkowania środków pieniężnych, funduszu płac, zużycia materiałów, operacji gotową produkcją, wydatkowania środków przeznaczonych na specjalne cele, pracy transportu samochodowego, stanu środków przedsięb. i wyników jego działalności na podstawie miesięcznych danych bilansu i sprawozdania.

1473. EVENKO J., MIROSZNICZENKO B.: **Kontrola wykonania planu — jedna z najważniejszych zasad planowania socjalistycznego.** Zeszyty Ekonomiczne „Nowych Dróg”. 1950, nr 2, str. 189—205.

Znaczenie właściwej org. kontroli planu. Udział partii, organizacji zaw. i rad. Walka o wzrost wydajności pracy; mechanizacja i automatyzacja. Rola kontroli finansowej i statystyki. Ujawnianie rezerw. Szkodliwość nierównomierności pracy przedsiębiorstw.

1474. FRIDMAN B. D.: **Rola kontroli technicznej w produkcji wyrobów wysokiej jakości.** (Oprac. art. z czas. Legkaja Promyslennost. 1950, nr 9). Przegląd Skórzany. R. 6. 1951, nr 1, str. 18—21.

Typy kontroli, jej zadania i organizacja. Zadania brakarzy, dyspozytorów i sorterów. Osiągnięcia kontroli produkcji w radz. zakładach garbarskich.

1475. GRZELSKA JADWIGA: **Kontrola społeczna pracy zakładów żywienia zbiorowego.** Żywnienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 1, str. 23—25.

Wybory kontrolerów. Organizacja pracy kontrolerów. Prace i obowiązki kontrolerów społecznych. Przebieg przeprowadzania kontroli.

1476. J. W.: **Nowa instrukcja o rewizji spółdzielni.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 484—485.

Omówienie instrukcji CZS z 17.V.50 r. Jednolitość postępowania rewizyjnego i elastyczność tematyki rewizyjnej. Systematyzacja i sprecyzowanie pojęć z zakresu postępow. rewizyjnego. Dokumentacja rewizyjna.

1477. JÓZWIAK-WITOLD FRANCISZEK: **Wielkie zadania kontroli a Plan Sześcioletni.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 483—484.

Rozdz.: Tylko pełne poznanie sensu Planu 6-letniego pozwoli wykonać zadania na odcinku kontroli. Przewyciężenie koncepcji „ostrożnego planowania”. Walka o mechanizację procesów prod. O podniesienie wydajności pracy. Bój o oszczędność. Dyscyplina pracy i soc. stosunek do pracy. Zadania na odcinku przebudowy wsi polskiej. Kontrola transportu, handlu i budownictwa.

1478. JÓZWIAK-WITOLD FRANCISZEK: **Z wytycznych dla kontroli państwowej wpływających z Planu 6-letniego.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 12, str. 632—636.

Znaczenie wykonania Planu 6-1. Zadania kontroli wykonania planu. Wskazania Stalina. Zadania NIK na odcinku walki o rozszerzenie postępu technicznego, o wzrost wydajności pracy, o obniżenie kosztów własnych, o właściwe soc. jednoosobowe kierownictwo w zarządzaniu przemysłem. Zadania na odcinku soc. przeobrażenia rolnictwa. Walka z elementami kapit.

1479. RUSZCZYŃSKI WACŁAW, JĘDRUSIK WACŁAW: **O nową treść i o nowe formy pracy rewizyjnej.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 486—487.

Reorganizacja spółdz. w r. 1948. Weryfikacja i wychowanie kadr rewizyjnych. Walka z nadżyciami. Kontrola wykonania planu. Konieczność i warunki przestawienia dotychcz. działalności rew. w spółdzielczości.

Zob. poz. 1282, 1294, 1319, 1819, 2032, 2036.

STATYSTYKA — METODOLOGIA

1480. ANDRZEJEWSKI ADAM: **Narodowy spis powszechny 1950 r.** Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 41—43.

Rozprowadzenie spisów powszechnych w warunkach gosp. kapit. a soc. Zakres Nar. Spisu Powszechnego 1950 r. Prace przygotowawcze do spisu.

1481. BAYER V.: **Uvahy o vypocztu hodnoty prumyslové výroby.** Statistický Obzor. R. 30. 1950, cz. 1—2, str. 72—84.

Omówienie niektórych zadań statystyki przemysłowej. Trudności przy określaniu wartości produkcji.

1482. CLEMENS ALOYS: **Reformen in der Agrarstatistik.** Statistische Praxis. Jhg 5. 1950, H. 12, str. 193—195.

Rozszerzenie i pogłębienie zadań statystyki w gosp. soc. Potrzeby planowania, udoskonalenia metodu statystycznych.

1483. CZERNIEWSKI KONSTANTY: **O pracach Komisji Rolnej do Spraw Programu Prac Statystycznych na rok 1950.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 79—83.

Zadania i zakres statystyki rolnej. Współpraca z terenem w tym zakresie. Dezyderaty Komisji zmierzające do usprawnienia prac statyst. w rolnictwie.

1484. DANGEL JAN, KOZIŃSKI JAN.: **Komisja Statystyki Inwestycyjnej i Przedsiębiorstw Budowlano-Montażowych.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 91—95.

Organizacja Komisji. Omówienie opracowanych formularzy sprawozdawczych.

1485. FISZ MAREK: **Komisja do Spraw Statystyki Matematycznej.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 96—97.

Organizacja Komisji, jej zadania i program prac.

1486. FISZ MAREK: **Projekt badania reprezentacyjnego spisu powszechnego.** Prace i Studia Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 50—59.

Uzasadnienie konieczności skrócenia czasu opracowania wyników spisu przez zastosowanie metody reprezentacyjnej. Wybór cech. Technika i schemat losowania. Kalkulacja czasu pracy i kosztów opracowania metodą reprezentacyjną wybranych cech.

1487. GRUZIN V.: **Evidence a statistika v SSSR.** Statistický Obzor. R. 30. 1950, cz. 1—2, str. 4—7.

Art. informacyjny o niektórych zagadnieniach organizacji i techniki statystyki w ZSRR. Naświetlenie zagadnienia jedności sprawozdawczości i statystyki, rachunkowości i stosunku sprawozdawczości do planowania.

1488. HAGEMEJER WŁODZIMIERZ: **Komisja Statystyczna Handlu Wewnętrznego.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 84—86.

Zadania statystyki handlu. Problem skupu produktów rolnych. Organizacja sprawozdawczości handlowej.

1489. HERBST F.: **Zasady organisace a provádeni prumyslové statistiky v SSRR.** Statistický Obzor. R. 30. 1950, cz. 1—2, str. 17—19.

Organizacja badań statystycznych w przemyśle ZSRR.

1490. KANTOR JAN: **Komisja Przemysłowa.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 74—78.

Technika, organizacja i wyniki pracy Komisji za l. 1949—50.

1491. MINC BRONISŁAW: **Statystyka i planowanie.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 68—72.

Znajomość stanu wyjściowego jako podstawowy warunek realnego planowania. Zakres zadań statystyki dla potrzeb gosp.

1492. MORAWSKI WIKTOR: **Uwagi w sprawie badania warunków mieszkaniowych w ramach Narodowego Spisu Powszechnego 1950 r.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 32—49.

Zakres badań i przyjęte dla osiągnięcia celu metody. Zadania spisu mieszkań w mieście i na wsi. Trudności w przeprowadzeniu spisu nieruchomości i budynków.

1493. OKROUHLY J.: **Ukoly statistiky ve vystavbe socialistického hospodárství.** Statistický Obzor. R. 30. 1950, cz. 1—2, str. 8—16.

Rola statystyki w krajach dem. lud. Proces uspołeczniania przem. i handlu. Znaczenie statystyki w sporządzaniu planów produkcji, inwestycji, usług i kontroli; ich wykonania. Analiza osiągnięć — jako główne zadanie statystyki. Omówienie innych zadań statystyki — (analiza struktury gosp. i socjalnej, wyjaśnianie zachodzących zmian; ocena wzrostu dochodu nar. i przedstawienie jego struktury; badanie org. pracy i ustalanie norm progresywnych).

1494. PADOWICZ ZYGMUNT: **Narodowy spis powszechny 1950 r.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 440—443.

Wskazania Lenina i Stalina dotyczące badań statystycznych. Założenia i program Nar. Spisu Powszechnego 1950 r. Układ pytań i treści formularzy spisowych i ważniejsze zagadnienia z tym związane. Wyszczególnienie cech (wg poszczeg. części) objętych spisem.

1495. PADOWICZ ZYGMUNT: **Narodowy spis powszechny 1950 r.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 22—31.

Ocena danych spisowych z lat 1921, 1931, 1946. Zakres spisu 1950 r. Uwagi dotyczące kompletności danych uzyskanych ze spisu i zalecenia sposobów uzupełnienia tych danych przez statystykę bieżącą.

1496. **Radziecka statystyka społeczno - gospodarcza.** T. 1: Zasady ogólne. T. 3: Finanse, inwestycje, gospodarka komunalna, T. 4: Statystyka rolnicza. Tłum. z jęz. ros. dokonane przez zespół pracowników Głównego Urzędu Statyst. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 136; 86, 1 nlb; 130, 1 nlb. Biblioteka Statystyczno-Gospodarcza.

Definicja i omówienie podstawowych pojęć instytucji wskaźników. Wydawnictwo o charakterze informatora - słownika w układzie przedmiotowym, opracowane wg poszczeg. zagadnień, które są ze sobą powiązane.

1497. REŽNY S.: **Sledování spotrzeby v socialistickém hospodárství.** Statistický Obzor. R. 30. 1950, cz. 1—2, str. 20—36.

Rodzaje badań przeprowadzanych dla określenia ogólnego poziomu życiowego ludności. Metody określania spożycia indywidualnego. Przegląd badań prowadzonych w Czechosłowacji przez Państwowy Urząd Statystyczny i inne instytucje.

1498. ROMANIUK KAZIMIERZ: **Nowy statut organizacyjny Głównego Urzędu Statystycznego.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 98—105.

- Zadania GUS i ich realizacja. Schemat organizacyjny centrali i jednostek terenowych. Tekst zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dn. 15.10.1949 r. regulujący zagadnienia organizacyjne GUS.
1499. ROMANIUK KAZIMIERZ: **Program prac statystycznych na 1950 r.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 73.
Kierunki prac, ich organizacja i wyniki.
1500. Die Statistik als Gesellschaftswissenschaft. Statistische Praxis. Jhg. 5. 1950, H. 11, str. 173—175.
Rozwój poglądów na zadania i znaczenie statystyki. Metody. Nauki pomocnicze.
1501. SZULC STEFAN: **Jeszcze w sprawie opracowania wyników spisu powszechnego metodą reprezentacyjną.** Prace i Studia Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 60—67.
Zalety i braki metody reprezentacyjnej. Sposoby przystosowania tej metody.
1502. SZULC BOHDAN, VIELROSE EGON: **Zbiór zadań ze statystyki.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 279, 1 nlb.
Zadania ułożone w następującym układzie (zadania poprzedza się definicjami i wzorami): budowa i prezentacja szeregów statystycznych, — szeregów dynamicznych; analiza struktury wielkości średnich; analiza rozproszenia koncentracji i asymetrii; analiza współzależności; analiza dynamiki.
1503. Die theoretischen Grundlagen der sowjetischen Statistik. Statistische Praxis. Jhg. 5. 1950, H. 11, str. 175—179.
Sprawozdanie z radz. konferencji z 21.II.1950 r. Wkład nauki marksizmu-leninizmu do nauki statystyki. Wypowiedzi uczonych i praktyków radz. na temat zadań, metod i organizacji badań statystycznych.
1504. VLACH V.: **K způsobu výpočtu procenta plnění plánu.** Statistický Obzor. R. 30. 1950, cz. 1—2, str. 64—71.
Zalety i wady, metody wyliczania średniego procentu wykonania planu.
1505. WERYHA ALEKSANDER: **Statystyka w Związku Radzieckim.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1, str. 1—21.
Dorobek i stan nauki radz. w zakresie statystyki. „Metoda momentów“ Czebyszewa. Inne zagadnienie dot. teorii prawdopodobieństwa oraz statystyki matematycznej. Wskazania Lenina i Stalina dotyczące badania jakościowej natury zjawisk. Możliwości zastosowania metod statystyki matematycznej do badania procesów gosp. (kontrola jakości produkcji itp.).
1506. WOJTYNIAK JÓZEF: **Komisja Zatrudnienia i Plac.** Studia i Prace Statystyczne. R. 1. 1950, z. 1. str. 87—90.
Wnioski Komisji z zakresu statystyki ubezp. społ. i zatrudnienia. Omówienie projektowanych formularzy sprawozdawczych.

Zob. poz. 1769.

DEMOGRAFIA

1507. **Ludność w dn. 1.I.1950 r.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 33.
Ludność zameldowana na zamieszkanie i pobyt czasowy w miastach i gminach poszczeg. województw.
1508. **Miasta powyżej 50.000 ludności.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 34.
Dane na dzień 1.I.1950.

XII. EKONOMIKA PRZEMYSŁOWA

OGÓLNE

1509. JEZIERSKI BOLESŁAW: **O szczegółowe planowanie asortymentowe w przemyśle.** Gospodarka Planowa. R. 5, nr 8, str. 410—412.
Znaczenie, kryteria i konieczność wydzielania asortymentów dla opracowywania bilansów.
1510. NIEREŃSKI ALEKSANDER: **Mechanizacja pracy podstawą produkcji socjalistycznej.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 11, str. 543—545.
Osiągnięcia przem. radzieckiego w zakresie produkcji urządzeń dla mechanizacji pracy. Wzrost udziału robotników kwalifikowanych w ogólnej liczbie zatrudnionych.
1511. PITHART VILÉM: **K novému Statutu narodních podniků průmyslových.** Plánované Hospodárství. R. 3. 1950, cz. 8, str. 505—518.
Dwa etapy nacjonalizacji w Czechosłowacji. Podstawowe ustawy związane z przemysłem. Reorganizacja przemysłu w 1948 r. Omówienie poszczeg. rozdziałów statutu.
1512. SADULSKI MICHAŁ: **Metody pracy, które trzeba zwalczyć.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 5—8.
Zależność wykonania planów produkcyjnych od pracy i dostaw innych zakładów i przedsiębiorstw. Rola planu zaopatrzenia i jego realizacji w przedsiębiorstwie. Znaczenie umów planowych. Konieczność ożywienia pracy aktywu związkowego i gospodarczego w zakładach produkcyjnych.
1513. W. M.: **Przemysł radziecki w powojennym planie pięcioletnim.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 497—500.
Zadania stojące przed przem. radzieckim w ujęciu J. Stalina. Rozwój produkcji niektórych podstawowych artykułów. Dynamika odbudowy i rozwoju przem. radzieckiego. Nieprzerwany wzrost wydajności pracy. Soc. współzawodnictwo. Zagadnienie mechanizacji i postępu technicznego.
1515. **Wykonanie planu produkcji ważniejszych wyrobów przemysłowych.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 5—8.
Dane statystyczne za mies. III—XII.1949 i I—V. 1950 r.
Zob. poz. 1263—64, 1270, 1456, 1474, 1490, 1515, 1719, 1734, 1846.

PRZEDSIĘBIORSTWO

1516. BEHRENS FRITZ: **Podstawowe pojęcia o przedsiębiorstwie społecznym.** (Z czas. Arbeit 1950, nr 7, tłum. Mirosław Orłowski). Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 31—34.
Istotne różnice pomiędzy nauką o uspoł. przedsiębiorstwie a burżuazyjną nauką o przedsiębiorstwie. Marksistowska ekonomika polit. jako podstawa nauki o soc. przedsiębiorstwie. Zadania i zasady org. socjalistycznego przedsiębiorstwa przemysłowego. Konieczność oparcia

nauki o soc. przedsięb. na doświadczeniach ZSRR. Zadania tej nauki.

1517. CHAVEZOV PET'R: **Finansov plan na predpriatieto**. Finansi i Kredit. 1950, nr 3—4, str. 57—74.

Części planu przemysłowo - finansowego. Znaczenie planu finansowego. System planowania finansowego. Sporządzanie finansowego planu przedsiębiorstwa w Bułgarii. Omówienie dokumentacji.

1518. DOROSZEWICZ MICHAŁ: **Organizacja przedsiębiorstw przemysłu kluczowego**. Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 323—335.

Rozwój form strukturalno-organizacyjnych przemysłu w Polsce Lud. od r. 1945. Omówienie uchwały KERM z dn. 22.X.46 r. ustalającej ogólne zasady struktury organizacyjnej przemysłu i komercjalizacji centralnych zarządów, dekretu z dn. 3.I.47 r. o utworzeniu przedsiębiorstw państw. i uchwały KERM z dn. 12.V.50 r. ustalającej zasady zarządzania przedsiębiorstwami przem. Ramowa struktura przedsiębiorstw centralnego zarządu zjednoczenia. Zarząd przedsiębiorstwa. Komórki ruchowe, funkcjonalne, pozaprodukcyjne. Wydziały, działy.

1519. FEDOSEEV K. A.: **Plan techniczno - finansowy przedsiębiorstwa przemysłowego**. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp. Rec. Fedak Zdzisław. Ekonomista. 1950, z. 4, str. 235—240.

Omówienie treści książki. Niejasności nomenklatury używanej przez autora. Braki w tłumaczeniu.

1520. JANKOWSKI STANISŁAW: **Nie dopuszczać do nierównomierności w wykonaniu planów**. Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Mnejscowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 5—7.

Wpływ nierównomierności produkcji na poszczególne gałęzie gospodarki narodowej. Równomierny wzrost produkcji w ZSRR. Czynniki zapewniające rytmiczny tok produkcji.

1521. KONNIK I.: **Voprosy ekonomiki i finansov promyslennyh predpriyatij** (seria broszur Vsesojuznogo Soveta nauczno technicznych obszczestv, Gosplanizdat, 1949—50 gg). Planovoe Chozjajstvo. 1950, nr 5, str. 91—96.

1522. KOWALSKI JÓZEF: **Socjalistyczne metody wykorzystania rezerw produkcyjnych parku maszynowego**. Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 89—93.

Zagadnienie ujawnienia i wykorzystania rezerw: technicznych, ukrytych w mechanizacji i automatyzacji, „małej automatyzacji“, remoncie, obciążeniu maszyn.

1523. KRZYKALSKI TADEUSZ: **Planowanie remontów**. Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 467—479.

Zagadnienie remontów w krajach kapit. a w socjalistycznych. Radziecka przebudowa systemu konserwacji. Znaczenie zagadnienia w planie 6-1. Omówienie obowiązującej instrukcji w sprawie planowania, wykonania i finansowania remontów. Pojęcia podstawowe (rodzaje remontów, cykl remontowy). Zaopatrzenie.

1524. KRZYKALSKI TADEUSZ: **Wykonywanie remontów w zakładach przemysłowych**. Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 12, str. 594—600.

Założenia ekonomiczne dokonywania remontu urządzeń zakładowych. Organizacja wykonawstwa. Zadania jednostek wykonujących remonty. Tryb wykonywania remontów systemem gospodarczym oraz na zlecenie. Kontrola wykonania remontu.

1525. ŁOMOZIK EUGENIUSZ: **Mała mechanizacja w hutnictwie**. Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 86—88.

Problemy transportu wewn. w hutnictwie. Dotychczasowe błędy i braki (przykłady). Potrzeba celowej organizacji transportu wewnętrznego drogą odpowiednich studiów i wykorzystania doświadczeń radzieckich.

1527. MACZEWSKI - ROWIŃSKI BOHDAN: **O wyzwaniu rezerw produkcyjnych w ZSRR**. Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 11, str. 522—527.

Planowa mechanizacja pracochłonnych czynności jako środek wyzwania rezerw siły roboczej. Zalety systemu potokowego. Usprawnienia z zakresu transportu wewnętrznego. Przykłady wzrostu wydajności produkcji opartej o racjonalną organizację i mechanizację pracy.

1528. **Organizacja produkcji**. Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 124—128.

Produkcja i jej rodzaje (indywidualna, seryjna, masowa, stała, sezonowa). Podział procesu produkcyjnego. Metoda produkcji potokowej. Czynniki organizacji produkcji. Sposoby wprowadzenia procesów produkcyjnych.

1529. RYCHLIŃSKI JANUSZ: **Znaczenie przyśpieszenia cyklu produkcji**. Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 139—141.

Pojęcie i rodzaje cykli produkcyjnych. Czynniki wpływające na długość cyklu produkcyjnego. Przerwy w procesie produkcji. Warunki i możliwości skrócenia cykli w oparciu o wykorzystanie wzorów i doświadczeń radzieckich.

1530. VEJCMAN B. R.: **Analizheozhajstvennoj dejatelnosti promyslennyh predpriyatij**. Izd. 7, pere-rabotannoe. Moskva 1949, Gosplanizdat, s. 220. Rec. Andrianov D.: Protiv formalizma v analize ekonomiki socialisticzeskogo predpriyatija. Voprosy Ekonomiki. 1950, nr 6. str. 119—120.

1531. WOŁK ROMUALD: **Ilościowe planowanie zużycia narzędzi na podstawie technicznych norm**. Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 34—41.

Materiały wyjściowe do planowania gosp. narzędziowej. Specyfikacja narzędzi i ich obciążenia. Metody ustalania współczynnika wykorzystania normy K. Sporządzanie ilościowego planu zużycia narzędzi skrawających w warunkach przygotowanej produkcji seryjnej, planu ilościowego zużycia sprawdzianów w przypadku przygotowanej produkcji seryjnej, planu ilościowego zużycia narzędzi tnących w przypadku produkcji jednostkowej i małoseryjnej, planu ilościowego zużycia sprawdzianów w wypadku produkcji jednostkowej i małoseryjnej. Bibliografia.

Zob. poz. 1250, 1254, 1256, 1263, 1273, 1294, 1327, 1365, 1545, 1591, 1698, 1723, 2020, 2027, 2031.

PALIWA I ENERGETYKA

OGÓLNOŚWIATOWE

1532. DOROFEEV P.: **Mechanizacja doborczych strotel'nych materialov** (Opyt raboty gravijnogo zaroda). Planovoe Chozjajstvo 1950, nr 3, str. 52—57.

1533. **Erdölimperialismus im Spiegel der Statistik**. Statistische Praxis. Jhg. 5. 1950. H. 11. str. 181—184.

Rozwój wydobycia ropy naftowej, przetwórstwa i zużycia w ważniejszych krajach za okres 1913—49. Walka o tereny naftowe prowadzona przez kraje imperialistyczne.

POLSKA

1534. BOROWSKI JAN: **Zapoznajmy się z przemysłem naftowym**. Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 1, str. 11—13.

Znaczenie górnictwa i przem. naftowego w ogólnej gosp. narodowej. Światowe zasoby ropy

naftowej. Zadania polskiego górnictwa naftowego w Planie 6-letnim .

1535. DOLIŃSKI JAROSŁAW: **Historia gazownictwa w Polsce.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 2, str. 3—8.

Początki gazownictwa w Polsce. Wyzysk ludźci miast przez kapitalistów zagr. i walka o wyzwole nie się spod jego wpływów (Tow. Dessańskie). Szkolenie techników gazowniczych przed I wojną światową i w okresie międzywojennym. Działalność Pol. Zw. Techników Gazowych i Zw. Gosp. Gazowni RP. Produkcja gazu w okresie międzywojennym. Rozwój gazownictwa w Polsce Ludowej. Rozbudowa rurociągów w Planie 6-letnim.

1536. LASKOWSKI STEFAN: **Przemysł naftowy w drugim roku Planu Sześcioletniego.** Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 1, str. 5—8.

Problem zwiększania produkcji. Wzmożenie ruchu wiertniczego. Podnoszenie postępu techn. na tym odcinku. Rentowność przeprowadzanych wierceń. Rozbudowa Centralnych Warsztatów Naftowych. Kształtowanie się wydajności pracy w przem. naftowym.

1537. SALAMON LUDWIK: **Ważniejsze zadania Ministerstwa Górnictwa w roku 1951.** Gospodarka Górnictwa. R. 1, 1951, nr 1, str. 2—5.

Osiągnięcia poszczeg. gałęzi przemysłów podległych Min. Górnictwa w r. 1950. Zadanie pełnej realizacji zasady jednoosobowego kierownictwa. Konsekwentne przeprowadzanie rozrachunku gosp. Równomierne wykonywanie produkcyjnych planów państwowych. Systematyczna kontrola wykonania. Usprawnienie i właściwa org. statystyki i sprawozdawczości przem. gospodarczej. Podnoszenie poziomu ideologicznego i doskonalenie fachowe pracowników.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1538. BAJBAKOV N.: **Najbliższe zadania przemysłu naftowego ZSRR.** (Tłum. z czas. Planovoe Chozjajstvo, 1950, nr 3). Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 1, str. 31—33.

Osiągnięcia w okresie przedwojennych planów 5-letnich. Rozwój przem. naftowego po wojnie. Włączenie do eksploatacji nowych szybów. Likwidacja przestojów maszyn wiertniczych. Doskonalenie systemu eksploatacji i technologii eksploatacji złóż naftowych. Eksploatacja złóż gazowych.

1539. BAUSIN A. F.: **Uspesno zaverszit poslevoennuju Stalinskuju pjatiletku po torfjanaj promyslennosti.** Torfjanaja Promyslennost'. G. 27. 1950, nr 1, str. 1—6.

Wykonanie planu przem. torfowego w r. 1949. Wydobywanie torfu; mechanizacja pracy. Rola soc. współzawodnictwa pracy i przodowników pracy. Charakterystyka planu na r. 1951.

1540. BELICHIN G. B.: **Racional'no ispolzovat' torfjanaju zalez'.** Torfjanaja Promyslennost'. G. 27. 1950, nr 7, str. 27—28.

Wzmożenie eksploatacji torfów. Niedokładność w dotychczasowych pracach. Konieczność zbadania rzekomo wyeksploatowanych złóż. „Wskrzeszenie“ tych pokładów — sprawą ambicji kierownictwa przem. torfowego.

1541. EVSEENKO M.: **Przemysł naftowy wykonał plan pięcioletni.** (Tłum. z Izvestia 27.XII.1950). Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 38.

Nowa baza techniczna i nowe metody pracy w powojennym planie 5-letnim. Wielki rozwój przem. budowy maszyn. Pomoc organizacji naukowo-badawczych dla przem. naftowego. Współzawodnictwo pracy.

1542. KREMENA P. A.: **Aktual'nye ekonomiceskie zadaczi szachtного stroitel'stva.** Ugol. G. 25. 1950, nr 11, str. 4—8.

Osiągnięcia przem. węglowego. Dalsze udoskonalenia warunkiem przyspieszenia tempa budowy nowych kopalń. Zależność kosztów budowy od szybkości jej wykonania. Terminowość budowy jako czynnik zwiększenia produkcji.

1543. RABSZTYN JERZY: **Rozwój techniki produkcji w kopalniach radzieckich.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 2, str. 50—51.

Mechanizacja kopalń motorem rozwoju produkcji. Zarys historyczny rozwoju mech. kopalń. Wzrost wydajności wydobywania. Perspektywy wzrostu produkcji przy całkowitej mechanizacji kopalń.

1544. **Torfjanaja promyslennost' k 33 godovszczine Velikoj Oktjabskoj socialisticzeskoj revolucii.** Torfjanaja Promyslennost'. G. 21. 1950, nr 11, str. 1—4.

Ogólny wzrost produkcji przem. ZSRR. Znaczenie przem. torfowego dla energetyki. Odbudowa i rozbudowa przem. torfowego po wojnie. Rozwój soc. metod pracy. Plan na r. 1951.

1545. VALENTINOV A. M.: **Za rentabel'nuju rabotu predprijatij ugol'noj promyslennosti.** Ugol. G. 25. 1950, nr 11, str. 1—3.

Powojenny rozwój przem. węglowego. Zwiększenie produkcji maszyn górniczych. Rozwój mechanizacji. Wzrost zarobków górników i obniżenie kosztów produkcji. Walka o dalsze obniżenie kosztów. Zadania przem. węglowego na rok 1951.

1546. ZASIADKO A.: **Nadzwyczajne zwycięstwo górników radzieckich.** (Tłum. z czas. Pravda. 25.XII.1950). Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 37—38.

Przedterminowe wykonanie powojennego planu 5-letniego. Mechanizacja wydobywania. Cykliczność produkcji. Polepszenie warunków mieszkaniowych górników.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1547. STÜHRMANN: **Eine stolze Bilanz.** Die Wirtschaft. Jhg. 6. 1951, nr 1, str. 1.

Omówienie wykonania planu gospodarczego za r. 1950 przez Zjednocz. Przem. Węglowego w NRD.

1548. **Wspaniały plan rozwoju bułgarskiego górnictwa węgla kamiennego.** (Tłum. z czas. La Bulgarie Nouvelle. 8.XII.1950). Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 38—39.

Wzrost produkcji kopalń. Poprawa warunków życia robotników w l. 1949—50. Nowe zadania przemysłu węglowego Bułgarii.

Zob. poz. 1152, 1157—58, 1266, 1280, 1311—12, 1357, 1364, 1367, 1706, 1886—87, 1929.

PRZEMYSŁ CIĘŻKI (HUTNICTWO, PRZEMYSŁ METALOWY, ELEKTRO- TECHNICZNY, BUDOWY MASZYN)

POLSKA

1549. LUTOSŁAWSKI JERZY: **Zadania odlewnictwa w Planie 6-letnim.** Przegląd Odlewnictwa. R. 1. 1951, nr 1, str. 3—6.

Wartość produkcji odlewniczej w r. 1955. Znaczenie wielkości i jakości produkcji odlewniczej dla rozwoju przem. budowy maszyn i innych. Normalizacja dotychczas stosowanych stopów odlewniczych. Wprowadzenie nowych stopów. Modernizacja produkcji. Zmniejszenie ilości braków.

1550. **Zadania elektrotechniki w Planie 6-letnim.** Przegląd Elektrotechniczny. R. 26. 1950, nr 7—8, str. 282—286.

Linie rozwojowe energetyki i przem. elektrotechnicznego w założeniach Planu 6-letniego. Zadania w zakresie elektryfikacji osiedli, zakładów wytwórczych i urządzeń komunikacyjnych. Plan produkcji przem. elektrotechnicznego i gałęzi pomocniczych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1551. MINCHEIMER ADAM: **Drugi postępu technicznego w radzieckim przemyśle samochodowym.** Przegład Mechaniczny. R. 9. 1950, nr 10—11, str. 373—383.

Metodyka prac przy uruchomieniu produkcji samochodów w ZSRR. Plan transportowy jako baza wyjściowa rozplanowania motoryzacji. Ośrodki przem. samochodowego. Prace związane z postępowaniem techn. w zakresie konstrukcji i eksploatacji samochodu.

1552. RABSZTYN JERZY: **Udział fabryk maszyn i sprzętu górniczego w zmechanizowaniu kopalń w ZSRR.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 1, str. 3—4.

Fabryki maszyn i sprzętu górniczego baza dynamicznego wzrostu mechanizacji wydobycia. Wzrost stopnia mech. w 1913—48 r. w poszczeg. zagłębiach. Soc. metoda pracy fabryk jako gwarancja dalszego rozwoju mechanizacji. Znaczenie konkursów dla rozwoju wynalazczości. Znaczenie instytutów naukowo-badawczych.

1553. RUSTAN: **Azowstal.** Wiadomości Hutnicze. R. 6. 1950, nr 10—11, str. 29—34.

Odbudowa zniszczonych wielkich pieców. Rekordowo krótki czas odbudowy wielkiego pieca i hali pieców martenowskich. Budowa nowoczesnej walcowni. Zautomatyzowany proces walcowania. Przyczyny niechętnego ustosunkowania się niektórych robotników do nowych metod org. pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1554. RÖDER GÜNTER: **Schwermaschinenbau — Hauptkettenglied im Fünfjahrplan.** Die Wirtschaft. Jhg. 6. 1951, nr 1, str. 3.

Znaczenie rozwoju produkcji przem. ciężkiego dla górnictwa, energetyki i innych gałęzi przemysłu w NRD.

Zob. poz. 1147, 1153, 1275, 1313, 1382, 1389, 1394, 1408, 1875, 1958.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

OGÓLNOŚWIATOWY

1555. TREPKA E.: **Przeobrażenia światowego przemysłu chemicznego.** Przemysł Chemiczny. R. 7. 1951, nr 1, str. 6—13.

Wzrost znaczenia zagadnienia surowców. Ostatnie odkrycia złóż mineralnych na świecie. Najnowsze zastosowanie szeregu surowców i związków. Nowoczesne metody przemysłowo-techniczne.

POLSKA

1556. DROPAŁA ERBERT: **Pod rocznym bilansem osiągnięć produkcyjnych.** Pracownik Chemiczny. R. 3. 1950, nr 12, str. 2—3.

Rozwój wydajności pracy i usprawnień organizacyjnych w poszczeg. gałęziach przem. chemicznego w 1950 r.

1557. GERKE A.: **Przemysł chemiczny w 1 roku Planu 6-letniego.** Przemysł Chemiczny. R. 7. 1951, nr 1, str. 39—40.

Bilans działalności Centr. Zarz. Przem. Chem. w r. 1950. Analiza wykonania planu w różnych

gałęziach przem. chemicznego. Rozwój akcji racjonalizatorstwa.

1558. MOSKWA RAJMUND: **Plan na rok 1950 wykonaliśmy.** Chemik. R. 4. 1951, nr 1, str. 19—20.

Porównanie wykonania planu 1950 r. z r. 1949. Przedsiębiorstwa, które wykonały plan przed 1.XII.1950 r. Wpływ współzaw. na przedterminowe wykonanie planu.

1559. tb: **Zjazd przodowników, racjonalizatorów, naukowców i młodzieży akademickiej.** Chemik. R. 3. 1950, nr 11—12, str. 239—240.

Sprawozdanie ze zjazdu w Gliwicach w dn. 21—22.X.1950. Skrót referatu Al. Zmaczyńskiego: Racjonalne wykorzystanie aparatu w wielkim przem. chemicznym.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1560. **Przemysł chemiczny w planie 5-letnim NRD.** (Tłum. z Chem. Tech. 2, 1950). Przemysł Chemiczny. R. 7. 1951, nr 1, str. 63—66.

Osiągnięcia planu 1949—50. Produkcja chemiczna w planie 5-letnim. Mineralne nawozy sztuczne. Badania naukowe.

Zob. poz. 1151, 1299, 1314, 1385, 1456.

PRZEMYSŁ MINERALNY I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

POLSKA

1561. CZECHOWSKI K.: **Drugi rozwojowe polskiej ceramiki szlachetnej.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 1, str. 18—21.

Historia przem. ceramiki szlachetnej w Polsce od końca w. XVIII do r. 1939. Stan obecny przemysłu. Możliwości i warunki rozwoju w Polsce Ludowej.

1562. HAŁAS HENRYK: **Zwalczamy trudności przemysłu wapienniczego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 50—51.

Braki i błędy w zakresie inwestycji, mechanizacji oraz na odcinku kadr — w przemyśle wapiennicznym. Wnioski.

1563. MIRADZKI RYSZARD: **Kamieniołomy i klinkiernie muszą zmienić styl pracy.** Drogowiec. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 10.

Krytyka przyczyn niewykonania planu produkcji kamieniołomów i klinkiarni. Zadania nakreślone przez Plan 6-letni.

1564. ROLEK MIECZYŚLAW: **Modernizacja przemysłu wapienniczego.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 1, str. 2—9.

Niski stan techniczny i wysoka prędkość zakładów przem. wapienniczego — jako pozostałość po kapitalizmie. Modernizacja przem. wapienniczego warunkiem wykonania planów produkcyjnych różnych przemysłów. Modernizacja w krajach kapit. Zasady modernizacji w gosp. planowej. Schemat technologiczny. Produkcja, zatrudnienie i wydajność zakładu zmodernizowanego.

1565. RUBEL FILIP: **Problemy zakładów materiałów budowlanych przemysłu węglowego.** Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 1, str. 8—12.

Formy administrowania zakładami mat. budowlanych, przem. węglowego w l. 1945—50. Stan zakładów i ich produkcja. Plan produkcji i jego wykonanie za I półr. 1950 r. Produkcja zakładów w Planie 6-letnim (wskaźniki wzrostu produkcji i wydajności). Zamierzenia reorganizacyjne.

1566. SZMIDT KAROL: **Reorganizacja przemysłu mineralnego w świetle uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów (KERM) z dn. 12.V.1950 r.** Materiały Budowlane. R. 6. 1951, nr 1, str. 22—25.

Przeobrażenia zachodzące w strukturze przem. mineralnego w l. 1945—49. Zasadnicze postanowienia Uchwały KERM z dn. 12.V.50 r. dotyczące struktury przemysłu kluczowego. Zmiany w strukturze organizacyjnej przem. mineralnego w I-iej połowie 1950 r.

1567. WŁ. S.: **Przemysł szklarski w 2 roku Planu 6-letniego.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 2, str. 1—2.

Osiągnięcia r. 1950. Zmiana struktury organizacyjnej z dn. 1.I.1951. Udoskonalenie systemu planowania. Porównanie planu produkcji na r. 1951 z wielkością produkcji w r. 1950. Nowe metody kontroli wykonywania planów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1568. VINOGRADOV L.: **Osiągnięcia ceramiki w Związku Radzieckim.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 1, str. 12—18.

Historia ceramiki w Rosji. Rozbudowa fabryk ceramicznych w ZSRR. Współpraca instytutów naukowych z przemysłem. Szkolenie kadr. Ostatnie osiągnięcia naukowo-techniczne.

Zob. poz. 1154, 1707, 1880.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY I ODZIEŻOWY

POLSKA

1569. **Instrukcja rozliczenia robocizny na poszczególne produkowane wyroby.** Łódź [19]50. Nakł. Centr. Zarz. Przem. Włókien Łykowych, s. 16, 22, tabl.

1570. MICHELIS BRONISŁAW: **Oplacalność gospodarcza inwestycji oświetleniowych w przemyśle włókienniczym.** Przegląd Elektrotechniczny. R. 26. 1950, nr 7—8, str. 359—381.

Zależność między natężeniem i jakością światła a wydajnością pracy. Kalkulacja oplacalności.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1571. POPKOV V. J.: **Kierunki rozwojowe przemysłu odzieżowego.** Tłum. Flattau J. Odzież. R. 2. 1951, nr 1, str. 3—6.

Udoskonalenie technologii. Zastosowanie nowych metod obróbki. Budowa nowych mechanizmów i przyrządów. Półautomatyzacja i automatyzacja procesów wytwórczych.

Zob. poz. 1396.

PRZEMYSŁ DRZEWNY I PAPIERNICZY

POLSKA

1572. JAREK STANISŁAW: **Drugi rozwojowy przemysł celulozowo-papierniczy w Planie 6-letnim.** Papiernik. R. 4. 1950, nr 12, str. 1—7.

Rozdz.: Znaczenie papieru w gosp. narodowej. Stan przemysłu papierniczego przed wojną. Wojna i odbudowa przemysłu. Zadania produkcyjne i ich umotywowanie w Planie 6-letnim. Założenie planu. Baza surowca i maszynowa. Planowany postęp techniczny i osiągnięcia techn.-ekonomiczne. Kadry. Rola i zadania organizacji pracowników przem. papierniczego.

1573. ŁAPIŃSKI JÓZEF, SZWARCSZTAJN EDWARD: **Przemysł celulozowo-papierniczy w Planie 6-letnim.** Przegląd Papierniczy. R. 6. 1950, nr 12, str. 257—277.

1574. MAŃKOWSKI BRONISŁAW: **Konieczność reformy produkcji stolarszczyzny budowlanej.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 2, str. 62—65.

Koszty stolarszczyzny budowlanej w Planie 6-letnim. Uwagi krytyczne na temat dotychczasowej produkcji. Potrzeba zastąpienia produkcji typu rzemieślniczej produkcją o charakterze przemysłowym.

1575. MARCHLEWSKA - SZRAJEROWA JADWIGA: **I kongres nauki polskiej a przemysł celulozowo-papierniczy.** (dok.). Przegląd Papierniczy. R. 6. 1950, nr 12, str. 277—288.

Notatki do historii papiernictwa w Polsce. Normalizacja wyrobów przemysłu papierniczego, zagadnienia gosp. ciepłej, przemysł maszyn i urządzeń papierniczych — przed wojną i obecnie. Zagadnienie kadr.

1576. SCHABIŃSKI STANISŁAW: **Drugi rok Planu 6-letniego w przemyśle drzewnym.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 1, str. 1—3.

Wykonanie planu 1950 r. Podstawowe zadania produkcyjne w r. 1951 (wzrost produkcji w porównaniu z r. 1950). Środki realizacji planu w r. 1951. Usprawnienie pracy przedsiębiorstw i zakładów.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1577. KORDASZEWSKI JAN: **Współzawodnictwo w Czechosłowackiej Fabryce Zapalek.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 335—340.

Rozwój i osiągnięcia produkcyjne fabryki. Organizacja produkcji. Wydajność pracy. Czołowi robotnicy i ich osiągnięcia. Rozrachunek gosp. Wprowadzenie planów indywidualnych. Zobowiązania.

Zob. poz. 1326, 1373, 1404.

PRZEMYSŁ ROLNY I SPOŻYWCZY

POLSKA

1578. CISZEWSKI J.: **Z obrad VI Plenum.** Głos Cukrownika. 1951, nr 2, str. 5—8.

Podsumowanie osiągnięć ZZ Cukrowników w dziedzinie mobilizacji do wykonania zadań produkcyjnych w 1950 r. Osiągnięcia przerobowe okręgów. Walka z awariami i postojami. O właściwe formy współzawodnictwa. Nowe zadania.

1579. DOBROWOLSKI J.: **Nasze zadania produkcyjne w 2 roku Planu 6-letniego.** Głos Cukrownika. 1950—51, nr 12—1, str. 8—10.

Omówienie czynników wykonania planu 1950 r. w cukrownictwie polskim. Warunki wykonania planu w 1951 r. (na plantacjach i w cukrowniach).

1580. MILLER Z.: **Osiągnięcia i błędy roku 1950.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 1, str. 2—3.

Wzrost produkcji przem. rolnego i spoż. w r. 1950 w porównaniu z r. 1949. Błędy na odcinku planowania, wyzyskania zdolności produkcyjnych, organizacji i racjonalizacji. Zadania gospodarcze i organizacyjne na r. 1951.

1581. MILLER Z.: **Pierwszy rok Planu 6-letniego w przemyśle rolnym i spożywczym.** (I.I—1.XII.1950). Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 1, str. 29—30.

Osiągnięcia przem. spożywczego. Wykonanie planu rocznego (w %) na dz. I.XI.1950 r. Akcja kontraktacyjna. Działalność inwestycyjna.

1582. (pd): **Dezyderaty przemysłu mięsnego na Kongres Nauki.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 40—41.

Tematy do naukowego opracowania aktualnych zagadnień przemysłu mięsnego.

1583. PROST E.: **Narada wytwórcza przedstawicieli nauki z pracownikami zakładów mięsnych.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 41.

Przebieg narady przeprowadzonej w Lubelskich Zakładach Mięsnych z naukowcami UMCS.

1584. **Przemysł cukrowniczy realizuje plan.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 108.

Zadania przem. cukrowniczego w Planie 6-letnim. Plany inwestycyjne. Organizacja kampanii. Zadania pracowników przem. cukrowniczego w Planie 6-letnim.

1585. STEFAN ELIASZ: **Perspektywy rozwojowe przemysłu fermentacyjnego w Planie 6-letnim.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 1, str. 3—7.

Ogólna charakterystyka zadań przem. ferment. w Planie 6-letnim na odcinku modernizacji zakładów i powiększenia produkcji. Pomoc i przykład ZSRR.

1586. TILGNER D. J.: **Przemysł żywnościowy czy rolno-spożywczy?** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 1, str. 7—10.

Analiza terminów przemysł „rolny“, „spożywczy“ i „żywnościowy“. Ze względu na to, że przemysł „rolny“ i „spożywczy“ nie są określeniami ściśle oddającymi zadania funkcjonalne odnośnej wytwórczości, autor wypowiada się za wprowadzeniem terminu „przemysł żywnościowy“. Bibliografia.

1587. **Wygrana walka.** Głos Cukrownika. 1950—1951, nr 12—1, str. 5—6.

Tempo wzrostu produkcji cukru w l. 1945—50. Omówienie czynników rozwoju produkcji przem. cukrowniczego (stałe podnoszenie się zbiorów buraka cukrowego z 1 ha, ogólny przerób cukrowni w 1950 r., mobilizujące zobowiązania, nowe normy, współzawodnictwo).

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1588. FREUND E.: **Przemysł spożywczy we wschodnich i zachodnich Niemczech po 1945 r.** (Z czas. Lebensmittelindustrie, August 1950). Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1950, nr 1, str. 35—36.

Odbudowa przem. spożywczego po 1945 r. Rozwój poszczeg. grup przemysłowych w l. 1949—50 w NRD. Ekspansja przem. USA w Niemczech Zach. Upadek przem. niemieckiego w tych strefach.

1589. PRIBYL FR.: **Kampania 1949 — 50 w Czechosłowacji.** (Z czas. Listy Cukrovarnicke (1949—50) 66—streścił Jerzy Prüffer). Gazeta Cukrownicza. R. 52. 1950, nr 11—12, str. 408—413.

Przyczyny niewykonania planu. Zużycie surowców. Wydajność pracy.

Zob. poz. 1297, 1308, 1687—88, 1836.

PRZEMYSŁ SKÓRZANY

1590. **Budowa i umiejscowienie garbarni.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 26—32.

Wybór miejsca pod budowę obiektu. Wybór wielkości jednostki garbarskiej. Planowanie wewnętrznej drogi jaką przebywa surowiec w czasie przerobu w garbarni.

1591. JAWORSKI IGNACY: **Nowa organizacja przemysłu skórzanego.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 6—10.

Omówienie schematów organizacyjnych Centralnego Zarządu Przem. Skórzanego oraz różnych typów przedsiębiorstw CZPS.

1592. KASZUBA ZDZISŁAW: **Przed drugim etapem Planu 6-letniego.** Przegląd Skórzany. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 1—5.

Analiza osiągnięć z wykonania 1-go roku Planu 6-letniego w przemyśle skórzanym. Zadania planowe w r. 1951 w zakresie pogłębienia pracy kolektywnej, doprowadzenia planu do robotników, akcji szkolenia kadr, opieki nad ruchem współzawodnictwa, poprawy jakości i estetyki wyrobów, poziomowi i tematyki narad wytwórczych i technicznych oraz kontroli wykonawstwa.

PRZEMYSŁ DROBNY — SPÓŁDZIELNIE PRACY — RZEMIOSŁO

POLSKA

1593. BIELECKI J.: **Działalność OZPP Fermentacyjnego w 1950 r.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 5—6, str. 4—5.

Organizacja. Przegląd działalności Ogólnopolskiego Zrzeszenia Pryw. Przem. Fermentacyjnego w poszczeg. kwartałach 1950 r.

1594. DOBRZAŃSKI STANISŁAW: **Fabryka maszyn w Szopienicach.** Ogólnopolski Informator Państwowe- go Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 23—24.

Szkolenie nowych sił fachowych. Ruch współzawodnictwa i racjonalizatorstwa.

1595. **Drugi rok Planu 6-letniego w przemyśle miejscowym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 109.

Omówienie zadań realizacji planu na r. 1951 w zakresie przemysłu mineralnego, metalowego, chemicznego, drzewnego i skórzanego. Warunki wykonania zadań.

1596. **Działalność ZSP w pierwszym roku Planu 6-letniego.** Spółnota Pracy. R. 1. 1950, nr 12, str. 10—11.

Stan organizacyjny Związku Spółdzielni Pracy. Struktura branżowa. Lokalizacja placówek.

1597. GADOMSKI KAZIMIERZ: **Rola drobnej wytwórczości w zaspokajaniu masowych potrzeb świata pracy.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 8—11.

Omówienie uchwały Prez. Rządu z 8.XI.1950 r. w sprawie zwiększenia produkcji art. masowego spożycia wytwarzanych przez uspołecznione zakłady drobnej wytwórczości (inwestycje, zaopatrzenie surowcowe, produkcja).

1598. GAŁCZYŃSKI ROMAN: **Drobna wytwórczość rozwija produkcję masowego spożycia.** Ogólnopolski Informator Państwowe- go Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 7—8.

Nowe działy produkcji. Wykorzystanie zakładów dotychczas nieczynnych oraz rezerw wydajności maszyn. Inwestycje pozalimitowe. Produkcja z surowców odpadkowych.

1599. GORCZAK TADEUSZ: **Szkolenie kadr dla produkcji z surowca odpadkowego.** Ogólnopolski Informator Państwowe- go Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 24—25.

Próby wykorzystania odpadków źródłem olbrzymich oszczędności. Plan szkolenia kadr w zakresie przerobu surowca odpadkowego na r. 1951.

1600. H. BR. **Prywatny przemysł drzewny w roku 1950.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 4, str. 7—8; nr 8—9, str. 4—5.

Organizacja. Członkowie (ilość zakładów dalszej przeróbki i tartaków w poszczególnych województwach). Ilość upaństwowionych lub przyjętych przez spółdzielczość zakładów i tartaków.

1601. **Kilka uwag o Planie Sześcioletnim drobnej wytwórczości.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 1—2.

Uprzemysławianie terenów gospodarczo zacofanych. Udział uspoł. drobnego przemysłu w globalnej wartości produkcji całego przemysłu.

1602. **KOCHANOWSKI JAN: Spółdzielczość inwalidzka wyzwala inwalidów z kompleksu zębności.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 466—467.

Zadania Centrali Spółdzielni Inwalidów. Planowany rozwój poszczeg. branż, zatrudnienie, współzawodnictwo pracy i działalność spółdzielcza — w Planie 6-letnim.

1603. **KOZŁOWSKI WŁADYSŁAW: Chemiczna produkcja uzupełniająca.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 2—3, str. 3—4.

Rola i zadania prywatnego przemysłu w okresie Planu 6-letniego. Przegląd produkcji dostępnej dla drobnego przemysłu prywatnego, uzupełniającego przemysł uspołeczniiony.

1605. **NIEMIEC JÓZEF: Bogaci w doświadczenie roku 1950 wkraczamy w drugi rok Planu Sześcioletniego.** Spółnota Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 2—5.

Wskaźniki wykonania planu r. 1950 przez ZSP w skali ogólnokrajowej i w przekroju krajowym. Zadania ZSP na r. 1952.

1606. **NIEMIEC JÓZEF: Osiągnięcia i plany spółdzielczości pracy.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 1, str. 3.

Struktura organiz. wykonanie planów produkcji, osiągnięcia w zakresie aktywizacji gospodarczej woj. wschodnich i innych terenów gosp. zacofanych przez spółdzielnie pracy w r. 1950. Kierunek rozwoju w r. 1951.

1607. **PÓŁKOWSKI JAN: Kolektyw pracowniczy kontrolerem jakości produkcji i odpadków skórzanych.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 18—20.

Gospodarcze znaczenie produkcji z odpadków. Projekt organizacji nadzoru nad precyzją wykonania i wykańczania produkcji z odpadków. Samokontrola techniczna w czasie trwania produkcji.

1608. **PÓŁKOWSKI JAN. Umasowienie produkcji z odpadków skórzanych.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 16—18.

Perspektywy rozwojowe produkcji z odpadków. Pokaz produkcji z odpadków skórzanych, zorganizowany przez CUDW w Gmachu Rzemiosła w W-wie.

1609. **PRZYWECKI STEFAN: Zadania dyrekcji przemysłu miejscowego na odcinku usprawnienia gospodarki finansowej.** Cz. 2. Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 9—10.

Niedociągnięcia na odcinku gosp. materiałowej. Wadliwe obliczanie wskaźników zapasów, błędne planowanie zużycia, niewłaściwe sporządzanie i realizacja planów zaopatrzenia, brak kontroli obrotu materiałowego, nieupłynianie rezerwów.

1610. **PRZYWECKI STEFAN: Zadania PM na odcinku usprawnienia gospodarki finansowej.** Cz. 3. Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 2—4.

Błędy gospodarki wyrobami gotowymi odbijające się na pieniężnych wynikach działalności dyrekcji.

1611. **SZYDŁOWSKA ZOFIA: Zadania Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Planie 6-letnim.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 464—466.

Obecne i planowane warunki organizacyjne i gospodarcze umożliwiające rozwój twórczości ludowej. Zatrudnienie chałupników. Wielobranżowe spółdz. przem. ludowego i artystycznego.

1612. **W. R.: Prywatny przemysł spożywczy w r. 1950.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 9, str. 6—9.

Sytuacja ogólna. Stan organizacyjny. Produkcja. Zaopatrzenie surowcowe. Obrót i współpraca z sektorem uspołecznionym. Sytuacja kredytowa. Ogólna sytuacja przem. wg poszczeg. branż.

1613. **WOJCIECHOWSKA J.: 1032 nowe spółdzielnie.** Spółnota Pracy. R. 2. 1951, nr. 1, str. 5—8.

Realizacja planu rozwoju sieci spółdzielni i punktów usługowych na r. 1950. Placówki spółdzielcze wg. branż. Ogólne wskaźniki rozwojowe spółdzielni pracy w r. 1951.

1614. **ŻEBROWSKI ADAM: Rozbudowa drobnego przemysłu państwowego i spożywczego w oparciu o wykorzystanie surowców miejscowych.** — Organizacja i zadania prezydów rad narodowych. 1950, str. 208—220.

System organizacyjny drobnej wytwórczości. Zadanie przedsiębiorstw drobnej wytwórczości. Stan i rozmieszczenie zakładów przem. drobnego i miejscowego.

Zob. poz. 1162, 1377, 1387.

XIII. EKONOMIKA ROLNICTWA, LEŚNICTWA I RYBOŁÓWSTWA

OGÓLNE — ORGANIZACJA — PLANOWANIE

POLSKA

1615. **Droga rozwoju wsi polskiej do socjalizmu.** (Warszawa) 1950. Nakł. Wyd. Szkolenia Partyjnego KC PZPR, s. 48. Biblioteka Szkolenia Partyjnego. Materiały dla Kursów Partyjnych nr 9.

Ku czemu szła wieś polska przed wojną (wyzysk, rozwarstwienie klasowe chłopów, upadek gosp. rolnej, wyzysk chłopów). Wieś w Polsce Ludowej (reforma rolna, jej znaczenie i skutki, unarodowienie przemysłu i jego wpływ na gosp. rolną, pomoc Państwa dla wsi). Dlaczego partia dąży do spółdzielczości produkcyjnej (powolny rozwój rolnictwa, droga zniesienia wyzysku na wsi. Doświadczenia ZSRR). Warunki zwycięstwa spółdzielczości produkcyjnej na wsi. Kierunek rozbudowy spółdz. produkcyjnych.

1616. **DAB-KOCIOŁ JAN: Struktura, zadania i funkcjonowanie wydziałów rolnictwa i leśnictwa.** — Organizacja i zadania prezydów rad narodowych. 1950, str. 134—148.

Organizacja i zakres działania wydziału: inwestycji w rolnictwie, produkcji roślinnej, zwierzęcej, urządzeń rolnych, melioracji, weterynarii. Komisje rolne. Podział funduszy.

1617. **MANTEUFFEL RYSZARD: Badania kosztów produkcji w indywidualnych gospodarstwach chłopskich w 1947-48.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Rolnicze i Leśne. Prace Instytutu Ekonomiki Rolnej, nr 7, s. 123, nlb. 1.

Monograficzne opracowanie kosztów produkcji ważniejszych ziemiopłodów w oparciu o wyniki rachunkowe gospodarstw chłopskich w 1. 1946/47

1618. ROLBIECKI MAKSYMILIAN: **Wytyczne studiów pracy w uspołecznionych gospodarstwach rolnych.** Przegląd Rolniczy. R. 5. 1950, nr 12, str. 351—352.

Zagadnienia z zakresu org. pracy w PGR i spółdzielniach produkcyjnych.

1619. SZWEYCKER ANDRZEJ, ŻUROWSKI JÓZEF: **Zagadnienie organizacji prac podwórzowych w rolnictwie.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 26—29.

Stosunek prac podwórzowych do całości prac w rolnictwie. Konieczność systematycznych badań na tym odcinku. Charakterystyka prac podwórzowych.

1620. WIŚNIEWSKI EUGENIUSZ: **Spółdzielczość produkcyjna w 6-letnim Planie.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 459—463.

Przyczyny upadku gosp. rolnej w Polsce przedwojennej. Odbudowa gosp. rolnej w warunkach Polski Ludowej. Reforma rolna. Ruch spółdz. produkcyjnej i jego wyniki gospodarcze. Przykłady.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1621. B. Z.: **Rolnictwo radzieckie na socjalistycznej drodze.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 1, str. 24—25.

Mechanizacja rolnictwa i postęp na tym odcinku. Współzawodnictwo pracy we wszystkich dziedzinach rolnictwa. Podniesienie poziomu uprawy. Imponujące osiągnięcia rolnictwa radzieckiego.

1622. CZARNOWSKI JAN WACŁAW: **Rolnictwo radzieckie.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 11, str. 536—539.

Spółeczno-gospodarcza struktura rolnictwa Rosji przedrewolucyjnej. Stan i warunki gospodarcze produkcji. Techniczno-społeczne warunki przebudowy ustroju rolnego w ZSRR. Olbrzymie osiągnięcia rolnictwa radz.

1623. MATYSIEWICZ JANINA: **Rolnictwo ZSRR w powojennym stalinowskim pięcioleciu.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 344—349.

Odbudowa i rozwój rolnictwa ZSRR po wojnie. Założenia i realizacja uchwał lutowego Plenum CK WKP (b) o środkach dla podniesienia rolnictwa. Mechanizacja. Wzrost urodzajów. Plan rozwoju hodowli zwierząt gospodarskich. Zabezpieczenie bazy paszowej. Znaczenie agromonii i biologii dla rozwoju rolnictwa ZSRR.

1624. **Osiągnięcia rolnictwa Związku Radzieckiego.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Roln. i Leśne, s. 64. Pogadanki dla Przysposobienia Rolniczego, nr 9.

Sytuacja gosp. i społ. chłopów w Rosji carskiej. Przebudowa rolnictwa w Związku Radzieckim. Osiągnięcia gosp. i społeczne. Wkład nauki radz. w rozwój rolnictwa.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1625. **Auch in der Landwirtschaft strukturelle Veränderungen.** Die Wirtschaft. Jhg. 6. 1951, nr. 1, str. 4. Zmiany strukturalne w rolnictwie; utworzenie zjednoczeń, państw. ośrodków maszynowych, zjednoczeń uspołecz. przesięb. skupu artykułów roln., połączenie związku rolników niemieckich (Verband Bauern) ze spółdz. rolniczą, reorganizacja sprzedaży nawozów sztucznych i nasion.

1626. DURIS JULIUS: **Wspaniała perspektywa.** Nowe Czasy. 1950, nr 44, str. 17—19.

Rozwój i sytuacja rolnictwa w Czechosłowacji. Osiągnięcia produkcji rolnej w r. 1950. Stosowanie doświadczeń rolnictwa radz.

1627. PETRUSZOV A.: **Przeobrażenie rolnictwa w krajach demokracji ludowej.** Tłum. z jęz. ros. K. Królikowska. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 28, 1 nłb.

Przebieg i wyniki reformy rolnej w poszczeg. krajach dem. lud. Rozwój spółdz. produkcyjnych i zasady ich tworzenia. Mechanizacja rolnictwa. Przebieg walki klasowej na wsi. Osiągnięcia rolnictwa tych krajów.

1628. VIEWEG KURT: **Die nächsten Aufgaben auf dem Lande.** Einheit. Jhg. 5. 1950, H. 12, str. 1061—1069.

Ruch organizacyjny związku rolników niemieckich. (V dg. B.). Stan organizacji rolniczych po zakończeniu działań wojennych. Zadania związku w planie 5-letnim i jego udział w realizacji zadań na odcinku rolnictwa.

Zob. poz. 1161, 1213, 1398, 1496, 1861, 1893, 2021—22, 2038, 2044—46.

PRACE NAUKOWO-BADAWCZE

1629. MELNIKOV L.: **Rasprostranenie perodovogo opyta w selskom chozjajstve.** Bolszevik. 1950, nr 21, str. 56—63.

Stosowanie zdobyczy postępowej nauki w kolchozach i na stacjach maszynowo-tractorowych. Osiągnięcia w zakresie podniesienia soc. rolnictwa.

1630. **Prace doświadczalne i sprawozdawcze z działalności Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Wronów za rok 1949.** Oprac. Miron Jabłoński. Poznań 1950. Rada Nauk. przy Min. Roln. i R.R., s. 106, II Państw. Inst. Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego. Oddz. Wielkopolski. [Maszynopis powielany].

1631. **Sprawozdanie z działalności Roślinnego Zakładu Doświadczalnego Szepietowo za lata 1948 i 1949.** Oprac. Tadeusz Teleżyński. Poznań 1950. Rada Nauk. przy min. Roln. i R.R., s. 31, 1 nłb. Min. Roln. i R.R. Państw. Inst. Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego. Oddz. Mazowiecki w Warszawie — [Maszynopis powielany].

Kierunki prac badawczych. Wyniki.

1632. **Sprawozdanie z działalności Roślinnego Zakładu Doświadczalnego Topola — Błonie za rok 1949.** Oprac. Tomasz Szpunar. Poznań 1950. Rada Nauk. przy Min. Roln. i R.R., s. 78, Min. Roln. i R.R. Państw. Inst. Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego. Oddz. Mazowiecki w Warszawie. [Maszynopis powielony].

Organizacja Zakładu. Program prac. Wyniki.

1633. VOROB'EV S.: **Pravil'no primeniat' agronomiceskoe uczenie V. R. Viliamsa.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 10, str. 3—5.

Rola nauki w rozwoju radz. rolnictwa. Krytyczne uwagi dotyczące prac Williamsa o glebie, prawach rozwojowych w odniesieniu do upraw zbożowych, stosowania płodozmianów i nawożenia.

MECHANIZACJA I ELEKRYFIKACJA ROLNICTWA

POLSKA

1634. KŁOS ALEKSANDER: **Brygada traktorowa.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 2. 1951, nr 2, str. 1—2.

Zadania POM w świetle grudniowej uchwały Biura Polit. KC PZPR. Omówienie organizacji stałych brygad traktorowych jako jedynie słusznej formy organizacji pracy POM.

1635. **Mechanizacja i elektryfikacja bazy rozwojową rolnictwa.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Roln. i Leśne,

s. 62, 2 nlb. Pogadanki dla Przyniesienia Rolniczego, nr 7.

Produkcja i użytkowanie maszyn roln. w Polsce przed wojną. Rozwój mech. rolnictwa w Związku Radz. Zadanie planu 6-letniego w zakresie mechanizacji i rolnictwa. Organizacje POM i SOM. Zastosowanie i opłacalność ciągników. Zastosowanie energii elektrycznej.

1636. SZWEYCKER ANDRZEJ: **Jak rolnik może usprawnić swoją pracę.** Warszawa 1950. Ludowa Spółdzielnia Wyd., s. 82, 5 nlb.

Możliwości mechanizacji i racjonalizacji robót rolnych, polowych i podwórzowych. Transport.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1637. BADIRJAN G.: **MTS i razvitie kolchoznoego proizvodstva.** Socialisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. G. 21. 1950, nr 9, str. 43—47.

Wpływ stacji maszynowo-tractorowych i poziomu ich technicznego wyposażenia na podniesienie gospodarki kolchozów, urodzaje i wydajność. Dane o wydajności produkcyjnej uprzedmiotowionych kolchozów.

1638. GALIMAN L. C.: **Dochody stacji maszynowo-tractorowych.** Przeł. z jęz. ros. A. Sniłko — Pleszko. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 134.

Rozdz.: Stosunki umowne MTS z kolchozami. Obliczanie opłaty w naturze. Wystawianie i doręczanie rachunków. Opłata w gotówce. Finansowanie i dochody MTS (premiowanie, dochody w MTS — źródło budżetu państwowego funduszu dyrektora). Ewidencja i kontrola organów finansowych, organów zaopatrzenia. 22 załączniki stawek opłat.

1639. SZEVCZENKO S.: **Mechanizirovat' uborku i skirdovanie solomy.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 7, str. 33—34.

Metody mechanizacji zbiorów, składanie słomy w sterty. Wyniki.

1640. SZUROV SERGEJ: **Elektryfikacja kolchozów w Kazachstanie.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 521.

Wyniki prac elektryfikacyjnych za lata 1948—49.

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWA ROLNE

1641. MANTEUFFEL RYSZARD: **Metoda badania kosztów produkcji w Państwowych Gospodarstwach Rolnych.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Rolnicze i Leśne. Instytut Ekonomiki Rolnej. Wydawnictwo nr 5, s. 26, nlb. 1.

Stadia kalkulacji kosztów własnych w gosp. rolnym. Podstawowe „nośniki kosztów” — siła robocza i powierzchnia uprawy. Rodzaje kosztów. Mierniki przeliczeniowe kosztów produkcji. Środki pracy. Zależność opłacalności gospodarstwa rolnego od mechanizacji robót. Szczegółowa analiza powstawania kosztów własnych produkcji poszczeg. ziemiopłodów.

SPÓLDZIELCZE GOSPODARSTWA ROLNE

POLSKA

1642. BUCHOLZ IGNACY: **Rolnicze spółdzielnie produkcyjne w Polsce Ludowej.** Wykład 1. Cz. 1: Formy gospodarki zespołowej. Cz. 2: Technika organizowania rolniczych spółdzielni produkcyjnych i opieka nad nimi. Wykład 7. (Warszawa) 1950. Państw. Inst. Wyd. Roln., s. 15, 1 nlb., 1 tabl. Państw. Rolnictwa i Reform Rolnych. Państwowy Zakład Korespondencyjnego Kształcenia Rolniczego. Korespondencyjny Licealny Kurs Rolniczy.

Omówienie zasadniczych paragrafów statutów spółdz. produkcyjnych I, II, III typu. Przykła-

dy podziału dochodów z gospodarstwa. Struktura organizacyjna opieki nad spółdzielczością produkcyjną. Czynności organizacyjne przy zakładaniu spółdzielni.

1643. **Naprzód do walki o spółdzielnie produkcyjne.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Rolnicze i Leśne, s. 57. 3 nlb. Komenda Główna Powsz. Org. „Służba Polsce”. Przyniesienie Rolnicze. Konspekt pogadank, nr 5.

Formy wyzysku na wsi. Warunki przebudowy rolnictwa i struktury społ. wsi. Rola i zadania młodzieży. Wyjaśnienia przepisów zawartych we wzorcowych statutach poszczeg. rodzajów społdz. produkcyjnych. Zasady organizacji pracy, obliczanie dniówek obrachunkowych i podziału dochodów w społdz. prod.

1644. **Statuty spółdzielni produkcyjnych.** (Wyd. 10). Warszawa 1950. Samopomoc Chłopska, s. 53, 2 nlb.

1645. SZARIKOW I.: **Historyczna konieczność przejścia chłopów do zespołowej produkcji rolnej.** Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 55. Rec. (ks). Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 510.

Zalety pracy omawiającej rozwój socjalistycznego rolnictwa. Rola spółdzielni zbytu i zaopatrzenia na wsi. Formy i rozwój walki klasowej.

1646. GERASIMOV A.: **Organizacjonno-chozjajstvennoe ukreplenie ob edinennogo kolchoza.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 9, str. 3—5.

Charakterystyka drobnych kolchozów. Analiza warunków sprzyjających rozwojowi wielkich kolchozów.

1647. TEPICHT J[ERZY]: **Główne zagadnienia statutów spółdzielni produkcyjnych.** Stenogram wykł. wygł. na kursie w lipcu 1950 roku Warszawa [19] (50). Kurs Sekret. Komit. Powiat. i Instrukt. Komit. Wojew. przy KC PZPR., s. 13, 1 nlb.

Omówienie sprawy ziemi, pracy, wkładów, zagadnień organizacyjnych, zasad podziału dochodów — w statutach. Omówienie statutu Zrzeszenia Uprawy ziemi.

1648. TOPORSKI K.: **Plan gospodarczy spółdzielni.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 2. 1951, nr 2, str. 9—11.

Omówienie sposobu sporządzania planu. Narada POM. Plan produkcji roślinnej i zwierzęcej. Obliczanie dniówek obrachunkowych.

1649. WYTRYKOWSKJ MARIAN: **Jak zorganizować biuro w spółdzielni.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 2. 1951, nr 1, str. 5—6.

Rola i znaczenie biura w społdz. produkcyjnej. Wybór wyposażenia lokalu. Rozmieszczenie urządzeń biurowych.

1650. **Zebrania sprawozdawcze.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 2. 1951, nr 1, str. 1—3.

Rozwój społdz. produkcyjnych w 1950 r. Przegląd zadań i zagadnień w związku z zebraniem sprawozdawczym spółdzielni (rozdział dochodów, obowiązki społdz. wobec Państwa, wybór nowych członków zarządu, kwalifikacje przewodniczących społdz.).

ZWIĄZEK RADZIECKI

1651. BRAGINSKI L. B.: **Praktika • kreditowanija stroitelstva kolchoznych elektrostancij.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 26, 2 nlb.

Organizacyjne i produkcyjne podstawy elektryfikacji kolchozów. Prace projektowo-badawcze i sporządzanie dokumentacji dla budownictwa kolchozowych elektrowni. Wykonywanie budownictwa sposobem gosp. i zlecenie wykonawstwa. Sprawozdawczość. Kredytowanie przez Bank Rolny budownictwa elektrowni kolchozowych. Planowanie kredytu. Tryb udzielania pożyczek.

1652. GRADOV A.: **Sodruzestvo dvuch brigad.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 7, str. 9—12.

Omówienie osiągnięć organizacji pracy w kołchozie im. Kalinina, opartej na zasadzie ścisłej współpracy brygad traktorowych i polowych.

1653. GRADOV A.: **Ukrepłenie brigad i rost kultury zemledelija.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 10, str. 15—17.

Mechanizacja prac rolnych. Organizacja brygad wytwórczych o mechanizację. Wyniki. Dane liczbowe ilustrujące osiągnięcia w kołchozie „Krasnyj put’“.

1654. JAROSZENKO S.: **Razvitie mnogo otraslevoj arteli.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 9, str. 11—13.

Osiągnięcia kołchozu im. „8 marca“ na odcinku produkcji hodowlano-rolnej. Plany na przyszłość. Organizacja pracy. Planowanie. Opłacalność.

1655. JAKOVLEV V.: **Pervye szagi ukрупnennogo kolchoza.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 8, str. 5—7.

Podstawy organizacyjne łączenia drobnych kołchozów. Warunki łączenia. Przykłady. Efektywne osiągnięcia.

1656. KARNAUCHOVA E.: **Dopolnitelnaja oplata truda na kolchozach.** Kolchoznoe Proizvodstvo. 9. 10. 1950, nr 6, str. 15.

Warunki i metody stosowania dodatkowej opłaty za pracę na odcinku hodowli bydła. Osiągnięcia przodujących kołchozów.

1657. KAZANCEV N.: **Stalinowski statut artelu rolnego — podstawowe prawo w życiu kołchozów.** Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 42, 4 nlb. Rec. ks. Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 510.

Omówienie historii powstania i podstawowych założeń statutu.

1658. KAZINCEV D.: **Ekonomika ukрупnionnogo kolchoza.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 7, str. 5—7.

Zalety dużych kołchozów. Doświadczenia i osiągnięcia kołchozu „Trud“.

1659.: PANIN A. V., CHMELEK N. N.: **Finanse, računkowość i sprawozdawczość w kołchozach.** Przeł. z jęz. ros. Bolesław Marek. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 204, 1 nlb.

Rodzaje i źródła środków w kołchozach. Środki własne i ich przeznaczenie. Środki obce. Bilans kołchozu. Preliminarz dochodów i wydatków. Organizacja księgowości kołchozu. Ewidencja środków trwałych i funduszy niepodz., dochodów w naturze, dostaw dla państwa i sprzedaży środków pieniężnych, papierów wartościowych i rozliczeń z członkami kołchozu, nakładów, wykonania preliminarza. Sprawozdawczość kołchozu.

1660. [RUSAKOV G.]: **Kołchoz imienia Włodzimierza Iljicza osady Gorki Lenińskie.** Warszawa. 1950. Państw. Inst. Wyd. Roln., s. 150, 1 nlb.

Warunki gospodarcze i społeczne pracy i życia w omawianym kołchozie.

1661. SAS A.: **O pravilnom sozetanii otraslej w kolchoznoem proizvodstve.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 8, str. 10—12.

Planowe prowadzenie wielokierunkowej gospodarki w poszczeg. kołchozach. Osiągnięcia.

1662. SERGEEV S. S.: **Rasszirennoe rosprouzvodstvo i nakoplenie v kolchozach Czujskoj doliny.** Moskwa 1950. Selchozgis, s. 344. Rec. E. S. Karnauchova. Sovetskaja Kniga. 1951, str. 75—79.

Analiza pracy kołchozów oraz proces rozszerzonej akumulacji w kołchozach Doliny Czujskiej.

Potwierdzenie teorii o możliwości bezpośredniego przejścia od ustroju feudalnego do socjalizmu. Rec. podkreśla sumienną analizę ekonomiczną bogatego materiału. Usterki i braki książki.

1663. [SUCHANOV M.]: **Droga wsi radzieckiej do dobrobytu i kultury.** Jak żyją i pracują ludzie w kołchozie im. Lenina obwodu tambowskiego. (Z ros. przeł. Jerzy Wasilewski). Warszawa 1950. Ludowa Spółdz. Wyd., s. 70, 2 nlb.

Charakterystyka gospodarczych i społecznych stosunków w omawianym kołchozie. Organizacja pracy. Poprawa warunków życiowych i kulturalnych członków kołchozu.

1664. SZYPIGUZOV S.: **Rastet i sziritsja obščestvennoe chozajstvo.** Kolchoznoe Proizvodstvo, G. 10. 1950, nr 7, str. 3—4.

Osiągnięcia kołchozu „Novaja Żizn“ w zakresie upraw rolnych i hodowlanych w l. 1940—49. Podstawowe warunki i czynniki uzyskania przodujących wyników.

1665. TOKMAKOV P.: **Rost tovarnoj produkcji.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 7, str. 7—8.

Warunki wzrostu produkcji towarowej. Osiągnięcia kołchozu „Zaria“.

1666. UDACZIN S., PROKURONOV N., CZESZICHIN N.: **Zemleustrojstvo ukрупnionnogo kolchoza.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 10, str. 10—12.

Organizacja urządzeń rolnych w wielkim kołchozie. Kolejność i rodzaje wstępnych prac organizacyjnych. Zasady podziału gruntów użytkowych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1667. BASTOVANSKY STEFAN: **Budownictwo jednolitych spółdzielni rolnych w Słowacji.** O trwałe pokój, o demokrację ludową! R. 4. 1951, nr 1, str. 2.

Rola i zadania K P Czech. w budownictwie spółdz. rolnych w Słowacji. Wzrost ilości spółdzielni i członków w r. 1950. Postęp w pracach. agrotechnicznych. Gospodarka hodowlana. Walka z kułactwem. Potrzeba gospodarczego umocnienia spółdzielni i czerpania wzorów z pracy kołchoźników radzieckich.

1668. KALCZEV KALCZON: **Uczenie na Lenin i Stalin za spazvane principa na dobrovolnostta pri kolektywizacijata na selskoto stopanstvo.** Planovo Stopanstvo. 1950, nr 6, str. 489 — 499.

Lenin i Stalin o zasadzie dobrowolności w kolektywizacji wsi. Wyniki jakie osiągnięto przy stosowaniu tej zasady w ZSRR. Organizacja rolniczych spółdz. produkcyjnych w Bułgarii na zasadzie dobrowolności.

1669. **Rolnicze spółdzielnie produkcyjne na Węgrzech.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 521—523.

Przebieg organizowania spółdzielni produkcyjnych. Osiągnięcia w l. 1948—50 (zbiory, podział dochodów, fundusze rezerwowe). Organizacja i współzawodnictwo pracy. Rola stacji maszynowo-traktorowych. Kontraktowanie produkcji.

Zob. poz. 1449, 1451, 1947, 1963—64, 1967, 2026, 2029.

PRODUKCJA ROŚLINNA

POLSKA

1670. **Stan zasiewów łąk i pastwisk w stopniach.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 8—9.

Dane statystyczne dla poszczeg. województw.

1671. **Zwiększamy uprawę roślin przemysłowych.** Warszawa 1950. Państw. Instyt. Wyd. Roln., s. 38, 1 nlb. Pogadanki dla Przystosowania Rolniczego, nr 6.

Rozwój kontraktacji roślin przemysłowych w Polsce Ludowej. Rośliny włókniste, oleiste, buraki cukrowe.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1672. **WIECHELT HANS: Die Bedeutung der Anbauflächenernüpfung für die landwirtschaftliche Produktionsplanung.** Statistische Praxis. Jhg. 6. 1951, z. 1, str. 6—8.

Zmniejszenie się powierzchni upraw w wyniku wojny. Soc. planowanie dzwignią rolnictwa. Wtyczne dla zwiększenia powierzchni upraw.

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

POLSKA

1673. **ALEKSANDROWICZ-CURLANIS JADWIGA: Charakterystyka chlewni w Kopaszewie, pow. Kościan koło Poznania.** Kraków 1950, s. 3 nlb., 56, 4 tabl. Polska Akademia Umiejętności. Prace Rolniczo-Leśne, nr 49.

Przyrodnicze i ekonomiczne warunki wychowu trzody w opisywanej chlewni. Charakterystyka materiału hodowlanego. Metody i technika wychowu. Organizacja pracy. Kalkulacja opłacalności. Oddziaływanie na chlewnię okoliczne. Literatura.

1674. **LEWANDOWSKI JÓZEF: Wychów i użytkowanie bydła.** Warszawa 1950. Państw. Instytut Wyd. Roln., s. 45, 1 nlb. Biblioteka Rolnicza Gromady.

Kierunki użytkowania bydła. Urządzenie obór. Normy spasanania. Organizacja chowu. Formy współpracy między nauką i praktyką na odcinku hodowli.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1675. **JAKOVLEV V.: Organizacja żywotnowodstwa ukрупniennogo kolchoza.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 9, str. 9—10.

Metody zwiększenia przyrostu pogłowia bydła omówione na przykład osiągnięć kolchozu im. Kirowa.

1676. **LISKUŃ E.: W drodze do wielkiego rozwoju hodowli socjalistycznej.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 48—49.

Planowany rozwój hodowli zwierzęcej w związku z realizacją wielkiego stalinowskiego planu przekształcenia przyrody.

1677. **ŁUCENKO M. N.: Dalszy rozwój hodowli w ZSRR.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 47—48.

Wyniki realizacji 3-letniego planu hodowli. Wzrost pogłowia bydła, trzody chlewnej i drobiu w kolchozach. Pomoc państwa w budowie nowych budynków dla potrzeb hodowli. Popępszenie jakości bydła i trzody. Szkolenie kadr dla gosp. hodowlanej.

1678. **STEJMAN STANISLAV IVANOVICZ: Jak stworzono rekordowe karawajewskie stado.** (Przełożył J. Zubrzycki). Warszawa 1950. Państw. Inst. Wyd. Roln., s. 188, 3 nlb.

Zasady i praktyczne wskazówki systemu żywienia, doboru i utrzymania bydła rogatego w sowchozie „Karawajewo“ stosowane w latach 1927—1948. Opis wysiłków poniesionych w pracy nad podniesieniem produktywności stada i opłacalności produkcji. Osiągnięcia.

Zob. poz. 1895—97, 1907.

GOSPODARKA LEŚNA

1679. **BOROVOJ V. JA.: Lesa Korei.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 3. 1950, nr 10, str. 61—62.

Bogactwa leśne Korei. Charakterystyka przem. leśnego. Osiągnięcia w l. 1927 — 40. Rozmieszczenie gatunków i rodzaju drzewostanów w poszczeg. terenach. Akcja zalesień.

1680. **CZUMAKOV S. P.: Opyt raboty zveniev otlicznogo kaczestva nikolajevskogo leschoza.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 4. 1951, nr 1, str. 24—27.

Warunki klimatyczne i glebowe na obszarach leśnych omawianego gospodarstwa. Osiągnięcia w zakresie zadań planu za 1949 r. Przykłady organizacji i metod pracy.

1681. **FROMER RUDOLF: Leśnictwo w gospodarstwie narodowym.** (Warszawa) 1950. Czytelnik, s. 42, 1 nlb., 1 mapa. Wiedza Powszechna. Wyd. Popularno-Naukowe. 620. Z cyklu: Drewno, z. 4.

Stan i potrzeby leśnictwa polskiego. Zasady przebudowy systemu gosp. leśnej. Kapitalistyczne metody eksploatacji lasu, na podstawie systemu zrębowego. Zalety systemu bezrębowego i jego stosowanie w gosp. socjalistycznej. Rola lasów i ścian leśnych w przeobrażeniu przyrody. Ekonomia i org. pracy w leśnictwie.

1682. **GAEL A. S.: Puti chozjajstvennogo osvoenja volžsko-uralskich peskov v svjazi so stroitelstvom stalinsoj GES.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 4 1951, nr 1, str. 28—35.

Charakterystyka geograficznych i geologicznych warunków obszarów nadwołżańskich. Roślinność i uprawy rolne. Prace przygotowawcze w zakresie zalesień w ramach stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody. Osiągnięcia nauki radz. w zakresie zagospodarowania tych obszarów.

1683. **GURVICZ J. JA.: Co się zmieniło w światowej geografii lasów?** (Z czas. Izvestija Vsesojuznogo Geograficznego Obszczestwa 1950, nr 4, tłum. i streścił Kst.). Las Polski. R. 25. 1951, nr 1, str. 38—40.

Rozmiary eksploatacji lasów i zniszczenia w okresie 2-jej wojny światowej. Trudności zaktualizowania światowej ewidencji lasów wobec zafowanej gosp. leśnej krajów kapit. Przyczyny zmian w powierzchni lasów, zapasach drewna i wielkości przyrostu w poszcz. krajach.

1684. **KOLDANOV V. JA.: Nekotorye itogi poslevoennoj piatiletki i zadaczi na 1951 god po lesnomu chozjajstvu.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 4. 1951, nr 1, str. 1—18.

Osiągnięcia Zw. Radz. na odcinku gosp. leśnej w l. 1946—50. Leśne pasy ochronne. Mechanizacja robót przy uprawie lasu. Gospodarka nasienna. Ochrona lasu. Zatrudnienie i płace. Prace naukowo-badawcze.

1685. **LYSENKO T. D.: O czasticznym izmenenii instrukcii po posevu polezaszczitnych lesnych poles gniezdovym sposobom na 1950 god.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 8, str. 18.

Ocena dotychczasowych metod obsiewu leśnych pasów ochronnych w oparciu o doświadczenia l. 1949—50. Wnioski uzasadniające zmianę tych metod.

1686. **VEKSZEGONOV V. JA.: Metodika rasczeta stoimosti sozdania zaszcitnych lesonasazdonij.** Lesnoe Chozjajstvo. G. 4. 1951, nr 1, str. 72—78.

Analiza nakładów materiałowych, gotówkowych i siły roboczej na ochronne pasy leśne. Wnioski dotyczące regulowania dynamiki nakładów w czasie.

RYBOLÓWSTWO MORSKIE

1687. **BOLWICZ J.: Dorszowate w rybolówstwie ZSRR.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 2, str. 10—11.

Rozwój rybołówstwa dorszowego po Rewolucji Październikowej. Wielkość połowów niektórych gatunków dorszowatych o wartości przemysłowej.

Wielkość połowów wg poszczeg. gatunków ryb w l. 1947—50.

Zob. poz. 2042.

RYBOŁÓWSTWO SŁODKOWODNE

1688. CHRZAN FELIKS: **Rybołówstwo dorszowe na Bałtyku.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 2, str. 2—6.

Omówienie warunków biologicznych Bałtyku i ich wpływu na zarybienie. Zależność sezonowości połowów od procesów biolog. Połowy bałtyckie dorsza w l. 1919—1937. Połowy na głębiach w l. 1939—45.

1690. **Rybołówstwo morskie.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 8.

1693. KOSTROWICKI JAN: **Najwyższy czas wybrać właściwą drogę.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 1, str. 13—14.

Art. dysk. uzasadniający konieczność sprecyzowanego planu zarybiania wód śródlądowych.

1694. URBANOWSKI WIKTOR: **Zwiększenie produkcji ryb jeziorowych.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 1, str. 14—15.

Podnoszenie pogłowia ryb przez sztuczne zarybianie. Stosowanie ochrony.

XIV. EKONOMIKA BUDOWNICTWA — INWESTYCJE

ORGANIZACJA — PLANOWANIE INWESTYCJI

POLSKA

1695. ABRAHAM ANATOL: **Inwestycje pozalimitowe warunkiem podniesienia produkcji.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejscowego. R. 6. 1951, nr 46, str. 5—6.

Warunki wykonania inwestycji pozalimitowych. Możliwości realizowania inwestycji pozalimitowych przewidziane w uchwale Prez. z dn. 8.XI. 1950 r. Źródła finansowania inwestycji.

1696. AUGUSTYN TADEUSZ: **Harmonogram prac nad planem inwestycyjnym 1952 r.** Przegląd Poczty. R. 15. 1951, nr 1, str. 13—14.

Główne etapy prac. Błędy dotychczasowego planowania. Znaczenie i cel ankiety.

1697. BALIŃSKI BOLESŁAW: **Uwagi na tle opracowanych projektów PI na 1951 rok — w I fazie.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 37—41.

Omówienie postępu w metodologii planowania. Podbudowa planu dokumentacją techniczną. Powiązanie planów. Stosowanie metody bilansowej.

1698. BARAŃSKI R, WRZEŚNIEWSKI R.: **Niektóre zagadnienia z organizacji przedsiębiorstw montażowych.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 20—22.

Omówienie zasad analizy i kontroli rozwoju ośrodków produkcji w oparciu o ustaloną zdolność produkcyjną.

1699. BARTNICKI M.: **Niektóre zagadnienia projektowania w ZSRR.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 9, str. 19—28.

Rola i organizacja biur projektowych w ZSRR. Zasady sporządzania i zatwierdzania dokumentacji techn. Aspekt ekonomiczny projektowania. Stosowanie w budownictwie projektów typowych. Kontrola jakości.

1700. BARTNICKI MARIAN: **Oszczędne projektowanie.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 9—15.

Analiza zasady obniżania kosztów projektowanych inwestycji. Wybór dogodnego terenu budowy. Stosowanie właściwych wielkości i powiązań budynków. Organizacja i mech. pracy. Premiowanie za obniżenie kosztu.

1701. BARTNICKI M[ARIAN]: **Wyniki pracy biur projektów za III kwartał i wytyczne na IV kwartał 1950.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 2, str. 13—21.

Analiza sprawozdań i planów biur projektów, rozpatrywanych na konferencjach w PKPG. Omówienie usterek, wynikających z wadliwego systemu płac, trudności na odcinku kadr, braku norm kosztorysowych i normatywów technicznych.

1702. BĄBIŃSKI CZESŁAW: **Biura projektowe — decydujące ogniwo obniżenia kosztów budownictwa na obecnym etapie.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 1—9.

Postulat wprowadzania postępu techn. na wzór ZSRR. Osiągnięcie obniżki kosztów w drodze kontroli projektów. Skrócenie czasu trwania budowy. Rewizja norm i rezerw. Podniesienie jakości i terminowe sporządzanie dokumentacji techn. Przykłady i wnioski. Zasada autorstwa projektów. Konkursowe rozwiązania.

1703. BĄBIŃSKI CZESŁAW: **6-letni plan budownictwa.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 9, str. 6—14.

Omówienie rozwoju planu budownictwa. Wskaźniki wzrostu.

1704. BĄBIŃSKI CZESŁAW: **Tczy w sprawie konieczności zmian organizacyjnych w trybie działalności inwestycyjnej i w pracy departamentów inwestycji.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 9, str. 32—35.

Powiązanie planu inwestycyjnego z planem produkcji. Współpraca służb inwestycyjnych ze służbami eksploatacji. Podniesienie poziomu planowania, org. pracy i sprawozdawczości. Rewizja zasad premiowania. Właściwe uzupełnianie kadr.

1705. E. Z.: **Oszczędność i racjonalizatorstwo w projektowaniu inwestycyjnym.** Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 29—30.

Omówienie zarządzenia Przewodniczącego PKPG Nr 253 z dn. 18.IX.1950 r. w sprawie zasad oszczędnego projektowania (obowiązki biur projektowych).

1706. FELDMAN OSKAR: **Wytyczne rozwoju „Gazobudowy“.** Gospodarka Górnicztwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 9—13.

Zadania planu 6-letniego w zakresie obniżania kosztów budownictwa. Porównanie poziomu techn. i gosp. wykonawstwa inwestycyjnego w gazownictwie do r. 1950 i w planie 6-letnim. Konieczność przebudowy organizacyjnej przedsiębiorstwa „Gazobudowa“. Zadania komórki kosztorysowo - fakturowej. Problem planowego dopływu robotników kwalifikowanych do „Gazobudowy“.

1707. HRYCKIEWICZ N.: **O inicjatywie w podejmowaniu postępowych rozwiązań przez Biura Projektowe.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 25—29.

Korzyści wynikające z uwzględniania w projektach i stosowania elementów prefabrykowanych.

1708. **Instrukcja w sprawie finansowania i bankowej kontroli inwestycji objętej planem inwestycyjnym na rok 1951.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 2, str. 41—48.

Omówienie poszczeg. rozdziałów instrukcji z dn. 23.I.51 r.

1709. JAWORSKI KAZIMIERZ: **Plan 6-letni budownictwa.** (Warszawa) 1950. „Czytelnik“, s. 76, 3 nrb. Wiedza Powszechna. Wydawnictwo Popularno-Naukowe. (Cykl: Plan 6-letni, z. 2).
- Osiągnięcia planu 3-letniego i wytyczne planu 6-letniego. Kierunki rozwoju przemysłu. Plan 6-letni budownictwa mieszkaniowego. Budownictwo użyteczności publicznej i budownictwo wiejskie. Odbudowa stolicy. Socjalizacja budownictwa i środków wykonania planu 6-letniego budownictwa. Ruch współzawodnictwa i racjonalizacji. Kadry. Lokalizacja inwestycji. Pomoc ZSRR. Plan na rok 1950. Bibliografia.
1710. KOŁACZYŃSKI KAZIMIERZ: **Usterki w procesie sporządzania dokumentacji technicznej dla przemysłu.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 22—25.
- Przytoczenie typowych błędów w projektowaniu, wynikających z niedostatecznego opracowania założeń, z wadliwego wyboru terenu budowy, z braku koordynacji w całości projektowania, z nienadążania za postępem technicznym.
1711. KUROWSKI STEFAN: **Możemy budować taniej.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 3—5.
- Analiza możliwości obniżki kosztów produkcji w budownictwie. Kosztorys urzędowy i jego elementy. Przyczyny powstawania różnic pomiędzy udokumentowanymi a fakturowanymi sumami kosztów. Wnioski.
1712. LISSOWSKI WITOLD: **Inwestycje pozalimitowe.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 1, str. 10—14.
- System planowania i dokonywania inwestycji pozalimitowych w Polsce. Różnice między systemem polskim a radzieckim. Możliwości rozwojowe po wzmocnieniu dyscypliny finansowej.
1713. LISSOWSKI WITOLD: **O planowe i sprawne przygotowanie realizacji planu inwestycyjnego na rok 1951.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 2, str. 1—4.
- Sukcesy P.I. na r. 1950. Wzrost planu na r. 1951. Konieczność usprawnienia działalności inwest., przestrzegania harmonogramów, terminowości i równomierności pracy. Omówienie Uchwały Prez. Rządu w sprawie planowego przygotowania realizacji inwestycji na r. 1951.
1714. LISSOWSKI WITOLD: **Plan sfinansowania inwestycji. Plan Inwestycyjny.** (Dokończenie z Nr 11). Inwestycje. R. 2. 1950, nr 12, str. 27—30.
- Wyjaśnienie istoty rzeczowego charakteru planu inwestycyjnego i stosunku zależności między budżetem państwa, planem inwestycyjnym i planem sfinansowania inw. Koordynacja tych elementów w planie inwestycyjnym na r. 1951.
1715. MAGIERA KAZIMIERZ, LUBIŃSKI CZESŁAW: **Plan inwestycyjny p[ro] przemysłu w[ę]glowego na rok 1951.** Gospodarka Górnicza. R. 1. 1951, nr 1, str. 12—14.
- Ustalenie wysokości nakładów inwestycyjnych. Badanie potrzeb. Współczynniki wzrostu nakładów inwestycyjnych w planie PW na rok 1951 w porównaniu z r. 1950.
1716. MAJDECKI JAN: **Na drodze do wykonania planu inwestycyjnego w gospodarce komunalnej.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 12, str. 35—36.
- Przytoczenie błędów w planowaniu inwestycji na odcinku gosp. komunalnej, które spowodowały zahamowanie w realizacji planu.
1717. MAŁACHOWSKI M., JAWORSKI K[AZIMIERZ]: **Na nowym etapie organizacji budownictwa w Polsce.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 1, str. 2—7.
- Omówienie podstawowych założeń reorganizacji władz w dziedzinie budownictwa, wprowadzonej ustawą z dn. 30.XII.1950 r. Konsekwencje dokonanych zmian.
1718. MINC BRONISŁAW: **Kryteria efektywności inwestycji.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 28—30.
- Rola i zadania badań kryteriów efektywności nakładów inwestycyjnych w gospodarce socjalistycznej. Rodzaje kryteriów.
1719. NOWAKOWSKI ALEKSANDER: **Modernizacja i postęp techniczny w 6-letnim planie inwestycyjnym PKP.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 47—53.
- Omówienie najważniejszych zagadnień modernizacji i postępu technicznego, ujętych w 6-letnim planie inwestycyjnym PKP. Przedstawienie wpływających z tego korzyści eksploatacyjnych. Uzasadnienie oparcia planu inwest. na podstawowych założeniach planu 6-letniego, zapewniających systematyczny postęp techniczny.
1720. NOWAKOWSKI ALEKSANDER: **Wykonanie planu inwestycyjnego PKP w 1950 r.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 56—58.
- Dane o wykonaniu planu inwestycyjnego przez poszczeg. służby. Trudności inwestorów: późne rozpoczęcie robót, brak należytej dokumentacji techn. i prawnej, brak personelu wykonawczego.
1721. PIOTROWSKI ROMAN: **Zadania terenowych rad narodowych w dziedzinie budownictwa.** — Organizacja i zadania prezydiów rad narodowych. 1950. str. 93—101.
- Zadania terenowych władz budowlanych. Zasady planowania zabudowy. Organizacja wykonawstwa. Prace geodezyjne. Problem kadr.
1722. **Pomoc ZSRR dla Polski w okresie Planu 6-letniego.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 1, str. 13—14.
- Dostawy inwestycyjne dla poszczeg. gałęzi przemysłu polskiego.
1723. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Inwestycje w Planie 6-letnim.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 399—403.
- Potężny rozwój produkcji i niezwykle szybkie podnoszenie się nakładów inwest. w planie 6-l. Dane o nakładach inwest. i ich strukturze. Porównanie z planem 3-l. Zagadnienia związane z realizacją planu. Plany regionalne i znaczenie metody bilansowej. Zagadnienie dostaw importowych. Zadania stojące przed aparatem inwestycyjnym i wykonawstwem.
1724. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Plan inwestycyjny na rok 1951.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 132—138.
- Zagadnienie inwestycyjne w ramach Planu 6-letniego. Wykonanie planu inwest. za rok 1950. Zadania i założenie planu na r. 1951, oraz jego czołowe problemy (zwiększenie efektywności inwestycji i produkcyjnego nastawienia planu, realizacja prawa koncentracji nakładów inwest., rozszerzenie zadań oszczędnościowych). Kierunki nakładów inwestycyjnych. Plan centralny i plany terenowe. Warunki wykonania planu.
1725. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Plan oddawania inwestycji do użytku.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 2, str. 26—33.
- Charakterystyka planu rzeczowego i planu oddawania inwestycji do użytku. Ułatwienie zadań kontroli bankowej. Efekty rzeczowe. Przykłady.
1726. SECOMSKI KAZIMIERZ: **6-letni plan inwestycyjny.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 9, str. 1—6.
- Omówienie zasad i środków rozwoju produkcji w planie 6-letnim. Wpływ wzrostu inwestycji na wzrost produkcji.
1727. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Walka o stabilizację planu inwestycyjnego w roku 1951.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 1, str. 1—4.

Wady planów inwest. na 1949—50 r. (słaba stabilizacja, brak powiązania z planem produkcji, wadliwa dokumentacja). Postęp w planowaniu inwest. na r. 1951. Korzyści wynikające z wprowadzenia dyscypliny inwestycyjnej.

1728. SECOMSKI KAZIMIERZ: **Zmiana w metodologii planowania inwestycji.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 309—313.

Zmiany ustalone w instrukcji Nr 21. Rozdzielenie planu inwestycyjnego od planu kapitalnych remontów. Planowanie rzeczowe. Plan oddawania inwestycji do użytku. Planowanie terenowe. Kolejne etapy działalności inwestycyjnej. Inne zagadnienia, które zostały w instrukcji pogłębione. Znaczenie zwiększenia dyscypliny planowania.

1729. STEPIŃSKI PANUSZ: **Wykonanie planów produkcyjnych przedsiębiorstw budowlano-montażowych w 2 i wycieczne na 3 kwartał.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 9, str. 14—19.

Ocena wykonania planów i planowania przedsiębiorstw budowlano-montażowych, przeprowadzona na konferencjach kontrolnych w PKPG.

1730. SWORZEŃ JÓZEF: **Inwestycje w Planie Sześciolatnim.** Wiedza i Życie. R. 17. 1950, nr 10, str. 958—970.

Przegląd zadań inwestycyjnych planu 3-letniego i 6-letniego. Podział dochodu narodowego. Nakłady inwestycyjne w przemyśle w planie 3- i 6-letnim. Inwestycje w rolnictwie. Wykonawstwo. Znaczenie budownictwa specjalnego i montażowego.

1731. SZULC WŁADYSŁAW: **O szybszą realizację inwestycji przez reorganizację ich systemu zaopatrzenia.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 1, str. 24—28.

Zagadnienie realności planu inwestycyjnego, usprawnienia zaopatrzenia, usprawnienia dokumentacji technicznej. Współpraca służb zaopatrzenia z inwestycyjnymi. Szkolenie kadr. Skoordinowanie rozdzielnictwa z dystrybucją.

1732. WENTOWSKI FRANCISZEK: **Technika finansowa realizacji zadań oszczędnościowych w planie inwestycyjnym na rok 1951.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 2, str. 21—26.

Technika kontroli oszczędności. Rola banku finansującego inwestycje. Zasady nowego systemu odprowadzania wygospodarowanych oszczędności.

1733. **Zagadnienie celowości naszych inwestycji.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 45—46.

Znaczenie inwestycji w resorcie komunikacji dla gosp. narodowej. Specyficzność inwestycji komunikacyjnych. Wskazania niektórych błędów i braków pracy służby inwestycyjnej w komunikacji.

1734. ŻMIGRODZKI ST.: **Planowanie rzeczowe jako czynnik postępu techniczno - organizacyjnego budownictwa.** Inwestycje. R. 3. 1951, nr 1, str. 15—19.

Wzrost wydajności pracy w budownictwie przez planowanie, postęp techniczny i organizacyjny, rewizję norm, stosowanie systemu potokowego. Przykłady.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1735. MINDEK E.: **Obniżyć koszty budownictwa w przemyśle węglowym.** (Tłum. z czas. „Ugol“ 1950, nr 7). Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 28—33.

Podrażanie budownictwa przez przesadne rozmiary projektowanych inwestycji. Nieekonomiczne użytkowanie materiałów. Wpływ mechanizacji, zwiększenia wydajności i skrócenia terminu budowy na kształtowanie się kosztów własnych.

1736. OSSOWIECKI F.: **Zasady finansowania biur projektowych.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 10, str. 35—36.

Podanie zasad, na jakich oparty został stosunek prywatno - prawny biur projektów ze zleceniodawcami w ZSRR. Tryb finansowania prac biur projektów przez Prombank.

1737. SOKOLOV B.: **Niektóre zagadnienia ekonomiki i inwestycji.** (Z czas. Voprosy Ekonomiki. 1950, nr 10, tłum. J. Przytycki). Inwestycje. R. 3. 1951, nr 2, str. 33—40.

Przedstawienie osiągnięć inwest. ZSRR. Inwestycje w krajach kapit. Konieczność obniżenia kosztów budownictwa w ZSRR, wykorzystanie rezerw, podniesienie poziomu planowania, ścisła ewidencja robót, przyspieszenie tempa budownictwa.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1738. IVANOV TOTJU: **Situaciiite i otczitaneto na stroitelstvoto.** Finansi i Kredit. 1950, nr. 1, str. 41 — 48.

Niedociągnięcia w budownictwie bułgarskim do r. 1948 i ich likwidacja. Obecna organizacja budownictwa.

1739. LUDOLPH-FRAUR JOACHIM: **Der Nützeffekt der Investitionen.** Statistische Praxis. Jhg 6. 1951, z 1, str. 4 — 5.

Akumulacja. Zadania inwestycji w państwie soc. Różne aspekty racjonalnego wykorzystania nakładów inwestycyjnych.

1740. PICHMAN MAX: **Lehren aus der Investitionssplanng 1950.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1 — 2, str. 24 — 25.

Limity inwestycyjne i kapitalnych remontów. Źródła sfinansowania.

1741. WESTPHAL RAOUL, SIGUSCH FRIEDRICH: **Die Abrechnung der Investitionen und Generalreparaturen 1950.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4. 1950, nr 23 — 24, str. 533 — 537.

Metoda ustalania wielkości nakładów inwestycyjnych na kapitalne remonty. Omówienie obowiązujących przepisów. Przykłady.

Zob. poz. 1265—69, 1275, 1289, 1290, 1293, 1314, 1496, 1590, 1955, 1966, 2011.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

POLSKA

1742. CIBOROWSKI ADOLF: **Zasady lokalizacji budownictwa mieszkaniowego w zespole miejskim.** Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 1 — 10.

Ogólne zasady budowy miasta nowego, odbudowy miasta zniszczonego oraz przebudowy i rozbudowy miast istniejących. Podstawowe zasady lokalizacji szczegółowej, stosunek inwestycji nowych do istniejących, położenie w stosunku do zakładu pracy, koncentracja budownictwa mieszkaniowego, mieszkania przykładowe, warunki miejscowe, odbudowa. Przykłady. Warszawa, Łódź, Gdańsk, Tychy, Kalisz.

1743. GORYŃSKI J.: **Wstępne opracowanie założeń projektu miasta Nowa Huta.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 1 — 11.

Ogólny zarys metody projektowania wielkich inwestycji miejskich. Posługiwanie się metodą założeń perspektywicznych, kolejnych przybliżeń i wskaźników kontrolnych. Kolejne opracowanie bilansów programowych.

1744. KIPTA STANISŁAW: **Dlaczego powstała idea stutysięcznego miasta Tych.** Przegląd Administracyjny. R. 5. 1950, nr 7—9, str. 206—208.

Dalszy wzrost zaludnienia na Śląsku w związku z rozwojem przem. w okresie planu 6-letniego. Konieczność lokowania znacznej części ludności poza terenami niecki węglowej. Realność planu rozbudowy m. Tychy.

1745. MALISZ BOLESŁAW: **Istotny sens planu zabudowania**. Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 6 — 8.

Konieczność planowej budowy miast. Miasto XIX w. Plany „życzeń“ urbanistyki kapit. Rola planu zabudowania miasta w systemie gosp. planowej.

1746. MINORSKI JAN: **Architektura nowej Warszawy**. Myśl Współczesna. 1950, nr 10, str. 71 — 104.

Brak pozytywnego programu w dziedzinie architektury w Polsce przedwojennej. Potrzeba urzeczywistnienia w Polsce Ludowej nowej architektury soc. w terenie i narodowej w formie.

1747. OSTROWSKI WACŁAW: **Planowanie miast a przemysł**. Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 3 — 5.

Rozdz. Lokalizacja szczegółowa terenów przem. (planowość w rozmieszczeniu przemysłu; decentralizacja miejsc pracy i zamieszkania; walka z uciążliwością przemysłu dla otoczenia: „jednostki przemysłowe“; sieć komunikacyjna). Planowanie jednostek przemysłowych (przedmiot planowania; urządzenia społ. ukształtowanie architektoniczne; zieleń).

1748. WEJCHERT KAZIMIERZ: **Czeladź**. Notatka monograficzna. Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 20—25.

Przegląd zagospodarowania m. Czeladź w rozwoju historycznym. Stan zabudowy w okresie gosp. bezplanowej. Wnioski dotyczące planowej przebudowy.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1749. LEVCZENKO P.: **Doświadczenia w projektowaniu miast**. Tłum. art. z „Problemy Sovetskogo Gradostroitelstva“. 1950, nr. 2. Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 43 — 48; nr 2, str. 36 — 41.

Obliczenie zaludnienia. Przestrzenie zielone.

1750. MINORSKI JAN: **Z pobytu delegacji architektów polskich w ZSRR**. Myśl Współczesna. 1951, nr 1, str. 123 — 141.

Urbanistyka Moskwy. Likwidacja odziedziczonych po kapitalizmie różnic pomiędzy przedmieściem a śródmieściem. Soc. odbudowa Leningradu i Stalingradu. Współczesna architektura gruzińska. Potężna technika budowlana jako oparcie architektury radz. Nauka architektury w ZSRR.

1751. POTCZER V. I.: **Sokratit' kolichestvo strojaszcziohsja paselkov**. Torfjanaja Promyszlennost'. G. 27. 1950, nr 2, str. 29.

Nieracjonalna i kosztowna praktyka budowy małych prowizorycznych osiedli robotniczych przy torfowiskach. Bezżyteczność budynków po wyeksplataowaniu pokładów. Projekt rozwiązania zagadnienia (budowa stałych osiedli robotniczych w pobliżu kolei lub miast).

1752. SCHMIDT WOJCIECH: **Agro—miasto w ZSRR**. Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9 — 10, str. 468—473.

Rozdz.: Agro — miasto szczeblem na drodze do komunizmu. Łączenie się małych kolchozów. Warunki i sposób założenia agromiasta oraz jego planowanie. Planowanie ośrodków w agromieście. Budownictwo kulturalno-społeczne i mieszkaniowe.

1753. DYŻEWSKI ALEKSANDER: **Nowe kierunki graficznego planowania organizacji budowy**. Inwestycje R. 2. 1950, nr 10, str. 41 — 44.

Art. wstępny do pracy na temat nowej teorii harmonogramów budowlanych, traktowanych jako najbardziej celowa forma graficznego planowania budownictwa.

1754. LISICKI STEFAN: **Transport wewnętrzny i jego rola w eksploatacji**. Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 22 — 25.

Omówienie korzyści ekonomicznych, wynikających z właściwej org. transportu wewn. w budownictwie. Doniosłe znaczenie planowania transportu w oparciu o analizę ekonom.-techniczną.

1755. MAŁACHOWSKI MATEUSZ: **Wzorem osiągnięć radzieckiego budownictwa**. Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 597—602.

Charakterystyka osiągnięć budownictwa w Polsce Ludowej. Dotychczasowe niedociągnięcia i braki. Znaczenie pomocy ZSRR. Podstawowe środki techn. przodkującej organizacji procesu produkcji budowlano-montażowej w ZSRR. Zagadnienie podniesienia poziomu planowania budownictwa w Polsce. Podstawowe kierunki usprawnień w budownictwie na tle doświadczeń radz.

1756. MAŁACHOWSKI M.: **Uprzemysłowienie budownictwa**. Inwestycje. R. 2. 1950, nr 9, str. 29 — 32.

Rozważanie możliwości wykonania zwiększonego planu bud.-montaż. przez mechanizację, stosowanie części prefabrykowanych w budownictwie oraz właściwą koncentrację środków.

1757. **Operatywne planowanie w budownictwie**. Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 2, str. 51 — 53.

Brak ścisłego powiązania obowiązujących w rezerwie budownictwa planów dyrektywnych z planami wykonawstwa na samej budowie. Zasady planowania operatywnego. Sprawozdawczość z przebiegu realizacji planu operatywnego. Planowanie tygodniowo-dobowe. Przebieg czynności związanych z przygotowaniem planu operatywnego miesięczno-tygodniowego.

1758. **Pierwszy rok Planu 6-letniego za nami**. Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 1, str. 1—2.

Wyniki pracy resortu budownictwa w zakresie budownictwa mieszk. w r. 1950. Przebieg wykonania planów rocznych 1949 — 50 r. (dane w %). Wzrost wydajności pracy. Upowszechnienie soc. metod pracy.

1759. RAKOWSKI MIECZYŚLAW: **Obliczanie ekonomicznych korzyści skrócenia czasu budowy**. Inwestycje. R. 2. 1950, nr 12, str. 6 — 13.

Metoda obliczania oszczędności, uzyskanych przez skrócenie czasu budowy. Udowodnienie społ. opłacalności droższej lecz szybszej budowy.

1760. STEPIŃSKI JANUSZ: **Wykonanie planów produkcyjnych uspołecznionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych w III kwartale i wytyczne na IV kwartał 1950**. Inwestycje. R. 2. 1950, nr 12, str. 21—26.

Podsumowanie osiągnięć produkcyjnych w III kw. 1950 r. Trudności spowodowane przez brak sił roboczych. Wzrost wydajności i mech. pracy jako środki zaradcze. Usterki na odcinku gosp. sprzętowej. Wytyczne na IV kw., zmierzające do przekroczenia rocznego planu produkcji.

1761. WIŚLICKI ALFRED: **Pierwsza techniczna narada wytwórcza maszynistów ciężkiego sprzętu budowlanego**. Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 1, str. 28 — 29.

Sprawozdanie z narady zorganizowanej przez Centralę Sprzętu Budownictwa w dn. 10.XII.50 r. w Warszawie.

1762. **Zasady planowania finansowego przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 457 — 464.

Ścisłe powiązanie planu finansowego z planem technicznym, produkcyjnym i budżetem. Części składowe planu finans.: finansowanie własnych kapitałnych remontów oraz własnych inwestycji, realizacji, planowany roczny wynik działalności gosp.; plan pasywów stałych, rozliczeń międzyokresowych, normatywów środków obrotowych, pokrycia tych normatywów, kredytów bankowych, plan przyspieszenia środków obrotowych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1763. GIROVSKIJ V. T., NOVICKIJ M. D.: **Kontrolnye obmery stroitelnych rabot.** Praktičeskoe posobie. Izd. 2, ispravl. i dopolnenoe. Moskva 1950. Gosfinizdat, s. 90, 2 nłb., 8 schem. i tablic.

Znaczenie pomiarów kontrolnych. Organizacja dokonywania pomiarów (planowanie, prace przygotowawcze, skład osobowy, metody, sporządzenie aktu, środki dla polepszenia jakości przeprowadzonych pomiarów kontrolnych). Cechy szczególne pomiarów podstawowych kontrolnych co do elementów konstrukcyjnych, rodzajów prac budowlanych.

XV. EKONOMIKA KOMUNIKACJI I ŁĄCZNOŚCI

OGÓLNE

1767. BISSAGA MIECZYŚLAW: **Planowanie kosztów jednostkowych w transporcie.** Przegląd Komunikacyjny, 1950, nr 12, str. 443 — 447.

Obliczanie wykonanych kosztów własnych na podstawie sprawozdań budżetowych i statystycznych. Nowa metoda planowania kosztów jednostkowych na r. 1951. Wnioski w sprawie pogłębienia metody planowania. Metoda obliczania kosztów jednostkowych w kom. samochodowej i lotniczej.

1768. KOCZETKOV: **O planowaniu komunikacyjnym.** Sprawozdanie z wykładów prof. . . . Oprac. C. Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 24 — 28.

Planowanie komunikacyjne w warunkach gosp. socjalistycznej. Charakterystyka poszczeg. rodzajów komunikacji i ich wzajemne powiązanie. Organizacja planowania i metodyka opracowania planów komunikacyjnych. Metodyka planowania przewozu towarów. Racjonalizacja przewozu. Planowanie kwartalne. Zagadnienia przewozów osobowych. Plan wskaźników techn.-ekonomicznych. Planowanie inwestycji. Planowanie kosztów własnych przewozu.

1769. PATLIKOWSKI WŁODZIMIERZ: **Statystyka ilostanu i pracy taboru.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 12, str. 432 — 437.

Zagadnienie eksploatacji w transporcie. Zbieranie materiałów statyst. z punktu widzenia postulatu kompletności. System mierników i współczynników w statystyce pracy taboru. Statystyka ilostanu taboru w trans. samochodowym i w żegludze śródlądowej.

1770. ŚWIDERSKI TOMASZ: **Potokowanie ładunków.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 10 — 12.

Sposoby opracowania potoków ładunków na podstawie rocznych planów przewozowych oraz na podstawie wyników rejestracji.

1771. VOLGIN L.: **Transport radziecki w 3 kwartale 1950 r.** Tłum. G. E. Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 22 — 23.

1764. KARNAS WALENTY: **Operatywne planowanie w wykonawstwie radzieckim.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 16 — 20.

Doprowadzanie planów operatywnych do najniższej jednostki wykonawczej i precyzowanie zadań aż do najkrótszych okresów. Codzienna kontrola pracy każdego wykonawcy. System dyspozytorski.

1765. SZARONOV M.: **Puti snizenja stoimosti masovogo zilisznego stroitelstva.** Architektura i Stroitelstvo. G. 5. 1950, nr 12, str. 4 — 7.

Lepsze wykorzystanie powierzchni, opracowanie ścisłych norm, uproszczenie planów, unikanie nadmiaru ozdób architekt., stosowanie elementów prefabrykowanych, standaryzacja, mech. procesów budowlanych oraz stosowanie metod szybkościowo-potokowych — jako środki obniżenia kosztów budownictwa.

1766. TYCZKA K. W.: **Planowanie produkcji przedsiębiorstw budowlanych w Związku Radzieckim.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 11—16.

Założenia kolejnych planów 5-letnich. Plany perspektywiczne i plany operatywne. Wyeliminowanie robót drugoplanowych z programów inwestycji kluczowych. Powiązanie planu z kontrolą i statystyką. Dyscyplina produkcji.

Zob. poz. 1316, 1383, 1459, 1574, 1785, 1880, 1933, 1995, 2026.

Wzrost obrotu towarowego. Wyposażenie transportu w udoskonalone urządzenia techniczne. Mechanizacja robót drogowych oraz robót wyładunkowych i naładunkowych na kolejach. Odbudowa głównych linii kolejowych. Budownictwo mieszkaniowe resortu komunikacji. Uzupełnianie kadr pracowników na kolejach i drogach wodnych.

Zob. poz. 1306, 1733, 1959, 1991, 2048.

KOMUNIKACJA KOLEJOWA

POLSKA

1772. BRĄŚ WŁADYSŁAW: **U progę reorganizacji przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 6 — 10.

Potrzeba reorganizacji PKP. Kierunki działalności PKP: eksploatacyjna, budowlana, produkcyjna i zaopatrzenia. Wady obecnego systemu zarządzania. Projekt nowego ustawienia centr. zarządu i jednostek terenowych. Art. dyskusyjny.

1773. DWORAŃCZYK B.: **Obsługa spedycyjna na PKP.** Transport i Spedycja R. 3. 1951, nr 1, str. 15—16.

Omówienie zarządzenia Min. Komunikacji i Handlu Wewn. z dn. 4.VIII.50 r. dotyczącego wyonywania czynności w zakresie spedycji i dystrybucji towarów przez PKP. Korzyści dla korzystających z obsługi spedycyjnej PKP.

1774. DWORAŃCZYK BORYS: **Osiągnięcia obsługi spedycyjnej PKP.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 32 — 33.

Omówienie zadań i osiągnięć kolei na odcinku przewozów ziemniaka jadalnego w jesieni 1950 r. Organizacja przewozów.

1775. DZIEWULSKI A.: **Wykonanie przewozów jesiennych w 1950 roku.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 51 — 54.

Kształtowanie się przewozów jesiennych w 1. 1947—50. Nierównomierność ładunku w posz-

- czeg. m-cach i dekadach. Niewykorzystanie dni świątecznych i niedziel. Przetrzywanie wagonów pod wyładunkiem. Sposoby zmniejszenia jesiennego szczytu przewozów. Niedociągnięcia Dyrekcji Okręgowych na odcinku sprawozdawczości, kontroli właściwego zestawienia pociągów, przekazywania próżnych wagonów i walki z awaryjnością.
1776. GEHORSAM LEON: **Doświadczenia z przewozów towarowych z roku 1950.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 41 — 43.
Wykonanie planu przewozów towarów w r. 1950 w porównaniu z r. 1949. Koordynacja pracy kolei z pracą klientów. Eliminacja krzyżujących się przewozów i reekspedycji. Walka o równomierność przewozów i regularność biegu pociągów.
1777. GEHORSAM LEON: **Zagadnienie dyscypliny przewozów na PKP.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 9 — 12.
Analiza nierównomierności przewozów w l. 1949 i 50. Walka z reekspedycją i przeekspedowaniem wagonów. Dążenie do najlepszego wykorzystania ładowności. Konieczność gruntownej przebudowy stylu pracy klientów.
1778. GEHORSAM LEON: **Założenia rozkładu jazdy pociągów pasażerskich 1951 r. — drugiego roku planu budowy podstaw socjalizmu.** Przegląd Kolejowy. R. 2. 1950, nr 12, str. 423—426.
Stały wzrost przewozów w Polsce Ludowej. Porównanie ze stanem przewozów niektórych państw kapit. Europy w l. 1949 — 50. Zadania kolei w okresie Planu 6-letniego. Stan taboru kolejowego i środki utrzymania jego na wysokim poziomie technicznym. Zagadnienie skrócenia postojów i właściwego wyzyskania szybkości. Warunki nowego rozkładu jazdy pociągów pasażerskich na r. 1951.
1779. MROSZCZAK STANISŁAW: **Planowanie eksploatacyjne na oddz. ruchowo-handlowych PKP.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 12, str. 447 — 450.
Planowanie usług PKP, ze szczególnym uwzględnieniem planowania usług przewozowych dla oddziałów ruchowo-handlowych.
1780. **Przewozy handlowe towarów na liniach normalno - towarowych PKP.** Wiadomości Statystyczne GUS. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 11.
Dane statystyczne wg rodzaju przewozów za r. 1949 i I kw. 1950. Wykonanie planu.
1781. SADULSKI MICHAŁ: **O właściwe wykorzystanie taboru kolejowego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 96 — 101.
Zacofanie kolejnictwa w warunkach gosp. Polski przedwojennej. Osiągnięcia powojenne. Zadania transportowo-komunikacyjne w Planie 6-letnim. Plan inwestycyjny PKP. Zadania służby drogowej, technicznej i handlowej.
1782. SOCHACKI KAZIMIERZ: **Wykonanie planu 1950 r. przez służbę drogową.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 45 — 50.
Przebieg wykonania planu w poszczeg. miesiącach. Stan wykonania robót eksploatacyjnych i kapitalnych remontów w poszczeg. dyrekcjach PKP. Wykonanie planu przez Warsztaty Drogowe i Nasycalnie.
1783. SZKÓP ZYGMUNT: **Rola dyspozytora ruchu w Planie 6-letnim.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 21 — 26.
Rola i zadania dyspozytora ruchu w związku z wzrostem zadań kolei w Planie 6-letnim. Przechodzące metody pracy dyspozytorów radzieckich. Potrzeba reformy służby dyspozytorskiej na PKP.
1784. ŚWIDERSKI FRANCISZEK: **Zagadnienie rewizji kolejowego prawa przewozowego w Polsce.** Prze-

gląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 77 — 78.
Podstawy prawne i charakterystyka regulaminu przewozów towarowych na kolei. Zagadnienia wymagające rewizji, wyjaśnienia i naświetlenia.

1785. TATAROWSKI JAN: **Wykonanie przez PKP planu remontów kapitalnych w roku 1950.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 58—61.
Ogólne zasady planowania remontów kapit. w r. 1950. Plan rzeczowo-finansowy remontów kapitalnych. Wykonanie planu w r. 1950. Wniosek z doświadczeń 1950 r. Zatwierdzanie planów rzeczowych i finansowych remontów kapit. Dokumentacja.
1786. WASILEWSKI GRACJAN: **O wykonaniu planu służby mechanicznej w 1950.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 54 — 55.
Wyniki pracy służby mech. w zakresie lepszego wykorzystania parowozów i wagonów osobowych. Zmniejszenie ilości praco-godzin w poszczególnych rodzajach napraw. Akcja oszczędnego zużywania opał.
1788. WYRZYKOWSKI JERZY: **Praca stacji rozrządowej w ruchu towarowym.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 28—31.
Rola stacji kolejowej w całości kształcie zagadnień ruchu towarowego. Omówienie pracy stacji rozrządowej, niektórych braków organizacyjnych. Przykłady norm czasu zużywanego na poszczeg. operacje ruchowe stacji rozrządowych w ZSRR. Harmonogramy pracy.
1789. ZOBOWLEWICZ MIECZYŚLAW: **Przewóz osób na PKP w roku 1950.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 2, str. 44.
Zestawienie wykonania planu przewozów osób w 1949 i 50 roku. Konieczność opracowywania operatywnych planów przewozów masowych. Wnioski z dotychczasowych doświadczeń na odcinku planowania ruchu pasażerskiego i eksploatacji taboru.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1790. ŚWIDERSKI TOMASZ: **Planowanie przewozów w socjalistycznym systemie gospodarczym.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 12, str. 438—442.

Zadania i zasady planowania przewozów na kolejach radz. Sposób opracowania okresowych planów przewozowych.

1791. ZDRODOWSKI A.: **Marszrutyzacja na kolejach ZSRR.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 12—14.

Państwowy plan przewozów kolejowych w ZSRR. Specjalizacja pociągów. Charakterystyka pociągów marszrutowych. Poszczeg. elementy planu organizowania pociągów marszrutowych. Bibliografia.

Zob. poz. 1230, 1392, 1720, 1948—49.

KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA

— DROGI KOŁOWE

1792. ANDRZEJEWSKI ZYGMUNT: **Przewozy towarowe w ruchu wewnętrznym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 8, str. 228—231.

Niewłaściwa eksploatacja samochodu wielotonowego. Korzyści z zastosowania przyczep.

1793. ANTOSZEWSKI M.: **Remonty samochodowe w świetle instrukcji PKPG nr 30.** (c. d.). Transporty i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 6—9.

Zob. r. 1951, poz. 858.

1794. BRAŚ WŁADYSŁAW: **O właściwe formy organizacyjne gospodarki drogowej.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 66—70.

Charakterystyka gosp. drogowej. Klasyfikacja dróg publicznych. Obecna struktura gosp. drogowej i jej wady organizacyjne. Wnioski reorganizacyjne. W tekście schematy: obecnej struktury organiz. władz drogowych, oraz Centr. Zarz. Dróg Publicznych.

1795. BURIAK JULIAN: **Drogi publiczne na tle przemian administracji terenowej w Polsce.** Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 1, str. 16—18.

Omówienie zmian w adm. drogowej spowodowanych wprowadzeniem nowego ustroju władz terenowych w Polsce. (Ustawa z dn. 20.III.1950. Dz. U.R.P. 1950, nr 14, poz. 130).

1796. BUSZMA EUGENIUSZ: **Plan sześcioletni w drogownictwie.** Drogowiec. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 14—15. Drogownictwo. R. 5. 1950, nr 12, str. 361—369.

Zadania drogownictwa w zakresie zaopatrzenia materiałowego, mechanizacji robót, wzrost wydajności pracy oraz kadr w celu wykonania zadań planu.

1797. CELIŃSKI FRANCISZEK: **Sprawa uporządkowania norm dla pracowników zrzeszonych w naszym związku.** Drogowiec. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 3—4.

Konieczność opracowania nowych norm dla robót drogowych oraz opracowania i prowadzenia w życie katalogów cen jednostkowych na roboty wykonane przez PPRK.

1798. DORMITAK JAN.: **Koszty transportu samochodowego i konnego.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 488—490.

Właściwości transportu. Analiza kosztów. Przykłady obliczeń.

1799. FILIPPO WŁADYSŁAW: **Organizacja świadczeń w naturze na robotach drogowych.** Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 1, str. 3—10 i załączniki.

Doświadczenie i spostrzeżenia z dziedziny organizacji poczynione na terenie powiatu siedleckiego. Rola i znaczenie należyście opracowanych druków i kwitów powiązanych z księgowością gminy. Wzory druków i kwitów. Rola akcji uświadamiającej i formy jej organizacji.

1800. JĘDRZEJEWSKI JERZY: **Wykorzystanie taboru w komunikacji pasażerskiej.** Motoryzacja. R. 6. 1951, nr 1, str. 14—15.

Zadania PKS w komunikacji pasażerskiej w okresie planu 6-letniego. Wyjaśnienie zasadniczych elementów analizy wykorzystania taboru. Zagadnienie rezerw w transp. osobowym. Możliwości dalszego zwiększenia wykorzystania taboru autobusowego.

1801. KERN—JĘDRYCHOWSKI TADEUSZ: **Walka z pustymi przebiegami.** Motoryzacja. R. 6. 1951, nr 1, str. 15—16.

Rozważania nad możliwościami pełnego wykorzystania przebiegu i ładowności samochodu w transp. towarowym. Projekt tworzenia regularnych linii kom. towarowej.

1802. **Konferencja naukowo-techniczna pracowników budownictwa drogowego i gospodarki drogowej.** Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 1, str. 1—2.

Konieczność rewizji dotychczasowych metod pracy przy utrzymaniu dróg i organizacji adm. drogowej. Formy organizacji i zalety stałych brygad produkcyjnych. Oparcia pracy brygad na skutecznym wykorzystaniu maszyn.

1803. MASZTAKOWSKI STANISŁAW: **Drogi rozwoju sieci zakładów naprawczych i obsługowych.** Motoryzacja. R. 6. 1951, nr 2 str. 34—38.

Niektóre przeszkody na drodze racjonalnego rozwoju sieci zakładów. Kontakt zakładów z klientem. Organizacja sieci stacji obsługi. Poglądy radz. inż. A. Kołyczewa na organizację wykonawstwa napraw głównych samochodów. Możliwość przystosowania jego koncepcji do

naszych warunków. Projekt przyszłej struktury sieci zakładów naprawczych i obsługowych.

1804. MIEDZIŃSKI JAN: **Bezpieczeństwo pracy i ruchu na drogach.** Warszawa 1950. Wyd. Komunikacyjne, s. 176, 8 nlb., 11 tab. Instytut Techniki Budowlanej. Dział Wydawnictw. Biblioteka Dróżnika i Dzorcy Robót Drogowych, z. 12.

Wytyczne zachowania bezpieczeństwa przy wykonywaniu poszczególnych rodzajów robót przy budowie i konserwacji dróg. Praktyczne wskazówki regulowania ruchu drogowego. Opisy znaków drogowych i urządzeń ostrzegawczo-zabezpieczających.

1805. MOCEK OLECH: **O motoryzacji Polski.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 79—80.

Omówienie zagadnień związanych z motoryzacją Polski. Zagęszczenie sieci drogowej, typy dróg, sieć samochodowych warsztatów naprawowych.

1806. RABANOWSKI JAN: **Zadania, struktura i funkcjonowanie wydziałów komunikacyjnych prezydiów rad narodowych.** — Organizacja i zadania prezydiów rad narodowych. 1950, str. 102—115.

Znaczenie dróg w gosp. narodowej. Podział i stan dróg w Polsce. Zadanie planu terenowego budownictwa drogowego.

1807. ROMANOWSKI ZENON: **Państwowa gospodarka sprzętem nietypowym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 9, str. 266—267.

Charakterystyka sprzętu nietypowego. Przeznaczenie, remont, wykorzystanie.

1808. ROZTOCKI ALEKSANDER: **Motoryzacja w Planie 6-letnim.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 2—6.

Stan motoryzacji w Polsce przed i po wojnie. Stan ilościowy taboru samochodowego. Asortyment pojazdów przewidziany w produkcji w Planie 6-letnim. Zadania Państw. Kom. Samochodowej i Zakładów Sprzętu Transportowego. Szkolenie zawodowe w oparciu o C.U.S.Z.

1809. S. U.: **Na marginesie zagadnienia podziału zadań transportu towarowego.** Motoryzacja. R. 6. 1951, nr 1, str. 5—6.

Konieczność lepszego wykorzystania dnia pracy w transp. samochodowym przez skrócenie czasu załadunku i wyładunku (mech. i uprzednie przygotowanie ładunku) oraz eliminacja pustych przebiegów. Projekt powierzenia PKS wszystkich przewozów na dalszych odległościach i ograniczenia przewozów indywidualnych do niewielkiego obszaru.

1810. SOKOŁOWSKI TADEUSZ: **Analiza eksploatacji na podstawie karty drogowej.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 360—363.

Obliczanie promienia pracy na podstawie karty drogowej. Porównanie wyników rzeczywistych z wskaźnikami planu. Rola kierowcy przy ustalaniu materiałów do sporz. analizy eksploatacji.

1811. SOKOŁOWSKI TADEUSZ: **Koszty przewozu w transporcie towarowym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 9, str. 259 — 265.

Tablice i wykresy ilustrujące koszty. Kalkulacja. Przykłady obliczania.

1812. SOKOŁOWSKI TADEUSZ: **Rodzaje pojazdów samochodowych.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 7, str. 200—203.

Definicja pojęcia „pojazd samochodowy“. Tabela poglądowa. Stosowanie przyczep, ich podział.

1813. W. M.: **Jaki winien być zakres pracy transportu publicznego w Polsce.** Motoryzacja. R. 6. 1951, nr 2, str. 42 — 44.

Stan transp. samochodowego w Polsce. Rola ekspozytur PKS w miastach powiatowych. Objęcie przez PKS komunikacji w niektórych większych miastach. Zakres pracy PKS w dziedzinie gosp. samochodowej ciężarowej. Art. dyskusyjny.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1814. IGOLKIN I.: **Remont i sodержание avtomobilnych dorog.** 1950. Dorizdat. Rec. Z. W. Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 2, str. 65 — 67.

Organizacja służby drogowej w ZSRR. Planowanie, projektowanie, kosztorysowanie, org. pracy, mech. robót. Rozdz.: Ogólne zasady remontu i utrzymania dróg. Org. służby remontu, i utrzymania dróg. Maszyny i sprzęt do remontu i utrzymania dróg. Projektowanie drogowych robót remontowych. Utrzymanie i bieżący remont dróg w zależności od pór roku. Formy organizacji wykonawstwa robót średniego i kapitalnego remontu, sposoby wykonania remontu różnych rodzajów nawierzchni oraz badanie i przyjęcie wykonanych robót. Rec. podkreśla pożyteczność tej książki dla drogownictwa polskiego.

1815. TAUBWURCEL MICHAŁ: **Drogownictwo w ZSRR.** Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 2, str. 38 — 46.

Rozwój i tempo budowy dróg w ZSRR. Kategorie dróg pod względem administracyjnym. Organizacja adm. drogowej (służb pomocniczych, inwestycyjnych i eksploatacyjnych). Nowa organizacja służby drogowej.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1816. PUCEK KAREL: **Szkody wojenne w mostach drogowych i postęp ich odbudowy.** (Z czas. Vestnik ministerstva techniki, 1950, nr 18, tłum. A. K.) Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 2, str. 59 — 60.

Rozmiary szkód wojennych (uszkodzone i zniszczone mosty Słowacji, Moraw, Czech). Odbudowa mostów czasowych i stałych w 1. 1945 — 49.

Zob. poz. 1298, 1399, 1553, 1928, 1954.

ŻEGLUGA ŚRÓDLĄDOWA —

DROGI WODNE

POLSKA

1817. BARBARSKI W.: **W sprawie taryfy żeglugi śródlądowej.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 32 — 33.

Zalety transp. wodnego. Sposób ustalania kosztów przewozu przez Państwową Żeglugę Śródlądową. Kształtowanie się kosztów niektórych przewozów w Żegludzie i PKP.

1818. BURIĄK JULIAN: **O nowe prawo wodne.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 71 — 74.

Analiza obecnie obowiązującego prawa wodnego, nie uwzględniającego przemian ustrojowych i gosp. dokonanych w Polsce Ludowej. Postulat nowego unormowania problemów wodnych. Ważniejsze zagadnienia wymagające nowych sformułowań.

1819. KWIATUSZYŃSKI WACŁAW: **Planowanie i kontrola kosztów własnych w żegludze śródlądowej.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 2, str. 59 — 60.

Brak powiązania planu produkcji i usług z planem kosztów. Znaczenie właściwego powiązania dla bieżącej kontroli kosztów. Wpływ sezonowości działalności przedsiębior. Próba rozwiązania zagadnienia przez podział kosztów w żegludze śródlądowej na: związaną z eksploatacją, związaną z posiadaniem taboru i urządzeń, związaną z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

1820. RIEDEL ADOLF: **Przyszłość naszych dróg wodnych.** Drogowiec. R. 5. 1950, nr 11—12, str. 18—19.

Osiągnięcia na odcinku budowy dróg i urządzeń wodnych w 1. 1945 — 46. Inwestycje planu 6-1., rozbudowa drogi wodnej W—Z, budowa 2 zbiorników wodnych w dorzeczu Górnej Wisły. Odbudowa taboru.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1821. DOBROWOLSKIJ L. E.: **Polnostju ispolzovat ekonomiceskie preimuszczestwa recznogo transporta v nefteperewozkach.** Recznoj Transport. G. 10. 1950, nr 6, str. 4 — 5.

Udział transp. rzecznoego w transporcie ogólnym. Niedostateczne wykorzystanie transp. rzecznoego przy przewozach ropy i jej przetworów. Wyższość transp. rzecznoego nad kolejowym i rurociągami ze względu na jego taniaość. mniejsze zużycie opału i metali. Dane porównawcze. Konieczność przerzucenia części ładunków kolejowych na transport rzeczny.

1822. GALKOVSKAJA P., ACHMATOV P., **Błędy w planowaniu i sprawozdawczości z pracy taboru holowniczego.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 39—41.

Konieczność obliczania całkowitej mocy holowników w wartościach jednakowych. Oparcie planowania i sprawozdawczości z pracy taboru holowniczego na mocy uciążu.

1823. **Recznoj transport k 33-ej godorszczine Velikoj Oktabrskoj Socialisticeskoj Revolucii.** Recznoj Transport. G. 10. 1950, nr 6, str. 1 — 3.

Powojenna odbudowa gosp. nar. Rozwój przem. i rolnictwa. Podniesienie stopy życiowej ludności. Walka pracowników transp. rzecznoego o wykonanie powojennego planu 5-letniego. Wzrost potęgi ekonom. państwa socjalizmu. Rozwój ruchu stachanowskiego. Osiągnięcia w przedterminowym wykonaniu planu. Rozpowszechnienie się metod inż. Kowalewa.

Zob. poz. 1265 — 69, 1275.

ŻEGLUGA MORSKA — PORTY

POLSKA

1824. CIEŚLAK T.: **Konferencje żeglugowe.** (c. d.) Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 17 — 20.

Zob. r. 1951, poz. 883.

1825. **Nowy polski czarter węglowy.** Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 2, str. 33 — 34.

Omówienie dotychczasowych czarterów reprezentujących interesy ang. eksportu węgla na kontynent europejski. Przedwojenne próby dokonania rewizji czarteru Baltcon. Charakterystyczne cechy wyróżniające nowy polski czarter Polcon od dotychczasowego Baltcon'u.

1826. **Przewozy polskiej pełnomorskiej floty handlowej.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7 — 8, str. 11 — 12.

Dane statyst. za r. 1949 i I półr. 1950. Przewóz pasażerów i towarów przez żeglugę państwową i statki przedsiębiorstw pod zarządem państwowym. Wykonanie planu.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1827. KOZŁOWSKI BOLESŁAW: **Imperializm amerykański podporządkowuje żeglugę handlową swym agresywnym celom.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 1, str. 20 — 21.

Polityczne przyczyny zniesienia Morskiej Komisji Stan. Zjedn. (US Maritime Commission). Powołanie „Atlantyckiej Komisji Żeglugowej“.

Zob. poz. 1165.

1828. DOBROWOLSKI STANISŁAW: **Bezpieczeństwo w przewozach lotniczych.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 1, str. 18 — 21.

Dane statyst. ilustrujące stopień bezpieczeństwa w przewozie lotniczym. Przyczyny wypadków lotniczych. Środki zwiększenia bezpieczeństwa.

1829. **Żegluga powietrzna.** Wiadomości statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7 — 8, str. 12.

Dane statyst. za rok 1949 i I półr. 1950 dotyczące liczby lotów, przebytej drogi, przewozu pasażerów, bagażu, towarów i poczty.

POCZTA — TELEKOMUNIKACJA

1830. BRZESKI STANISŁAW: **Planowanie — czynnikiem dobrego gospodarowania.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 1, str. 15 — 16.

Znaczenie planowania dla rozwoju gosp. narodowej. Planowanie w resorcie pocztowo-telekom. Niedociągnięcia planu na 1951 r. Sposób uniknięcia błędów. Prace przygotowawcze.

1831. **Poczta, telegraf, telefon.** Wiadomości Statyst. G. U. S. R. 23. 1950, nr 7 — 8, str. 12.

Dane statyst. za r. 1949 i półr. 1950. Ruch krajowy i zagr. Ruch pocztowy zagr. Wykonanie planu.

1832. PRETKOWSKI WŁADYSŁAW, HUSARSKI LECH: **Jak poprawiliśmy działanie telefonów warszawskich.** Wiadomości Telekomunikacyjne. R. 19 1950, nr 10 — 12, str. 183 — 186.

Stan urządzeń i sieci telefonicznej po wyzwoleniu Warszawy. Zakres prac nad odbudową i przebudową urządzeń telefonicznych.

Zob. poz. 1397, 1405.

XVI. EKONOMIKA OBROTU TOWAROWEGO

A. HANDEL WEWNĘTRZNY — ORGANIZACJA

POLSKA

1833. ATLAS ADOLF: **Wymowa bezspornych faktów.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 2, str. 2.

Obniżka cen a rentowność przedsiębiorstw. Rola handlu uspołecznionego. Zagadnienie suwerenności gospodarczej.

1834. DIETRICH TADEUSZ: **Kierunek badań naukowych na tle zadań Planu 6-letniego w handlu.** Ekonomista. 1950, z. 4, str. 29 — 74.

Krótki przegląd problematyki handlu. Rola handlu w gosp. kapit. i socjalistycznej. Zagadnienie detal. obrotu towarowego — jego organizacja. Skup. Żywnienie zbiorowe. Szkolenie kadr dla handlu. Problematyka wydajności pracy. Walka o obniżkę kosztów handlowych. Perspektywiczny przegląd zadań naukowych stojących przed ekonomiką handlu.

1835. DIETRICH TADEUSZ: **Zadania rad narodowych i ich organów w dziedzinie handlu wewnętrznego.** — Organizacja i zadania prezydów rad narodowych. 1950, str. 116 — 133.

Ogólna charakterystyka organizacji handlu w Polsce. Ocena rozmiarów i zasady rozdziału produkcji towarowej. Zadania handlu na odcinkach poszczeg. branż. Powiązanie działalności central handlowych z władzami administracji ogólnej.

1836. FILIPOWSKI M.: **Praca Centrali Prywatnego] Przem[mysłu] Spożywczego w roku 1950.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 7, str. 10 — 11.

Zadania i organizacja central przemysłu prywatnego. Asortyment towarowy obsługiwany przez CPPS. Udział województw w całości dostaw.

1837. HOROWITZ ŁUCJAN: **Badania popytu konsumentów.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 145 — 151.

Rozmiar i struktura asortymentowa popytu. Badania zadań nabywców co do jakości towarów, badania nad popytem zaspokojonym, nie zaspokojonym i kształtującym się. Organizacja i koordynacja badań nad popytem konsumentów. Możliwości wykorzystania wyników badań w zewnętrznej i wewnętrznej sieci handlowej. Rola poszczególnych szczebli obrotu w badaniu popytu konsumentów. (Art. ujmuje zagadnienie z punktu widzenia popytu na artykuły przemysłowe).

1838. J. C.: **Remont opakowań drzewnych — poważnym zagadnieniem.** Spółnota Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 9.

Rabunkowa gospodarka okupanta przyczyną fatalnego stanu lasów. Zagadnienie uruchamiania punktów remontu opakowań drzewnych.

1839. J. G.: **Centrala Handlowo-Techniczna w 1950 r.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 7, str. 9 — 10.

Przemiany organizacyjne. Zakres działalności. Wartość wykonanych dostaw.

1840. **Jednolite normy szacunkowe zysku brutto i netto na rok 1950.** Kupiec Polski. 1950, nr 47, str. 3 — 6.

Tabele norm, zysku brutto i netto dla poszczególnych branż.

1841. KNAUFF STANISŁAW: **Od kramikarstwa do uspołecznionego handlu.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 165 — 167.

Handel kapitalistyczny w Polsce Ludowej w latach ubiegłych. „Bitwa o handel“. Rozwój i zwycięstwo handlu uspołecznionego. Wzrost kultury handlu. Zadania handlu uspołecznionego w Planie 6-letnim.

1842. KUŹMIŃSKI NIKANDOR: **Organizacja prac planistycznych w GS i PZGS.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 2, str. 5 — 7.

Ustalenie zakresu pojęcia jednostki planującej w pionie spółdzielczym. Treść wytycznych planu gosp. poszczególnych jednostek planujących. Udział wykonawcy i planisty w opracowaniu planu. Zasady analizy i koordynacji planów.

1843. PAWŁOWSKI LUDWIK: **Stan, zadania i potrzeby nauki polskiej w zakresie handlu i żyw. zbiorowego.** Ekonomista. 1950, z. 4, str. 75 — 108.

Warunki rozwoju nauki o handlu w Polsce przed 1944 r. Przegląd piśmiennictwa w dziedzinie ekonomiki handlu przed II w. św. Przykłady apologicznego charakteru ówczesnych „teorii“ w handlu. Elementy postępowe występujące w rozwoju nauki o handlu. Krytyka powojennych pozycji wydawniczych — trwanie na dawnych pozycjach burżuazyjnych. Przegląd prac naukowych na terenie wyższych uczelni, aparatu administracyjnego i IHZ. Zadania i potrzeby nauki o handlu.

1844. PERZYŃSKI W[ACŁAW]. **Gdzie tkwią źródła obniżki kosztów własnych.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 13, str. 2.

Zadania handlu na odcinku obniżenia kosztów własnych. Analiza możliwości w tym zakresie

(dyscyplina finansowa, remanenty, kierownictwo). Dotychczasowe niedociągnięcia i braki.

1845. PERZYŃSKI WACŁAW: **Rola aparatu planowania w przedsiębiorstwie handlowym.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 6, str. 2.

Organizacja aparatu planowania w handlu. Konieczność udziału wykonawców planu w jego ustalaniu. Zadania sprawozdawczości operatywnej.

1846. PERZYŃSKI W.: **Współpraca handlu i przemysłu.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 2. 1950, r.r 52 — 53, str. 10.

1847. **Przegląd wykazów marż zysku i brutto, obowiązujących w roku 1950, ogłoszonych oficjalnie przez Departament Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego do chwili podania niniejszego dodatku do druku.** Marzec 1950 Warszawa [1950], s. 16. Specjalny dodatek do czasopism: Tygodnik Handlowy, Kupiec Polski i Śląskie Wiadomości Gospodarcze. [1950] nr 11.

Wysokość marży na artykuły spoż. i wyroby przemysłowe. Zasady ustalania cen.

1848. SKI, DOROŻYŃSKI J.: **Dyskutujemy o sprawach reklamy, popytu i lokalach sklepowych.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 11, str. 4.

Polemika na temat terminów „reklama“ i „popyt“ — w odniesieniu do handlu soc. oraz o lokalach sklepowych w uspoł. handlu polskim.

1849. SZULC WŁODZIMIERZ: **Plan techniczny handlu.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 13, str. 3.

Mobilizujący wpływ planu techniczno-przemysłowo-finansowego w przemyśle. Braki planowania w obrocie towarowym. Konieczność wprowadzenia w handlu planów technicznych. Przykłady. Art. dyskusyjny.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1850. ABUTKOVA G. V.: **Badanie koniunktury handlu radzieckiego.** Przeł. z jęz. ros. Jerzy Ziemacki. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 74, 1 nlb.

Rodz.: Pojęcie koniunktury i swoiste jej cechy w gosp. radzieckiej. Podstawowe zasady badania koniunktury handlowej. Schemat analizy koniunktury handlu radz. Podstawowe źródła analizy koniunkt. i sporządzanie przeglądów koniunktury. Organizowanie pracy w zakresie badania koniunktury handlu radz.

1851. FILSZTINER R. S.: **Postavka tovarov v sisteme sovetsoj torgovli.** 1950, Gostorgizdat, s. 143.

Zbiór ważniejszych zarządzeń oraz instrukcji z dziedziny dostaw towarów w Związku Radz. według stanu na dzień 1 maja 1950 r.

1852. SEREBRJAHOV S. V.: **Organizacja i technika handlu radzieckiego.** Przekład z jęz. ros. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 582, 1 nlb.

Rodz.: Organizacja i technika radz. handlu detal. Organizacje handlu detal., ich funkcje i struktura. Budowa i rozmieszczenie detal. sieci handlowej. Zasady organizacji, urządzenie i wyposażenie sklepów. Reklama w handlu detal. Org. pracy. Struktura asortymentu towarowego i badania popytu konsumpcyjnego. Org. zaopatrywania sieci handlowej w towary. Sprzedaż towarów i obsługa nabywców. Formy organizacyjne radz. handlu hurtowego. Składnice hurtowe i zasady ich organizacji. Org. stosunków gosp. i ruchu towarowego w handlu hurtowym. Org. zakupu hurtowego. Organizowanie sprzedaży hurtowej. Składy w handlu radz. ich funkcje i rodzaje. Urządzenie i rozplanowanie składów. Organizowanie przyjmowania towarów na skład. Organizowanie przechowywania towarów. Org. wydawania i wyładunku towarów. Org. kierownictwa i pracy w składach. Organizowanie operacji transportowych. Opakowanie i związane z nim czynności.

1853. VASENIN N. J., DARINSKAJA L. M., SOKOLOVSKIJ N. W.: **Organizacja i technika handlu detalicznego towarami przemysłowymi.** Przeł. z jęz. ros. Antoni Tatoń. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 194.

Rodz.: Org. handlu radz. Urządzenia i instalacje sklepowe. Miary i wagi. Kasy kontrolne. Asortyment towarów i badanie popytu spożywców. Zakup i odbiór towarów. Przechowywanie towarów. Przygotowanie tow. do sprzedaży. Sprzedaż towarów. Reklama. Org. pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1854. TORGE WALTER: **Erfahrung bei der Kontrolle der Erfüllung der Finanzpläne 1950 im volkseigenen Handel.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 5. 1951, z. 1—2. str. 22 — 23.

Rok 1950 — pierwszy rok planu finansowego w handlu uspoł. Konieczność wprowadzenia dyscypliny finansowej. Zagadnienie kosztów własnych w handlu uspoł.

Zob. poz. 1891 — 92, 1296, 1303, 1458, 1488, 1780, 1809, 1960, 1962.

SIEĆ HANDLOWA — PRZEDSIĘBIORSTWO

1855. BLANK G. J., FALKOVICZ L. A.: **Organizacja gospodarki finansowej przedsiębiorstwa handlowego.** Przeł. z jęz. ros. Stefan Gruchała. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 103, 1 nlb.

Środki finansowe przedsiębiorstwa handlowego i źródła ich powstawania. Rozrachunek gosp. w przedsiębiorstwie handlowym. Rozliczenia kredytu. Analiza działalności finansowej.

1856. KONOPA EDWARD: **Nowy system finansowy dla spółdzielni Samopomocy Chłopskiej na 1951 r.** Poradnik Rachmistrza i Planisty. R. 1. 1950, nr 2, str. 2 — 3.

Najważniejsze uzupełnienia i zmiany do obowiązującego systemu finansowego gminnych spółdzielni S. Ch. Zasady rozrachunku wewnętrznego i inkasa bankowego. Rodzaje cen. Fundusze.

1857. OCHOCKI STANISŁAW: **Planowanie finansowe w handlu z uwzględnieniem planowania kosztów.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 446 — 454.

Istota państwowego systemu finansowego. Struktura i zadania planu finansowego. Podstawy obliczania zapotrzebowania na środki obrot. w przedsiębiorstwach handlowych. Poszczeg. części planu finansowego. Ogólny plan finansowy. Planowanie oszczędności. Koordynacja planów handlu z planami produkcji. Zagadnienie związane z usprawnieniem i doskonaleniem działalności gosp. w handlu. Analiza i kontrola wykonania planu finansowego oraz wyników działalności gosp. przedsiębiorstw handlowych.

1858. OLESIŃSKI MIECZYSLAW: **Spółdzielczość spożywców w 1950 r.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 1, str. 3.

Rozwój ZSS. Struktura obrotu, wykonanie planu, braki i niedociągnięcia. Problem jakości pracy spółdz. spożywców. Zadania na r. 1951.

1859. PERZYŃSKI W[ACŁAW]: **O właściwą lokalizację sieci detalicznej.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 5 — 6, str. 5 — 6.

Tradycje handlu z okresu kapit. i okupacji jako źródło niedociągnięć i braków na odcinku lokalizacji handlu uspołecznionego. Nowe zadania handlu w Polsce Ludowej. Konieczność właściwej lokalizacji sieci sklepów detal.

Zob. poz. 1402, 2020, 2051.

1860. BOGUSŁAWSKI MIROSŁAW: **Akumulacja w spółdzielniach spożywców i pracy.** Społem. R. 4. 1951, nr 1, str. 2 — 3.

Wyjaśnienie różnicy pojęcia zysku w przedsiębiorstwie kapit. a uspołecznionym. Akumulacja jako zadanie spółdzielczości.

1861. JANCZYK TADEUSZ: **Plan sześcioletni spółdzielczości rolniczej.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 445—458.

Główne linie rozwoju rolnictwa w okresie planu. Rola PGR, POM i CRS-u. Analiza dotychczasowych niedomagań i wskazówki ich usunięcia w dziedzinie: skupu, zaopatrzenia, opieki rewizyjno-instrukcyjnej, samorządu spółdzielczego, współzawodnictwa pracy, zagadnień gosp.-finansowych, dyscypliny finansowej i inwestycji.

1862. JANICKI ZBIGNIEW: **W walce o właściwy poziom żywienia zbiorowego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 159—162.

Dotychczasowe usterki organizacyjne, lokalowe i wyposażeniowe. Omówienie uchwały Prezydium Rządu z 8.XI.50 r., której celem jest poprawa warunków pracy uspołecznionych zakładów żywienia zbiorowego. Działalność CZP Gastr. i ZSS w miastach i na wsi.

1863. KOPIEJKIŃ W.: **Samorząd gminnych spółdzielni.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 499—500.

Zadania i wyniki rocznej pracy Komitetów Członkowskich Gminnych Spółdzielni.

1864. LANGE OSKAR: **Rozwój i zadania spółdzielczości w Planie Sześcioletnim.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 439—443.

Dane o ilości spółdzielni, wzroście liczby członków, udziale spółdz. w handlu i produkcji, obrotach w okresie 1949—1950. Zadania spółdz. wiejskiej, spółdzielczości spożywców i spółdzielczości pracy w planie 6-l. Potrzeba usprawnień w dziedzinie organizacji i racjonalizacji pracy, — walki z obniżką kosztów obrotu towarowego. — Szkolenie kadr.

1865. MHD na usługach świata pracy. Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 162—165.

Cele, zadania, organizacja, styl pracy oraz przegląd działalności MHD w r. 1950. Walka o jakość zaopatrzenia. Ruch współzawodnictwa pracy. System plac. Kadry. Sieć handlowa. Perspektywy dalszego rozwoju.

1866. NICZMAN MARIAN: **Zagadnienia społeczno-samorządowe spółdzielczości spożywców.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 500—501.

Wyniki aktywizacji ruchu członkowskiego w 1950 r. Werbunek członków, praca spółdzielcza kobiet i młodzieży. Praca komitetów członkowskich.

1867. SADULSKI MICHAŁ: **Handel uspołeczniony zdobywa mało i średniorolnego chłopca.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 156—159.

Rola i zadania współczesnego handlu wiejskiego. Rozwój gminnych spółdzielni Samopomocy Chłopskiej. Omówienie braków i wad dotychczas. obserwowanych w pracy uspoł. handlu wiejskiego oraz wskazówki ich usunięcia.

1868. **Sprawozdanie za rok 1949 (i plan pracy na rok 1950).** Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi. [Łódź] (1950), s. 150, 1 nlb., 4 tabl.

1869. **Walka o pogłębianie socjalistycznej treści spółdzielni spożywców.** Warszawa 1950. Zw. Spółdz. Spół., s. 43, 1 nlb. Biblioteczka Aktywisty Spółdzielczości Spożywców, nr 1.

Zmiany organizacyjne i ustrojowe w spółdz. spoż. w ostatnich dwóch latach. Uchwały Krajowej Rady w Poznaniu z V.1950 r. odnośnie zadań dla spółdz. spoż. Wytyczne działalności społ. gosp. Współpraca ze zw. zaw., organizacjami kobiecymi i młodzieżowymi.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1870. MARGUNOV D. V., KLIMOV W. P., KISTANOV J. A., DICHTJAZ G. A.: **Ekonomika i planowanie radzieckiego handlu spółdzielczego.** Przeł. z jęz. ros. T. Rakowski. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 380, 1 nlb.

Rozdz.: Istota handlu radz. Rozwój handlu w ZSRR. Zasada i organizacja planowania. Planowanie zasobów towarowych. Spożycie i siła nabywcza ludności. Detaliczny obrót towarowy. Przewozy towarów i handel hurtowy. Skup produktów i surowców rolniczych. Praca, płace i kadry w radz. handlu spółdzielczym. Koszty handlowe. Ceny handlowe, rabaty i narzuty.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1871. KUNC PAWEŁ: **Pięć lat jednolitego ruchu spółdzielczego w Ludowej Czechosłowacji.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 474—480.

Ruch spółdzielczy przed — i w roku 1945. Walka o nową strukturę organizacyjną spółdzielczości. Sytuacja po VIII Zjeździe KP Czech. (1946). Zadania i osiągnięcia spółdzielczości w planie 2-l. (1947—48). Zmiany organizacyjne. Zadania spółdz. w planie 5-letnim (1949—53).

ŻYWIENIE ZBIOROWE

1872. PAWŁOWSKI EMIL: **Plan produkcji i obrotu podstawą działalności zakładu żywienia zbiorowego.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 1, str. 6—10.

Technika opracowywania planów produkcji i obrotu w zastosowaniu do formularza N 1 planu żywienia zbiorowego na 1951 r. Tablice opracowane dla poszczeg. grup posiłków.

1873. PAWŁOWSKI L[UDWIK]: **Zadania i potrzeby nauki w dziedzinie handlu i żywienia zbiorowego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 142—145.

Konieczność zerwania przez teoretyków handlu ze szkodliwą teorią apolityczności i ponadklasowości nauki, opanowania metody dialektycznej i posługiwanie się nią w pracach badawczych. Potrzeby nauki w zakresie: zagadnień ekonomiki handlu i żywienia zbiorowego, organizacji i techniki handlu oraz żywienia zbiorowego, technologiczne, produkcji uzupełniającej.

Zob. poz. 1278, 1376, 1388, 1395, 1403, 1479, 1996.

CENY — CENNIKI — KATALOGI

OGÓLNOŚWIATOWE

1874. **Grosshandelspreise an ausländischen Märkten im September, im Oktober 1950.** Statistische Praxis. Jhg. 5 1950, H. 11, str. nlb. 12. str. nlb. Jhg. 6. 1951. H. 1 str. nlb.

Ceny niektórych surowców mineralnych i rolniczych oraz wyrobów przem. na ważniejszych giełdach świata w 1949—1950 r.

POLSKA

1875. **Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego.** Przychyły specjalne dla gospodarki ruchu. Katalog V—1. Dział 206 (Marzec 1950). [Warszawa 1950], s. 15.

Ogólne uwagi o użytkowaniu wytworów. Szczegółowe omówienie wyrobów i warunków zakupu.

1876. **Ceny detaliczne niektórych artykułów konsumpcyjnych w miastach wojewódzkich w handlu prywatnym w 1950 r. w złotych.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 19—21.

Przeciętne ceny miesięczne za II kw.

1877. **Ceny detaliczne niektórych artykułów konsumpcyjnych w miastach wojewódzkich w handlu społecznym w 1950 r. w złotych.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 16—18.

Dane za II kw.

1878. **Ceny miejscowe płacone rolnikom w 1950 r. w złotych.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950 nr 7—8, str. 22—24.

Ceny przeciętne płacone w poszczeg. województwach w okresie od III—V.1950 r.

1879. **Ceny płacone przez rolników na niektóre artykuły przemysłowe w 1950 r. w złotych.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 25—27.

Przeciętne ceny płacone poszczeg. wojew. w okresie od III—V 1950 r.

1880. **Katalog prefabrykatów i gotowych wyrobów betonowych.** Warszawa 1950, k. 105 nlb. Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa, nr 42.

1881. **W. Ł.: O Uchwale Rady Ministrów w sprawie obniżki cen.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 1, str. 6—7.

Ekonomiczny sens obniżki cen i jej znaczenie.

1882. **Wskaźniki cen detalicznych artykułów i usług nabywanych przez rodzinę robotniczą w m. st. Warszawie.** Wiadomości Statystyczne G.U.S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 15.

Dane za VI—XII.1949 i I—V.1950 wg rodzajów wydatków i artykułów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1883. **SIENNICKI LEON: Kształtowanie cen w handlu radzieckim.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 3, str. 172—174.

Formy handlu radzieckiego. Ceny planowe i rynkowe. Kierunek polityki cen. Kształtowanie cen.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

1884. **Grosshandelspreise und Grosshandelsindex im Dezember 1950.** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 12, str. 276.

Ceny hurtowe ważniejszych wyrobów przemysłowych i wytworów rolnictwa w Austrii. Porównanie tych cen z 1938 r.

1885. **Kleinhandelspreise und Kleinhandelsindex.** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 12, str. 276—277.

Ceny detaliczne artykułów żywnościowych, wyrobów przemysłowych oraz usług w m-cach sierpień—grudzień 1950 r. w Austrii. Porównanie z cenami 1938 r.

Zob. poz. 1173.

BILANSE I OBRÓT TOWAROWY PALIW I SUROWCÓW PRZEMYSŁOWYCH

1886. **DRZEWIECKI JAN: Wzrost zużycia gazu w przemyśle i warunki zbytu.** Gospodarka Górnicza. R. 1. 1951, nr 2, str. 26—28.

Kształtowanie się ceny gazu. Zapotrzebowanie przemysłu na gaz. Zagadnienie rozprzodzenia gazu gazociągami dalekosiężnymi.

1887. **HAŁGAS MICHAŁ: Nowa polska klasyfikacja węgla kamiennych.** Gospodarka Górnicza. R. 1. 1951, nr 2, str. 22—26.

Niedogodność dotychczasowego podziału węgla na klasy handlowe. Zalety nowej klasyfikacji. Tabele typów węgla wg nowej klasyfikacji oraz klas węgla energetycznych.

BILANSE I OBRÓT TOWAROWY GOTOWYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH

1889. **Zadania Centrali Tekstylnej w planie sześciolletnim.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 4, str. 3.

Wzrost zadań CT w związku z podniesieniem stopy życiowej i wzrostem produkcji przemysłu włókienniczego. Obroty handlowe CT a zatrudnienie i wydajność pracy.

BILANSE I OBRÓT TOWAROWY ARTYKUŁÓW ROLNYCH I SPOŻYWCZYCH

1890. **BURHARDT MICHAŁ: Spożycie dorsza w Polsce.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 2, str. 15—16.

Dystrybucja dorsza świeżego, wędzonego i solonego w poszczeg. województwach w r. 1950 na podstawie danych Centrali Rybnej.

1891. **CZARNECKI ST[EFAN]: Planowy skup zboża.** Warszawa 1950. Państw. Inst. Wyd. Rol., s. 19, 1 nlb. Biblioteka Rolnicza Gromady.

Zalety i korzyści planowego skupu zboża. Organizacja, tryb i formy skupu.

1892. **CZERNIEWSKA MARIA: Badanie obrotów i towarowości artykułów rolnych w gospodarstwach chłopskich w 1947/48 r.** Warszawa 1950. Państw. Wydaw. Roln. i Leśne, s. 72. Instytut Ekonomiki Rolnej. Wydawnictwo nr 6.

Krytyka błędnych teorii ekonomicznych burżuazyjnej i kapit. o czynnikach i roli podaży wytworów rolnictwa. Środki podjęte przez Polskę Ludową do uregulowania towarowej produkcji rolnictwa. Szczegółowa analiza produkcji, rozchodów gospodarskich i towarowości ważniejszych ziemiopłodów, żywności zwierząt gospod., mleka i jaj na podstawie wyników rachunkowych gospodarstw chłopskich, prowadzonych przez IER, ankiety o spożyciu IER i sprawozdań korespondentów rolnych GUS.

1893. **GASTMAN BOLESŁAW: Z zagadnień obrotu rakiem.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 1, str. 8—11. Rozdz.: Bazy skupu. Baza hurtowo-eksportowa.

1894. **KOŁACZKOWSKI W.: Współzawodnictwo gromad w planowej sprzedaży zboża.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 1, str. 7—9.

Ruch współzawodnictwa począwszy od IX 1950 r. Regulamin przyznawania nagród. Omówienie trudności.

1895. **ŁYSZCZAK WACŁAW: Zadania drobiarstwa i jajczarstwa w drugim roku Planu Sześciolletniego.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 5, str. 3.

Nowe metody pracy. Sklepy wzorowe. Szkolenie fachowców dla skupu i produkcji.

1896. **MARSZEWSKI Z.: Lokalizacja miejsc skupu zwierząt.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1951, nr 1—2, str. 22—24.

Omówienie czynników ustalania miejsc skupu (zasieg terytorialny, pogłowie i podaż, komunikacja i transport).

1897. **POKRYWKA LEON: Planowanie skupu żywca rzeźnego na rok 1951.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 6, str. 4.

Reorganizacja rynku mięsnego w 1949 r. Wytyczne instrukcji PKPG nr 60 w sprawie sporządzenia planu obrotu towarowego na r. 1951.

1898. RYBICKI CZESŁAW: **Planowy skup zboża na nowym etapie.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 1, str. 4—7.

Organizacja planowego skupu zboża. Wyniki stopniowego wprowadzenia nowej formy skupu w 1950 r. w oparciu o zebrania gromadzkie. Analiza wyników skupu wg okręgów.

1899. RYBICKI F., TRAMECOURT J.: **Kilka uwag o zaopatrzeniu w mięso i tłuszcze ludności rolniczej.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1951, nr 1—2, str. 27—29.

Zagadnienie samozaopatrzenia wsi w mięso. Potrzeby ilościowe. Marnotrawstwo gospodarcze produktów ubocznych przy uboju domowym. Potrzeba budowy sieci przetwórstwa dla zaopatrzenia wsi.

1900. **Spółeczny charakter planowego skupu zboża.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 115.

Rola i znaczenie planowego skupu zboża w ramach gospodarki Polski Ludowej. Wyniki rocznego planu dostaw w r. 1950.

1901. **Sprzedajemy zboże planowo.** Warszawa 1950. Zw. Samop. Chłopskiej, s. 15, 1 nlb.

Przyczyny wzrostu towarowej produkcji rolnictwa. Walka o uporządkowanie skupu. Zasady planowego skupu. Organizacje pracy na punkcie skupu.

1902. **Statystyka uboju zwierząt rzeźnych.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 61.

Omówienie tablicy ilustrującej wzrost uboju zwierząt gospodarskich w poszczeg. miesiącach 1 kw. r. 1950 w porównaniu z tym okresem r. 1949 — opublikowanej w Wiadomościach Statystycznych, 1950, nr 6.

1903. **Tabele obliczeniowe do skupu żywca dla gminnych spółdzielni.** Warszawa 1950. Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“, s. 93.

1903a. TRETIAK ANDRZEJ: **Sezonowość połowów a dystrybucja dorsza świeżego.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 2, str. 13—14.

Połowy dorsza w l. 1945—50. Nasilenie połowów w poszczeg. m-cach. Zadania dystrybucji.

1904. TRETIAK ANDRZEJ: **Z zagadnień analizy rynku. Spożycie ryb i przetworów rybnych w przekroju regionalnym.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 1, str. 4—6.

Rozdział masy towarowej na poszczeg. województwa w stosunku do całości masy towarowej rozprowadzonej w Polsce w I—X.1950 r.

1905. **Ubój zwierząt gospodarskich pod nadzorem weterynaryjnym.** Wiadomości Statystyczne. G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 9.

Dane za II kw. 1949 i I półr. 1950 r. Ubój w rzeźniach publicznych oraz poza rzeźniami publicznymi.

1906. **Ubój zwierząt gospodarskich pod nadzorem weterynaryjnym w 1949 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 10.

Dane dla poszczeg. województw wg m-cy.

1907. WRÓŃSKI T.: **Kontraktacja trzody chlewnej bekonowej w województwie lubelskim.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1951, nr 1—2, str. 24—25.

Przebieg i charakterystyka wykonania planów kontraktacji w l. 1948—50.

1908. GUTWIŃSKI H.: **Ziemniaki dla tuczarni przemysłowych.** Gospodarka Mięsna. R. 2. 1951, nr 1—2, str. 17—18.

Zagadnienia związane z racjonalnym magazynowaniem i przechowywaniem ziemniaków. Zalety kontraktacji.

Zob. poz. 1692, 1773—76.

B. HANDEL ZAGRANICZNY ORGANIZACJA — UMOWY HANDLOWE POLSKA

1909. **The court of arbitration at the Polish Chamber of Foreign Trade.** The panel of arbitrators. Warszawa [19]50, s. 24. Polgos.

Lista kolegium arbitrów przy Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego. Stanowiska, specjalności, adresy członków wg stanu z dn. 17.XII. 1949 r.

1910. CZERWIŃSKI PIOTR: **Planowanie handlu zagranicznego na rok 1951.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 461—467.

Omówienie „Instrukcji w sprawie opracowania planu handlu zagran. i spedycji międzynarodowej na rok 1951“ opracowanej przez PKPG. Zabezpieczenie realności eksportu. Warunki usprawnienia i pogłębienia planowania. Tryb sprawozdawczości i wykonania planu. Metodologia opracowania poszczeg. planów.

1911. **Handel zagraniczny Polski.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 13.

Dane statyst. dotycz. przewozu i wywozu wg grup towarowych za lata 1937, 47, 48, 49 oraz do V.1950.

1912. **Handel zagraniczny Polski w cenach z 1937 r.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 14.

Dane statyst. za 1.1937, 47—49 i I—V.1950.

1913. **Kolegium arbitrów przy Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego.** Lista arbitrów. Warszawa 1950, s. 23. Zob. poz. 1909.

1914. **Regulamin dotyczący ustanawiania i czynności ekspertów (Polskiej Izby Handlu Zagranicznego).** Warszawa 1950. (Pol. Wyd. Gospod.), s. 6, 2 nlb. Polska Izba Handlu Zagranicznego w Warszawie.

Uchwały Rady Izby z dn. 31.3.1950 r.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1915. **Nieco wiadomości o gospodarce Chińskiej Republiki Ludowej.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 8—9, str. 3—4.

Umowy gospodarcze zawarte pomiędzy Polską a Chińską Rep. Ludową. Charakterystyka rolnictwa i przemysłu chińskiego.

1916. W. M.: **Handel zagraniczny a budownictwo socjalizmu w krajach demokracji ludowej.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 8, str. 431—436.

Osiągnięcia krajów dem. lud. w budownictwie socjalizmu na tle porównawczym ze stanem zacofania gosp. tych krajów przed drugą wojną światową. Rozwój, formy i znaczenie handlu zagr. ZSRR i krajów dem. lud. Kierunki handlu zagr. krajów dem. ludowej w l. 1938—47—48. Wskaźniki rozwoju obrotów. Struktura handlu zagr.

Zob. poz. 1826—27, 2047.

RYNEK ŚWIATOWY

1917. **Der Aussenhandel im November 1950.** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 12, str. 283—288.

Struktura geograficzna i przedmiotowa ośrodków handlowych Austrii wg. ilości i wartości. (Kapit.)

1918. **Gegenwärtige Entwicklungstendenzen im Welt-handel.** Statistische Nachrichten. Jhg 5. 1950, nr 12, str. 279—282.

Porównanie wartości wywozu i przywozu towarów w handlu zagr. kapit. państw europejskich i zamorskich w 1. 1949 i 50. Struktura przedmiotowa tych obrotów.

1918a. KUKUCZ JERZY: **Dorsz solony na rynkach świata.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 2, str. 6—10.

Początki rybołówstwa dorszowego w Ameryce Półn. i na wodach europejskich. Wielkość połowów dorsza oraz produkcja dorsza solonego w okresie 1920—39. Import dorsza przez poszczeg. kraje. Wpływ kryzysów ekonomicznych kapitalizmu na międzynarodowy handel dorszem.

Zob. poz. 1689, 1691.

XVII. EKONOMIKA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ

GOSPODARKA KOMUNALNA

POLSKA

1919. BOROWSKI WITOLD: **Nowe formy jednostek gospodarki komunalnej.** Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 25—29.

Zadania gosp. komunalnej. Dawne formy organizacyjne. Zniesienie samorządu terytorialnego. Zasady nowej organizacji finansowej. Nowa organizacja prawna przedsiębiorstw państw. Sposób tworzenia i zarządzanie przedsiębiorstwem. Zastosowanie nowych przepisów odnośnie: urzędów komunalnych; przeds. budżetowych; przeds. na rozrachunku gosp.; przedsiębiorstw jednozakładowych i wielozakładowych.

1920. MIJAL KAZIMIERZ: **Zagadnienia Gospodarki Komunalnej.** — Organizacja i zadania przydiów rad narodowych. 1950, str. 77—92.

Struktura wielkości miast w Polsce i ich charakterystyka. Zakres działalności Min. Gosp. Komunalnej. Zagadnienie planowania sprawozdawczości i kontroli na tym odcinku.

1921. ZACZYŃSKI EUGENIUSZ: **Opracowanie dokumentacji technicznej w zakresie gospodarki komunalnej.** Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 26—28.

Pojęcie dokumentacji techn. inwestycji i jej rodzaje. Założenia projektu. Projekt następnym i techniczny. Rysunki robocze. Dokumentacja techn. dla poszczeg. grup inwestycji.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1922. JUNIK I. B.: **Kredit i chozraszczet v kommunalnom chozjajstve.** Lenigrad 1949. Gosfinizdat. s. 151, 1 nrb. Rec. Bar Ludwik. Kredyt i rozrachunek gospodarzy w gospodarce komunalnej. Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 40—41.

Banki komunalne i ich miejsce w systemie kredytowym ZSRR. Rozrachunek gosp. i środki obrotowe przedsiębiorstw komunalnych. Krótkoterminowe kredytowanie przedsiębiorstw komunalnych. Rozrachunki w gosp. komunalnej.

1923. VESELOVSKIJ B. B.: **Kurs ekonomiki i planowania gospodarki komunalnej.** (Fragmenty z książki: Kurs ekonomiki i planowanija kommunalnogo chozjajstva. Moskwa 1945. s. 505. 2 nrb. w oprac. E. Zaczyńskiego). Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 16—22.

Charakterystyka urzędów komunalnych i podstawowe zadania ich technicznej rekonstrukcji. Gospodarka energetyczna. Przedsiębiorstwa sanitarno-techniczne. Pralnie mechaniczne. Łaźnie. Komunikacja miejska.

Zob. poz. 1145, 1496, 1795, 1806, 1922, 2010.

PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNE

POLSKA

1924. CHRAMIEC WITOLD: **Zwodociągowanie Górnego Śląska.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 1, str 13—16.

Rozbudowa wodociągów na Górnym Śląsku w powiązaniu z rozwojem przemysłu. Zagadnienie zaspokojenia potrzeb przemysłu i ludności. Rozbudowa wodociągów na G. Śląsku w planie 6-letnim.

1925. DÜLTZ JAN: **Opis Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Krakowie.** Przegląd Komunikacyjny. 1950, nr 12, str. 459—460.

Zniszczenia wojenne. Odbudowa. 6-letni plan inwestycyjny MKE. Wyniki eksploatacyjne.

1926. PLEWAKO STANISŁAW. **Zagadnienie szybkiej komunikacji miejskiej na tle doświadczeń zagranicznych.** Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 10—20.

Charakterystyka ogólna różnych układów komunikacyjnych w mieście. (Moskwa, Berlin, Sztokholm, Londyn, Paryż). Uwagi ogólne na tle charakterystyki porównawczej SKM: głębokość i profil tunelu oraz rodzaj sieci trakcyjnej. Wnioski.

1927. RUDZKI TADEUSZ: **Znaczenie i sposoby odprowadzania ścieków.** Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 11—15.

Krótki zarys rozwoju kanalizacji. Rodzaje i krótka charakterystyka urządzeń kanalizacyjnych. Oczyszczanie. Stacje przepompowywania ścieków. Warunki sprawnej działalności urządzeń kanalizacyjnych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1928. BUDRIN B.: **Doświadczenia eksploatacji wielopiętrowego garażu taksówkowego w Moskwie.** (Tłum. art. z czas. „Gorodskoe Chozjajstvo Moskwy”. 1950, nr 8). Miasto. 1950, nr 1, str. 23—26.

Organizacja parku taksówek w Moskwie. Przegląd i remont samochodów. Organizacja pracy garażu. Osiągnięte wyniki.

1929. ĘPSTEIN ADAM: **Gazyfikacja Moskwy.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 1 str. 16—20.

Przebudowa i robudowa Moskwy. Opis źródeł gazu, z których zasilana jest Moskwa. Trudności przy budowie gazociągu Saratow — Moskwa i pokonanie ich dzięki sprawnej organizacji.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

POLSKA

1930. ANDRZEJEWSKI ADAM: **Sytuacja mieszkaniowa miast polskich.** Cz. I. Polska międzywojenna. Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 29—35.

Dane o ilości budynków mieszkalnych, mieszkaniach, izbach i ludności miejskiej. Struktura wielkość mieszkań, ich zagęszczenia. Wąska, klasowa polityka mieszkaniowa Polski burzu-

azyjnej. Złe warunki mieszkaniowe klasy robotniczej. Pogarszanie się sytuacji. c.d.n.

1931. BARSZCZEWSKA Z.: **Próba poprawniejszego przydzielania mieszkań.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. (dod. do czas. Miasto). R. 1. 1950, z. 1, str. 6—7.

Badanie poprawności przydziałów mieszkań przeprowadzone w osiedlu Młynów. Wykazanie możliwości wydatnego zredukowania stopnia przeludnienia mieszkań w tym osiedlu.

1932. GOLINSKI JULIUSZ: **Mieszkania służbowe i pracownicze.** Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejsowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 21—22. Określenie mieszkania pracowniczego i służbowego. Przydział i opróżnienie mieszkań.

1933. GROT—GISGIES W.: **Sprawozdanie z prac Komisji Standardów Mieszkaniowych I [nstitutu] B[udownictwa] M [ieszkiawego].** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. (dod. do czas. Miasto). R. 1. 1950, str. z. 1, str. 1—5.

Zagadnienie standardów mieszkaniowych w Polsce Ludowej. Powołanie skład i tryb pracy Komisji IBM. Założenia projektu opracowanego przez Komisję. Tabele powierzchni obowiązującej i zaprojektowanej. Uzasadnienie zmian. Przykłady rozwiązań dla mieszkań różnych kategorii.

1934. KLUSZEWSKI STANISŁAW: **Wskaźniki przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w miastach na początku 1949 r.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. (dod. do czas. Miasto), R. 1. 1950, z. 1, str. 7—8.

Wyszczególnienie wskaźników i omówienie źródeł, na których podstawie je obliczono. Zestawienie zbiorcze wg województw.

1935. LITTERER WANDA: **Przesłanki do określenia powierzchni pokoi sypialnych.** Miasto. R. 1. 1950, nr 2, str. 42—44.

Względy, jakie winny być brane pod uwagę przy ustalaniu wielkości pokoju. Omówienie norm powierzchni obowiązujących w różnych krajach. Bibliografia.

1936. **Mieszkania i izby oddane do użytku przez Zakład Osiedli Robotniczych w 1949 r.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 30.

Ogólna kubatura i liczba mieszkań oddanych do użytku przez budownictwo własne i nadzorowane w poszczeg. województwach.

1937. NOWICKI MARIAN: **Udział mieszkańców osiedli robotniczych w budownictwie podstaw socjalizmu.** Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 30—35.

Wychowanie nowego człowieka na tle sprawy mieszkaniowej w ustroju socjalist. Organizacja

życia społecznego w nowych osiedlach. Znaczenie wychowawcze współżycia („współdziałania i współrzędzenia“) mieszkańców osiedli robotniczych.

1938. **Rozdział mieszkań i izb w budynkach objętych działalnością Zakładu Osiedli Robotniczych.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 30. Dane obrazujące udział grup poszczeg. pracowników w rozdziale mieszkań.

1939. SEELENFREUND S.: **O mieszkaniach służbowych i pracowniczych.** Gospodarka Górnictwa. R. 1. 1951, nr 1, str. 27—31.

Pojęcie mieszkań służbowych i pracowniczych. Przydział mieszkań. Stosowanie norm zaludnienia. Zwalnianie mieszkań.

1940. **Uprawnienia władz kwaterunkowych.** Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy. R. 3. 1951, nr 8—9, str. 8—9.

Podstawowe ograniczenie wprowadzone przez dekret o publicznej gospodarce lokalami. Zajmowanie lokali. Prawo do przydziału lokalu mieszkaniowego.

1941. **Wzory pism w przedmiocie przydziału i opróżnienia mieszkań służbowych i mieszkań pracowniczych.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 3. 1950, nr 11, str. 317.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1942. ARKADEV M.: **O budownictwie mieszkaniowym w ZSRR.** Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 77, 2 nlb.

Pauperyzacja klasy robotniczej i coraz gorsze warunki mieszkaniowe jako cecha ustroju kapit. Przykłady nędzy mieszkaniowej w krajach kapit. i Rosji carskiej. Pierwsze kroki w sprawie mieszkaniowej podjęte przez władzę radziecką. Budownictwo mieszkaniowe w okresie przedwojennym stalinowskich planów 5-1. Po wojenne budownictwo mieszkaniowe. Wiejskie i indywidualne budownictwo mieszkaniowe. Mechanizacja robót budowlanych. Socjalistyczne współzawodnictwo pracy.

1943. ZAKRZEWSKI S.: **Zasady administracji mieszkaniowej w Związku Radzieckim.** Miasto. R. 1. 1950, nr 1, str. 36—40.

Założenia, podstawy prawne i organizacja radz. polityki mieszkaniowej. Funkcje i zakres działania administratora. Współdziałanie mieszkańców z administracją. Pracownicy administracji domów. Czynniki i opłaty za mieszkania. Gospodarka finansowa adm. domów.

Zob. poz. 1491, 1765.

XVIII. SZKOLENIE ZAWODOWE — OCHRONA ZDROWIA — AKCJA SOCJALNA

SZKOLENIE ZAWODOWE

1944. BARANOWSKI: **W walce o kadry.** Budowlani i Ceramicy. R. 4. 1951, nr 1, str. 6—7.

Konieczność równoległego szkolenia fachowego i ideologicznego. Analiza dotychczasowych braków w dziedzinie rekrutacji kandydatów do szkolenia związkowego, opieki nad preszkolonym, doboru wykładowców i jakości wykładów. Ogólne wytyczne szkolenia związkowego na r. 1951.

1945. BLASZYŃSKI LEON: **Zagadnienia organizacyjne szkół przemysłu skórzanego.** Przegląd Skórzany. R. 6. 1951, nr 1, str. 12—14.

Podstawy prawne ustroju szkolnictwa w przemyśle skórzanym. Charakterystyka typów szkół

zaw. administrowanych przez przem. skórzany. Nowa organizacja szkolenia zaw. po reformie.

1946. CZARKOWSKI JAN: **Korespondencyjne szkolenie kadr technicznych.** Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 1, str. 15—19.

Znaczenie i zalety szkolenia korespondencyjnego. Rozwój w ZSRR. Zagadnienia organizacyjne (baza rekrutacyjna, zakres szkolenia, program, środki nauczania, organizacja ogólna i wewnętrzna studiów korespondencyjnych).

1947. FALISZEWSKI F.: **Szkolą się kadry spółdzielczości produkcyjnej.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 2. 1951, nr 1, str. 8—9.

Informacje o zadaniach na odcinku szkolenia kadr sił kierowniczych w spółdz. prod., o ośrodkach i metodach szkolenia.

1948. FISZHAUT ROMAN: **Szkolenie kadr kolejowych.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 3—7. Charakterystyka sytuacji na odcinku szkolenia. Pozostałości po kapitalizmie. Omówienie też do nowych przepisów o szkoleniu i egzaminach pracowników PKP. Obecny stan szkolenia zawodowego prac. kolejowych (kursy zawodowe, szkolenie kadr rzemieślniczych, techników i szkolenie zawodowe kobiet. Instruktarz. Studia inżynierskie).

1949. GEHORSAM LEON: **O właściwą organizację szkolenia zawodowego kolejarzy.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 1—2.

Zadania kolei w okresie Planu 6-letniego. Rozwój kolei w Polsce Ludowej. Sytuacja kolei polskiej w okresie międzywojennym. Zadania kolei w drugim roku Planu sześcioletniego. Wytuczne szkolenia pracowników w 1951 r.

1950. K. F.: **Szkolenie nowych kadr inżynierskich.** Wiadomości Telekomunikacyjne. R. 20. 1951, nr 1, str. 20.

Organizacja i program nauczania kursu dla kandydatów przygotowujących się do egzaminu na stopień inżyniera elektryka.

1951. LOREK JANINA: **Szkolenie kadr w 1951 r.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 4—6.

Wzrost zatrudnienia w Planie 6—1. Zadania szkolenia nowych kadr ubezpieczeniowych i wychowania ich w duchu socjalistycznej rzeczywistości. Ocena dotychczasowych wyników szkolenia. Plan szkolenia w r. 1951.

1952. NEUMAN TEOBALD: **Przygotowanie kadr i szkolenie w służbie mechanicznej.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 10—13.

Ilość i poziom kadr służby mechanicznej w ZSRR i w Polsce. Metody szkolenia kadr techn. Omówienie kursów zorganizowanych w Polsce w 1950 r. (organizacja, dobór kandydatów, poziom kursów). Sprawa uzupełnienia kadr inżynierskich.

1953. PIELAS CZESŁAW: **Szkolenie pracowników służby ruchu na kursach centralnych i dyrekcyjnych.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 8—10.

Omówienie trudności na odcinku szkolenia, rodzajów i zakresu kursów przeprowadzonych w r. 1950. Kryteria właściwego doboru kandydatów na kursy. Ocena pracy i wyników kursów.

1954. PODHORSKI—OKOŁÓW K.: **Szkolenie kadr w transporcie samochodowym.** Motoryzacja. R. 5. 1950, nr 12, str. 358—360.

Dobór właściwych ludzi. Szkolenie młodzieży. Doszkalanie istniejących kadr.

1955. PRATKOWSKA J.: **Szkolenie kadr w budownictwie w roku 1951.** Budowlani i Ceramicy. R. 4. 1951, nr 2 str. 13.

Zadania szkolenia zaw. i kursów. Trójstopniowe szkolenie w produkcji. Rodzaje kursów, ich program i zadania.

1956. **Przekazanie Szkół Inżynierskich Ministerstwu Szkół Wyższych i Nauki.** Przegląd Techniczny. R. 71. 1950, nr 11, str. 555—556.

Podstawy tworzenia i działalności szkół inżynierskich NOT, ich rodzaje, program i lokalizacja. Motywy wniosku NOT o przejęcie szkół przez Ministerstwo.

1957. SUSZYŃSKA M.: **Pierwszy rok pracy spółdzielczego studium korespondencyjnego.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 490—492.

Podsumowanie wyników poszczeg. działów studiów. Skład uczestników (pochodzenie społeczne, wiek, wykształcenie) i ocena ich pracy. Konferencje szkolnicowe. Usterki w pracy i środki zaradcze.

1958. ŚMIGIELSKI HENRYK: **Zagadnienie szkolenia pracowników służby elektrotechnicznej.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 13—16.

Zagadnienie postępu techn. w 6-letnim planie służby elektrotechnicznej na kolei. Obsada stanowisk w służbie elektrotechn. w 1949 r. Warunki zapewnienia potrzebnych kadr.

1959. UZAROWICZ AL.: **Szkolenie kadr techników komunikacji.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 1, str. 16—20.

Omówienie potrzeb na odcinku kadr technicznych w poszczeg. działach komunikacji i transportu, rodzajów szkół, programów i metod nauczania. Zagadnienie zatrudnienia absolwentów.

1960. WALD M.: **W walce o fachowe kadry pracowników handlu uspołecznionego.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 2, str. 4.

Omówienie zadań i osiągnięć na odcinku szkolenia zawodowego w handlu. Absolwenci. Praktyki. Potrzeby na odcinku szkolenia w zakresie żywienia zbiorowego i chłodnictwa.

1961. **Wytyczne do planu wychowawczego szkół zawodowych.** Na rok szk. 1950/51. Warszawa 1950. „Nasza Księgarnia“, s. 31, 1 nlb. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego.

Założenia pracy wychowawczej w szkołach zawodowych. Środki oddziaływania wychowawczego w szkole zawodowej. Opracowanie i wkład planu wychowawczego.

1962. ZAWISTOWSKA WŁADYSŁAWA: **Szkolenie pracowników zakładów żywienia zbiorowego w roku 1951.** Żywnienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 2. str. 4—5.

Program szkolenia pracowników operatywnych. Utrzymanie jednolitego poziomu na kursach.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1963. **Massovoe obuczenie kolchoznych kadrov.** Kolchoznoe. Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 9, str. 1—2.

Rozważania nad metodami, strukturą i potrzebami szkolenia kadr pracowników kolchozowych. Perspektywy szkolenia. Osiągnięcia.

1964. OSLIKOVSKAJA E.: **Podgotovka masterov sel'skogo chozajstva.** Kolchoznoe Proizvodstvo. G. 10. 1950, nr 10, str. 6—7.

Nowe metody szkolenia kadr kolchoźniczych. Typy, formy i poziom kursów. Zasady i technika nauczania.

1965. PARAMONOV N.: **Pod'em kulturno-techničeskogo urovnja trudjaszczichsja SSSR.** Bolszevik. 1950, nr 20, str. 21—31.

Znaczenie ruchu stachanowskiego w podniesieniu poziomu kulturalno-techn. klasy robotniczej i członków kolchozów. Szkolenie kadr robotniczych. Tworzenie nowej inteligencji pracującej.

1966. **Radzieckie przepisy egzaminowania spawaczy lukowych i gazowych przy dopuszczaniu ich do ważnych robót spawalniczych.** Przegląd Spawalniczy. R. 2. 1950, nr 11—12, str. 224.

1967. **Szkolenie mistrzów rolnictwa w ZSRR.** Spółdzielnia Producyjna. R. 2. 1951, nr 1, str. 16—17.

Informacje o utworzonych w ZSRR w 1950 r. trzyletnich kursach agro — i zootechnicznych, organizowanych w poszczególnych kolchozach (program, wykładowcy, organizacja zajęć, kwalifikowanie uczestników kursu, wiązanie teorii z praktycznymi zajęciami słuchaczy).

1968. GRABAN ST.: **Lecznictwo pracownicze pod nadzorem rad narodowych.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 2—4.

Ochrona zdrowia w państwie soc. Organizacja służby zdrowia w Polsce Ludowej. Ocena współczesnego stanu. Wytyczne usprawnienia pracy.

1969. **Podział łóżek szpitalnych według specjalności.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 36.

Dane wg województw za lata 1938, 48, 49.

1970. **Pracownicy służby zdrowia.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8 str. 34.

Ilość pracowników zatrudnionych w mieście i na wsi. Dane relatywne za l. 1938, 1946, 49.

1971. **Szpitala według instytucji zarządzającej.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 35—36.

Dane wg województw za lata 1938, 48, 49.

1972. **Ważniejsze choroby zakaźne zarejestrowane.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 36—37.

Dane za VI.1946, 47, 48 r., VI—XII.1949 i I—VI. 1950 r.

1973. **Zakłady leczniczo-zapobiegawcze pomocy zamkniętej.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 34—35.

Szpitala i inne zakłady lecznicze. Dane wg województw za lata 1938, 48, 49.

1974. **Zgony na gruźlicę zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego w niektórych większych miastach.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 37.

Dane za lata 1938, 1946—49 i 1-e półrocze 1950.

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

1975. KRZYMOWSKI JANUSZ: **Biuro świadczeń zagranicznych ZUS.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 22—24.

Historia powstania Biura. Umowy dwustronne Polski z niektórymi krajami, dotyczące ubezpieczeń.

1976. G. ST.: **Zwrot nieprawnie pobranych świadczeń.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 12—13.

Obowiązek zwrotu nieprawnie pobranych świadczeń. Tryb dochodzenia w tym przypadku. Przepisy szczególne. Publiczno-prawny charakter należności z tytułu zwrotu nieprawnie pobranych świadczeń.

1977. J. K.: **Podstawa uprawnień do zasiłku rodzinnego na żonę.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 10—12.

Warunki i motywacja prawna przyznania zasiłku. Warunki uzyskania renty wdowiej.

1978. **Liczba kont pracodawców i ubezpieczeń.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 31.

Dane za lata 1947, 48, 49 do kwietnia 1950.

1949. MALIŃSKI M.: **Źródła zaopatrzenia światła pracy na wypadek śmierci.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 170—173.

Omówienie istniejących obecnie form zaopatrzenia. Ubezpieczenia społ. Ustawowe i dobrowolne świadczenia pracodawcy. Pracownicze kasy zapomogowo-oszczędnościowe. Społeczny Fundusz Oszczędnościowy. Oszczędności bankowe. Pracownicze kasy pośmierne. Ubezpiecze-

nie od następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpiecz. od odpowiedzialności cywilnej.

1980. MAMROTOWA WANDA: **Reforma świadczeń górniczych.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 6—8.

Omówienie uchwały Prezydium Rządu z 10.I. 1951 r. realizującej przywileje w zakresie emerytalnym zapowiedziane „Kartą Górnika“.

1981. **Nowa organizacja ZUS.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 13—14.

Organizacja centrali, oddziałów wojew. i oddz. obwodowych. Zakres działalności poszczeg. jednostek organiz.

1982. PASTERNAK J.: **Łączne upośledzenie wskutek kilku wypadków, jako podstawa prawa do renty.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 9—10.

Renta wypadkowa na tle przepisów prawnych. Zasada kumulacji świadczeń w przypadkach łącznego upośledzenia wskutek kilku wypadków — w orzecznictwie sądowym.

1983. **Wskaźniki rozwoju działalności ubezpieczeń społecznych.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 1, str. 34.

Zestawienie tabelaryczne rozwoju w okresie II—XI. 50 r.: konta pracodawców, ubezpieczeni na wypadek choroby i renciści, przeciętna podstawa wymiarowa składek indywidualnych, liczba rent, liczba zasiłków rodzinnych, porady lekarskie.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1984. **Kratkij spravocznik po gosudarstvennomu strachovaniju dla sovetov i cechowych komissij po socjalnomu strachovaniju.** 1950. Profizdat, s. 142.

Zbiór obowiązujących przepisów z zakresu ubezpieczeń społ. wg stanu z lutego 1950 r.

1985. **Państwowe ubezpieczenia społeczne w ZSRR.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 1, str. 15—16.

Ubezpieczenia społ. czynnikiem podniesienia stopy życiowej mas pracujących. Charakter i przeznaczenie funduszu ubezpieczeń społ. Ubezpieczenia społ. w krajach kapitał.

AKCJA SOCJALNA

1986. K. D.: **Akcja socjalna.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 1, str. 27—28.

Powołanie Komisji Socjalnych. Niedociągnięcia akcji soc. na 1950 r. Przeszkolenie aktywistów socjalnych. Bilans akcji socjalnej resortu pocztowego za 1950 r. Planowania na r. 1951.

1987. KRZYWAŃSKI ZYGMUNT: **Działalność Związku Włókienniczy w dziedzinie socjalnej.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 1, str. 18—24.

Rozwój akcji socjalnej w przem. włókienniczym w 1.1945—49. Walka o poprawę warunków czasów prac. Zagadnienie bhp. Niedociągnięcia. Postulaty na przyszłość.

1988. (SUD): **Właściwe i pełne wykorzystanie czasów — bojowym zadaniem kół i grup związkowych.** Pracownik Państwowy. R. 6. 1951, nr 1, str. 10.

O właściwe planowanie czasów na terenie ZZPP. Zagadnienia klasyfikacji pojęć.

1989. Z. W.: **Uwagi krytyczne o akcji socjalnej w 1950 r.** Budowlani i Ceramicy. R. 4. 1951, nr 1, str. 10.

Wykorzystanie budżetów akcji socjalnej na r. 1950. Przyczyny niepełnego wykorzystania funduszy. Niedociągnięcia w pracy kas zapomogowo-pożyczkowych.

1990. ZIEMIŃSKI JÓZEF: **Aspekty socjalne planu 6-letniego.** Praca i Opieka Społeczna R. 24. 1950, nr 4, str. 5—22.

Osiągnięcia socjalne planu 3-1. Wzrost sił wytwórczych w planie 6-1. jako podstawa podniesienia stopy życia. Warunki wykonania planu

6-1. Czynniki wpływające na podnoszenie się stopy życiowej mas pracujących. Plące, wzrost spożycia, poprawa warunków mieszkaniowych i urządzeń komunalnych, opieka zdrowotna, akcja socjalna, nauka i szkolnictwo w planie 6-letnim.

XIX. FINANSE — SKARBOWOŚĆ — BANKOWOŚĆ — KREDYT

SYSTEM FINANSOWY

POLSKA

1991. BERC EDWARD: **Podstawowe zagadnienia systemu finansowego.** Przegląd Komunikacyjny. 1951 nr 1, str. 13—17.

Rozwój systemu finansowego w Polsce. Przepisy obowiązujące w resorcie komunikacji w l. 1950—51. Określenie warunków i rodzajów rozrachunku gosp. Rozwój systemu cen i podatków, normowanie i finansowanie środków obrotowych, amortyzacja, finansowanie kapitałnych remontów, przejście jednostek administracyjnych na budżet państwa i zniesienie rachunków wyrównawczych.

1992. DĄBROWSKI KONSTANTY: **Zakres działania władz terenowych w dziedzinie finansowej.** — Organizacja i zadania prezydów rad narodowych 1950, str. 51—64.

Zadania rad narodowych w zakresie finansowym. Plan inwestycyjny.

1993. PAŹDZIOR BOLESŁAW: **Nowy system finansowy spółdzielczości na 1951 r.** Przegląd Spółdzielczy. R. 3. 1950, nr 9—10, str. 481.

Omówienie obowiązujących zasad systemu finansowego spółdzielczości oraz kierunki planowanych zmian od r. 1951.

1994. SZYMAŃSKI WŁADYSŁAW: **Zadania aparatu finansowego w walce o przyspieszenie obiegu środków obrotowych.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 443—446.

Znaczenie walki o przyspieszenie obiegu środków obrotowych. Analiza ich obiegu. Konieczność skoordynowania wysiłków robotnika, technika i finansisty. Rola i zadanie pracowników aparatu finansowego przedsiębiorstwa, banku finansującego i kontrolującego przedsiębiorstwo.

1995. **Zasady planowania finansowego przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego.** Biuletyn BOR. R. 1. 1950, nr 10, str. 457—464.

Ścisłe powiązanie planu finansowego z planem technicznym, produkcyjnym i budżetem. Części składowe planu finansowego: finansowanie własnych kapitałnych remontów oraz inwestycji. Planowany roczny wynik działalności gospod., plan pasywów stałych, rozliczeń międzyokresowych, normatywów środków obrotowych, pokrycia tych normatywów, kredytów bankowych, plan przyspieszenia obiegu środków obrotowych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

1996. KAZARIN F. V.: **Finansowanie i kredytowanie Powiatowego związku spożywców.** Przeł. z jęz. ros. J. Januszewska. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 211.

Rozdz.: Podstawowe pojęcia o działalności finansowej i kredytowej w ZSRR. System rozrachunków w gosp. soc. Kredytowanie obrotu towarowego i innych gałęzi działalności. Analiza stanu finansowego pow. zw. społ. Plan finansowy pow. zw. społ. Organizacja kontroli pracy zw. pow. i spółdzielni gminnej.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

1997. GESKE ERICH: **Sechs Monate organisatorische Arbeit in der Deutschen Zentralfinanzdirection.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 23—24, str. 504—510.

Kierunki reorganizacji aparatu finansowego w terenie. Struktura organizacyjna i organizacja pracy poszczeg. rodzajów placówek finansowych w zakładach wytwórczych.

1998. KNAUTHE ERHARDT: **Einige Probleme der Finanzplanung.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 5. 1951, z. 1-2, str. 25—28.

Zadania planowania finansowego. Ustalenie właściwej proporcji środków stałych w stosunku do środków obrotowych jako warunek sprawnego wykonania planu.

1999. PALIJSKI IVAN, NIKILOV CHRISTO: **Georgi Dimitrov za finansovoto i bankovo delo.** Finansi i Kredit. 1950, nr 2, str. 14—22.

Wkład Dimitrowa do budowy socjalizmu w Bułgarii. Podstawy systemu finansowo-bankowego.

2000. RUMPF WILLY: **Die neue Finanzpolitik.** Berlin 1950. Diez Verlag. s. 31, 1 nb.

Zerwanie z monokapitalistycznymi metodami finansowymi w uspołecznionych zakładach i zasady nowej polityki finansowej w NRD.

Zob. poz. 1496, 1695, 1712, 1714—16, 1732, 1736, 1740, 1762, 1849, 1854—57.

PIENIĄDZ — OBIEG PIENIĘŻNY

POLSKA

2001. JEDRYCHOWSKI ST[EFAN]: **Reforma systemu pieniężnego w Polsce.** Nowe Czasy. 1950, nr 51, str. 6—9.

Osiągnięcia gospodarcze Polski Ludowej w l. 1945—50. Formy i przebieg walki elementów kapitalistycznych. Potrzeba uporządkowania obrotu pieniężnego. Przebieg reformy.

2002. MALICKI JANUSZ: **Reforma systemu pieniężnego.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 11, str. 592—596.

Polityka walutowa i sytuacja pieniężna w Polsce przed reformą 1950 r. Zadania przeprowadzonej reformy pieniężnej na tle osiągnięć gospod. i zadań Planu 6-letniego.

2003. MICHAŁOWSKI T. L. SZAŁOWSKI S.: **Obrót bezgotówkowy.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 140.

Omówienie ustawy z dn. 1.VII. o obowiązku uczestnictwa w obrocie bezgotówkowym i przepisów wykonawczych. Informacje i wskazówki dla uczestników obrotu bezgotówkowego. Przepisy i zasady obowiązujące banki. W 15 załącznikach teksty obow. przepisów.

2004. **Socjalistyczny charakter reformy pieniężnej.** Życie Gospodarcze. R. 5. 1950, nr 22, str. 1144—1146.

Charakter i przebieg dewaluacji w krajach kapit. Charakter reformy pieniężnej ZSRR w 1947. Znaczenie zmiany systemu pieniężnego

2005. SWORZEŃ JÓZEF: **Wielka reforma złotego.** Wiedza i Życie. R. 17. 1950, nr. 12, str. 1192—1199.

• Omówienie gosp. przyczyn reformy pieniężnej (walka z elementami kapit., umocnienie gosp. narodowej, warunki skutecznej walki o oszczędność gosp.). Reforma — a Plan 6-letni. Stosunek złotego do walut kapit. Przyczyny ograniczeń dewizowych oraz posiadania złota i platyny przez prywatnych posiadaczy. Rola pieniądza w gosp. socjalistycznej.

2006. ZNOJKIEWICZ W., HEIZELMAN P.: **Polskie prawo dewizowe.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 399.

Zarys polskiego prawa dewizowego. Ważniejsze pojęcia z dziedziny przepisów dewizowych. Organy wykonawcze. Przepisy szczegółowe (sprowadzanie do kraju środków płatniczych, złota i walory, posiadane, wywóz i wysyłka za granicę). Teksty obowiązujących przepisów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

2007. ATLAS Z. W.: **Wzrost siły nabywczej rubla.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 341—344.

System pieniężny w gosp. soc. a kapit.. Podstawy stałości pieniądza radzieckiego. Planowe obniżanie cen w ZSRR a spadek koniunkturalny cen w krajach kapit. Reforma pieniężna ZSRR z 1947 r. i jej znaczenie. Osiągnięcia gospodarcze ZSRR. Stałe pogarszanie się sytuacji gosp. krajów kapit.

2008. KARNET ADOLF: **Funkce penez v hospodárstvi kapitalistickém socialistickém.** Finanční Správa. R. 5. 1950, cz. 2, str. 24—26.

Funkcje pieniądza w ustroju kapit. i socjalistycznym. Zagadnienie siły nabywczej jednostki pieniężnej. Plan jako podstawa gospodarowania pieniądzem w socjalizmie. System pieniężny w ZSRR.

Zob. poz. 1191, 1254.

BUDŻET

POLSKA

2009. **Dochody i wydatki budżetowe państwa w 1949 r.** Wiadomości Statystyczne G. U. S. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 28—29.

Budżet bieżący i majątkowy. Wykonanie budżetu.

2010. DROŻNIAK EDWARD: **Zakres i struktura budżetów terenowych.** — Organizacja i zadania prezydentów rad narodowych. 1950, str. 65—76.

Ogólna charakterystyka polskiego systemu budżetowego. Funkcje budżetów terenowych. Zasady powiązania budżetów z planem gospodarczym.

2011. LISSOWSKI WITOLD: **Budżet Państwa — plan sfinansowania inwestycji — plan inwestycyjny.** Inwestycje. R. 2. 1950, nr 11, str. 29—35.

Motywy przyjęcia Budżetu Państwa za podstawowy plan finansowy. Jego wytyczne na r. 1951, powiązanie z Narodowym Planem Gospodarczym i administracją terenową. Zasady sporządzania planu sfinansowania inwestycji.

2012. RATAJ JULIAN: **Prowizorium budżetowe.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 2, str. 85—86.

Cechy budżetu państwa na r. 1951. Kierunki przebudowy budżetu w celu oparcia go na podstawach planowych.

2013. **Wpływy z danin publicznych w 1949 r.** Wiadomości Statystyczne GUS. R. 23. 1950, nr 7—8 str. 29.

Budżet i jego wykonanie.

2014. **Ustawa o budżecie państwa ZSRR na r. 1950.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 360—361.

Dochody i wydatki budżetu państwa ZSRR. Budżety republik zw. Potrącenia z budżetów republik do budżetów ZSRR i miejscowych rad narodowych. Zatwierdzenie sprawozdania z wykonania państw. budżetu na r. 1948.

2015. (ZVEREV A.): **Wyniki wykonania budżetu ZSRR w latach 1948—1949 i preliminarz budżetu na r. 1950.** Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 7, str. 352—359.

Osiągnięcia gosp. ZSRR. Wzrost dobrobytu ludności, gdy w krajach kapit. narasta nowy kryzys ekonomiczny. Zadania budżetu ZSRR na r. 1950 i jego charakterystyka. Powiązanie budżetu z planem gosp. Inwestycje. Dochody. Walka o oszczędne zużywanie środków.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

2016. CZYHAK ALOIS: **Rozpoczet CzSR na rok 1950.** Finanční Správa. R. 5. 1950, cz. 4, str. 60—64.

Analiza budżetu Czechosłowacji na rok 1950.

2017. GEORGIUS WILLY: **Rückblick auf die Konferenz über die Haushaltsreform am 26 und 27 Oktober 1950 in Berlin.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 2, str. 437—438.

Omówienie reformy budżetowej w NRD. Znaczenie.

2018. GOERING WILLI: **Was bringt die Haushaltsreform.** Demokratischer Aufbau. Jhg 6. 1951, nr 1, str. 3—4.

Omówienie reformy budżetowej w NRD.

2019. NIKOLOV K., BOGDANOV L.: **S'vetskata praktika pri planirano to na budžeta.** Finansi i Kredit. 1950, nr 3—4, str. 75—82.

Planowanie jako podstawowa metoda opracowania preliminarza budżetowego. Budżet w krajach kapit. Budżety w Bułgarii. Podstawowe zasady planowania finansowego i budżetowego w ZSRR.

2020. PAULIG K. KARL: **Das Wesen der Haushaltsreform 1951.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4. 1950, nr 22, str. 438—442.

Rodzaje, formy i znaczenie gospodarcze planów finansowych przeds. uspołecznionych na 1951 r.

BANKI — KREDYT

POLSKA

2021. BRODA A., KOZŁOWSKI Z.: **Przyczynę do zagadnienia kredytu rolnego w 1948 r.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Roln. i Leśne. Prace Instytutu Ekonomiki Rolnej, nr 2, s. 51, nlb. 1.

Założenia soc. reorganizacji polityki kredytowej w rolnictwie Polski Ludowej. Charakterystyka stanu gosp. krajowego rolnictwa do 1948 r. Udział kredytów rolniczych w kredytach udzielonych całemu gospodarstwu narodowemu i ich rozdział. Rodzaje kredytów. Monograficzny opis trybu przydzielania kredytów rolniczych i ich znaczenie dla gospodarstw rolnych na podstawie wyników rachunkowych tych gospodarstw. Ze-stawienie tabelaryczne. Bibliografia.

2022. KAŃSKI E.: **Jakie rachunki należy prowadzić z Bankiem Rolnym.** Spółdzielnia Produkcyjna. R. 2. 1951, nr 1, str. 7—8.

Konieczność prowadzenia w spółdz. produkcyjnej rachunków z Bankiem Rolnym zgodnie z rachunkami prowadzonymi przez Bank. Wyjaśnienie zasad rachunku operacyjnego i rachunków kredytów prowadzonych przez Bank Rolny dla każdej spółdz. produkcyjnej.

2023. KONDRSKI WACŁAW: **Organizacja ruchu oszczędnościowego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 1, str. 11—13.

Rola i znaczenie gospodarcze włączenia oszczędzonego pieniądza świata pracy w obrót — w gospodarce planowej. Akcja oszczędnościowa PKO. Przesłanki umasowienia ruchu oszczędzania.

2024. KOSTOWSKI MAREK: **Zasady systemu kredytowego.** Życie Gospodarcze. R. 6. nr 2, str. 76—80.

Rola kredytu i banków w gosp. socjalistycznej. Podstawowe cechy kredytu bankowego. System finansowania działalności gosp. w zakresie produkcji i obrotu. Rodzaje kredytu obrotowego. Metody sporządzania planu kredytowego.

2025. **Spis formularzy Narodowego Banku Polskiego. Cz. I.** Warszawa 1950. Druk. Nar. Bank Polski, s. 36.

ZWIĄZEK RADZIECKI

2026. BRAGINSKI L. B.: **Praktika kreditowanija stroitelstva kolchoznych elektrostancij.** Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 26, 2 nlb.

Organizacyjne i produkcyjne podstawy elektryfikacji kolchozów. Prace projektowo-badawcze i sporządzanie dokumentacji dla budownictwa kolchozowych elektrowni. Wykonywanie budowy sposobem gospodarczym i zlecenie wykonawstwa. Sprawozdawczość. Kredytowanie przez Bank Rolny budownictwa elektrowni kolchozowych. Planowanie kredytu. Tryb udzielania pożyczek.

2027. DMITRIEV M. B.: **Finansirovanie i kreditovanie promyszlenogo predpriatija.** Moskwa 1950. Gosplanizdat, s. 56.

2028. [JAMPOLSKI] S. L.: **Technika operacyjna i rachunkowość w Banku Przemysłowym w ZSRR.** Tłum. z ros. jęz. Włodzimierz Skoraszewski. Warszawa 1949. Pol. Wyd. Gosp., s. 276. Rec. R.S. Gospodarka Planowa. R. 5. 1950, nr 9, str. 495—497.

Omówienie treści recenzowanej książki.

2029. NASYREV S. S., MISEJUK K. A., SIDELNIKOV M. V.: **Kreditovanie Selchozbankom kolchozow i selkogo naselenija.** Moskwa 1950. Gosfinizdat s. 124, 3 nlb.

Rodz.: Bank Rolny i jego funkcje. Planowanie kredytu i tryb wydawania pożyczek. Kredytowanie kolchozów na: rozwój hodowli, budownictwo elektrowni, na urządzenia melioracyjne i nawadniające oraz na zalesienie, na uprawy rolne. Kredytowanie kolchozów, na zakup nawozów sztucznych i krótko-terminowy kredyt na inwestycje, na indywidualne budownictwo mieszkaniowe. Kredytowanie na cele osadnictwa rolnego. Pozyskanie przez bank funduszy niepodzielnych kolchozów. Organizacja kontroli pracy banku. Operatywno-statystyczna sprawozdawczość.

2030. PLOTNIKOV K.: **Die Staatsanleihen der UdSSR.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1—2, str. 38—40. Streszczenie artykułu K. Plotnikowa zamieszczonego w „Izvestija”.

Źródła dochodów państwa radz. Rola pożyczek państwowych w państwach kapit. Radz. pożyczka państwowa, jej znaczenie gospodarcze.

2031. USOSKIN M. M.: **Kredyt krótkoterminowy w gospodarce narodowej ZSRR.** Przeł. z jęz. ros. Władysław Krok. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 99, 1 nlb.

Rodz.: Środki obrotowe i kredyt. Operacje pożyczkowe Banku Państwa i umocnienie stosunków kredytowych w gosp. nar. Operacje rozrachunkowe i zadania umocnienia stosunków kredytowych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

2032. DEWEY CHARLES, HEINICKE WALTER: **Zu den Kontrvollaufgaben der Deutschen Notenbank.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1—2, str. 2—11.

Ogólne zasady kontroli bankowej odnośnie przedsiębiorstw uspołecznionych. Kontrola bankowa sektora prywatnego. Różne aspekty kontroli bankowej.

2033. KUCHHOFF GRETA: **Die Aufgaben der Banken im Fünfjahrplan.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 5. 1951, z. 1—2, str. 1—2.

Znaczenie i organizacja kredytu bankowego dla wykonania planu 6-letniego.

2034. KUMPF WILLY: **Die zweite Etappe der Haushaltsreform.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 23—24, str. 481—482.

Konieczność reorganizacji aparatu bankowego, przystosowania polityki kredytowej i budżetu państwowego do zadań planu 5-1. NRD.

2035. MECZKARO^W ATANAS: **Znaczenieto i roljata na bankite w prechodnija period.** Finansi i Kredit. 1950, nr 3—4, str. 8—32.

Rozwój banków w ustroju kapit. Pojęcie „banku”. Stworzenie nowego systemu bankowego w ZSRR. Korzystanie z doświadczeń radz. przy tworzeniu bułgarskiego systemu bankowego. Warunka, jakim powinien odpowiadać soc. system bankowy. Zadania jakie stoją przed systemem bankowym w Bułgarii: zabezpieczenie stabilizacji pieniądza w celu obniżenia kosztów własnych produkcji.

2036. SAPUNDZIEV DELCZOG: **Kontrol't v'rchu kapitalnoto stroitelstvo na trudovo-kooperativnite zemedelski stopanstva.** Planovo Stopanstvo. 1950, nr 6, str. 500.

Zadania kontroli bankowej. Etapy kontroli i jej cele. Zagadnienie kontroli finansowania inwestycji w rolniczych spółdz. produkcyjnych.

2037. VNUK JAN: **Funkce úveru v lidové demokracii.** Finančni Správa. R. 5. 1950, cz. 1, str. 5—8.

Kredyt w ustroju kapit. Struktura kredytu czechosłowackiego w okresie I republiki. Nowa organizacja systemu kredytowego po II wojnie światowej. System obecny.

2038. VNUK JAN: **Zemedelsky úver a úverováni JZD.** Finančni Správa. R. 5. 1950, nr 6, str. 113—115.

Ustawa o kredycie rolnym w Czechosłowacji. Kredytowanie spółdz. produkcyjnych i jego znaczenie.

Zob. poz. 1708.

PODATKI

2039. GRIMM PAUL: **Engliederung der Verbrauchssteerverwaltung in die Finanzämter zweckmässig.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 4. 1950, nr 23—24, str. 510—513.

Przyczyny i przebieg reformy poboru podatku konsumpcyjnego. Usprawnienie czynności związanych z wymiarem i poborem podatku. Organizacja kontroli.

2040. KAISER KARL: **Fornale gleichheit — reale Ungleichheit bei der steuerlichen Familienermässigung.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg 5. 1951, z. 1—2, str. 18—21.

Zasady słusznego opodatkowania. Podatki jako narzędzie ucisku mas pracujących w Niemczech hitlerowskich. Wprowadzanie w życie zasad słusznego opodatkowania w NRD.

2041. OPYDO J., SZYKULSKI M.: **Podatek od nabycia praw majątkowych.** Wg stanu prawnego na dz.

30 czerwca 1950 r. Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp. s. 396, 1 nlb.

Tekst i komentarz dekretów (z dn. 3 lutego 1947 r.) i przepisów wykonawczych. Alfabetyczny skorowidz rzeczowy.

UBEZPIECZENIA RZECZOWE

POLSKA

2042. BRULIKOWSKI ROMAN: **Ubezpieczenia w rybolówstwie morskim.** Spółnota Pracy. R. 2. 1951, nr 1, str. 27.

Ubezpieczenie sprzętu. Zasady wypłacania odszkodowań.

2043. **Działalność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.** Wiadomości Statystyczne GUS. R. 23. 1950, nr 7—8, str. 39—40.

Stan ubezpieczeń przymusowych od ognia i przyznanych odszkodowań w r. 1949 i w 1-ym kw. 1950.

2044. HENEBERG WACŁAW: **Ubezpieczenia gradowe w 1951 roku.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 1, str. 5—7.

Rodzaje ubezpieczeń ziemiopłodów od gradobicia. Zasady pokrywania strat przez PZUW. Przymusowe ubezpieczenie. Ubezpieczenie roślin kontraktowych, upraw specjalnych.

2045. JĘDRZEJOWSKI BOHDAN: **Zadania i organizacja ubezpieczeń zwierząt w Polsce Ludowej.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 162—167.

Znaczenie społ.-gospodarcze ubezpieczeń zwierząt w gosp. socjalistycznej. Ubezpiecz. zwierząt w gospodarce ZSRR. Rodzaje ubezpiecz. (formalne, rzeczowe, różne). Dotychczasowe osiągnięcia w ubezpiecz. umownych i przymusowych w l. 1949—50. Potrzeba ujednoczenia metod pracy na odciążeniu powszechnych ubezpiecz. zwierząt.

2046. KOŁODZIEJCZAK LEON: **„Dobicie z konieczności“ w ubezpieczeniu zwierząt na życie.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 1, str. 1—4.

Szkody spowodowane przez dobiecie z konieczności. „Dobicie z konieczności“ — w ustawodawstwie. Orzeczenia lekarzy weterynarii.

2047. MILLER JÓZEF: **Formy umów ubezpieczenia (polis) w handlu zagranicznym.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 1, str. 7—12.

Polisa jednostkowa. Klauzule towarowe. Polisa generalna. Wymagania banków w odniesieniu do ubezpieczenia towarów. Certyfikat. Nota pokrycia. Data wystawienia dokumentu ubezpieczeniowego.

2048. MILLER JÓZEF: **Rola ubezpieczeń transportowych w gospodarce planowej.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 4. 1950, nr 11—12, str. 167—170.

Ubezpieczenia transportowe i ich zadania w gospodarce kapit. a socjalistycznej. Rodzaje ubezpieczeń. Sumy i okresy ubezpiecz., proporcjonalna odpowiedzialność, wkłady ramowe ubezpiecz. taryfy, ustalanie wysokości szkód w ZSSR.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

2049. MANOLOV DIMIT'R: **Zastrachovaneto v prechodnija period.** Finansi i Kredit. 1950, nr 5—6, str. 14—31.

Cele i zadania ubezpieczenia burżuazyjnego. Ubezpieczenie socjalistyczne. Historia i rodzaje ubezpieczeń w Bułgarii.

2050. MITOVSKI ZDRAVKO: **D'ržavnata zastrachovane.** Finansi i Kredit. 1950, nr 2, str. 37—52.

Pomoc wzajemna jako forma ubezpieczeń przed kapitalizmem. Istota ubezpieczeń w ustroju kapitalistycznym. Zadania i funkcje soc. ubezpieczeń państwowych. Ubezpieczenia w Bułgarskiej Rep. Lud.

2051. PLITT KURT: **Die Versicherung der volkseigenen Betriebe.** Deutsche Finanzwirtschaft. Jhg. 4. 1950, nr 23—24, str. 515—516.

Rodzaje ubezpieczeń rzeczowych. Ważniejsze przepisy obowiązujące przedsiębiorstwa uspoł. w tym zakresie.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Ob. Wirski J. — Szczecin. W odpowiedzi na list z dn. 24 zawiadamiamy, że zestawienie interesujących Obywatela pozycji bibliograficznych z dziedziny planowania w rolnictwie sporządzone na podstawie kartoteki bibliograficznej Redakcji i uzupełnione danymi z większych naukowych bibliotek warszawskich przesyłamy listownie, aby uniknąć powtórnego zamieszczania pozycji, już poprzednio rejestrowanych w „Przełędzie“.

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Opracowuje zespół redakcyjny w Polskim Towarzystwie Ekonomicznym. Adres redakcji: Warszawa, ul. Nowy Świat 49. Redaktor ogólny przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki w godz. 18—20.

Adres Administracji: Warszawa, ul. Poznańska 15, tel. 7-36-40.

Kolportaż i prenumerata PPK „Ruch“, Warszawa, ul. Srebrna nr 12. Konto w PKO — 18119/110 P.B.

Cena pojedynczego egzemplarza: 10 zł., prenumerata półroczna 30 zł., roczna 60 zł.

Na zamówienie mogą być dostarczane egzemplarze „Przełędu“ drukowane jednostronnie (dla potrzeb bibliotecznych).

Cena 10 zł